AŞK BEKLİYOR

Kerime Nadir

İNKILÂP ve AKA
KİTABEVLERİ

KERİME NADİR

AŞK BEKLİYOR

— Edebi Roman —

İNKILÂP ve AKA
KİTABEVLERİ KOLL. ŞTİ.
İstanbul - Ankara Cadd. No. 95

SULHİ GARAN MATBAASI
Nuruosmaniye Cad. No. 64
İstanbul — 1965

AŞK BEKLİYOR

— BİRİNCİ BÖLÜM —

CEM

Kumlaşmış yaygın mâden cürufundan meydana gelmiş olan küçük çöl, yıldızların donuk akisleri altında esrarlı bir sessizlikle uzanıyordu. Sabah yakındı. Tâ uzakta, dağların üzerinde şafağın mor çizgisi vardı.

Çölün hemen başlangıcında, hayal-silueti seçilen bir sıra tek katlı evcikten birinin kapısı yavaşça açıldı. Oniki yaşlarında kadar bir çocuk çıktı. Önce gökyüzüne baktı; sonra etrafına bakındı. Ürkek bir hali vardı. Azıcık orada durdu. Kimse tarafından görülüp görülmediğini anlamak ister gibi büyük bir dikkatle etrafı kolluyordu.

Nihayet emin oldu ve usulca ufak bahçeyi geçti.

Şimdi şafağın mor çizgisi tepelerin üzerine doğru bir kuşak atıyor; gecenin esrarı yavaş yavaş çözülüyordu. Cüruf çölü üzerinde nurdan iltimâlar belirmeğe başlamıştı.

Çocuk, henüz uyuyan evlerin önünden bir gölge gibi kaydı, cüruf kümbeltilerine doğru yürüdü. Amele mahallesinin tam karşısında olan bu kümbeltiler, daha doğrusu, tepecikler, metruk tathirhaneye kadar uzanıyordu.

Çocuk en yüksek tepeye yönelmişti. Alışkın adımlarla yürüyor, sık sık da duraklayıp arkasına bakıyordu.

Tepeye varınca, şafağı selâmlamak ister gibi durdu. Küçük şekli, göğün mavileşen esmer fonu üzerinde bronz bir heykelciği andırıyordu.

Bir zaman öyle durdu. Sonra oracığa oturdu. Ufuktan incecik tel tel dağılan şualar, mordan kızıla, kızıldan sarıya ve nihayet altunî hüzmelere inkılâp ederek yeryüzüne günün ilk selâmını yolluyordu. Cüruf çölü üzerindeki mâden kırıntıları birer kıvılcım gibi parlamıya başlamıştı..

Az sonra amele mahallesinin mütevâzi dekoru, tepecikleri hudutlayan küçük ırmağın tahta köprüsü, Mâden'e doğru uzanan dekovil hattı, kasabanın ufak mezarlığı ve nihayet metruk tathirhanenin muazzam hey'eti tamamen belirdi.

Çocuk günün doğuşunu seyrediyordu. Solgun yüzünde şafağın yedi rengi irtisam ederken, iri kestane gözleri tabiatın bu mucizesine derin bir hayranlıkla dalmış, orada öyle âdeta büyülenip kalmıştı.

Hafif bir sabah meltemi dalgalı kumral saçlarını okşuyordu. Sırtında eski bir gömlek, bacağında daralmış soluk bir pantalon, ayaklarında yırtık fotinler vardı. Ama eli yüzü tertemizdi. Bilhassa hatlarındaki asâlet, bu kıyafetiyle şaşılacak bir tezat vücuda getiriyordu. Şüphe yoktu ki, bu oralı bir mâden işçisinin oğlu değil; su katılmamış bir İstanbul çocuğu idi. Fakat bu çölde ne arıyordu?. *Hangi acip kader onu buralara atmıştı?*.

Birden karşıki evlerden birinin penceresinde bir ışık yandı. Bu ev, dul Gülizar kadının eviydi. Kadıncağızın, Mâden'de amele başı olan kocası bir sene evvel feci bir grizo kazasında ölmüştü. Orada, henüz altı aylık olan küçük oğlu ile oturuyordu.

Az sonra Gülizar kadın evin kapısını açtı. Her sabah mahallede ilk uyanan o olurdu. Eşikte durdu. Çocuğu kucağında idi. Etrafa bakınırken gözü karşıki tepeye ilişti ve şaşırdı:

— Cem!.. diye seslendi. Orada ne yapıyorsun?.

Cem hemen ayağa kalktı:

— Hiç Gülizar teyze. Güneşe bakıyorum..

— Buraya gelsene.. Gel de sana taze süt vereyim..

Cem tepeden indi. Koşarak Gülizar kadının evine vardı. Kadın, fakir odasındaki küçük masanın üzerine bir çanak sütle bir tabak incir koymuştu.

— Ben Ali'mi salıncağa yatırırken sen hele o incirlerden yiyedur. Sütü de şimdi ısıtıveririm..

Cem masanın başındaki kırık iskemleye çekinerek ilişmişti. Ocağın üzerindeki rafta duran küçük saate gözlerinde gizli bir panikle bakıyordu. Gülizar kadın:

— Hadi, hadi... dedi. Yemene bak.. Burası da senin evin.

Cem tutuk bir sesle:

— Ama, dedi. Geç kalırsam analığım beni eve koymaz.

— Analığın ha?

— Bu sabah bir küfe odun yarmam, ocağı da erkence tutuşturmam lâzımdı. Eve hemen dönsem iyi olur.

— Cem, sana çok acıyorum. O kadının elinde.. Ne ise.. Baban da hiç adam değil!.

— Babam da ondan korkuyor Gülizar teyze.

— Korkuyor mu?. Oh olsun!.. Miskinin biri senin baban.....

Gülizar kadın ısıttığı sütü Cem'in önüne sürdü. Tüten lâmbayı biraz kıstı. Bir iskemle çekip oturdu:

— Anan ölür ölmez, baban o şırfıntıyı hemencecik nikâhlayıverdi... Seni hiç düşünmedi... O karının ne mal olduğunu herkes biliyor.. Hoş baban da metelik etmez ya. Kendini içkiye vereliberi halkın gözünden düştü.. Eskiden ne efendi çocuktu!.. İtibarı, haysiyeti vardı.. Ama o kötü arkadaşlar onu baştan çıkardılar. Anan kahrından verem oldu.. Kara toprağa da babanın yüzünden girdi. Ar geldi anana onca sefalet.. İşten atılasıya, sersefil olasıya kadar baban kendini kapıp koyuverdi. Sonra da o Hasna olacak kahbeyi.....

Cem'in gözleri dolmuştu. Isırdığı inciri güçlükle yuttu. Ardına kadar açık duran kapıdan uzak dağlara bakıyordu. Güneş doğmuştu. Dışardan bir takım sesler duyuluyordu. Uyanan mahallenin sesleri...

Gülizar kadın lâmbayı üfledi ve Cem'e üzgün üzgün baktı:

— Hadi, tıkanma, ye.. Çabuk çabuk ye..

Cem bir incir daha ısırdı. Fakat lokmalar boğazından inmiyordu. Hayali uzaklara, küçücük hayatının tatlı-acı hatıralarına doğru uzanmıştı. Beş uzun yılın nisyan perdesi ardından anacığının o güzel, beyaz yüzünü, ruhunu ısıtan müşfik tebessümünü yine görüyordu... Hayal meyal de olsa, hâlâ unutamadığı bu tebessüm ömrünün sonuna kadar onu takip edecek, ona ümit ve cesaret verecekti. Cem bundan emindi..

Gülizar kadın :

— Sütünü de iç bakayım.. diye ısrar etti.

Cem iki eliyle yavaşça çanağı tuttu, başına dikti. Ağzının iki yanından iki ince süt şeridi çenesine doğru aktı.

— Yavaş ol oğlum. Nasılsa Hasna karı uyanıp küplere binmiştir.. Bâri yiyip içtiğin lokmacıklar içine sinsin..

Cem çanağı bıraktı; elinin tersiyle ağzını sildi:

— Annem sağ olup da çanağı başıma diktiğimi görseydi, bana darılırdı. O yemek yeyişe çok titizdi.. Sofrada kusur kaldırmazdı.. Ama şimdi nasıl olsa oluyor.

— Ananı iyi hatırlıyorsun Cem..

— Öldüğünde yedi yaşındaydım. Öleli de beş sene oldu..

Gülizar kadın içini çekti:

— Ne hanım kadındı anan Cem!. Ne kibar, ne sevimliydi!. Bir paşa kızı olduğunu duymuştum. Halinden belliydi zaten. Baban gibi bir çapkına nasıl da kapılmış? Öyle bir cahilliği nasıl etmiş?.

Cem de bilmiyordu. Bildiği kadarı şu idi: Babası Hâmit, daha lisede talebe iken, annesi Müjgân'ı baştan çıkarmış, onu kaçırmıştı. Çünkü Paşa, babası, kızının meteliksiz bir gençle evlenmesine müsaade etmemişti. Bir zaman uzak bir akrabanın yanına sığınmışlar, kıt kanaat yaşamışlardı. Hayatını kazanmak zorunda kalan Hâmit yüksek tahsile devam edememişti. Bir takım küçük işler denedikten sonra, nüfuzlu bir aile dostunun delâletiyle (B.) Mâden Şirketinin muhasebesinde çalışmağa başlamıştı.

Mâden'de geçen ilk seneler, iki genç için çok mes'ut seneler olmuştu. Cem de bu sırada dünyaya gelmişti.. Kulüp ve tiyatro binalarının bulunduğu meydanlığa bakan küçük bir evleri vardı. Komşulariyle araları gayet iyiydi. Yaz geceleri, evlerinin önündeki küçük bahçede otururlar, karşı tepelerde ağır ağır hareket eden büyük ateşleri seyrederlerdi. Bunlar, iki kuvvetli öküz tarafından çekilen muazzam kazanlardaki mâden cürufu idi. Cem geceleri bu cürufun dökülmesini seyretmeğe bayılırdı. O küçük evde pek uzun sürmeyen mes'ut zamanlardan Cem'de kalmış olan en kuvvetli intibâ, işte bu seyirle geçen gecelere aitti.

Cidden enteresandı bu olay!. Sanki periler kocaman mangallar dolusu korlar taşırlardı. Bunlardan birisi tepenin bir noktasında duraklar ve birden nârıbeyza halindeki ergin cüruf, yamaçtan aşağı boşalır; karanlıklar içinde, bir havâi fişek gibi, ışıklar saçılırdı. Sanki bir küçük yanardağ indifâ ederdi orada.. Kızgın cüruf, (tathirhanelerde eritilen mâdenin posası) simsiyah dağın yamaçlarından küçük lâvlar vücuda getirerek akardı. Bunlar tabiî kısa ömürlüydü. Ateş yavaş yavaş kararır, kızıllık az sonra kaybolurdu. Ve bu dökümü az sonra bir diğeri takip ederdi...

Cem, bu gecelerden birinde annesiyle babasının ilk kavgasına şahit olmuştu. Bu kavgayı da birçok kötü olaylar takip etmişti. O zamana kadar babası akşamları sadece birkaç kadeh atarken, artık her gece körkütük sarhoş oluyordu. Bâzı geceler, eve hiç gelmiyordu. Bâzan da Cem geceyarısı derin uykusundan, bir takım seslerle uyanıyor, bir meyhanede sızmış olan babasını eve getiren Rüstem adındaki eşkiya suratlı herifle annesinin münakaşa ettiğini duyuyordu. Sonra anacığı gözyaşları dökerek babasını soyuyor, yatağına yatırıyor, ona darılıyor ve yalvarıyordu. Bu yalvarışlardan Cem'in çıkarabildiği mâna şu idi: Babasının gidişatı annesini korkutuyordu.

Kötü arkadaşları terketmesini istiyordu. Haysiyeti, şerefi bahis konusu idi. Böyle devam ederse işinden de olacaktı. Dostları kendisinden yüz çevireceklerdi..

Heyhat!. Annesinin bütün korktukları birer birer başlarına geldi: Babası işinden atıldı. Herkes onlardan yüz çevirdi.. Gırtlaklarına kadar borç içinde kaldılar. Nihayet ev sahibi de onları evden çıkardı. Amele mahallesine taşınmağa mecbur oldular. Uzun zaman boşta kalan Hâmit, çaresiz ocaklarda çalışmayı kabul etti. Fakat alacaklılar yakasını bırakmıyorlardı.. Karısının bütün mücevherlerini sattı. Bununla da kalmayıp, onu, Paşa babasından yardım istemeğe zorlamağa başladı. Müjgân, bir yandan sefalet, bir yandan kahır ve utanç içinde bir mum gibi eriyor, sararıp soluyordu. Nihayet yatağa düştü. Ciğerlerine sarılan amansız bir verem onu çarçabuk tüketti. Nazü naim içinde yetişmiş olan bu nâzik varlık, bir yer odasındaki sefil döşekte, binbir acı ve bakımsızlık içinde hayata gözlerini yumdu.

Cem, açık kapıdan, karşıda, tepelerin ötesinde görünen küçük mezarlığa bakıyordu. Anacığı işte orada, yeşil bir selvinin gölgesinde yatıyordu. Onu ebediyyen kaybettiği o felâket günü, hâlâ Cem'in gözleri önünde bütün acılığiyle öylesine canlı yaşamaktaydı ki!.

Gülizar kadının sesi birden bu hayalleri dağıttı:

— Beş yıldanberi o Hasna olacak uğursuz karının yumruğu altındasın Cem. Baban lâyığını buldu. Ama seni Allah ondan kurtarsın oğlum. Rahmetli Paşa deden bâri sana mirasından bir kırıntı bıraksaydı!. Senin ne günahın var ki!. İşittiğime göre, Paşa varını yoğunu büyük damadı Hurşit Beye bağışlamış..

Cem hüzünle:

— Teyzem sağken, arada sırada anneme mektup yazar, para gönderirdi, dedi. Babamın borçlarının çoğunu annem hep bu paralarla ödemişti. Teyzem öldükten sonra İstanbuldan hiçbir yardım görmedik.

— Allah büyüktür oğlum. Gün doğmadan neler doğar.. Hele sen okulunu yüz aklığiyle bir bitir de...

Cem ayağa kalkmışken tekrar oturdu:

— Hasna anam bundan böyle okumamı istemiyor.. Bir ilkokul sana yeter, imtihanlar bitince Rüstem seni bir işe koysun, ekmek paranı kazan, baban seni daha fazla besliyemez, diyor..

— Sen ona bakma. Diplomanı al hele!. O Rüstem dediği de kim?.

Cem kekeledi:

— Şey... onun... yâni Hasna anamın akrabası... Eskiden bize

sık sık gelirdi.. Ama şimdi babam onu eve komuyor. Hasna anamla şeyi.. geçmişi varmış ta...

Gülizar kadın cevap vermedi. Bir anlık sükût da Cem'in aklını başına getirdi. Yerinden fırlayarak :

— Eyvah!. dedi. Öyle geç kaldım ki!. Sütle incire teşekkür ederim Gülizar teyze.. Müsaadenle..

— Güle güle oğlum.. Gene gel, beklerim...

Hasna, elleri kalçalarında, bahçe kapısının önünde durmuş; yoldan gelip geçenlere Cem'i soruyordu. Orta boylu, tombalak, akça pakça bir genç kadındı. Fakat yüzünden şirretlik akıyordu. Fıldır fıldır dönen küçük kara gözleri biber gibi sertti:

— Hiştt!. Murad usta, bizim Cem'i gördün mü bu sabah?.

— Hayır Hasna bacı..

— Hey! Memiş.. Sen de mi görmedin onu?.

— Ben de görmedim Hasna abla!.

— Yere giresice...

İçeriden Hâmit'in kısık sesi duyuldu:

— Hasna, belki odun kesmeğe gitmiştir. Akşam ona bunu tenbih etmedin mi?..

Hasna hırsla içeriye girdi. Hâlâ sarhoş kafasını toplayamamış olan kocasının karşısına dikildi. Hırsından soluyordu:

— Balta nah şurada duruyor.. Küfe de burada...

— Belki de pınardan su dolduruyordur?.

— Bakraçlar da öte yanda bak.. Elini hiç bir işe atmamış bu sabah.. Sıvışmış tâ geceden.. Ben ona bunu sorarım.. Kahbenin oğlu!.

Hâmit başını silkeledi:

— Hasna, Hasna...

— Sen sus oradan. Kılıksız, sarhoş herif!.. Sen de, piçin de artık çok oldunuz. Madem sen onun cezasını vermiyorsun, ben haddini bildireceğim. Bir elime geçsin de gör...

Kadın gözleriyle etrafı araştırdı. Ocak başındaki uzun maşayı kaptı:

— Bununla onun kafasını kırmazsam, bana da Hasna demesinler.. Dur, dur.. Nah, işte geliyor.

Bu esnada Cem süklüm püklüm içeriye girmişti. Hasna maşayı havada savurarak:

— Neredeydin?.. diye haykırdı.

Cem'in korkudan dili tutulmuştu âdeta. Kadının şerrinden korunmak için ne yapacağını bilmiyordu.

— Ben... ben... diye kekeledi. Şeye... şuraya kadar gittim de...

— Şuraya kadar ha?. Neresiymiş orası?..

Cem itiraftan çekinince maşayı sırtına yedi. Sonra herşeyi anlattı. Kadın ağzını açıp gözünü yummuştu:

— Geberteceğim seni.. Geberteceğim seni... diye çınlayan sesi perde perde yükseliyordu.

Cem yediği dayağın acısına gık bile demeden dayanırken, öte yanda Hâmit, sarhoş kafasını silkeliyor ve homur homur boyuna:

— Hasna yapma.. Hasna etme!. deyip duruyordu.

Hasna hızla ona döndü:

— Bana baksana!.. dedi. Beni kandırıp alırken hesapta bu belâlar yoktu. Veledin tatlı canımdan edecek beni.. Sen, babası olacak kazık, ona neden bir çift söz söylemiyorsun?. Şimdi bir de geceleri evden sıvışmak çıktı. Şu işe bak hele!.

Hâmit şöyle bir davrandı:

— E, uzun etme canım, dedi. Gülizar kadının evine gitmiş işte, o kadar...

— Orada ne işi varmış?. Ben o Gülizar olacak kaltağı bilirim.. Ne istiyormuş bu encekten?. Sabah sabah onu içeri çekip de çan çanın mânası neymiş?. Yoo, biliyorum mânasını. Ondan aile sırlarını öğrenmek istiyordur. Dedikodu kumkuması domuz..

Hâmit kaşınarak:

— Yok, yok.. dedi. Oğlana taze sütle incir vermiş...

— Hay sütü de, inciri de başına geçsin. Barsakları çözülesice karı. Oğlan onları ziflensin de ishal olsun istemiştir. Sen kaz kafalı aptalın birisin herif. Sana bir şeyi anlatmak, deveye hendek atlatmaktan beter. Ah benim tâlihsiz başım!.

Hasna elindeki maşayı bir yana fırlatarak kendini sedirin üzerine attı, ağlama ve bayılma numaralarına geçti. Hâmit kadını teskine çalışıyor; ona yalvarıp yakarıyordu:

— Böyle kendini bitirme Hasna.. Yazık sana gülüm.. Cem bir daha o kadının evine adımını atmayacak. Sana söz veriyorum ben..

— Sen... sen ha?.. Alık herif!. Senden de bıktım artık, piçinden de. Beni rahat bırakın. Ne diye başıma bu belâları satın aldım sanki?. Şu sürdüğüm hayata bak.. Hani bana vaadettiğin şeyler?.. Hani bilezikler?. Zengin akrabalardan yiyeceğin miras?. Bunlar hep hayalmiş meğerse.. Hepsi yalanmış..

Hâmit kısık sesiyle:

— Hepsi olacak, hepsi olacak... diye tekrarladı.

Kadın onu dinlemiyordu bile.. Kesik ulumalar halinde devam eden hıçkırıkları arasında şikâyetlerini sıralıyordu:

— Herkes lüks hayat sürüyor, biz yoksulluk içinde çürüyoruz. Benim lâyığım bu muymuş Tanrım?. Amcamın kızı Zîba elime su dökemezken, bir eli yağda, bir eli balda yaşıyor.. Kocası ona boyuna elmaslar, inciler takıyor. Danslara, balolara götürüyor. Bizde bunla-

rın hiçbirisi yok. Ne diye sanki böyle bir sümsüğe vardım?. Şuna bak. Bir amele parçası değil mi? Beş paralık itibarı bile yok. Ah, ne halt etmeğe ona vardım ben?.

Az evvel küfe ile baltayı sırtlayıp dışarıya fırlamış olan Cem, bahçede odun yarıyordu. İçeriden gelen seslere kulak kabarttıkça, kalbinin atışlarındaki korku ve nefret dozu, acı bir merhamete ve sonsuz bir kedere inkılâp etmekteydi. Tabiî bunlar babası ve kendisi hesabına idi. Bu kadının şerrinin her ikisini de mahvetmesi mukadder görünüyordu ona. Zonklayan başını iki yana sallıyor; gözlerinden yaşlar akıyordu..

Hâmit hâlâ karısına yalvarıp yakarmaktaydı:

— Biraz daha sabret gülüm, diyordu. Herşey yoluna girecek.. (T.) Mâdenlerinden bana iyi bir iş teklif ediyorlar. Şeflik gibi bir şey. Hele aybaşını bulalım. Yeniden hayatımızı düzenliyeceğiz. Sana vaadettiğim şeylerin hepsini yapacağım.

Kadın dayattı:

— Ben aybaşı, yılbaşı bilmem.. Bu işin önü de bu, sonu da.. Sen kimi kandırıyorsun?. Elâlem halimize gülüyor, arkamızdan alay ediyorlar hep. «Hasna, aslan gibi Rüstem'inden geçip de o kırtipil herife vardı, ona meheldi bu hayat...» diyorlar. Beni bir gezmeye, eğlenceye götürdüğün bile yok. Ben yaşamak istiyorum, anlıyor musun? Böyle sürünmek değil!..

Hâmit müşkül durumda kalmıştı. Hasna'nın gerilmiş olan kollarını ve bacaklarını oğarken, zihni delice sevdiği bu kadının arzularını yerine getirebilecek imkânlar araştırıyordu. Nihayet:

— Hah, dedi. Hatırladım.. Haftaya bizim çavuş Mûsa'nın oğulları sünnet olacak.. Sünnet düğününe gideriz..

Kadın aksi aksi:

— Hadi, hadi, dedi. O sünnet sonbaharda olacak...

— Yok. Oğlanın biri neredeyse bülûğa erecekmiş. Mûsa, varsın olsun, diyor. Tez olsun da yaz olsun..

Hasna yine aksi aksi:

— Nerede yapacaklarmış düğünü?.. diye sordu.

— Zülfü'nün çardaklı kahvesinde.. Hani şu asmalı, set set büyük bahçe var ya!. İşte düğün orada kurulacakmış. Öyle bir şenlik olacakmış ki...

Hâmit şimdi hararetle anlatıyordu. Kadına döktüğü diller onu yavaş yavaş yatıştırmağa başlamıştı. Fakat yine de, bahçeden gelen balta seslerine kulak verdikçe yüzünden bir hırs dalgası geçiyordu.

Bu esnada Cem bir küfe odunla geldi, ocağın önüne çöktü. Patlamış dudağından ve şakağındaki şişliklerden kan sızıyordu. Çalıçırpıyı tutuştururken babasına acı acı baktı. Bu bakışlarda öyle sessiz, öyle derin bir ittiham vardı ki, adam başını öte yana çevirdi. Doğruydu, evlâdının çektiği acılardan kendisi mes'uldü. Bütün başlarına gelenlerden de, herşeyden.. Ama fazla derin düşünecek halde değildi. Hasna yatışmıştı ya, artık keyfi gelmişti. Onu okşamağa can atıyordu.

Kadın, baldırına doğru uzanan eli bir yana iterek ayağa kalktı. Yiyecek öteberi getirmeye gitti. O zaman adam ilk defa Cem'e hitaben:

— Oğlum, dedi. Sana bir yeni çanta alacağım.

Cem babasına hayretle baktı:

— Yeni çantayı ne yapayım baba? Okul neredeyse bitiyor..

— Kitaplarını içinde saklarsın..

— Benim hiçbir kitabım yok, biliyorsun.. Bana Sedat kitaplarını veriyor. Hepsini ona geri vereceğim..

Hâmit çenesini kaşıdı:

— Hımmm!.. Bugün son imtihan mı?

— Evet baba?

— Notların nasıl?

— Sınıfta birinci olduğumu biliyorsun.

— Ya, evet.. Âferin.

Kapıya doğru baktı ve yavaşça ilâve etti:

— Seni ortaokula vereceğim, merak etme!. Ortaokul kitaplarını da alacağım. Yeni çantana onları koyarsın..

Cem cevap vermedi. Bu tatlı vaadlere inanabilseydi ne mutlu olurdu!. Belki babası arzusunda samimî idi; belki hakikaten dediklerinin olmasını istiyordu!. Fakat Cem artık ona inanmıyordu. Ona karşı olan bütün inancını kaybetmişti. Kendisini o kadar çok aldatan, hiçbir vaadini tutmayan, hattâ uğradığı haksızlıklara ve zulümlere karşı bile kayıtsız kalan, onu koruyamayan bir babaya nasıl inanabilirdi?.. Onun şu değersiz kadın karşısındaki aczi, o kadına böylesine yenilişi Cem'i âdeta tiksindiriyordu.

Hasna, bakır bir tepsi içinde getirdiği kahvaltıyı masanın üzerine koyduktan sonra kocasına:

— Hadi, dedi. Çek iskemleni otur. Lokmaları da ağzına ben verecek değilim ya!..

Kendi ekmeğine reçelle tereyağ sürmeğe başlamıştı bile..

Cem çekine çekine bir gazete parçasına azıcık zeytin sardı; bir dilim ekmekle beraber cebine koydu. Onu gözucuyla kollayan Hasna:

— Burada niye ziflenmiyorsun?. diye bağırdı.

— Şey.. Şimdi karnım tok. Bunu öğleyin yiyeceğim.

— Okula geç kaldın. Hadi koş bakalım. Ne olacağını sanıyorsun?. Profesör mü?.. Baban ne kadar adam olduysa, sen de o kadar olacaksın..

Hâmit, ağzı koca bir lokma ile dolu:

— Hasna, Hasna.. diye homurdandı.

Kadın ona aldırmadı; Cem'e şamarını gösterdi:

— Seni adam edecek işte budur. Yollarda eğlenme. Okuldan çıkar çıkmaz koş doğru eve gel. Sabah yapmadığın işleri ben yapacak değilim. Anladın mı?.

Cem başını salladı. Sedat'ın kitaplarını koltuğunun altına sıkıştırdı ve evden çıktı.

Amele mahallesinden ilkokul, yaya olarak, bir çeyrek saat çekerdi. Ama, Kocamağara'nın yanından dolanan bir kestirme patika vardı ki, Cem'in ayağile on dakikadan fazla sürmezdi. Cem okula hep buradan gider gelirdi.

O sabah yine bu yolda hızlı hızlı yürürken, yüreği bir başka acıyla da dolup taşıyordu. Hem de nasıl!.. Bu acı, bir vedâ acısıydı. Evet, bu yoldan bir daha okula hiç gitmiyecekti artık. Bu son gündü.. Kaç sene yağmur, yaş altında, partal papuçlarının burniyle çakılları tekmeliyerek oradan gidip gelmişti. Tabanlarına bakan o çakılları severdi. Bütün yol boyunca teneffüs ettiği hürriyeti, tabiatın o sessiz arkadaşlığını severdi. Onları her zaman sevecek ve yıllarca sonra da yine muhabbetle hatırlayacaktı..

Küçük ırmağın tahta köprüsü üzerinde bir parça durakladı. Her zaman bu ırmakta balık tutmayı hayal ederdi. Bunun imkânsız olduğunu bilirdi de... Çünkü ırmağın suyu, gümüş rengindeki mâden tortusiyle daima bulanık akardı; içinde balık yaşamazdı.

İyice yükselmiş olan güneş, bu gümüş sathın üzerinde elmastan pırıltılar yaratıyordu. Cem'in gözleri kamaştı; başını kaldırarak uzak tepelere doğru baktı. Orada, ağaçlar arasında, hergün şeker gibi suyundan eve birkaç bakraç taşımakla vazifeli olduğu Söğütlü Pınar vardı.

Gözlerinden akmayan yaşlar kalbini bir tufan gibi boğdu. Zayıf göğsü kuru bir hıçkırıkla sarsıldı. Hayat ona ne zaman gülecek, onu ne zaman güldürecekti acaba?...

Tekrar yola koyuldu...

Okula yaklaşırken, bir köşe başında birkaç çocuk çıkmıştı. Cem onları görür görmez, kendisine pusu kurmuş olduklarını anladı. Kocaman oğlanlardı bunlar... Son sınıfın azman ve tembel talebeleriydi. Cem'i kıskanırlar, onu çekemezler ve her fırsatta ona sataşırlardı.

Cem hemen tabanları kaldırdı. Üzerine yağan taş ve toprak sağanağından kendini zor kurtardı. Bu sağanak arasında esip savuran hakaretleri hâlâ duyuyordu:

— «Sarhoş Hâmit'in oğlu...»

— «Kitapsız encek...»

— «Babanın karısı güzel mi?...»

— «Kaç tane dostu var?...»

Cem onlardan kaçıp kurtulmuştu. Okula nefes nefese vardı. İçeriye girerken kapının yanında Sedat'ı gördü. Sedat ona:

— Ne var Cem?.. dedi. Niye böyle koştun?..

Cem soluyarak:

— Yine onlar.. diyebildi.

— Hay Allah!. Aldırma.. İmtihana hazır mısın?.

— Hazırım.. Kitaplarını getirdim.

— Acelesi neydi?.

Sedat Cem'in en iyi, hattâ biricik arkadaşıydı. O da bir İstanbul çocuğuydu. Üstelik hali vakti yerinde idi. Babası Mâden Hastahanesinin Başhekimi idi. Cem onun arkadaşlığında bir nevi sığınak buluyordu. Her bakımdan... Hayatta en güvendiği insandı Sedat..

Cem'den büyük ve güçlü kuvvetli bir çocuk olan Sedat, okulun kapısına yaklaşan ve Cem'e alaylı alaylı bakan azman oğlanlara tehdit dolu bir bakış fırlattıktan sonra Cem'i kolundan çekti, mütalea odasına soktu. Okulda herkes Sedat'tan çekinirdi.

Cem'in verdiği kitapları çantasına yerleştirirken :

— Bu sabah kimden sopa yedin gene?.. diye sordu.

Cem önüne baktı, cevap vermedi. Sedat cebinden çıkardığı temiz bir mendili arkadaşına uzattı:

— Haydi, burnunu çekme.. Gel, musluk başına gidelim, orada konuşuruz..

Cem, musluk başında bütün olanları anlattı. Sedat tasalanmıştı:

— Cem, dedi. Bu karı bir gün babanın da başını yiyecek, senin de.. Onun ne mal olduğunu herkes biliyor.. Yüzüne o kadar boyayı neden sürüyor sanki?.. Babana güzel görünmek için mi?.. Her gün baban, mağarada çalışırken, öyle süslenip püslenip de nereye gidiyor?.

Cem önüne bakarak sadece:

— Bilmiyorum.. dedi.

Yüzünü yıkamış, mendille kuruluyordu. Dudağı yeniden kanadığı için mendili oraya bastırdı ve kısık bir sesle:

— Babam onun bir dediğini iki etmiyor ki.. diye söylendi. İşte haftaya sünnet düğününe götürecek..

— Sünnet düğününe mi?..

Cem sıkılarak, babasiyle Hasna arasında sabahleyin geçen çekişmeyi de nakledince, Sedat iyice tasalandı:

— Bak Cem, dedi. Bana kalırsa, baban bu düğüne hiç gitmesin... Hasna'nın eski belâlısı oraya gelecekmiş... Bir hır çıkabilir.. Bizim bahçıvan söylüyordu.. Geçen akşam herif, Tahir'in meyhanesinde iyice kafayı çekmiş ve yemini basmış: «Onunla hesabım var, bu hesabı temizlemezsem, bana da Koca Rüstem demesinler...

Bu benim için bir namus meselesi.. Aftosumu elimden aldı, ama, ben de onun canını Ezrail'e satacağım!...» demiş.

Cem susuyordu. Ne diyebilirdi? Bunları babasına nasıl söyleyebilirdi?

Bu esnada musluk başına başka çocuklar geldi. Sedat Cem'in koluna girdi. Beraberce tekrar mütalea odasına geldiler.

Sedat :

— Cem, dedi. Sana önemli bir şey söylemek istiyorum. Asıl sana ilk sözüm bu olacaktı ama, seni görünce birdenbire diyemedim...

Cem merakla, biraz da korkarak :

— Nedir o?.. diye sordu. Çünkü arkadaşının titreyen dudakları ve uçan benzi, bu haberin kendisini üzeceğini anlatmıştı. Sedat usulca:

— Biz buradan gidiyoruz!.. dedi. Babam İstanbul'da, özel bir klinikte çalışacak artık.. Oranın başhekimliğine tâyin olundu. Daha hiç kimseye açmadım ama, bugün arkadaşlarıma ve öğretmenlerime vedâ edeceğim... İmtihandan çıkar çıkmaz.. Diplomam için de babam başöğretmenle görüşecek...

Cem sapsarı kesilmişti. Gözyaşlarını tutmak için dişlerini sıktı. Bu haberin ona duyurduğu acı, yüreğindeki bütün öteki acıları bastırmıştı. Sedat'tan ayrılmak, hayatında tarifsiz bir boşluk açacaktı. Öylesine yalnız, öylesine dayanıksız kalacaktı ki, bunun sonsuzluğuna hayali bile ulaşamazdı.

Sedat onun elini avuçlarına alıp sıkı sıkı tuttu:

— Sana mektuplar yazarım Cem... Birbirimizi unutmıyacağız... Sonra.. ilerde.. büyüdüğümüz zaman yine buluşacağız tabiî..

Az ötede duran çantasına uzandı. Biraz eskice olan bu büyük deri çanta, kitaplarla öyle doluydu ki, davul gibi şişmişti.

— Cem, bütün kitaplarımı sana bırakmak istiyorum.. Çantamı da.. Kabul et ne olur!.. Sana onları hâtıra olarak vermek istiyorum..

Cem sadece:

— Ah!.. dedi.

Bu, kalbinin en derinlerinden kopup gelmiş olan bir muhabbet ifadesiydi. Sedat'ın uzattığı çantayı alırken gözleri doldu. Reddetmek için ne bir kelime söyleyebilmiş, ne de bir hareket yapabilmişti. Duyulur duyulmaz bir şekilde:

— Çok teşekkür ederim Sedat! dedi. Onları saklıyacağım.. Onlar benim için o kadar kıymetli ki!..

Sonra içini çekerek ilâve etti:

— Sen İstanbul'da hangi okula gideceksin?..

— Tabiî bir orta okula.. Sana yazarım.

— Şey.. daha sonra?

— Daha sonra mı?.. Liseye ve üniversiteye gideceğim tabiî...
— Yâni... ne olmak istiyorsun büyüdüğün zaman?.
Sedat gülümsedi:
— Doktor olmak... Babam gibi..

Cem bu cevabı mahzun bir sükûtla karşıladı. Kendisi ne olacaktı?.. Babası gibi mi o da?..

Sedat ona ne olacağını sormadı. Bu sualin Cem'i nasıl yaralıyacağını şüphesiz biliyordu.

Ama Cem, elinde olmadan, hayalini istikbalinin karanlık ufuklarına doğru daldırmış, orada, minimini de olsa, bir ümit ışığı arıyordu.

Zülfü'nün çardaklı kahvesi hıncahınç doluydu. Set set büyük bahçenin asma çardaklarına rengârenk kâğıt fenerler asılmıştı. Her taraf pırıl pırıl ışıklar içinde yanıyordu.

Erkekler çoktan çakır keyif olmuşlardı bile... Kadınlarsa, dedikodu iksiri ile onlardan daha az sarhoş değildiler...

Orta seddin üzerindeki büyük çardağın altında, geniş bir karyolada çavuş Musa'nın iki oğlu yatıyordu. Başlarında mavi sünnet takkeleri, omuzlarında iri altın «Mâşallâh» lariyle... Karyolanın etrafını kadınlar ve çocuklar sarmıştı...

Çavuş Musa, Zülfü'ye kesenin ağzını iyice açmış olacak ki, kahvecinin etekleri zil çalıyor; oradan oraya seyirtip davetlilere bizzat hizmet ediyordu...

Hokkabaz, çocuklara malûm numaralarını göstermekteydi. Ama çocuklardan çok büyükleri gülmeden kırıp geçiriyordu. O ara verdikçe, dört kişilik bir kıpti grupundan müteşekkil saz takımı faaliyete geçiyordu. Ud, keman, kanun ve darbukadan ibaret olan bu takıma bir kadınla bir erkek okuyucu da refakat etmekteydi. Fakat bu son ikisi, hokkabazdan daha fazla halkı eğlendirecek evsafta idiler: Erkek, tik hastalığına müptelâ, çopur, yaşı belirsiz ve şaşı idi. İkide bir öksürüğü tutuyor ve her defasında takma dişleri ağzından fırlıyordu.

Kadına gelince, şu «teneşir horozu» dedikleri tiptendi. Sıska mı sıska, çirkin mi çirkin, iğrenç mi iğrenç... Sarhoşlardan biri:

— Tuh, Allah kahretsin... diye söylendi. Karının yüzündeki rastığı bir kalıp sabun temizliyemez be!...

Bir başkası:

— Ya sesi!... dedi. İsrafil'in «Sur» u kıyamet gününde ölüleri diriltecek ya; bu karının sesi de tersine, dirileri öldürecek!..

Davetlilerin çoğunu mâden işçileri teşkil ediyordu. Bunların bir kısmı aileleriyle beraber gelmişlerdi. Fakat şurada burada başbaşa vermiş kafayı çeken kafadarlar da az değildi. Bunların arasında, en üstteki sedden, kanlı gözleriyle etrafı kolaçan eden Koca Rüstem de vardı.

Durmadan içiyordu. Arkadaşları onu frenlemek için birbirine kaş göz ediyorlardı. Önce üstü kapalı ihtarlarda bulundular. Sonra açıktan açığa içmesine mâni olmağa kalkıştılar. Ama beriki ne söze, ne de zora gelecek cinstendi. Yarım litrelik şişeyi kaptığı gibi lıkır lıkır gırtlağına boşalttı. Şişeyi arkadaki çalılıklara doğru fırlattıktan sonra:

— Rakı dediğin böyle içilir be!.. diye sırıttı.

Ötekiler sükût ettiler. Yalnız içlerinden biri:

— Buna kabadayılık mı diyeceğiz yâni? diye homurdandı.

Rüstem, ona meydan okumak ister gibi, çırağa seslenerek iki şişe daha emretti. Kanlı gözleri, orta sedde, cılız bir akasyanın altında oturan Hasna'dan ayrılmıyordu. Akasyanın dalında asılı bir karpuz fenerin renkli ışıkları kadının yosma yüzünde nefis bir şehrâyin yapmaktaydı.

Rüstem ona yiyecek gibi bakıyor; o kanlı sarhoş gözlerde tutuşan ihtiras alevi, kadının yanında oturan Hâmit'e çevrildikçe de âdeta cehennemleşiyordu.

Bunu yalnız Rüstem'in arkadaşları değil, Cem de farketmekteydi. Çocuk Sedat'ın sözlerini hatırladıkça ürperiyor, korkuyordu.

Hâmit kadehini kaldırdı; Hasna'ya sevdalı sevdalı baktı:

— Şerefine!. dedi.

— Sağol!...

Fakat kadının şeytanet dolu gözleri kocasına değil, etraftaki aşinalarına gülümsüyordu. Bir aralık Cem'e:

— Önümde öyle kazık gibi ne oturuyorsun? dedi. İskemleni biraz geriye çek!.. Hah şöyle!...

Cem geriye çekilince, kadın karşıda bıyıklarını buran şişman bir adama göz kırptı. O da gülerek ona başını salladı.

Hâmit, olup bitenlerin farkında bile değildi. Sırf Hasna'nın ilgisini kendisine çekmek için:

— Gülüm, dedi (T.) mâdenlerinden akşama sabaha tâyin emrim gelecek.. Şu Allahın belâsı yerden oraya kapağı bir atabilseydik!.. Dur, tasalanma.. Her şey istediğin gibi olacak.. Bütün vaatlerimi yerine getireceğim... Elim bol para görünce...

Hasna:

— Hıh!.. diye adamın sözünü kesti. Eli bol para görecekmiş!?...

— Elbette görecek... Sen buradaki durumuma bakma. Burada şansım kötü gitti..

Hasna, kocasını alaylı alaylı süzüp dudak büktü:

— Sen bugüne bak... Cebinde meteliğin var mı, yok mu? Bana ondan haber ver...

Hâmit hırsla şişeye sarıldı, kadehini doldurdu:

— Şu Hurşit enişte olacak mendebur herife mektup üstüne mektup yazdım, biraz borç istedim.. Hiç tınmadı bile!.. Parası olmadığından mı?.. Lâf!... Onca mirasa kondu... Kendi serveti de caba!.. Tüccar, fabrikatör, para babası kerata.. Kimi kimsesi de yok.. Cimri, Allahın nâmerdi.....

— Hadi çeneni kapa.. Burada da seni dinleyecek değilim.. Bak

herkes ne güzel eğleniyor.. Bana da bir kadehcik ver bakayım.. Elâlem umurumda bile değil!...

— Hayhay!.. Sen de iç, eğlen.. Eğleniyorsun değil mi şekerim?

Gece ilerledikçe, düğünde coşkunluk artmıştı. Şimdi ortadaki düzlükte çiftetelliler, zeybekler oynanıyor; saz ara verdikçe de, cızırtılı bir hoparlörden taşan caz müziğiyle dans ediliyordu. Sarhoş çiftler bir itiş kakış halinde ortada dönüyorlardı...

Tam düğün kıvamı bulmuş, eğlenceler son hadde coşmuş, herkes zevk ve neş'eye dalmıştı ki, birden Rüstem ayağa kalktı. Hafifçe sallanıyordu. Kendisini tutmak isteyen arkadaşlarını birer yana iterek merdivenlere doğru yürüdü...

Bu vaziyeti görenler, fazla müdahaleden çekinerek, işin nereye varacağını merakla beklemeğe başladılar.

Rüstem sendeliyerek merdivenlerden indi. Orta seddi dolduran kalabalığı yararak ağır ağır Hasna ile Hâmit'in oturdukları masaya yaklaştı.

Onu gören Cem'in rengi bembeyaz kesilmişti. Hasna ise hafif bir çığlık attı. Çünkü eski belâlısının iyi bir niyetle yanlarına gelmediğine emindi.

Karısının sesine dönen Hâmit, Rüstem'le gözgöze geldi. Yüzü karardı. Birden kalkmaya davrandı. Ama, Rüstem'in iri eli onu omuzundan kakınca, tekrar olduğu yere çöktü.

— Dur bakalım aslanım, sana bir şey demedik!

Hâmit'in bir kere nevri dönmüştü. Olduğu yerde hırsından soluyarak herifin maksadını anlamağa çalıştı.

Beriki ona metelik bile vermeden kadına yaklaşmış; önünde cakalı bir tavırla eğiliyordu:

— Bu dansı benimle yapar mısın elmasım?..

Hasna, tepesine dikilmiş olan bu ızbandut gibi adama büyük bir halecanla bakıyordu. Onun bulut gibi sarhoş olduğunu ve başına belâ kesileceğini anladığı için, arzusunu reddetmenin boşuna olacağını hemen kestirmişti.

Fakat Hâmit kadının davranmasına meydan bırakmadan yerinden fırladı. Rüstem'in yakasına sarılarak:

— Defol it!.. diye bağırdı. Ve onu var kuvvetiyle itti.

Bunun karşılığı, çenesinde çakan ve gözlerinde şimşekler çaktıran müthiş bir yumruk oldu. Ama, dişisini müdafaa etmek isteyen bir arslan gibi, Hâmit bir anda kendini toparlamış ve mukabil hücuma geçmişti...

Korkunç bir boğuşma başladı... Düğün karıştı... Herkes telâşa ve korkuya kapıldı..

İki hasmı ayırmak için araya giren çavuş Musa, midesine ye-

diği bir tekme ile yere yuvarlanmıştı. Sandalyeler, masalar devriliyor, havada şişeler, bardaklar uçuyor, kadınların çığlıkları ayyuka çıkıyordu. Herkes kaçışmaya başlamıştı... Çünkü bir anda orası, iki kavgacının taraftarlarının da katıldığı büyük bir kavga meydanı halini almış bulunuyordu...

Birden Rüstem'in elinde sivri bir bıçak parladı. O esnada Hâmit, bütün gücünü toplamış, rakibine son darbeyi indirmeğe hazırlanıyordu. Alnından inen ve görüşünü perdeleyen kan selini kolunun yeniyle sildikten sonra hücuma geçti... Tam bu sırada ona mâni olmak için ileriye atılan Cem, o sivri bıçağın sapına kadar babasının midesine saplandığını gözleriyle görmüştü... Çocuk oracığa düşüp kendinden geçti...

Ocak başında oturan kocakarılar arada sırada ateşe bir tutam günlük serpiyorlardı. Tütsüler odayı bürümüştü. İsli lâmbanın soluk aydınlığı, mâtem tutan Hasna'nın etrafında toplanmış olan mahalle karılarının yüzlerine vuruyordu. Bu yüzlerde sinsi, müraî ifadeler ve yalancı yaşlarla dolu gözler parlamakta idi.

Hasna, başında bir çatkı ile oturduğu yer minderinde ileri geri sallanarak ve makam ile ağlayarak ölen sevgili (!) kocasının mâtemini tutuyordu. Onun gibi koca nerede bulunurdu?!.. Öylesi dostlar başına idi!.. Ah! O artık yoktu.. Hasna'cığını bırakıp gitmişti... Kimlere bırakmıştı onu? Heyhat!..

Kadın, meş'um bir vaveylâ ile Hâmit'in meziyetlerini sayıp dökÜyor, iyiliklerini anıp öğüyor, onu göklere çıkarıyordu.. Komşu kadınlar da, bu mâtem gösterisini kesik hıçkırıklar, ah - vahlarla takviye ediyorlardı...

Cem arkada, karanlık bir köşeye büzülmüş oturuyordu.. Yüzündeki ifadede korku, dehşet ve nefret vardı. Bu manzara tüylerini diken diken ediyordu çünkü... İnsanlar bu kadar yalancı, riyakâr, bu derece iki yüzlü, böylesine iğrenç nasıl olabiliyorlardı?!... Küçük aklı buna bir türlü ermiyordu... Şu kadın yüzünden ölüp giden babacığının acısı yüreğinde bir ateş külçesi gibi dururken, yine o kadının bu kadar gürültü patırtı yapmasına dayanmak güçtü doğrusu!... Bu mâtem töreni böyle sürüp gidecek miydi?...

Babası o gün toprağa verilmişti. Şimdi tepelerin ötesindeki küçük mezarlıkta, o yeşil selvinin gölgesinde anacığıyle yanyana yatıyordu... Onlar kavuşmuşlardı nihayet... Fakat, biricik yavruları Cem yapayalnız kalmıştı dünyada... Ne olacaktı Cem?. Bundan böyle kiminle yaşıyacak, onu kim koruyacaktı?..

Cem'in boğazına tıkanan yumru gittikçe büyüyor, gözlerine dolan yaşları saklamak istiyordu. Fakat hançeresini yırtan bir şehik odadakilerin dikkatini çekti. Hasna birden çocuğa doğru dönmüştü. Gözleri ateş saçarak :

— Gidi encek!.. diye bağırdı. Ne diye zırlıyorsun bakayım?. Babana ettiklerine mi? Yoksa kendi başına mı?.. Ağla, ağla!.. Ama pişmanlığına ağla!.. Babanın başını sen yedin.. Ona ağla!.

Cem şaşırmıştı. Herkes susmuş ona bakıyordu. Hasna gürültü ile burnunu çevresinin ucuna sildi ve devam etti:

— Hangi bir derdime yanayım dostlar?.. Ne talihsiz başım varmış!.. Her gün suyu taşıyan bendim, odunu kıran ben, ateşi yakan, evi silip süpüren ben.. Ama gene de babası ondan yana dertli olurdu; ona acırdı.. Onu korumak için beni kırardı.. Çünkü bu encek boyuna benden şikâyet ederdi babasına...

Cem'in hayreti kat kat artmış, öyle kadına bakıyordu. Hiçbir gün ondan babasına şikâyet etmiş değildi. Babacığına hiçbir şeyden şikâyet etmezdi ki zaten...

Kadın şirret şirret soluyor ve Cem'e dişlerini gıcırdatıyordu:

— Tembel, kokmuş, başbelâsı seni.. Adamcağızı üzer, kahrederdin. Evet, evet.. Başının etini yerdin bütün gün.. Okuyacağım diye tutturdun, seni okula verdi.. Masraflarına dayanmak için evin nafakasından kesti.. Gene de hoşnutluk getirmedin.. Nankör evlât!. Adamcık her gün sana bakar, paltosu eskidi, potinleri su çekti, boynu gıdasızlıktan inceldi diyip diyip kendini yerdi.. İçkiye de bu yüzden düştü.. Kör olası seni.. Ona ne hayrın dokundu?. Hayırsız evlât! Hayırsız encek!.

Kadınlardan biri:

— Hasna, Hasna, böyle üzülme, dedi. Kendini bitirme, canına acı.. Bir hayırsız velet için yüreğini tüketme!.

Bir başkası da söze karıştı:

— O günler geçti gayri.. Sen aklını başına topla!. Defedersin uğursuzu başından, olur biter..

Başka sesler de yükseldi:

— Kahrını çekecek sen mi kaldın elin piçinin?.

— Bundan böyle de sen mi besliyeceksin onu?.

— Neyine gerek Hasna?. Artık ne ilgin var onunla?.

Az ötede bu sahneyi sessizce seyretmekte olan Gülizar kadın şöyle bir doğruldu. Tok bir sesle:

— Bana bak Hasna!.. dedi. Çocuğun ne bir günahı var, ne de suçu!.. Ona karşı çok haksızlık ediyorsun!. Hepiniz haksızlık ediyorsunuz komşular...

Şimdi bütün gözler Gülizar kadından yana dönmüştü. Kocakarılardan biri atıldı:

— Gülizar kadın, sen Hasna'ya zaten dost değilsindir.. Onu her zaman yerer durursun.. Bugün burada ne işin var ki!.

Gülizar kadın ayağa kalktı:

— Orası senden sorulmaz Hacı Nine.. Sen ne biçim müslümansın?.. Hepiniz Allahtan korkun be!. Parmak kadar çocuktan ne istiyorsunuz?. Bu yavrucuğun, şu üvey anası olacak karının elinden neler çektiğini Allah da bilir kul da...

Öfkeden moraran Hasna dimdik oldu:

— Onu koruyacak sen mi kaldın?.. diye bağırdı.

Gülizar kadın :

— Evet!. dedi. Garibin bugün Allahtan başka kimsesi yok.. Öksüz ve yetim kaldı.. Onu senin gibi bir canavarın elinde bırakmak günah olur..

— Öyleyse al götür.. Ne duruyorsun?.

— Ben fakir bir kadınım.. Eğer ona bakacak kadar kudretim olsaydı, bir dakka bırakmazdım sana..

Hasna kesik bir kahkaha attı. Elleri belinde:

— Utanmaz karı!.. dedi. Bana böyle dil uzatmaya ne hakkın var? Sen git kendi çöplüğünde öt.. Ev benim.. Herşey benim.. Kimse bana karışamaz. O enceği tanımıyorum gayri. Onunla bir ilgim yok.. Şimdi, şimdi buradan gidecek.. Gözüm görmesin onu..

Kadınlardan biri:

— Eh Hasna, madem ki öyle, oğlanın eşyasını topla ver.. Nereye giderse gitsin!.. dedi.

— Eşyasını mı?.. Ne eşyası?.. Ona zırnık bile vermem. Bu evde bir çöpü bile yok..

Gülizar kadın:

— Elbiselerini çamaşırlarını ver, dedi. Anasının sandığı sepeti de var.. Bunları inkâr edemezsin..

— Hadi, çekin arabanızı.. Babası herşeyi sattı savdı.. Sırtımızdakinden başka bir şeyciğimiz kalmadı.. Çekin arabanızı.

Cem'in üzerine yürümeğe davranarak:

— Defol köpek!.. diye haykırdı.

Cem sendeleyerek ayağa kalkmıştı. Öyle şaşkın ve sersemlemiş bir halde idi ki, uykuda gezer gibi hareket ediyordu. Ama yaşlı gözlerinde şimdi gizli bir umut ışığı belirmişti. Bu ışıkta, bir kâbustan uyanan insanın o tarifsiz gönül rahatlığı vardı.

Kapıda kendisini bekliyen Gülizar kadına doğru koştu, onun eline sarıldı. Gülizar kadın :

— Hasna, dedi. Sen kendi başını düşün.. Cem'in Allahı var.. Onun elinden tutacak insan çok bulunur. Ama sen kendini bunca töhmetten nasıl kurtarırsın? Sana kim acır?

Hasna'nın cevabını duymadan, ikisi, elele sokağın karanlığına karıştılar...

Gülizar kadın sofraya bulgur pilâvını koyduktan sonra, küçük oğlunun salıncağını salladı. Sonra gelip Cem'in yanına oturdu. Cem, gözleri önüne dikilmiş, mahzun ve suskun duruyordu. Kadın onun tabağına pilâv koyarak:

— Haydi ye Cem, dedi. Biraz ye.. Üzülmenin faydası yok. Artık olanlar oldu.. Senin kaydını Allah kayırır.. Tasa etme.. Her kişinin bir nasibi vardır bu dünyada.. Kimisi iyi olur, kimisi kötü.. Sen önden gülmedin ama, bilinmez, inşallah sonradan gülersin.. Rahmetli ananın o zengin hısımına Muhtar-gil herşeyi yazmış.. Bakalım ne cevap gelecek!.. Burada kimin kimsen yok..

İçini çekti ve yüzünde bir öfke tutuştu:

— Hey Allahım! O uğursuz kahpe bizi nasıl da kapı dışarı etti!.

Cem hep önüne bakıyordu. Gözlerinden yine pıtır pıtır yaşlar dökülmeğe başlamıştı. Nasıl ağlamasın?.. Ya Hurşit enişteden menfi bir cevap gelirse, hali ne olacaktı?. Mâdende çalışabilmek için yaşı küçüktü henüz.. Amele olmak için bile, eli balyoz tutabilecek bir çağa gelmesi lâzımdı. Tahsile büsbütün vedâ mı edecekti?.

Bu düşünceler yüreğini ateş gibi yakıyordu. Ah! Keşke Sedat'lar gitmemiş olsalardı!.. Belki onlar kendisine tutacağı yolu gösterirlerdi!. Bu arada babasının hayali de biran gözlerinin önünden gitmiyordu. Hele o son facia sahnesi kalbini parçalayan bir acı ile onu bitiriyordu. Babası sarhoşun, pısırığın biriydi ama, Cem'in üzerinde bir kanattı ne olsa!.. Onun koruyucusu idi.. Onu okula gönderen, yerine göre müdafaa eden, iyi kötü giydirip besleyen hep o idi.. Vakit vakit sopaya tükürür, vurunca da Allah yarattı demezdi ama, yine de onun babasıydı.. Ve Cem bilirdi, bütün o yaptıklarını o kötü kadının teşvikiyle yapardı hep.. Evet, şimdi hayatta kimseciği, hiç kimseciği kalmamıştı.. Yapayalnızdı...

Bu acı düşünceler arasında pilâvını yemeğe çalışıyordu. Salıncaktaki küçük oğlan da boyuna ağlıyordu. Gülizar kadın bir yandan salıncağa bağlı bir ipi çekerek çocuğu sallıyor, bir yandan da Cem'e şu sözleri tekrarlıyordu:

— Eğer fakir bir kadın olmasaydım, seni alırdım yanıma... Okuturdum, yetiştirirdim seni.. Benim oğlum olurdun.. Amcamgil bizim tarlalardan her yıl benim hisseme düşen küçük bir para gönderir.. Bu para kendi geçimimize bile yetmiyor, çalışmam gerekiyor.. Ama ne iş yaparım ben?. Hizmetçilik mi, sütninelik mi? Gayri bilmiyorum..

Belli ki, Gülizar kadının da yüreği tasa doluydu. Cem kendi derdini biran unutur gibi oldu. «Bu dünyada herkesin kendine göre bir derdi var!..» diye düşündü.

Tabağına Gülizar kadının koyduğu yoğurda isteksizce kaşığını daldırırken, sokak kapısı vuruldu. Kaşık Cem'in elinden düştü. Gülizar kadın kalkıp kapıyı açtı. Gelen bekçi idi. Gülizar kadına:

— Çocuk burada mı?.. diye sordu.

— Burada.. Ne edeceksin?..

— Onu Muhtar bey istiyor.. Çabuk gelsin, dedi.. İstanbuldan bir mektup almış da...

Cem'in korku ve merak dolu gözleri Gülizar kadının gözleriyle birleşmişti. Hiçbir şey demeden sofradan fırladı ve bekçiyi takip etti..

Muhtar'ın evi çok uzakta değildi. O sokağın üst başındaydı.

Cem eve girerken yüreği öylesine çarpıyordu ki, nefesi tıkanıyordu âdeta... İri kestane gözlerinde mazlum ve ürkek bir ifade vardı.. Dudakları bembeyazdı.

Cem'e kapıyı açan Muhtar'ın karısı orta yaşlı, güler yüzlü bir kadındı. Çocuğu elinden tutarak Muhtar'ın odasına aldı.

Yaşlı bir adam olan, Muhtar, nikel çerçeveli gözlükler takıyordu. Elini öpen Cem'e gülümserken, tertemiz takma dişleri, gençleri imrendirecek kadar muntazam bir çift dizi halinde parladı. Cem'e yanında yer gösterdi:

— Şöyle gel evlât!.. Sana hayır haberler var.. Rahmetli annenin akrabası olan Hurşit beyden bir mektup aldım.. İşte mektup burada.. Okuyayım da dinle.. Ha, kendin de okuyabilirsin, değil mi?.

Cem:

— Siz okuyun efendim! dedi.

Muhtar mektubu açtı, ışığa doğru kaldırdı, gözlüğünü düzeltti ve okumaya başladı:

— «Azizim Muhtar Bey,

«Rahmetli karımın yeğeni olan Cem hakkındaki hazin tafsilâtı taşıyan mektubunuzu aldım. Çocuk için hayat cidden bir talihsizlikle başlamış! Yazık!... Bu akrabalarla yakından tanışıp görüşmek bana kısmet olmadı. Adını dedesinden almış olduğunu merhum zevcemden duymuş olduğum Cem oğlumuzun kederini bütün kalbimle paylaştığımdan emin olabilirsiniz. Bu çocuğu bana meteden ifadelerinizden, pek akıllı uslu, yumuşak başlı, bilhassa iyi huylu ve çalışkan bir yavrucak olduğu anlaşılıyor. Ben de böyle olduğundan şüphe etmem.

«Onu vesayetime almaklığım bâbındaki arzunuza gelince.. Hiç kimse, kendisine hayatî bir mes'uliyet yükleyecek böyle mühim bir karar almakta acele etmeyi doğru bulmaz sanırım. Fakat, ifadelerinizden çıkardığım mânaya göre, vaziyetin fazla gecikmeğe tahammülü olmasa gerek!.. Binaberin, ben de Cenabıhak'ka sığınıp kararımı verdim :

«Teklifiniz cidden mâkul ve insanî!.. Sizin kadar ben de bu işin sevabını takdir etmekteyim. Gurbet köşesinde kimsesiz kalmış küçük akrabamı himaye etmek, benim için yalnız vicdanî bir vazife değil, aynı zamanda, hazır bir erkek evlâda sahip olmak şansiyle de, bana bir zevk ve iftihar vesilesi olacaktır.

«Cem'i bana gönderiniz. Yol masrafları için lâzım gelen parayı nâmınıza postalıyorum. İyiniyet sahibi bir dost olduğunuzu gösteren bu insaniyetperver delâletinizin cümlemiz hakkında hayırlı olmasını temenni eder, hürmetlerimi sunarım efendim.

HURŞİT»

Cem bu mektubu gözlerinden yaşlar akarak dinledi. Ama bunlar şifalı, sıcak yaşlardı. Muhtar, mektupdaki ağdalı ifadeleri çocuğa daha açık bir şekilde anlatmak maksadiyle:

— İşte evlât, dedi. Gözün aydın!.. Bu iyi kalbli enişte bey seni himayesine almayı memnuniyetle kabul ediyor.. Bundan böyle baban o olacak.. Seni o okutup yetiştirecek.. Sen de ona bir öz evlât gibi dört elle sarıl.. İtaatli, çalışkan, iyi ve sadık ol.. Onun yüzünü ağart, emeklerini boşa çıkarma!.. Hasılı, sana karşı gösterdiği büyük insaniyete lâyık olmaya bak.. İnşallah hakkında hayırlı olur.. Sana iyi şanslar, ve başarılar dilerim oğlum...

Muhtar bu sözleri söylerken, karısı mendilini gözlerinden geçiriyordu. İhtiyar adamın da gözleri yaşarmıştı. Cem ise, bahtının kendisini sevkettiği büyük meçhulün eşiğinde, ilk korku ve tereddütler içinde, artık ağlamıyordu. Kader onu nerelere atacaktı?.. Kendisini nasıl bir hayat bekliyordu?.. Bu Hurşit enişte nasıl bir adamdı?.. Onu da babası kadar sevebilecek miydi?.. Ve o, hakikaten kendisine iyi bir baba olacak mıydı?.

Fakat, bütün bu kuruntuları yenmeğe çalışarak, Muhtara gülümsedi:

— Teşekkür ederim Muhtar amca, dedi. Çok çalışacağıma ve Hurşit Bey enişteme lâyık bir oğul olacağıma size söz veriyorum...

Muhtar onun omuzunu okşadı. Biraz daha nasihat etti. Nihayet:

— Yol harçlığın gelir gelmez seni yolcu ederiz Cem, dedi. O zamana kadar yine Gülizar kadının evinde kalırsın.. Gülizar kadın çok iyi bir hatûn.. Dünyada iyi insanlar da var yavrum.. Sen yüreğini pek tut.. Cesur ol, istikbal seni bekliyor...

Cem, yanyana iki toprak mezarın başında, boynu bükük duruyordu. Gözleri dolu doluydu. Dudakları kıpırdıyor, annesiyle babasına son vedaı ifâ ediyordu.

Az geride, Muhtar, bir ağaca dayanmış, çocuğun teessürüne merhametle bakmaktaydı.

Vakit bir öğle sonuydu. Güneş karşıki kum tepelerine — Cem'in üzerlerine ne çok tırmanmış olduğu o cüruf kümbeltilerine — vurmuştu. Cem gözlerini kaldırıp o tepelere doğru baktı. Çocukluğu oralarda geçmişti.. Evet, o tepeler, onun küçük ömrünün vatanıydı. Ruhunu besleyen bâkir heyecanlar onların her karışına, hattâ her zerresine karışmıştı.

Bakışları amele evlerini. ırmağın tahta köprüsünü, metruk tathirhaneyi okşayıp geçti; Söğütlü Pınar'a kadar uzandı. İşte artık hayatının bir sahifesi kapanıyordu. O sahifede neş'eler ne kadar az, kederler ne kadar çoktu!.. Bütün idrak etmiş olduğu saadet, anacığı sağken tatmış olduğundan ibaretti. O mes'ut günler şimdi ne kadar uzakta kalmıştı!.. Cem o günleri hiç yaşamamış da, bir masalda dinlemişti sanki!.. Onun ötesindeki hayat ise onun için bir hüsran, bir cehennem olagelmişti.

Tekrar gözlerini mezarlara çevirdi. Rengi uçuk, dili tutulmuş gibi suskun, o iki kara kümbeltiye baktı.. Onların altında yatan ve şimdi birer avuç topraktan ibaret kalmış bulunan iki vücut, ona hayatı vermiş olan iki varlıktı. Onlar da bu dünyada yaşamışlar, birbirini sevmişler, birbirinden nefret etmişler, hasılı iyi ve kötü günler geçirmişler, nihayet işte ebediyete göçmüşlerdi.. Ancak Cem, bu iki hayatın var olmuşluğuna bir delil teşkil ediyordu.. Onların kanından, canından ve ruhundan yaradılmış, onların yaşayan bir parçasıydı.

Cem babasını affettiğini kendi kendisine itiraf etti.. Kendisini sevdiğinden emin olduğu için onu affediyordu. Hep o kadındı sebep.. Bütün suç o kadında idi. Şimdi evlerinin ve herşeylerinin sahibi olan o kadında.. Biran hâtıralara daldı:

Hayal meyâl hatırlıyordu.. Eski güzel evde oturdukları günlerde, bir gün anneciği sandığını açıp, içinde olanları ona göstermişti. O sandıkta neler yoktu ki!.. Anacığının kendi elceğiziyle işlemiş olduğu çeşit çeşit bir çok çevreler, mendiller, çamaşırlar... Hele Cem doğmadan, onun için işleyip hazırlamış olduğu bir çocuk takımı vardı ki, oğlancık hayran hayran ona bakıp kalmıştı.. Şimdi

o sandığın kokusunu (lâvanta çiçeği ve selvi kokusunu) yüreği sızlayarak hatırlıyor, onu hayalen tekrar bütün ruhuyla kokluyordu...

Ah! evet, bütün bu şeyler o kadının elinde kalmıştı. Hepsi, hepsi...

Cem'in omuzuna bir el dokundu. Muhtar yavaşça:

— Haydi oğlum, diyordu; artık gidelim araba bekliyor...

Cem uykudan uyanır gibi oldu. Gizli bir heyecanın ürpertileri bütün vücudünü dolaştı. Esen sertçe bir rüzgâr saçlarını karıştırıyordu. Bu rüzgârın saf kokusunu derin derin kokladı. Kızarmış olan gözlerindeki yaşlar kurumuştu. Gözleri yepyeni bir ışıkla parlıyordu şimdi.. Zira, önünde yepyeni bir ufuk vardı.. Evet, yepyeni bir hayatın yolu üzerinde bulunuyordu.. Yeni bir dünyanın keşfine çıkmış bir insanın tecessüsünü ve heyecanını duyuyordu içinde... Bu heyecan ona bedbahtlığını bile unutturuyordu...

Muhtara doğru döndü, ona elini verdi. Birlikte yürüdüler...

Tren gara girerken, ak saçlı memur Cem'e yaklaşarak:

— Hadi evlât, dedi. İşte İstanbul'a geldik. Hazır ol, ineceksin...

Cem hemen kalktı. Altı saattenberi bu üçüncü mevki vagonda seyahat ediyordu. Kompartımandaki yolcuların hemen hepsi fakir taşralılardı. Sepetleri, çıkınları ve heybeleri, filelerle geçidi tamamen doldurmuştu. Bu kümbeltilerden mi, yoksa o yolculardan mı yayıldığını Cem'in bir türlü anlıyamamış olduğu pis bir koku havayı ağırlaştırmıştı. Cem kendini bu vagondan dışarıya biran önce atmak için sabırsızlanıyordu.

Çocuğun telâşını gören memur gülümsedi:

— Dur, acele etme!.. Tren durmadan inilmez arslan!.

Cem itaat etti. Yüreği heyecandan şişmişti âdeta... Birdenbire çok sıcak da basmış olacaktı ki, terliyordu. Nihayet İstanbula gelmişlerdi ha?..

Küçük çıkınını sıkı sıkı elinde tutuyordu. Bu çıkında, Gülizar kadının ona yolluk olarak verdiği kıymalı börekle, avucuna Muhtargilin sıkıştırmış olduğu şu ucu düğümlü sarı mendil vardı. Muhtar ona, Hurşit eniştesinin yol harçlığı olarak gönderdiği paradan bir miktar ayırdığını, bunu yanında saklamasını, dünyanın bin türlü hali olduğunu söylemişti.

Cem memurun peşisıra yürüdü. Muhtar onu (B.) istasyonunda bu adama emanet etmişti. Trenin nihayet durmasiyle yolcular ayağa kalkmışlar, dışarıya çıkmak için harekete geçmişlerdi. Cem, heybeler ve sepetler arasında, bir itiş kakış içinde sürüklenmeğe başlayınca, memurun eteğine yapıştı. Böylece trenden indiler.

Çocuk, bu istasyonun heybeti karşısında şaşırakalmıştı. Birbiriyle kucaklaşan, sevinç çığlıkları atan insanların kaynaştığı peronda, hâlâ eli memurun eteğinde duruyordu. Onun tanıdığı hiç kimse yoktu burada.. Yüksek, camekânlı kubbeler altında uzanan ve durmadan açılıp kapanan camlı büyük kapılarla nihayet bulan bu sıra sıra sütunlu acayip yer, ona akustik sesler veren metruk tathirhaneyi hatırlatmıştı. Oraya ne zaman arkadaşlariyle beraber oynamaya gitse, boş binanın içinde sesleri böyle boğuk, derin akisler yaratırdı. Ve o bu akisleri her zaman yüreğinde heyecan ürpertileriyle dinlerdi.

Şaşkın şaşkın etrafına bakınırken, tıknaz, pos bıyıklı, hâki ceketli bir adam yanlarına yaklaştı:

— Senin adın Cem mi?.

— Evet amca!.

— Ben Hurşit Beyin bahçıvanı Şabanım... Seni almağa geldim.. Merhaba küçük ahbap!.

Geniş bir nefes alan ak saçlı memur:

— Eh, hadi eyvallah!. dedi. Ben çocuğu sağ salim size teslim ediyorum Şaban efendi, bundan ötesine karışmam.. Yolunuz açık olsun!..

Şaban memura gülümsedi:

— Size de eyvallah kardeşim...

Cem, bütün yol boyunca kendisine dikkatle mukayyet olan bu iyi amcaya veda etti. Sonra Şaban'la birlikte yürüdü.

Gardan çıkınca, Şaban, caddenin karşı tarafında duran büyük, yepyeni mavi bir arabaya yaklaşmış, âdeta caka ile Cem'e onun kapısını açmıştı.

Cem arabanın pufla gibi yumuşak kanapesine yaslanırken kendini bir kere daha rüyada sandı. Sonra, büyük binalar ve mağazalarla süslü kalabalık caddelerin, tramvayların, otobüslerin ve taksilerin herbirine ayrı bir hayret ve hayranlıkla bakarak, biraz da dehşete benzer bir his duyarak kendini bu güzel rüyaya bıraktı..

Şaban ona yangözle bakarak bıyık altından gülüyordu:

— Bu büyük şehir seni şaşırttı değil mi ahbap?.. Burası öyle bir dünya ki, alışana kadar başın döner.. Ama tez alışırsın, tasa etme!.

Cem, adamın direksiyonu büyük bir ustalıkla kullanan iri ellerine bakarak:

— Bu arabayı yürütmek zor mu amca?.. dedi.

Şaban sırıttı:

— Eh, hem zor, hem kolay.. Sen de büyüyünce deneyeceksin elbet!.

— Sen, hem bahçıvan, hem şoför müsün?..

— Evet anladığın gibi...

Şaban, Cem'e alâka ile bakıyordu:

— Sen çok sevimli bir çocuksun be!.. Bizim beyefendinin gözü aydın!.. Ne çeşit bir velet olduğunu düşünüp tasalanıyordu.. İşte görsün, pırlantı gibi bir küçük delikanlı billâh!..

Biraz durakladıktan sonra, mânalı bir gülüşle ilâve etti:

— Haberin var mı?. Bizim beyefendi bugün evleniyor!..

Cem hayretle:

— Ya! dedi. Sahi mi? Evleniyor mu bugün?. Hurşit enişte çok genç mi?..

Şaban bir kahkaha atarak:

— Hele bak! dedi. Sadece gençler mi evlenirmiş?.. Eh, beyefendi de pek yaşlı sayılmaz.. Kırkında bilem yok.. Amma velâkin.. Gelin hanıma göre biraz yaşlı sayılır gene...

Şaban, bir eli direksiyonda, bir eliyle bıyığını burarak şöyle bir düşünceye vardı. Sonra, düşüncelerini yüksek sesle söylüyormuş gibi, devam etti:

— Gelin hanım onbeşinde.. Hem de bir içim su.. Görme.. Çok şanslı adammış bizim beyefendi.. Herhalde Kadir gecesi doğmuş olacak!..

Otomobil asfalt bir yolda rüzgâr gibi uçuyordu. Şimdi bahçeler içindeki bir takım güzel evlerin, villâların önünden geçiyorlardı.

Şaban hâlâ kıs kıs gülüyor ve kendisini için için coşturan bir heyecanı elinde olmadan açığa vuruyordu:

— Hey Yarabbim!.. Beyefendinin hiç aklı başında değil!.. Saadetten uçuyor.. Ne yapıp ne ettiğini bilmiyor. E, doğrusu öyle güzel bir kızla ben de evlensem, aklımı fikrimi şaşırırdım ya!..

Cem dinliyordu. Bu sözler ona büyük bir şey ifade etmemekle beraber, Şaban'ın daha konuşmasını istiyordu. Şaban da konuşuyordu zâten:

— Davetliler şimdiden akın etmeğe başladılar... Beyefendi çok hatırlı adamdır ha... Onun gibi zengin bir tüccarın sosyetede elbette ki pek çok dostu, ahbabı olur...

Cem'e göz kırptı:

— Yo, sen de şanslı çocukmuşsun bak!.. Bizim Beyefendi gibi bir akraban olması bir devlet sana.. Başına gelenleri bize biraz çıtlattı Beyefendi... Canın, sağ olsun!.. Burada kendi evin gibi yaşarsın, gam yeme!.. Beyefendi, gelin hanımın öksüz kalan küçük kızkardeşini de yanına aldı.. Hayrattır bizim velinimetimiz.

Evlerin seyreldiği bir yerde, çok güzel bir bahçe içindeki beyaz ve büyük villânın önünde otomobil durdu. Kapının önünde sıralanmış başka hususî arabalar da vardı. Gayet şık giyinmiş olan davetliler içeriye giriyorlardı.

Otomobilden inerken Şaban:

— Bakalım Beyefendi nerede?.. diyordu. Şimdi bu kalabalıkta pek telâşta olsa gerek!.. Amma seni bekliyordu ahbap.. Gel benimle!

Şaban, Cem'in önü sıra bahçeye girerek eve doğru yürüdü.

Cem afal afal etrafına bakınıyordu. Bu evde mi oturacaktı?.. Burası tıpkı, resimlerini kartpostallarda görmüş olduğu saraylara benziyordu. Bütün bu şeylere inanmak mümkün değildi.

Fakat bu düşüncelerin yanısıra içinde bir kurt da vardı. Bu kurt içini kaç gündenberi durup dinlenmeden kemiriyordu: Acaba babalığı olacak Hurşit enişte nasıl bir adamdı?.. Ondan neden böy-

le korkuyordu sanki?.. Sonra, eve yeni bir hanım gelmesi de ayrı bir meseleydi!.. Bu hanım Cem'i nasıl karşılayacaktı?.. Onu isteyecek miydi bakalım?.. Yoksa, babasıyla evlenen Hasna'nın yaptığı gibi, hemencecik Cem'e düşman mı kesilecekti?.. Baba evinde öylesine hırpalanıp hor hakir olan Cem, bu el evinde el üstünde tutulacağını nasıl umabilirdi?.

Şaban'ın peşinde, eve girenler arasında yol bularak, geniş mermer merdivenlerden çıktı. Onu büyük ve süslü bir hole sokan Şaban, orada misafirleri karşılayan hizmetçi kızı görünce hemen:

— Hişt Dilber!.. diye seslendi. Beyefendi nerede?.

Dilber ablak yüzlü, hantal vücutlu bir kızdı. Sağa sola koşmaktan yanakları pancar gibi kızarmıştı. Telâşla, aksi aksi:

— Ben ne bileyim? dedi. Ben misafirlere bakıyorum.. Az evvel salondaydı galiba...

Kız etrafına bakındı. Biran tereddüt etti. Sonra Şaban'a sokuldu:

— Sen olanları bilsen!.. Yukarıda gelin hanımı giydiriyorlar.. Terzi kokona iki kere düşüp bayıldı.. Çünkü, gelin hanım gelinlik elbiselerini kusurlu buluyor, bir türlü beğenmiyor, etmediğini bırakmıyor terzi kokonaya... Beyefendi de sabırsızlandıkça sabırsızlanıyor... Davetliler bastırdı baksana!...

O esnada salondan çıkan ufak tefek, kır saçlı, sırtı hafifçe kambur, altın gözlüklü bir adam, telâşla holün karşı tarafındaki çift kanadı buzlu camlı bir kapıdan içeriye girdi.

Dilber'in anlattıklarını sırıtarak dinleyen Şaban, onu görür görmez:

— İşte Beyefendi! diyerek hemen Cem'i kolundan çekti.

Cem'in yüreği ağzına gelmişti. Yutkunarak kuruyan boğazını ıslatmaya çalıştı. Kalbi gümbür gümbür atıyordu.

Şaban camlı kapıyı vurdu. «Gir» cevabı üzerine çocukla beraber içeriye girdiler.

Cem kendini muazzam bir kütüphanede bulmuştu. Büyük bir yazı masası başında oturan Hurşit Bey, kısık, fakat sert bir sesle telefonda birisiyle konuşuyordu:

— «Azizim Saran efendi, bunlar mâzeret değil.. Size siparişimi verdiğim gün, düğün tarihini bildirmiştim, değil mi? Biliyorum efendim, bütün san'at hünerinizi döktüğünüzü, onu kıraliçelere lâyık bir şekilde hazırladığınızı... Evet, hepsini biliyorum.. Hepsi güzel.. Ama bu gecikme.. Bu ayıp ve.. ne bileyim?.. Uzun lâfın kısası, kolye en geç bir saate kadar burada olmalıdır.. Bunun bir yüzgörümlüğü olduğunu size tekrar hatırlatırım...»

Hurşit Bey hızla telefonu kapattı.

Konuştuğu kadar, altın çerçeveli gözlükleri ardında, bir çift boncuğu andıran küçük mavi gözleri sert pırıltılarla yanmaktaydı. Cem bu gözlerin birden kendisine çevrildiğini görünce titredi. Fakat onlardaki o sert ifade hemen kaybolmuş, hattâ içlerinde yumuşak, müşfik bir tebessüm belirmişti.

Cem'in arkasında duran Şaban'a:

— Demek geldiniz?.. dedi.

Şaban saygılı bir tavırla:

— Evet, geldik Beyefendi!.. diye cevap verdi.

— Bizim Cem oğlumuz bu küçük bey ha!.. Yaklaş bana bakayım oğlum...

Cem yaklaştı. Hurşit Beyin uzattığı eli tutup öptü. Gözlerini yerden kaldıramıyordu. Hurşit Bey:

— Bak bana bakayım, dedi. Eminim ki, yüzün gibi ahlâkın da güzeldir!.. Bizim için hayırlı bir evlât olmanı temenni ederim.. Ben de sana iyi bir baba olmağa çalışacağım.. Yolculuğun nasıl geçti?.

Cem sıkıla sıkıla:

— Çok güzel geçti efendim! dedi.

— Memnun oldum.. Ayağın uğurluymuş.. En mes'ut bir demde geldin.. Ama seninle şimdi mufassal konuşamıyacağız.. Şaban, bana Dadı'yı çağırıver...

Şaban hemen fırladı. Ve biraz sonra, kütüphaneye orta yaşlı, şişman, güler yüzlü bir arab kadınla birlikte girdi. Hurşit Bey:

— Dadı hanım, dedi. İşte oğlumuz Cem.. Onu sana emanet ediyorum.. Artık kendisiyle sen meşgul olursun...

Dadı ile bakışıp kalan Cem, kadının müşfik tebessümünde bir teselli buldu ve içindeki korku biraz daha hafifledi. Hurşit Bey, Dadıya kısaca bazı direktifler verdi. Dadı onu dinlerken boyuna Cem'e gülümsüyordu:

— Siz merak etmeyin Beyefendiciğim.. Cem beyin her şeyiyle ben meşgul olurum... Hiç, hiç merak etmeyin.. Düğün için emrettiğiniz şekilde hazırlıyacağım onu.. Bir küçük şehzade gibi güzel olacak.

Bu sırada kütüphanenin kapısı şiddetle açıldı ve ufak tefek, ak saçları dağılmış, yüzü öfkeden morarmış bir kadın içeriye girdi. Onu gören Hurşit Bey:

— Yine ne oldu Madam Kalyopi? diye sordu.

Ateş püsküren kadın:

— Ne olazak?.. diye bağırdı. O ki var gelin hanımda boyle kap-

ris.. İnsanda can kalmaz... Ohi bir saat, tas tamam iki saat var bir gelinlik fistan provasi olmadi.. Bana yapayor alay.. Ne, ne!.. O zavallı fistan kaç kerem çikardi giyindi sirtinda.. Teomu!.. Yalvaririm size beğefendi, veriniz ona bir.. bir.. Postolene?.. Bir az pay.. Benim gibi şöhretli bir modestra kari bu kadar naza gelemaz. Vevca!.. O ki boyle yapazak, ben gidezek bu evden.. Başka bir modestra bulazak sizin küçük prenses...

Gülmesini tutmağa çalışan Hurşit Bey:

— Telâş etmeyin böyle, durun canım!.. dedi. Cânan'ın bu cilvelerini mâzur görmeniz lâzım!.

— Cilve ha?.. Tokaymeno!.. Cilve boyle olur?. Yazik siza Beğefendi.. Çok yazik!.

— Haydi, işi büyütmeyin sevgili Madam.. Cânan'ın istediği modeli yapmadığınız için cezanızı çekiyorsunuz bence...

— Kale o ne model istedi?.. Bir dul kari bilem boyle sempl bir fistan yuzunde bakmaz.. O kim, onbeş yaşında adorabl bir gelin.. Nasıl volonte var bu turlu bir fistan?.. Anlamam.. Oh krima!.. Bu bir gelinlik fistan, yoksam mâtem urbası?.

Hurşit Bey gülerek ayağa kalktı:

— Cânan gelinlik elbisesinin çok sade olmasını istemişti Madam Kalyopi, dedi. Siz tutup onu şatafatlı bir şekle soktunuz.. Öyle değil mi?..

— Var ne emek üstünda.. Tam bir.. ohi iki ay, ben ve bütün atölyem kizlar, hep beraber bu zantil fistan üstunda gözumuz çikardik.. Yok uyku, yok dine, yok...

— Anlaşıldı.. Hakkınız var!.

— Ha bravo!.. Bak ki bugun herşey bitmiş.. Tornistan ohi.. Artık ben yok.. Adiyo!..

Kadın hızla kapıdan çıktı. Hurşit Bey arkasından seğirterek:

— Bir dakika Madam!. diye seslendi. Ben şimdi işi hallederim..

Kadın inatla:

— Bu kaçinci tefa?.. diye reddetti.

— Bu defa son olacak.. Size söz veriyorum.. Lûtfen benimle beraber yukarıya gelin..

Bu sahneyi sırıtarak seyreden Şaban, ağzının içinden:

— Hay dilini eşek arısı sokasıca karı!. diye söylenerek onların arkasından dışarıya çıktı.

Cem'le Dadı odada yalnız kalınca tekrar birbirine gülümsediler. Kadın çocuğun başını okşadı:

— Karnın aç mı küçük bey? diye sordu.

Cem hemen:

— Hayır Dadı hanım! dedi. Trende karnımı doyurmuştum..

— Öyleyse gel, yukarıya çıkalım.. Bir güzel banyo yap, yol yorgunluğunu at.. Sana odanı, eşyanı göstereyim.. Biliyor musun? Sen, ben ve Müjde aynı odada beraber yatacağız.. Ama ilerde, büyüyünce tabiî senin ayrı, güzel bir odan olacak!..

Cem bir an durakladı:

— Müjde kim?.

— Cânan'ın, yâni gelin hanımın iki yaşındaki kızkardeşi... Öyle şeker, öyle cici bir bebek ki, onunla hemen dost olacaksın..

Cem yine durakladı. Çekine çekine:

— Cânan'ı ne zaman göreceğim?.. diye sordu.

Bu o kadar tabiî ve samimî sorulmuştu ki, Dadı uzun uzun güldü. Sonra kapıyı açarak:

— Saat sekizde merasim başlıyacak, dedi. O zaman Cânan Hanım, Beyefendiyle kolkola şu merdivenlerden inecek.. İkisini de çok çok alkışlamayı unutma!..

Cem heyecanla:

— Pek çok alkışlıyacağım!.. dedi.

Düğün marşı çalmaya başlayınca bütün sesler dinmişti. Bütün kalbler bir tek tempo ile vuruyordu sanki!..

Muazzam salona açılan kapıların karşısındaki geniş merdivenin üst başında gelinle güvey göründüler. Büyük bir kalabalık teşkil eden davetliler alkışlarla bu mes'ut çifti karşıladı.. Herkes heyecanlıydı.. Bütün gözler merak ve hayranlıkla onları süzüyordu..

Doğrusu, — aralarındaki büyük yaş farkına rağmen — bu çiftin birbirine uygun olmadığı kat'iyyen söylenemezdi. Yepyeni şık frağının yakasındaki iri orkide ile, ömrünün yaklaşan hazanına bir tutam bahar katmış görünen damat, çok kibar ve alımlıydı. Bütün bu mes'adet ve ihtişamın sahibi olmaktan mağrur ve mütebessim, ilerliyordu.

Kolundaki küçük geline gelince, bir tutam ışıktan farksızdı âdeta!.. Gözler kamaştıran bu ışık ne — Madam Kalyopi'nin bütün hünerini dökmüş olduğu — o muhteşem gelinlikten, ne — kuyumcu Saran efendinin san'at âbidesi olan — şaheser kolyeden, ne ipek duvağın şahane köpüklerinden, ne de bir fecrisemavî yaratan emsalsiz taçtan aksetmekteydi.. Hayır, bu ışık, bu perinin içindeki gizli bir mihraktan taşıyordu. Onun mevcudiyetinde, bütün varlığında sihirli bir ziya kaynağı vardı sanki!.. Gözleri kamaştıran işte bu olacaktı...

Cem birden öylesine afallamış, öylesine şaşırmıştı ki!.. Tarifsiz bir hayranlıkla büyüyen gözleri, gördüğüne bir türlü inanamıyordu. Çünkü, hiç böyle bir güzellik görmemişti hayatta!.. Yoksa bir hayal miydi bu?..

Çırpmak için kaldırdığı elleri öylece havada kalmıştı. Bakıyor, bakıyor; hep öyle hayran hayran, afal afal bakıyordu..

Sonra o aydınlığın birdenbire yüreğinin tâ içine sızdığını, bütün mevcudiyetini ısıttığını hissetti. Evet, iç dünyasındaki bütün ümitsizliği, füturu, o derin ve kapkara kederi bir anda tamamen silip süpüren bir güneş doğmuş gibiydi içine... Ruhunda yepyeni bir iklim, yepyeni bir hayat belirmişti sanki!.. Cidden şaşırıp kalmıştı..

Şimdi ellerini coşkun bir heyecanla çırpıyordu. Küçük ellerinin bütün kuvvetiyle, avuçları sızlayarak alkışlıyordu.. Fakat, yüzlerce çift elin çırpmasından doğan muazzam şamata arasında onun bu mâsum tezahüratı farkedilmiyordu bile!.. Müziğin bir valse çevrilmesiyle de onu bir kenara itiverdiler...

Bu defa önündeki büyüklerin omuzları üzerinden uzanıp bak-

maya ve ortada neler olup bittiğini görmeye çalıştı. Görebildiği gelinle güveyin dansıydı. Bunu iyice görmek için daha boylu olmadığına üzüldü. Nihayet az gerideki bir iskemlenin üstüne çıktı ve bir sihirle kuşatılmış gibi, bu şahane dansı, nefesi sıkışarak, gözleri dolu dolu seyretti.. Onu böylesine sarhoş eden hislerin mahiyetini bir türlü tâyin edemiyor, bir türlü şaşkınlıktan kendini kurtaramıyordu.

Bu bir mucize miydi?.

Demek şu fevkalâde adamla, şu eşsiz peri onun hâmisi olacaklardı?.. Bundan böyle hep onlarla beraber yaşayacaktı?.. Giyablarında kendilerinden o kadar korktuğu kimseler bunlardı ha?.. Cem onları şimdiden çılgın bir muhabbetle seviyordu.

Derken kalabalık kaynaşmaya başladı. Dâvetliler gelinle güveyi tebrik etmek için birbirini eziyorlardı âdeta.. Sonra tekrar dans başladı.. Şimdi birçok çiftler dansediyorlardı. Bazı kimseler de birer tarafa dağıldılar. Salonda ve terasta gruplar halinde toplaşanlar da vardı.

Cem bu arada bir iki itilip kakılmış, nihayet salonda bir köşeye sinmişti. Oturmayı bile hatırlamadan uzun zaman ayakta dikilip kaldı. Küçük çocuklara ve genç kızlara tel veren gelinden gözlerini ayıramıyordu. Ama o kendisini hâlâ farketmemişti bile!..

Bir aralık küçük bir kız Cem'e sokuldu. Onu orada pek yalnız bulmuş olmalıydı. Çekine çekine:

— Küçük ağabey, dedi. Sen de gelin abladan tel alsana!.

Cem ona gülümsedi:

— Sonra alırım belki!.. diye cevap verdi.

Büfe dolup taşıyor, şampanyalar patlıyor; davetliler yiyor, içiyor, eğleniyor, coşuyordu.. Herkes neş'eli, herkes mes'uttu bu gece.

Bir aralık Cem dışarıya çıktı. Holden geçip iç koridora doğru yürüdü. Önünden geçtiği aynalara bir göz atmadan da yapamıyordu. Çünkü Dadı hanımın kendisine giydirmiş olduğu yepyeni lâcivert elbise sahiden bir şehzadeninki kadar güzeldi.

Birçok kimseler içerdeki odalara dağılmışlardı. Bahçeden de şen kahkahalar geliyor; müzik her tarafta düğünün neş'esini tempoluyordu.

Cem, aralık duran bir kapıyı hafifçe itince, kendini küçük bir Şark odasında buldu. Burada, gizli ışıkların akşam güneşi rengine bürümüş olduğu sırmalı divanlara uzanmış, loş köşelere sinmiş fısıldaşan çiftler vardı.

Cem hemen durakladı. Geri dönerken, arkasında tatlı bir ahenkle fısıldayan bir ses duydu:

— Burası ne hoş değil mi Hurşit?.. Gel bir parça biz de dinlenelim!.

Cem'in kalbi birden yerinden hopladı. Ruhunda şafaklar yaratan o parlak güneş karşısındaydı çünkü... Onun ardında olan Hurşit enişte, bir delikanlı kadar heyecanlı:

— Elbette meleğim, diyordu. Bak, bütün yorulanlar buraya dinlenmeğe gelmişler... Yoo, hiçbiriniz rahatsız olmayın rica ederim.. Biz de şuracıkta bir dakika oturacağız..

İşte o anda, harikulâde güzel bir çift elâ göz Cem'e doğru çevriliverdi...

— Bu küçük bey de kim?.. Ben sana tel vermedim mi şekerim?.

Cem bir kere yutkunduktan sonra:

— Ha... hayır efendim... diye kekeledi.

Hurşit Bey hemen:

— İşte!.. dedi. İşte bizim Cem.. Hani sana bahsetmiştim ya Cânan!..

Cânan büyük bir ilgi ile Cem'e bakıyordu. Kopardığı uzun, parlak bir teli ona uzatırken, dudaklarında dünyanın en güzel tebessümü vardı.

Cem herşeyin bu kadarla kalacağını sanıyordu. Çünkü bu kadar bile, onun sığındığı şu parlak âlem içinde umulmaz, fevkalâde bir başlangıçtı. Kendisini o anda çok değersiz, küçücük bir mahlûk, tam mânasiyle bir sığıntı hissediyordu.

Halbuki güzel peri, bir eski arkadaşı bulmuş kadar heyecanla ona elini uzattı. Cem, bu yumuşacık, beyaz, güzel eli tutup sıktı. Ve kulaklarını tıkayan uğultular arasında seçebildiği şu emre hemencecik uydu:

— Yanımıza gelsene Cem... Seninle konuşmak istiyorum..

Bir sedire yanyana oturdular. Hurşit Bey de Cânan'ın öbür yanına geçti ve onun omuzu üzerinden Cem'e göz kırptı.

Cânan:

— Seni öyle merak ediyordum ki Cem!.. dedi. Ne zaman geldin?

— Bugün, akşam üzeri...

— Hiç haberim olmadı.. Bütün gece neredeydin?..

— Buradaydım...

— Niçin ben seni hiç görmedim?.

— Ben sizi hep gördüm ama...

Cânan küçük, şuh bir kahkaha attı. Sesinde, parçalanan bir billûrun berraklığı vardı. Ve Cem'e hep öyle, ilgi ile, gayet candan bakıyordu.

Cem, bir yandan da onun varlığından dağılan fevkalâde nefis, hafif bir parfümün büyüsü içindeydi. Bu koku, şimdiye kadar hayatta duyduğu kokuların hiçbirine benzemiyordu. Bu koku ilikle-

rine kadar işliyor, ruhunu bir başka hayatla dolduruyor, başını döndürüyordu. Sevinçten fazla, saadetten üstün bir hazzın dalgaları arasında yüzüyordu Cem... Bu, akıl almaz, inanılmaz, hattâ dayanılmaz bir şeydi!.. Neredeyse bayılacaktı; korkuyordu...

Hurşit Beye baktı. Hurşit Bey, gözlüklerini çıkarmış, kar gibi beyaz bir mendille camlarını siliyordu. Ama Cem'in ruh haletini sezinlemiş olmalıydı. Çünkü, dudaklarından hiç eksilmeyen o geniş tebessümü, müsamahalı ve müşfik bir ifade almıştı.

Cânan, Hurşit Beye:

— Evet.. En mes'ut günümüzde gelmesi de hoş bir tesadüf eseri!..

— Sahi, sahi sevgilim...

Hurşit Bey Cânan'ın yanağından usulca öptü. Gözlerinde, Cem'in mânasını anlıyamadığı acayip bir alev parlıyordu.

Cânan tekrar Cem'e sordu:

— Cem, sen o büyük pastadan yedin mi?

Cem önüne baktı. Yavaşça:

— Yemedim!.. dedi.

— Limonata, şerbet içtin mi?

— Hayır efendim...

— Nasıl?.. Büfeye hiç uğramadın mı yoksa?.

— Orası çok kalabalıktı da...

— Hiçbir şey yemedin ha?!.

— !...

Fakat Cem bir şey yemeği düşünmüyordu ki!.. Ruhunu doyuran büyük tatminkârlığın tokluğu ve her nefeste kokladığı o emsalsiz rayihanın büyüsü içinde, hayatından son derece memnundu.

Yanıbaşında oturan bu perinin acaba altın saçlarından mı, yoksa nefesinden mi dağılıyordu bu güzel koku?.. Göz alan beyaz gelinliğinin her kıvrımında, ipek duvağının dantellerinde, hattâ şık iskarpinlerinde bunun menbaı vardı sanki!.. Onu saran havanın bütün zerrelerinde yaşıyordu bu koku..

Bu, bir saadet kokusu... Cem'in hayatındaki büyük istihalenin kokusu... Onun yeni dünyasının kokusu idi.. Kalbi Allah'ına karşı sonsuz bir minnetle dolup taşıyordu..

Gözlüklerini tekrar takan Hurşit Bey:

— Demek hiçbir şey yemedin ha Cem?.. diye tekrarladı.. Ama ben bütün o şeyleri biraz da senin için hazırlattım a oğlum!.

Bu sözdeki fanteziyi kim olsa farkederdi. Ama Cem'in sadece ağzı kulaklarında, gözleri de Cânan'da idi. Bu sözü onun da tasdik etmesini bekliyordu.

Cânan, Cem'in beklediği şeyi sözüyle değil, özüyle yaptı. Hemen ayağa kalkarak:

— Gel Cem, dedi. Beraber yiyelim seninle!..

Demek Cem'in çekmiş olduğu onca ıstırap artık bir nisyandan ibaretti?!.. Hiç bunu tasavvur edebilir miydi?. Demek hayattan boşuna o kadar korkmuştu?..

O korkunç mazi bir daha dirilmiyecek, öyle kötü günler bir daha asla geri gelmiyecekti!..

Cânan'la Hurşit enişte Cem'e kollarını verdiler. Cem ikisinin arasında, kolları kollarında, ayakları yere basmadan, âdeta uçarak gitti..

Bütün bu fevkalâdeliklere inanmak sahiden mümkün değildi.

Ne güzel bir başlangıçtı bu.. Hayatı bundan böyle bir cennet olacaktı!...

Cem gözlerini açtı. Yumuşak bir yatakta, lâvanta çiçeği kokan tertemiz beyaz örtüler arasında yatıyordu. Gözlerini uğuşturdu.

Az ötede, minimini bir pembe karyolada uyuyan küçük kızın ağlaması onu uyandırmıştı. Dadı çocuğun üzerine eğilmiş, onu avutmağa çalışıyordu.

Cem'in uyandığını görünce:

— Günaydın küçük bey!.. diye gülümsedi. Güzel uyudun mu bu gece?.

Cem hemen doğruldu:

— Günaydın Dadı hanım.. Çok güzel uyudum.. Yatağım o kadar rahattı ki!..

— Haydi kalk öyleyse.. Kahvaltı hazır..

Cem kalktı ve giyinmeğe başladı. Bir yandan etrafına bakınıyordu; gece rüyalı ışıklar altında gördüğü bu büyük odayı gündüz gözüyle tetkik ediyordu.

Çok ferah ve süslü döşeliydi bu oda. Açık pencerelerden giren parlak sabah güneşi, üç yatağın ve çiçekli halının üzerinde göz kamaştırıcı bir nûr tufanı yaratıyordu.

Cem, bir gün evvelki olayları bütün teferrüatiyle hatırladı. Onlar tekrar bütün aydınlığı ve saadetiyle ruhunu sardı. Demek hiçbiri rüya değildi?.

Dadı:

— Cem, dedi. Benim küçük kızımı beğendin mi?.. Gel bak.. Ne şirin, ne tatlı bir bebek değil mi?..

Cem yaklaştı. Dadı müjde'yi kucağına almıştı. Cem iri kestane gözlerini ona dikerek uzun uzun hayranlıkla baktı. Çocuğun altın bukleli ipek saçları, bal rengi parlak gözleri, karanfil gibi, kırmızı dudakları, pembe tombul yanakları canlı bir taşbebeğinki kadar güzeldi. Ama niçin ağlıyordu bu güzel bebek?.. İşte kendisine hayran hayran bakan Cem'e o da büyük bir merakla bakarken, hâlâ gözleri dolu dolu, dudakları büküktü.

Cem:

— Onu çok beğendim Dadı hanım!.. dedi. Çok da sevdim.. Ama neden ağlıyor böyle?

— Artık ağlamıyor... İşte gülücüklere başladı bile!.. Bu gülücüklere hiç dayanamıyacaksın sen...

Dadı haklıydı. Bu gülücükler o kadar tatlı, o derece sevimliydi ki, Cem içinin tarifsiz bir neş'e ve heyecanla dolup taşdığını duydu.

— Haydi oğlum, sen aşağıya in... Dilber çoktan çayı hazırlamıştır.. Ben de Müjde'yi giydirir gelirim...

Cem'in öyle durduğunu görünce, gülerek ilâve etti:

— Gelin - güvey daha kalkmadılar.. Kalksalar da onlar kahvaltılarını odalarında yaparlar.. Bizbize yiyeceğiz bugün.

Cem kızardı. Başını önüne eğerek odadan sessizce çıktı, aşağıya indi.

Evin içinde bir gün evvelki düğünün dağınıklığı, döküntüleri olduğu gibi durmaktaydı. Hizmetçiler ortalığı toplayıp temizlemeğe henüz başlamışlardı.

Cem yemek odasına girdi. Dilber orada, bir masaya süt, tereyağ, peynir, çeşit çeşit pastalar, reçeller ve daha başka yiyecekler koymuştu. Cem'i gülerek karşıladı:

— Merhaba küçük bey!.. Sütünü sade mi içersin, çayla mı?

Cem:

— Nasıl olursa... dedi...

— Haydi, sofranın başına geç bakayım.. İştihanı bir göster..

Cem, Dilber'in gösterdiği yere oturdu ve onun, boynuna temiz bir peçete bağlamasına müsaade etti.

— Çocuklar çok defa önlerine yemek dökerler.. Sen de bir çocuksun daha...

Cem utangaç bir tavırla:

— Ben önüme hiç yemek dökmem!.. diye cevap verdi.

— Aferin sana öyleyse.. Beyefendi, önüne yemek döken çocukları sevmez... Bizim bir küçük Ayten vardır.. Fabrikatör Sadık Beyin yeğeni.. Dört yaşında küçük bir kız.. Ama arsız mı arsız.. Obur mu obur. Boyuna tıkınır.. Boyuna da önüne yemek döker..

Cem güldü. Sonra derli toplu bir şekilde kahvaltısını etmeğe başladı. Dilber de sofranın başına geçmiş. — küçük Ayten'e taş çıkartacak bir iştaha ile — kahvaltıya girişmişti. Bir yandan gevezeliğe devam ediyor; Beyefendinin iyilikseverliğini, cömertliğini, insaniyetini övüyordu:

— Gelin hanıma verdiği ağırlık dillere destan oldu. Onu sultanlar gibi çeyizledi... E, ne yapsın? Kızcağız kimsiz, kimsesizdi... Çeyiz olarak bir mendili bile yoktu... Babası bir kötü kadın yüzünden evini barkını terketmiş... Anacığı da ölünce, Cânan hanım küçük kız kardeşiyle uzak bir akrabasının yanına sığınmış.. Onlar da fakir insanlar.. Beride bakılıp beslenecek kendi çocukları var.. Kızı bir ayak evvel hâli vakti yerinde birisiyle başgöz etmeğe bakmışlar.. Allah da gönüllerine göre verdi.. Aa, doğrusu çok daha alâ-

sını.. Bizim beyefendi gibisi dünyada bulunmaz.. Cânan hanımın başına bir devlet kuşu kondu, kör olayım.. Ama o da dünya güzeli bir kız.. Kalbi temiz, gözü tok... Beyefendiye lâyık bir hanım olduğuna şüphe yok.. İşte düğünleri oldu.. Allah ikisini de mes'ut etsin.. Bugün balayı seyahatine çıkacaklar...

Dilber'in anlattıklarını sessizce dinlemekte olan Cem, birden başını kaldırdı:

— Bugün mü?.. diye sordu.. Nereye gidecekler?..

Dilber gülmesini içtiği çayın içinde boğarak:

— Ben ne bileyim? dedi. Yeni evlilerin balaylarına karışılmaz. Onlara öyle her şey sorulmaz...

— Ne zaman döneceklerini de bilmiyor musun?.

— Bilmiyorum dedim ya...

Cem yavaşça elindeki süt bardağını masanın üzerine bıraktı. İçine âni bir üzgünlük çökmüştü. Bunu Dilber'e belli etmek istemiyordu. Sebebini de pek iyi bilmiyordu zâten...

Dilber:

— Delikanlım, dedi. Şu tabaktaki iri pastalara hiç alıcı gözüyle bakmadın.. Bir tane almaz mısın?

Cem:

— Teşekkür ederim, istemem.. diye cevap verdi.

— Öyleyse senin hakkını da şu fakir gövdeme indireyim..

Dilber pasta tabağını önüne çekmiş, şurasından burasından atıştırmaya başlamıştı. Bu arada Cem'e hayatı hakkında bir takım sualler sordu. Çocuk da bunları cevaplandırdı.

Biraz sonra dışarıda iç holün çinileri üzerinde nalçalı bir kunduranın çıkardığı sesler duyuldu. Dilber kaşlarını çatarak:

— Bak hele, bak hele!.. diye homurdandı.

Gelen Şâban'dı. İçeriye girerken peltek peltek:

— Merhaba ahbaplar! dedi. Uyku keyfiyim biraz.. Kusura bakmayın.. Yattığımda şafak söküyordu.. Ey, beyefendimiz evlendi, lâf değil be!..

Dilber:

— Gözünü açar açmaz da o pis çizmeleri çektin gene ha? diye bağırdı.

— Bugün de mi söz ediyorsun bunu?.. Evin içinde her yan kirli, tozlu bugün... Temizleyen de sen değilsin.. Çeneni kapa!.

Dilber ona ters ters bakıyordu:

— Ne ziftleneceksin? diye sordu.

Şaban ona aldırmadan bir iskemle çekip sofranın başına çöktü:

— Burada her şey var.. Beyefendimiz sağ olsun!.. Sana minnetim yok Dilber bacı...

— Mutbak kedisi!.. Her gün seni en seçme yemeklerle besleyen kim?.. Nankör.. Herşey sayıya sıraya girince gene bana muhtaç olursun.. Bugüne bakma sen.. Anladın mı?.

Şaban bıyık altından gülerek başını salladı ve Cem'e göz kırptı.

Cem bir müddet bu iki kapıyoldaşın acayip şakalaşmasını hayretle seyretti.

Şaban kıza boyuna takılıyor, onun damarına basıyordu. Beriki de öfkesini adamın kalın ensesinden alıyor, ona şaplakları yapıştırıyordu.

Dadı, kucağında Müjde ile odaya girince ses seda kesildi.

Dadı:

— Dilber, dedi. Çene kavaflığını bırak da, beyefendiyle gelin hanımın kahvaltı tepsisini hazırla.. Şu tebrik telgraflarını da tepsinin bir kenarına koy.. Haydi, elini çabuk tut.. Neredeyse kalkarlar..

Cem, onların mânalı bakışmalarından ve bu bakışmaları takip eden rümuzlu sözlerinden sıkıldı. Karı koca münasebetleri hakkında kulağına bir takım garip şeyler çalınmıştı. Fakat bu bilgisini bir utanç konusu halinde, kendi hayalinden bile silmek istiyordu. Müjde'nin *tatlı mevcudiyeti imdadına yetişti.*

Dadı küçük kızı yüksek sandalyesine oturtmuş, süt şişesini ağzına dayamıştı. O da lıkır lıkır sütünü içiyordu. Cem, onun yanıbaşında, onunla konuşarak ve onun gülücüklerine can ve yürekten mukabele ederek bir zaman oyalandı. Ama yine de kulağı, gittikçe hararetlenen konuşmalarda idi. Sözlerin çoğu üstü kapalı söylendiğinden, Cem mânalarını pek anlayamıyordu. Bununla beraber hepsini ilgi ile dinliyordu. Çünkü bunlar hep Hurşit enişte ile Cânan'ın evlenme konusu etrafında dönmekteydi. Bir aralık Şaban:

— Ne olsa gelin hanım beyefendiye göre çok genç!.. diye kestirip attı.

Kadınlar bu söze doğrudan doğruya itiraz etmediler ama, Dadı, Şaban'a çıkışırcasına:

— Hadi sen kendi işine bak, dedi. Yeteri kadar gevezelik ettin.. Bizim de işlerimiz var.. Biz burada.....

Dadı'nın sözünü bir zil sesi kesti. Yerinden fırlayan Şaban:

— İşte kalktılar!.. dedi. Ben gidiyorum.. Hoşça kalın ahbaplar...

Dilber hazırladığı kahvaltı tepsisini aldı. Tepsinin bir köşesinde, bir gümüş tabak içinde, gelen tebrik telgrafları koca bir yığın teşkil ediyordu.

Dilber'in telâşla odadan çıkışına bakan Cem, bütün benliğini saran derin bir heyecanla, bir an onu takip etmek arzusuna kapılmıştı. Çünkü bütün arzusu, tekrar O'nu... gelin hanımı görmekti!..

Cem, sırf bomboş durmamak için, eline bir toz bezi almış, sigara masalarının camlarını siliyordu. O esnada merdiven başında görünen Hurşit Bey:

— Cem, diye seslendi. Orada ne yapıyorsun sen?

— Şey.. şu camların tozlarını alıyorum efendim!.

Hurşit Beyin sesi birden sertleşti:

— Bu işi yapmanı sana kim söyledi?

— Hiç kimse efendim..

— Bu işi yapmakla vazifeli olanlar nerede?.

İkisi salondan, biri kütüphaneden üç kadın fırladılar. Hurşit Bey daha sert bir sesle:

— Cem bu evde bir hizmetkâr değil, evin oğludur!.. dedi. Bunu hepiniz öğrenin..

Onları bir temiz haşladıktan sonra Cem'i yukarıya çağırdı.

Cem hemen emre itaat etmişti. Merdivenleri koşarak çıktıktan sonra kalbi hızlı hızlı çarparak yatak odasının kapısına yaklaştı: Hurşit eniştenin ardından çekine çekine içeriye girdi. Doğrusu o sabah bu odaya kabul edileceğini hiç ümit etmemişti.

Odada ilk gözüne çarpan, muazzam bir karyola oldu. Yatak darmadağındı. İpek örtüler yerlere doğru sarkmıştı. Ve havada o koku... o nefis koku dalgalanıyordu...

Cem etrafına ürkek ürkek bakındı. Gözlerinin, hayır kalbinin aradığı varlığı birden görememişti. Sonra onu gördü.. Son derece zarif eflâtun renkte bir sabahlık giyinmiş, bahçeye bakan geniş pencerenin önündeki divanda oturuyordu. Dalgındı... O kadar ki, Cem'in odaya girdiğini farketmemişti bile!...

Cem hayret etti. Çünkü biraz da somurtkan görünüyordu güzel peri.. Nesi vardı acaba?.. Cem bu hale bir mâna veremedi. Hurşit enişteye baktı. Eğer onunla kavga etmiş olsalardı, eniştebey bu kadar mes'ut ve neş'eli görünür müydü hiç?..

Hurşit Bey, az evvelki sertliğiyle ölçülmez bir tatlılıkla:

— Gel Cem, dedi. Bu tarafa gel...

O zaman Cânan başını çevirdi. Ve Cem bir kere daha hayret etti.. Cânan ağlamıştı; gözleri kıpkırmızıydı.. Fakat Cem'i görünce hemen gülümsedi. O tatlı, dayanılmaz tebessümüyle...

Cem onun karşısına oturdu. Birbirine kavuşan iki kardeş, iki candan arkadaş gibi derin bir heyecanla bakışıyorlardı. Cânan:

— Yeni mi kalktın Cem?.. dedi.

— Hayır efendim!.. Kahvaltımı edeli de çok oldu...

— Her zaman böyle erken mi kalkarsın?.

— Çok daha erken.. Gün doğmadan...

— Aferin!..

Cânan altın rengi saçlarını ensesine toplamıştı. Acaba yüzüne böyle süzgün bir ifade veren bu saç şekli miydi?.. Cem merakını belli etmemeğe çalışıyordu.

Ama, çarçabuk içi rahat etti. Cânan'ın üzgünlüğü pek mühim bir sebepten ileri gelmiş olmamalıydı ki, birden tabii neş'esini bulmuştu:

— Hurşit, ben şimdi Cem'in annesi mi oluyorum?.

Hurşit Bey bir kahkaha atarak:

— Vallahi bu da bir sual ya!.. dedi.

— Yâni bana «anne» mi diyecek?

— Yok canım.. Abla der...

— Sadece adımı söylese daha iyi olur bence.. Öyle değil mi Cem?

— Siz bilirsiniz efendim...

— Böyle teklifli olman hoşuma gitmiyor... Ne güzel arkadaş olacağız!... Bunu sen de istersin elbet?..

— Hem de nasıl!..

Hurşit Bey tekrar kahkahayı bastı. Cânan'a muhabbetle bakarak:

— Fakat, dedi, bu arkadaşlık mukavelesi hemen yürürlüğe giremiyecek maalesef!.. Seyahatten dönüşümüzde ancak...

Bu söz üzerine Cânan önüne baktı. Cem onun bu seyahate can atmadığını hemen anlamıştı.. İşte yüzüne yine o esrarlı gam gölgesi düşmüştü güzel perinin... Herhalde gizli bir derdi vardı. Ama ne idi bu?.. Cem'in muhakkak olarak anladığı bir şey varsa, o da şuydu: Bu derdin sebebi Hurşit enişte ile aralarında olan bir şeydi. Çünkü, Cânan, kendisine fevkalâde yakınlık ve sevgi gösteren kocasına ikide bir âdeta dargın gözlerle bakıyordu. Onu neden incitmişti acaba eniştebey?.. Hiç bu eşsiz peri incitilebilir miydi?.

Cem'in hayat hikâyesini en ince teferrüatına kadar ağzından dinlediler. Onu teselli ettiler. Hurşit Bey:

— Hiç üzülme oğlum, dedi. Seni en iyi, en büyük mekteplerde okutacağım.. Seninle iftihar etmek istiyorum.. Cânan, sen, ben ve küçük Müjde bir arada öyle mes'ut olacağız ki!..

Cânan da:

— Evet, diye tasdik etti. Bütün çektiğin acılar geçmişte kalacak Cem... Bundan hiç şüphe etmemelisin.. Bahtsız değilsin sen.. Ne kadar talihli olduğunu göreceksin..

Bu sözlerin ne büyük bir samimiyetle söylendiği, Cem'i derin

bakışlarla süzen o güzel bal rengi gözlerde okunuyordu. O gözler Cem'i büyülüyor ve temin ediyordu.

O esnada Hurşit Bey zile basmış, Müjde'yi getirmelerini emretmişti.

Biraz sonra Dadı, kucağında küçük kızla beraber içeriye girdi.

Cânan, Müjde'yi hemen kaptı, bağrına bastı.. Onu öyle çok öptü ve sıkıştırdı ki, Hurşit Bey şakacıktan araya girdi:

— Yoo, dedi. Ben kıskanırım bak...

Ama, sonra kendisi de çocuğu kucaklayıp uzun uzun sevdi. Hattâ yavrunun ipek cildini bıyıkları incitip onu ağlattı. O zaman Dadı araya girdi ve küçüğü onun elinden kurtarıp kaçırdı.

Cânan:

— Cem, dedi. Müjde senin kardeşin.. Ona sen bir büyük ağabey olacaksın...

Cem hemen:

— Elbette! diye cevap verdi.

— Biz seyahatten dönünceye kadar onu sana emanet ediyorum.. Dadı hanımla ötekiler de varsa da, sen ona göz kulak ol.. O zaman benim gözüm arkada kalmaz..

Cem, kendisine gurur ve güven telkin eden bu sözleri bir mükâfat saydı. Ama, seyahat bahsiyle tekrar kalbinde ince bir nokta sızlamıştı. Bu konuda ilk olarak bir sual sormağa cesaret etti:

— Seyahatten ne zaman döneceksiniz?

Hurşit Beye baktığı için, cevap ondan geldi:

— Belli değil Cem...

— Bir hafta filân sürer mi?

Hurşit Bey güldü:

— İki, üç, dört, belki de beş hafta...

— !!!...

Cem'in içindeki sızı bir misli olmuştu. Cânan'ın tatlı sesi onu teskin etti:

— Ben zannetmiyorum Cem... Evimiz o kadar güzel ki, burada yaşamağı her yerden daha fazla isterim... Herhalde çok kalmayız, döneriz.. Sen benim dediklerimi unutma!.. Müjde ile kardeş kardeş oturun.. Sizi ne kadar özleyeceğim!..

Cem bir büyük adam vekariyle:

— Söz veriyorum, dedi. Müjde'den biran bile gözümü ayırmıyacağım!.

Hurşit Bey tekrar zile bastı ve Cânan'a:

— Dilber gelsin de valizlerin hazırlanmasında sana yardım etsin!. dedi.

Cem usulca kalktı...

Cem, Cânan'ı, o muhteşem gelinlik elbisesiyle ve uzun sabahlığıyla bir genç hanım tavrı ve vekarı içinde görmüştü. Halbuki onun, sade bir spor elbise ile altın saçları omuzlarına dökük, bir ceylân gibi, çâlâk otomobile binişini gördüğü anda, onun âdeta bir çocuk olduğunu hayretle farketti.

Hurşit enişte ise, onun adımlarına uymak için öyle telâşlı, tuhaf bir enerji içinde idi ki!.. Şaban'a, Dadı'ya ve Dilber'e bir takım talimat verdikten sonra o da arabaya bindi.

Şaban valizleri bagaja koydu. Dadı, kucağında Müjde ile, gözleri nemli kapıda duruyor; Dilber önlüğüne gözlerini siliyordu. Cem de yanlarındaydı. Uzaklaşan otomobilin arkasından el salladılar. Dilber bir kova da su döktü:

— Haydi, selâmetle, çabuk dönersiniz inşallah!.. diye bağırdı.

Hepsi hem sevinçli, hem hüzünlüydüler...

.....

.....

Cem, ne olsa, yeni hayatını biraz yadırgamıştı. O güne kadar geçirdiği hayatla zerrece münasebeti olmayan bir hayattı çünkü bu... Sürdüğü hakir ömrün kendisinde bıraktığı aşağılık tesirler, bu istihaleye derhal intibak edebilmesine tabiatiyle kolayca imkân veremezdi.

Evet, bu ilk günlerin bir bocalama devresi olacağı tabiî idi. Ama, gün geçtikçe değişeceğine, her yenilliğe alışacağına emindi. Gözlerini ve gönlünü kamaştıran bu sürprizli inkılâbın kahramanı olmakta büyük bir istidat göstereceğinden şüphe etmiyordu.

Muvakkaten evin idaresini eline almış olan Dadı, Cem'e çok iyi muamele ediyor; Dilber'le Şaban ise ona şimdiden âdeta saygı gösteriyorlardı.

Cem'in burada henüz hiçbir arkadaşı yoktu. Fakat Müjde en büyük zevki idi. Onunla saatlerce oynuyor, uyurken de yanıbaşında oturup onu bekliyordu.

Dadı da, ötekiler de bu hale şaşıyorlardı. Efendilerinden aldıkları talimat gereğince, küçük beyin evde sıkılmamasını, arzularının münasip şekilde yerine getirilmesini teminle mükelleftiler.

Onun, değil herhangi bir istekte bulunmak, hattâ kendi kendine bahçeye çıkmak bile istememesi inanılır şey değildi. Cem, Müjde'den bir an bile ayrılmıyordu. Ama, yalnız Cânan'a vermiş olduğu sözü tutmak için değil, aynı zamanda bu küçük, yumuk, altın topu, minicik kızı çok sevdiği için ondan ayrılmak istemiyordu.

Hurşit enişte ile Cânan, gittikleri şehirlerden kartlar gönderiyorlardı. Bunların üzerinde o şehirlerin büyük caddelerinin, meşhur semtlerinin veya âbidelerinin resimleri vardı.

Cem onlara heyecanla bakıyor ve kartların arkasındaki yazıları okurken, Hurşit eniştenin kalın yazısı yanında, ince zarif harflerle işlenmiş kısacık ibarelerde, kendisine bütün o uzak dünyaların ruhunu getiren bir şey buluyordu.

Hayat bu şekilde pürüzsüz, ümitli ve saf bir huzur içinde geçerken, bir gün, Cem'i tedirgin eden bir hâdise oldu.

Cânan'la Hurşit eniştenin gittiklerinden tam üç hafta sonra, bir gün villâya, orta yaşlı, göbekli bir adam geldi. Dokuz yaşlarında kadar sıska, ablak suratlı bir oğlanın elinden tutuyordu. Bunları Cem düğün gecesi de görmüştü.

Dilber onun kulağına:

— Fabrikatör Sadık Beyle aptal oğlu Ekrem.. diye fısıldadıktan sonra kapıyı açmaya koştu.

Sadık Bey:

— Beyle hanım seyahatten döndüler mi Dilber? diye sordu.

— Hayır efendim, daha dönmediler.. Buyurunuz..

— Girmiyeceğim.. Merak ettim de.. Bir uğrayalım bakalım dedim...

— Keşke telefon etseydiniz...

— Telefonu, Beyefendiniz gelince kendisi bana etsin lûtfen!

— Aa! Tabi eder efendim...

O sırada Dadı göründü:

— Vay efendim!.. Sadık beyefendiciğim.. Niçin girmiyorsunuz?.. Rica ederim buyurun, biraz olsun dinlenin...

— Başka zaman inşallah Dadı hanım.. Nasıl, kendilerinden haber alıyor musunuz bari?..

— Sık sık kartlarını alıyoruz efendim.. Seyahatleri çok iyi geçiyormuş...

Sadık Bey hafif bir alayla gülümsedi:

— Bunları bizim Hurşit Bey kardeşimiz mi yazıyor?.

— Evet efendim...

— İnsan aklını peynir ekmekle yerse, ona dünya böyle pespembe görünür elbet!..

Dadı biran durakladı. Adamın ne demek istediğini anlamamıştı. Gülerek:

— Eh. dedi. Yeni evlilere dünya her zaman pespembe görünür... Bu bir kaidedir, değil mi ya?..

Sadık Bey sinirli bir şekilde:

— Öyle!.. dedi. Ama birbirine uygun çiftler içindir bu söylediğin.. Bizim Hurşit Bey, Allah selâmet versin, çok büyük hata etti.. Karı diye koynuna aldığı, henüz bir çocuk.. Birkaç sene sonra onunla görüşürüm!...

— Aman beyefendiciğim, böyle söylemeyin Allahaşkına...

— Yoo, söylerim.. Hem arkasından değil, yüzüne de söyliyeceğim. Bu kızın nesine temah etti sanki?.. Gençliğinden, güzelliğinden başka ne meziyeti var?. Böyle kadınlar yaşlı kocalarına ergeç boynuz taktırırlar... Hurşit ona inansın, onun için fedakâr olsun, ona hayatını bahşetsin bakalım kâr eder mi?.. Bir de küçük kardeşini almış başına... Allah akıllar versin dedim ya!.. Madem ki babaları sağmış, küçük kız onun yanında kalsaydı ya...

Dadı, sesi titreyerek:

— Babaları hayırsız bir adam... dedi. Üvey ana da çocuğu istemiyormuş... Bizim beyefendiye bir küçük çocuk ağır mı gelecek.

— Uzak akrabasından bir oğlanı da getirtmiş buraya... Düğünde şöyle bir gördüm... Bir köşede süklüm püklüm duruyordu.. Ne zoruna a efendim?.. Burası öksüzler yurdu mu?..

Cem bu sözleri merdiven penceresinden dinliyordu. Boğazının kuruduğunu, yüreğinin acı ile burkulduğunu hissetti.

Aşağıda Dadı, Beyefendiyle gelin hanımı var talâkatiyle müdafaaya geçmişti. Fakat bu müdafaa Sadık Beyi yine alaylı bir şekilde gülümsetti:

— Gelin hanım hakkındaki medhiyelerine bir not verebilecek kadar kendisini tanımıyorum henüz Dadı hanım. Ama, Hurşit'in hayırseverliğini öv övebildiğin kadar...

— Elbette överim ya...

— İyi ama, bu hayırseverliği neden daha müsbet işlerde göstermiyor?.. Câmiler, çeşmeler yaptırsın.. Daha fazla sevaba girer bence..

— Orasını artık Allah bilir Sadık Beyefendi...

— Kulun da aklı bu kadarına erer hâtun... Elin veledlerini büyütüp adam edeceğim diye bir takım dertlere girmektense, benim dediğimi yapsın, daha iyi... Hem bakalım onlardan ne hayır görecek?.. Nankör çıkarlar da, bütün emekleri hebâ olursa?..

Dadı artık iyiden iyiye sinirlenmişti:

— Sadık Beyciğim, dedi. Bizim Beyefendi bu iyilikleri Allah rızası için yapıyor.. O hiç bir karşılık beklemiyor onlardan...

Sadık Bey kısık bir kahkahadan sonra:

— Eh görürüz!.. diye cevap verdi. Ne kadar pişman olacak!.. Bak benim de kardeşimin dört yaşında küçük bir kızı var, Ayten... Anasiyle babasını aynı günde, meş'um bir tren kazasında kaybettiğini biliyorsun.. Onu yanıma almaya hiç yanaştım mı?.. Neden?.. Başıma dert satın almak istemem de ondan... İşte ninesinin yanında pekâlâ bakılıp büyüyor.. Ben de tabiî lüzumu kadar maddî yardımda bulunuyorum, o kadar.. Fazla yüz vermem.. Zira, dediğim gibi, bu gibi iyilikler hep kemlikle mukabele görmüştür...

Sadık Bey daha bir alay nutuk verdi. Bir yandan da yanındaki aptal suratlı oğlanın başını okşuyordu. Oğlan da Dadı'ya sırıtıp duruyordu. Dadı ona sadece soğuk soğuk bakmakla yetindi. Artık tek kelime söylemeden, kollarını kavuşturarak, bu uzun nutku sabırla dinlemişti. Nihayet Sadık Bey:

— Eh bize müsaade.. dedi. Seyahatten dönüşlerini elbette haber alırız... Şimdilik hoşça kalın!..

Onlar gidince, Dadı ile Dilber içeriye girdiler. Cem hâlâ merdiven penceresinde oturuyordu. Gözyaşlarını güç tutmakta idi. Kimsenin gözüne görünmek istemiyordu. Ama Dadı, besbelli az evvelki sözleri onun duyup duymadığını anlamak için, seslendi:

— Cem, neredesin oğlum?..

Cem hemen yerinden fırladı:

— Buradayım Dadı hanım...

— Orada ne yapıyorsun?.

— Hiç! Geliyorum...

Cem, suçlu gibi, merdivenden süklüm püklüm inmeğe başladı. Dadı, onun her şeyi duymuş olduğunu o saat anlamıştı. Ama yaşının ve tecrübelerinin verdiği bir olgunlukla, anlamazlıktan geldi. Çocuğa en müşfik sesiyle hitap etti:

— Gel yavrum, yemek hazır... Sofrayı terasa kurdurdum.. Senin sevdiğin kuzu fırını ve iri gözlemelerden var...

Kolunu çocuğun omuzuna sardı, onu kendine doğru çekti. Böylece terasa çıktılar. Dilber de arkalarından geliyordu. Her üçünün de gözleri sıcak yaşlarla dolmuştu...

Cem, o günü takip eden günlerde daha sessiz, daha çekingen oldu. Ancak Şaban onu biraz neş'elendirip açabiliyordu. Çünkü Şaban'ın babacan halinde, kendine göre daha emin bir arkadaşlık buluyordu. Cem böylece arada bir bahçeye çıkmağa, bahçıvanla yarenlik etmeğe alıştı.

Bir akşam üzeri, çiçekleri sulayan Şaban'ı seyrederek yine onun gevezeliklerini dinlerken bir klâkson sürekli ötüşüyle onu yerinden fırlattı. Villânın önünde bir otomobil durmuştu. Cem önce misafir geldiğini sandı. Ama kapıya koşup da, arabadan inenlerin, dört gözle beklediği sevgili hâmileri olduğunu görünce, heyecan ve sevinçten yüreği ağzına geldi.

Onlara doğru koştu; ikisinin de ellerini öptü. Hurşit enişte biraz yorgun görünüyordu ama çok neş'eliydi. Cânan ise daha güzel, daha cana yakındı. Sarışın başı, doğan bir güneş gibi, Cem'in ruhunu bir anda tekrar aydınlığa boğdu.

Şaban'la, Dilber de efendilerini karşılamaya koşmuşlardı. Onlar valizlerle çantalara sarılırlarken, Dadı da uzun eteklerini eliyle toplamış, telâşla dış merdivenlerden iniyordu. Cânan'ı kucakladığı sırada, ona ilk sözü, Müjde'nin çok iyi olduğunu söylemek oldu.

Kavuşma sahnesinin ilk heyecanları arasında, hep beraber içeriye girdiler. Her yana muhabbetle bakan Cânan:

— *Oh! İnsanın evine dönmesi ne güzel şey!.. diyordu.* Fakat seyahatimiz de fevkalâde geçti.. Öyle hoş, şahane yerler gördük ki!.. Bununla beraber, sizleri çok özledik.. Dadıcığım, Müjde nerede?.

Dadı, Cânan'a göz kırptı. Ona terası işaret etti. Müjde orada, küçük arabasında mışıl mışıl uyuyordu. Cânan büyük bir hasretle ona doğru atıldı. Minicik kızın pembe yanaklarından ve ipek saçlarından küçük küçük öpücükler alırken gözlerinden yaşlar akıyordu. Çocuğu uyandırmamak gayretine rağmen, yine de onu uyandırdı. Ve kucaklayıp bağrına basmadan yapamadı.

Öte yanda Hurşit Bey, Cem'i yanına oturtmuş, ona, kendileri yokken neler yaptığını soruyordu. Cem bütün suallere gayet saygılı bir şekilde cevaplar verdi. Bu arada Dadı da onu methetmekten geri durmadı. Çok uslu oturduğunu, Müjde'ye müşfik bir ağabey olduğunu anlattı. *Hurşit Bey:*

— Aferin Cem!.. diyerek onun başını okşadı. Sende umduğum cevheri bulacağıma eminim oğlum!.. Sana verdiğim emekler kaybolmıyacak muhakkak!..

Cem, Dadı ile gözgöze geldi ve kıpkırmızı kesildi. Sadık Beyin sözleri, içinde öyle bir yara açmıştı ki, en büyük teveccüh ve iyimserlik bile bu yaraya kolay kolay merhem olamazdı.

Dadı, Cem'in düşüncelerini takip eder gibi, dalgın dalgın:

— Beyefendiciğim, geçenlerde Sadık Bey geldi, dedi. Seyahatten döner dönmez kendisini telefonla aramanızı söyledi...

— Ha, bizim Sadık mı?.. Tabiî ararım, tabiî.. Akşama inşallah.. Şimdi yol yorgunuyuz.. Biraz dinlenelim hele!..

Ayağa kalkmış, Cânan'a saadetle gülümsüyordu. Cânan ilk defa o anda yorgunluğunu hissetmiş gibi bir duraladı. Müjde'yi Dadıya verirken gözlerinden belli belirsiz bir gölge geçti.. Sonra, acele kocasını takip etti.

Onlar yukarı kata çıkarlarken, Cem kapının pervazına dayanmış arkalarından bakıyordu. Merdivende Cânan birden durakladı ve dönüp Cem'e gülümsedi. Cem bu tebessümde büyük bir ilgi, derin bir samimiyet ifadesi okudu. Ruhları arasında harikulâde bir şeyin doğduğunu hissetmişti.

Sevinçli bir çığlıkla kendini bahçeye attı..

— İKİNCİ BÖLÜM —

CÂNAN

Cânan. mavi atlas divana uzanmış, açık pencerelerden giren akşam güneşinin pencere hizasındaki yapraklarda oynaşmasını seyrediyordu. Kuştüyü yastıklar üzerinde dağılmış altın saçlariyle şaheser bir tablo vücude getiren güzel başı, uykunun humarına değil, bir gam kâbusuna dalmış gibiydi. Yarı kapalı gözlerinin bal rengi tahrillerinde, esrarengiz bir hüzün, derin bir hayal kırıklığının gölgeleri vardı.

Evlenmeden bir ay evveline kadar Cânan için hayat bir ümit ve hayal çağlayanı idi. Ne güzel, ne tatlı emelleri vardı. Bunlar ideallere dayanan genç kızlık hülyaları idi. Fakat anacığı, bir yaşındaki Müjde'yi de onun başına bırakıp öldüğü gün, dünya başına yıkılmış gibi oldu. Çünkü annesinden başka hayatta hiçbir koruyucusu yoktu. Babası, bir müddet evvel evi terkedip gitmişti.

Vâkıa, anneleri ölünce adam çocuklarının başına dönmeğe mecbur oldu; oldu ama, uzun zamandanberi beraber yaşamakta olduğu bar kızını, karısı ölür ölmez nikâh etmiş bulunuyordu. Bu kadına uyarak, daha ilk günden evlâtlarına zulmetmeğe başladı.

Cânan, henüz bir bebek olan küçük kardeşiyle, bu hayırsız babanın evinde bir gün bile yaşamalarına imkân olmadığını görerek, bir müddet için uzak bir akrabanın yanına sığınmağa mecbur olmuştu. Bu akraba, orta halli bir memur ailesi idi. Üç de küçük çocukları vardı. Cânan'la, Müjde'nin bu akraba evinde uzun zaman barınmalarına imkân yoktu.

İşte bu sırada, Cânan'ın dillerde gezen güzelliği, hayatının kurtarıcısı oldu. Onu bir eski zaman kızı gibi görücülere çıkaran ve talipleriyle müzakerelere girişen akrabaları, bu meyanda, yakın bir aile dostunun delâletiyle, Hurşit Beye de göstermişlerdi.

Görür görmez kıza hayran olan zengin tüccar. bir anda öteki talipleri yaya bıraktı. Yaşını başını düşündürtmeyen fevkalâde parlak ve garantili tekliflerle ailenin derhal muvafakatini almağa muvaffak oldu.

Cânan, babası yerinde olan bu adamı gördüğü günden beğenmemiş, ondan hiç hazzetmemişti. Fakat kendisini isteyenler arasında, onun gibi zengin ve lüks bir hayat temin edecek olanı hiç

yoktu. Bu taliplerin hemen hepsi, yeni hayata atılmış gençlerdi. Canân'a büyük bir aşk vaadedebilirler; fakat geçim konusunu, istikbali garantiye alamazlardı. Halbuki Cânan, yalnız kendisini değil, küçük kardeşini de himayesine alabilecek bir hayat arkadaşına muhtaçtı.

Böylece gönlünün arzularını boğarak, içinde çırpındığı çaresizliğin esiri oldu; Hurşit Beyin evlenme teklifini kabul etti.

Evet, işler böylece cereyan etmişti işte... Ve hakikaten Hurşit Bey, — Cânan'ın hayalinde yaşayan erkek tipinden çok, pek çok uzak olmakla beraber — vaadettiği hayatı onun ayaklarına sermiş, onu bir kraliçe mertebesine çıkarmıştı. Bugün nail olduğu bunca nimet, hep o erkeğin sayesinde idi. Herşeye katlanması gerekiyordu.

Her şey!??...

Cânan, yavaş yavaş çöken akşam karanlıkları içinde, üzerine uzanmış olduğu yumuşak divanda doğruldu. Hayatına iyimserlikle bakmak istedi. Bu iyimserliği yaratabilecek sebepleri araştırırken, gözlerinin önüne birdenbire Cem'in hayali geldi.

Bu çocuk, yüzü zoraki gülerken içi kan ağladığı bir günde, birdenbire ona bir teselli getirmişti âdeta!... Bu teselli ne idi?.. Belki onun bikesliğiyle kendi çaresizliği arasında bir eşitlik bulmuştu da ondan.. Evet, bir çatı altında beraber yaşıyacağı insanlar arasında kendisi gibi bedbaht, boynu bükük, kaderinin esiri olmuş bir arkadaş bulmaktan doğmuş olabilirdi bu teselli!...

Cem'den çok hoşlanmıştı. O, bu evde kendisine akran olan tek insandı. Sezgisi ile de, onun en yakın dostu olacağını hissediyordu.

Aslına bakarsan, henüz on beş yaşında ve daha oyun çağında olan bir genç kızın kafasındaki bu hayalî muhasebeyi tabiî görmek lâzımdı. Onun günlük hayatını, yaşlı kocasiyle münasebetlerinden ziyade, sevilen bir arkadaşın mevcudiyeti dolduracaktı elbette!.

Cânan birden irkildi. Kocası yanıbaşına gelmişti. Vücudünü sessizce bir ihtiras cenderesine alan kolların arasında, kahırla büzüldü. Vücudüne bir yılan sarılmış gibi, fecî ürpertiler geçiriyordu.

Gözlerini yumdu ve bütün kalbiyle bedbahtlığına lânet etti.

Sonbahar yaklaşıyordu. Fakat havalar çok güzeldi.

Cem, büyük çınarın dalına bir salıncak kurmak için ağaca çıkmıştı. Aşağıda Cânan, Ekrem, Ayten, Dadı, küçük Müjde (arabasında) ve Şaban vardı.

Cem'e, ipi nasıl bağlaması gerektiğini her biri bir ağızdan söylüyor, ona direktif veriyorlardı. Dadı, Şaban'a:

— Sen koca herif, çıkıp salıncağı kursana.. Parmak kadar çocuk ne bilir?... diye çıkıştı.

Şaban göbeğini sıvazlıyor, terlerini siliyordu:

— Ben öyle yüksek bir ağaca nasıl tırmanabilirim Dadı hanım? Hem de bu sıcakta?.. Olacak şey mi yani?.. Sonra, bakalım o dal beni çeker mi?..

Hepsi kahkahalarla gülüyorlardı. Hepsi heyecan ve neş'e içindeydiler. Cem'in büyük bir beceriklilikle yaptığı ilmikleri hayretle, el çırparak seyreden Ayten:

— Cem ağabey, cici ağabey!... diye bağırdı. Salıncağa beni sen bindir emi?.

Ekrem öteden:

— Yoo, diye atıldı. Seni ben bindireceğim bebeğim... Ben senin has ağabeyinim... Bana yanağını ver bakayım...

Ayten küçük eliyle oğlanın suratına bir şamar yapıştırdı:

— Al sana, aptal!..

Cânan ona kaşlarını çattı ve dudağını ısırarak «Ne ayıp!» der gibilerde başını salladı. Sonra gözlerini yine yüksek dala doğru kaldrdı:

— Cem, bastığın dala dikkat et, kayacaksın!..

Cem gülümsedi. Cânan'a bir kahraman gibi görünmek yüreğini büyük bir gurur ve heyecanla dolduruyordu. Onun ilgi ve takdirle kendisini seyrettiğinden emindi. Arada sırada:

— Aferin Cem, aferin!.. diyen sesini duydukça, ona daha büyük bir hüner gösteremediğine üzülüyordu.

Nihayet salıncak kuruldu. Cem başarısını ilân için kollarını açtı. Fakat, Cânan'ın ihtarı boşuna değildi. Birden ayağı kaydı ve muvazenesini kaybetti; kopan çığlıklar arasında daldan uçtu... Bereket versin ipe sarılmaya muvaffak olmuştu. İple boşlukta sallandı, döndü, sonra yavaş yavaş aşağıya kaydı...

Büyük bir tehlikeyi böylece atlatmıştı ama, ip avuçlarını derin surette kesmişti. Dadı hanım:

— Ah! Olanlara bakın hele!.. diye bağırdı. Beyefendiye şimdi ne cevap vereceğiz?..

Cânan:

— Beyefendiye bundan bahsetmiyeceğiz!... dedi. Şaban eve koş, tentürdiyot şişesiyle pamuk getir...

Cem'i yanına oturtmuş, avuçlarından akan kanları mendiliyle siliyordu.

Şaban dediklerini getirince, Cem'in yaralarını kendi eliyle sardı. Sonra, korkmuş olan çocukları yeniden şevke getirmek için gülerek:

— Haydi, dedi. Salıncak hazır.. Evvelâ kim binecek?..

Çocuklar evvelâ Dadı hanımı bindirmek istediler. Ve Şaban'ın da yardımiyle ihtiyar kadını zorla arzularına uydurdular. Ondan sonra Ekrem muradına erdi. Küçük Ayten, Cem ağabeyisinden ümidi kesince, salıncağa Ekremle binmeğe razı olmuştu. Bu arada Şaban da onları sallıyarak sırasının gelmesini bekliyordu.

Cânan salıncağa hiç binmedi. Cem'le beraber çocukların neş'esini seyretti. Cem'in ellerini avuçlarında tutuyor, sık sık ona, acısının hafifleyip hafiflemediğini soruyordu.

Cem, sızlayan avuçlarından kalbinin en derin köşelerine sızan tarifsiz bir hazla:

— Hiç acım kalmadı Cânan, diyordu.

Kendisine doyulmaz bir tatlılıkla gülümseyen Cânan'ın yanıbaşında hayatından hiçbir şikâyeti yoktu.

Cem, günler geçtikçe, bu güzel hayatın akışına umduğundan çok daha çabuk uyduğunu görüyordu. O hayatı ezeldenberi yaşamaktaymış gibi, eski günleri unutmuştu. Hepsi tamamen bir nisyan olmuştu âdeta...

Cânan ise, yeni hayatına ondan daha güç intibak edebilmekte idi. Hakikaten genç kadın, üç ay evvel gelin geldiği bu evde, ilk zamanlar âdeta vahşi bir ceylânı andırıyordu. Üzerine güç roller almış bir aktiris gibi, zoraki neş'e ve saadet gösterileri yapmıştı. Kocasının ahbaplariyle, hattâ akrabalariyle temastan mümkün olduğu kadar kaçınmıştı.

Ama, Hurşit Bey onu — hiç biri onun akranı olmayan — bu insanlarla kaynaşmaya zorluyor; en muhteşem suarelere, ziyafetlere götürerek, veya evinde büyük partiler tertipliyerek gençliğinin ve güzelliğinin parlaklığiyle gözler kamaştırmak istiyordu. Cidden karısının emsalsiz câzibesiyle yaptığı fevkalâde sükse erkeğin saadetine saadet katmaktaydı. Cânan'ın körpe ruhunu bu süs ve gösteriş ihtirasiyle sun'ileşmiş, hattâ bayağılaşmış zenginlerin inhisarında boğduğunun farkında bile değildi.

Cânan herşeye çaresiz katlanıyordu. Başka türlü olmasına da imkân yoktu. Kocasına iyi bir eş olabilmesi, o kocanın arzularını kayıtsız şartsız kabul etmekle mümkün olabilecekti çünkü; bunu biliyordu. Hayattan pek acı dersler almış olan annesinin telkinleri, onun o eski zaman kızlarına has itaatli ve uysal yaradılışını vaktinden çok evvel özlü bir olgunluğa kavuşturmuştu.

Evet, Cânan evlilik hayatının icaplarına sonsuz bir irade gücü ve azimle uymaya çalışıyordu. Ama, beri yanda çocuklarla hemencecik bağdaşmıştı. Kocasının büyük dostlarından kaçmaya bakarken, bu küçük dostlarının arasına can atarcasına sığınıyordu. Onlara ablalık, hattâ, oyunlarda elebaşılık ediyordu...

Cânan dalmış olduğu düşüncelerden Şaban'ın sesiyle ayıldı. Salıncağa binmek sırasını bekliyen ve bir türlü bunun gelmediğini görüp somurtan Şaban:

— Gelin hanım, diyordu. Beyefendiden izin koparsak da, haftaya Lünapark'a gitsek. Oradaki atlı karıncalara çocuklar bayılırlar.. Ne dönme dolaplar, ne şeytan arabaları, ne kolan salıncaklar, neler var neler orada daha!.. Araba ile götürürüm ben sizi, olmaz mı ha gelin hanım?...

Cânan, zihni bir istifhama takılmış gibi, gözleri dalgın, gülümsedi. Sonra çocuklara göz kırptı:

— Bakalım, Hurşit Beyle bir görüşeyim de..

Lünapark!...

Burası büyük bir panayır yeriydi âdeta... Çünkü, dönme dolaplar, atlı karıncalar, binbir çeşit numaralar gösteren paviyonlar ve çığırtkan reklâmlar yanında, her türlü yiyecek satan büfeler, kumaş, eşya, mobilya vitrinleri, canlı balıklar, hediyelik kuşlar satışı yapan dükkânlarla bir alışveriş meşheri halinde idi.

Dilber'le Şaban'a emanet edilmiş olan çocuklar, atlı karıncaların, dönme dolapların, harika gösteriler yapan paviyonların birinden ötekine geçerek, çılgınca eğleniyorlardı. Ellerinde keten helvaları; fıstık, fındık külâhlariyle...

Cânan da eğlencelerin zevkini alabildiğine çıkarıyordu. Ona evli bir kadın demek için yüzbin şahit lâzımdı. Neş'eden gülleşen yanakları, elmas gibi parlayan gözleri, rüzgârda dağılmış altın saçlariyle hepsinden daha çocuk bir hali vardı.

Cem ona boyuna hayran hayran bakıyor, gözlerini bir türlü ondan alamıyordu. Onun peşinde ve gölgesi halinde idi.

Cânan muziplikler de yapıyordu ve bunlara Cem'i teşvik ediyordu.

Şaban'la, Dilber onların arkasından koşmaktan, saklandıkları yerlerden bulup çıkarmaktan kan ter içindeydiler. Am her ikisi de bu arada salıncaklarda sallanıp, mide fesadına uğrayacak kadar abur cubur yiyorlar; hallerinden hiç de şikâyet etmiyorlardı.

Bir aralık çocuklar, havada takla atan uçaklara binmek istediler. Şaban:

— Yoo, dedi. Bu olmaz işte... Buna müsaade yok...

Ekrem:

— Ben hiç korkmam... diye sızlandı.

Dilber ona gözlerini açtı:

— Hele bak, korkmazmış!.. Bu uçaklara koskocaman adamlar binerler... Senin gibi küçücük kediler değil!..

Ayten:

— Biz küçücük kedi değiliz, diye atıldı. Biz büyüğüz... Küçücük kedi Müjde'dir... O da Dadı hanımla evde kaldı..

Şaban:

— Olmaz!.. diye aksi aksi tekrarladı:

Cânan:

— Neden olmasın? diye güldü. Yâni bizim için demek istiyorum... Bu uçaklar koskocaman adamlara göre ufak... Küçücüklere göre de büyük... Onlar tam bize göre... Cem'le bana göre.

Şaban çenesini kaşıdı. Dilber'le bakışıp kaldılar...

Cânan partiyi kazanmıştı. Cem'e işaret etti. İkisi bir uçağa bindiler.

Cem:

— Teşekkür ederim Cânan, dedi. Bu uçaklara binmeyi o kadar çok istiyordum ki!...

Uçak yavaşça hareket etmişti. Geniş bir mihver etrafındaki diğer uçaklarla beraber yere kona kalka, dönmeğe başladı. Yüksele alçala dönüyor, dönüyor, iyice hız aldıktan sonra da babaşağı geliyordu...

Cânan'la Cem şen çığlıklar koparıyorlardı. Birbirine sarılmışlardı. Uçağın her taklasında âdeta tek vücut haline geliyorlardı. Cem, sık sık yüzünden geçen bir ipek dalgasında, ruhunun ufuklarını kuşatan bir baharı teneffüs ediyordu. Bu baharda, en saf rüyaların emsalsiz hazzı vardı. Kalbi, o zamana kadar hiç tanımadığı bir saadetle dolup taşıyordu...

Kulağının içine heyecanla fısıldayan tatlı bir ses:

— Neye susuyorsun öyle Cem?.. diyordu. Korkuyor musun?.

— Hiç... hiç korkmuyorum Cânan... Seninle beraber olunca, hiçbir şeyden korkmam..

Önlerindeki uçağa tek başına bir genç adam binmişti. Tek gözlüklü, şık bir baydı bu.. Ama o şeytan uçağına bindiğine bin kere pişman olmuş bir hali vardı. Rengi sapsarıydı. Hiç gülmüyor, kıpırdanmıyor, iki yanına sımsıkı tutunmuş öyle dimdik oturuyordu..

Bir ara Cânan onu Cem'e işaret ederek:

— Bak, dedi. Bir manken!..

Adam bu sözü duymuş olacak ki, başını onlara şöyle bir çevirip baktı. Cânan gülmesini tutamıyarak:

— Çok korkuyor herhalde... diye ilâve etti.

Adam bu sözü duymuş olacak ki, başını onlara şöyle bir çevirip farketmişti herhalde.. Korku dolu gözlerinden sıçrayan bir öfke kıvılcımı da bizimkilerin kahkaha bombası üzerine böylece düşüverdi.. Ama iş bu kadarla kalmadı. Aynı zamanda adamın gözlüğü de gözünden düşmüştü... Şimdi Cânan'la Cem katılırcasına gülüyorlardı. Bu çılgın neş'e karşısında adam onlara şahadet parmağını salladı: «Size gösteririm...» der gibilerde...

Cem nefes nefese:

— Bize kızdı... dedi.

— Kızsın.. Gülmek de yasak değil ya!..

O sırada uçaklar son devrini yapmış, durmak üzere yavaşlamağa başlamıştı. Adam kırılan gözlüğün parçalarını toplarken, onlara boyuna parmağını sallıyordu. Çünkü onlar hâlâ kıs kıs gülüyorlardı.

Uçak durur durmaz telâşla indiler. Adamdan kaçıyorlardı ama, o tehdit eden parmağın boyuna arkalarından geldiğini sanarak çığlıklar atıyorlardı...

Cem, hayatında hiç bu kadar eğlendiği ve mes'ut olduğu bir günü hatırlamıyordu. Cânan'la aralarındaki samimiyeti bir kat daha kuvvetlendiren neş'eli saatlerin tatlı yorgunluğu, bütün gece onu rahat ve deliksiz bir uykuya kavuşturdu.

Sabahleyin erkenden, yüreğinde tarifsiz bir hafiflikle uyandı ve acele yıkanıp kahvaltı sofrasına koştu.

Cânan'la Hurşit enişte çoktan masadaki yerlerini almışlardı.

— Günaydın efendim!.. diyerek onları selâmladıktan sonra, iskemlesine oturdu.

Hurşit Bey muzip bir tebessümle:

— Ey, sen de bu gece korkulu bir rüya gördün mü Cem?.. diye sordu.

Cem hayretle:

— Hayır, dedi .Ben aksine çok güzel bir rüya gördüm...

— Hayırdır inşallah!.. Anlat da dinliyelim...

Cem hafifçe dalgınlaştı. Bakışları yavaşça Cânan'a doğru kaymıştı. Bu rüya, öyle bir rüya idi ki, ne muhtevası, ne de mânası vardı. Ruhu meçhul cennetlerde gezinmiş, bütün mevcudiyeti sihirli bir hayat ve mes'adet iksiriyle yıkanmış gibiydi... Ağlamakla gülmek gibi, içten gelen, fakat tarif edilemiyen bir tehassüs komprimesi doğmuştu benliğinde... Bunu nasıl anlatabilirdi?...

— Hatırlıyamıyorum... diye mırıldandı.

— Neyi?.

— Rüyayı... Ama.. çok güzeldi...

Cânan da, Hurşit enişte de gülüyorlardı. Cânan:

— Ben bütün gece rüyamda o tek gözlüklü adamı gördüm Cem, dedi. Parmağını hep öyle tehdit eder gibi sallıyordu... Bana yaklaştıkça parmağı da büyüyordu.. Üzerime doğru geliyordu hep... Ben de boyuna geri geri kaçıyordum.. Bir kaç kere de bağırdım galiba!.. Korkunç bir rüya idi bu!..

Hurşit Bey gülerek:

— Buna kâbus denir cicim!... dedi. Lünapark'daki coşkun eğlencelerin acısı çıkmış olacak.. Midedeki abur cubur, uykuda bir muziplik şekline girmiş!... Eğer dün evde benimle beraber uslu uslu oturup, Abdullah Beyle yaptığım tavla maçını seyretmiş olsaydın.....

Cânan güzel kaşlarını hafifçe çatıp onun sözünü kesti:

— Kusura bakma sevgilim.. İnsan uyanıkken kâbus geçirmeğe, uykuda korkulu rüya görmeyi tercih eder!..

Hurşit Bey, Cem'i, Saint - Joseph'e yatılı olarak verdi.

Her hafta Cem eve çıkıyor ve iple çektiği bu hafta tatillerini doyulmaz bir zevk ve saadetle geçiriyordu. Okulda yeni arkadaşlar bulmuştu. Fakat bunların hiçbiri Sedat'ın yerini tutamıyordu. Bu küçük arkadaşını çok arıyordu Cem.. Onu çok özlemişti. Şimdi neredeydi acaba?.. Onu görmeyi ne kadar isterdi!...

Hurşit enişte ile Cânan onu bazan gezmeğe götürüyorlardı. Evde kaldıkları zamanlar da, Cem için Cânan'ın yanında bulunmak yeter bir saadet teşkil ediyordu. Çok defa misafirleri oluyor, fakat onlar bir fırsatını bulup ya bahçeye, yahut da üst kata kaçıveriyorlardı. Bu küçük kaçamaklar, ikisine de bir nevi teneffüs zevki duyuruyordu.

Cânan, Cem'in kendisine ne derin bir muhabbetle bağlandığını seziyordu. Kendisi de bu iyi huylu ve sevimli çocuğu gün geçtikçe daha çok sevmekteydi. Hattâ, bazan, Cem olmasa, bu evdeki hayatının büyük bir boşluğu bulunacağını düşünüyordu. Cem'in Müjde'ye olan düşkünlüğü de gözünden kaçmıyordu. Buna da ayrıca memnun olmaktaydı. Günden güne serpilip şekerleşen bu güzel bebek ikisi arasında paylaşılmaz bir muhabbet kaynağı; daha doğrusu, ikisini birbirine bağlayan en sağlam köprü idi.

O sene böylece geçti. Hiç bir mühim hâdise kaydedilmeden... Yaz tatili geldi...

Cânan'la, Cem, artık, içtikleri su ayrı gitmeyen iki samimî arkadaştılar. Bazan beraber uzun yürüyüşler yapıyorlar, bahçenin arkasındaki koruya veya tepeye çıkıyorlardı. Bu tepede bir metruk namazgâh vardı. Onun taş basamağına yanyana oturup oradan çok defa güneşin batışını seyrediyorlardı. Bu saatlerdeki tatlı sükûn ve onları birbirine bağlayan samimiyetin derin zevki ruhlarını öylesine büyülüyordu ki, bu büyü kutsal bir ağ halinde benliklerini sarıyor, onları dünyadan uzaklaştırıp başka bir âleme, bir rüya âlemine sürüklüyordu...

Bir gün Cânan:

— Ben burasını o kadar çok seviyorum ki Cem!... dedi. Ölürsem buraya gömülmek isterim!...

Cem ona dargın ve isyankâr baktı. Ama Cânan sözüne devam etti:

— Evet, burada yatmak isterim... Burada herşey Tanrı'ya daha

yakın.. İnsanın ruhu burada, sükûn içindeki bu yerde mes'ut oluyor..

Cem bu defa müthiş bir isyanla:

— Sus n'olur!.. diye yalvardı.. Senden böyle sözler duymak istemiyorum... Senin pek çok yaşamanı istiyorum ben... Beraber yaşamamızı, beraber ihtiyar olmamızı.. N'olur, n'olur ölmekten hiç bahsetme Cânan!..

Cânan onun kolunu okşadı:

— Üzülme, diye gülümsedi. Çok uzun seneler beraber yaşıyacağız Cem.. Beraber ihtiyarlıyacağız... Bütün ömrümüzce de birbirimizden hiç ayrılmıyacağız...

Bir gün daha uzaklara gittiler. Ve koruluğun tâ öbür ucunda bir küçük dağ evi gördüler. Etrafa akşam karanlığı basmaktaydı.. Bu evin penceresinde bir ışık vardı. Cânan:

— Bir başka gün bu eve kadar gidelim bakalım!... dedi.

Cem:

— Orada kim oturuyor acaba?.. diye sordu.

— İşte ben de bunu öğrenmek istiyorum ya!..

O akşam yemekte Cânan bu evden Hurşit Beye bahsetti. Hurşit Bey kaşlarını çattı:

— Sizin oralarda ne işiniz var?.. O kadar uzaklara gittiğinizi bir daha duymayayım...

Fakat yemekten sonra Cânan, Cem'in kulağına:

— Tasa etme, diye fısıldadı. Gizlice gideriz oraya... Kimsenin haberi bile olmaz!..

Sabahleyin kopan sağanakla tabiat yıkanmış, her taraf pırıl pırıl olmuştu. Havada tertemiz bir toprak ve ot kokusu vardı.

O akşam Hurşit Bey eve geç gelecekti. Cânan'la, Cem bunu fırsat bilerek, öğleden sonra o dağ evine doğru yollandılar.

Henüz yapraklarında yağmur damlacıkları titreyen korunun ağaçları altında hızlı hızlı yürürlerken, ikisinde de birer mektep kaçağı hali vardı. Cânan önden gidiyordu. Cem:

— Cânan, diyordu; senin peşinden gelmek kadar dünyada zevkli bir şey yok bence..

Cânan gülerek:

— Öyleyse beni her zaman takip et!.. dedi.

Ve ona elini uzattı.

Sıkı sıkı elele tutuşmuş olarak yollarına devam ettiler.

Dağ evine yaklaşırken içlerini hem hafif bir korku kaplamıştı, hem de büyük bir hayret... Çünkü evde hiçbir hayat eseri görülmüyordu. Rüstik mimarî tarzında, güzel bir evcikti bu.. Ön taraftaki geniş terası tam ortasından delerek yükselen ve boyu damı aşan bir kavak ağacı onları büsbütün hayrete düşürdü. Bütün panjurlar sımsıkı kapalıydı. Kapıya giden yolu yüksek otlar bürümüştü.

Duraklayan Cânan:

— Bu eve hiç kimsenin girip çıkmadığına yemin edebilirim, dedi.

— İçinde kimse yaşamıyor mu yâni?..

— Yaşasa böyle mi olurdu?.

— Ya o akşam penceresinde gördüğümüz ışık?.

Cânan gülümsedi:

— Doğru Cem... Burada mutlaka yaşayanlar var... Gel bakalım...

Yüksek otları çiğneyerek evin kapısına yaklaştılar. Cem öne geçip, kocaman tokmağı yakaladı; önce yavaşça, sonra hızlı hızlı kapıyı çaldı.

Biraz sonra içerde bir ayak sesi duyuldu ve kapı açıldı. Bembeyaz saçlı, nûr yüzlü bir ihtiyar adam onları karşıladı. Cânan'la Cem bir tereddüt ânı geçirdiler. İhtiyar güler yüzle:

— Buyurun yavrularım, dedi. Ne güzel bir sürpriz! Hanidir hiç kimse kapımı çalmamıştı...

Cânan çekingenliğini yenmeğe çalıştı. Ne diyeceğini bilmiyordu. Nihayet:

— Efendim, dedi. Biz bir akşam sizin pencerenizde ışık görmüştük de.. Merak ettik.. Burada kim oturuyor diye..

İhtiyar adam sevimli sevimli güldü:

— Ha! Dünyadan uzaktaki bu acayip evde oturanların nasıl kişiler olduğunu merak ettiniz herhalde... Burada bir tek kişi yalnız başına yaşıyor... O da işte karşınızda...

Cânan'la Cem merakla ihtiyar adama bakıyorlardı. İhtiyar tekrar:

— Buyurun, dedi. Girin içeriye.. Size sıcak bir çay yapayım... Misafirlerime çayı daima kendi elimle yaparım... Haydi çekinmeyin. Biraz ıslanmışsınız da.. Ocak başında kurunursunuz.

Hakikaten bizimkiler yapraklardan damlayan katrelerin muzipliğine uğramışlardı. Ellerini saçlarından geçiren Cânan, Cem'i bir bakışla teşvik etti.

İçeriye girdiler. İhtiyar onların önüne düştü ve büyük bir odaya aldı. Burası eski stil eşya ile döşeli ve yarısı muazzam bir kütüphane ile kaplı bir salondu. Yazıhanenin ve etajerlerin üzerlerinde nadide biblolar, duvarlarda çok kıymetli klâsik tablolar vardı. Hepsi toz içinde idi. Hele, boyu tavana varan jardiniyerli büyük aynanın üzerinden kocaman bir örümcek sarkıyordu.

İhtiyar adam bastonuna dayanarak ilerlerken, Cânan'la Cem durakladılar. Gözleri ocaktaki kıvılcımlı küle dikilmişti. Çünkü havada hafif bir külbastı kokusu vardı.

İhtiyar adam özür diler gibi:

— Kendi işini kendi gören seksenlik bir ihtiyarın kusuruna bakılmaz evlâtlar, dedi.

Sonra, yayları çökmüş bir kanapenin üzerinde uyuyan iri sarı kediyi bastonunun ucu ile dürttü:

— Kalk bakayım Samur, miskin herif!.. Kalk da misafirlerimize yer ver...

Kedi gerindi, mırıldandı ve isteksizce kalkıp yere atladı. Kanapenin eski yeşil kadifesi üzerinde sarı tüyleri kalmıştı.

— Evlâtlar, şu örtüyü alın da oraya seriverin... Samur da benim gibi kocadı... Tüyleri dökülüyor boyuna...

Uzattığı, eski bir namaz seccadesiydi. Cânan:

— Hiç lüzum yok efendim!... dedi. Kediniz tertemiz.. Gel Cem..

İkisi kanapeye yanyana oturdular. Cem:

— Kediniz çok güzel!.. dedi. Ama neden bir de köpeğiniz yok?.

Ocağa doğru yürüyen ihtiyar biran bastonuna dayanıp durdu ve gülümsedi:

— Çünkü artık bir bekçiye ihtiyacım yok da ondan.

Cem'le, Cânan bakıştılar; sükût ettiler.

İhtiyar adam ocağı tutuşturdu ve iri bir çaydanlık getirip ateşe vurdu. Kendisi de geçip ocağın karşısındaki rahat koltuğa oturdu.

Cânan:

— Bir şey sormama müsaade eder misiniz efendim? diye çekinerek konuştu:

— Elbette yavrum...

— Sizin kim olduğunuzu henüz bilmiyoruz...

— Söyliyeyim.. Ben eski bir öğretmenim.. Binlerce öğrenci yetiştirdim.. Bunların çoğu bugün yüksek mevki sahibi kimselerdir.. Ve bir çoğunun bu mevkilere erişmesinde benim az çok rolüm olmuştur.. Çünkü, sözü geçen ve hatırı sayılan bir adamdım..

— Peki şimdi?.. diye sormaktan Cânan kendini alamadı.

— Şimdi ise, dostları tarafından terkedilmiş bir ihtiyarım... Ezelî ömrü idrak etmiş bir fâni...

Cânan:

— Niçin? diye sordu. Niçin dostlarınız sizi terkettiler?..

— Tabiî sebebi var.. Ama bu sebebi siz gençler anlayamazsınız..

Cem:

— Size dargınlar mı?.. diye atıldı.

İhtiyarın solgun yüzünü bir Velî sabrının nûru aydınlattı:

— Bana dargınlar ya!... Niçin dargın olmasınlar?.. Yollarımız ayrıldı çünkü... Onlar dünyayı kazanmak istiyorlar, ben ise ahreti.

Cânan'la, Cem bakıştılar. İhtiyar başını salladı:

— Bir insan yaşlanır ve artık faydasız bir hale gelirse, çok defa cemiyet dışı olur; hatırı alınmaz, kimse onu arayıp sormaz.. Bu, hayatın zalim bir kaidesidir... Böylece o insan yeni bir yol tutmak zorunda kalır. Eğer Allahın sevgili kulu ise, Hak yolunu seçer; değilse, kendini yeise kaptırır...

Gençler bu sözlerin mânasını kavramaya çalışıyorlardı. İhtiyar ayağa kalktı; kaynayan çaydanlığa çay attı. Ateşi küllledikten sonra tekrar yerine oturdu:

— Çayımız demlenirken sözümü derleyivereyim: Hiçbir şeye esef etmiyorum... Dostlarımın herbirinin kendine göre mazereti var.. Ve bu mazeretler meşru... Onları anlıyor ve affediyorum.. Burada tabiatla başbaşa ve yapayalnızım.. İnsan yalnızken Allah'a daha yakındır... Hiç kimseye ve hiçbir şeye ihtiyacım yok artık...

Cem âdeta isyanla:

— Dostlarınız size karşı bu kadar haksız davrandılar ha?... dedi. Sırf size artık ihtiyaçları olmadığı için sizi aramıyorlar ha?.. Bu doğru değildir bence... Bence, burası şehirden çok uzak olduğu için gelemiyorlardır...

— Bir kaç sene evveline kadar geliyorlardı... Onlar için partiler, ziyafetler verdiğim zamanlarda... Yine böyle bir davetime ko-

şarlar... Ama sırf elimi öpmeğe gelmeleri için yerim cidden çok uzak!...

Çay demlenmişti. Cânan ihtiyara yardım için ayağa kalktı. Cem de küçük masanın üzerinde bardaklara yer açtı. Bu adama karşı içlerinde bir muhabbet uyanmıştı. Onu tanıyorlardı artık... Fakat o kendilerine hiçbir şey sormamıştı. Neden sormamıştı acaba?..

Cânan dayanamıyarak:

— Biz, dedi; şu tepenin ardındaki büyük villâda oturuyoruz.

İhtiyar, misk gibi kokan çaydan bir yudum aldıktan sonra dalgın dalgın gülümsedi:

— Sizin iyi aile çocukları olduğunuzu anlamak güç mü?.. Kardeş olmadığınızı da?...

Cânan içli bir sesle:

— Kardeşten daha yakınız birbirimize biz!... dedi.

— Hımmm!... Bana tekrar geleceksiniz ya?.

— Geleceğiz efendim!..

Bu metruk insan onları hakikaten şaşırtmıştı. Onu enteresan bulmuşlar ve ona acımışlardı... Hiçbiri hayatta onun gibi olmak istemezdi muhakkak!...

Ayrılırken ihtiyarın gözlerinin yaşardığını gördüler. Bu ziyaretten ne büyük bir sevinç duymuş olduğunun bu yaşlar en açık ifadesiydi. Böylece kalb rahatlığı ve mânevi tatminkârlıkla yola koyuldular.

Akşam yaklaşmıştı. Hâlâ nemli olan koruda batan günün son akisleri vardı. Kızıla bürünmüş tatlı bir ziya cümbüşü içinde yine elele ve koşan adımlarla evin yolunu tuttular.

İhtiyarcığın yanında saatlerin nasıl geçtiğini anlamamışlardı. Gecikmiş oldukları için biraz korkuyorlardı. Hele bir aralık, kasketli bir adamın, bir ağaç arkasından kendilerini gözetlediğini farkedince, büsbütün telâşlandılar.

Cânan:

— Bu adamı bir yerden gözüm ısırıyor!... dedi.

Cem halecanla:

— Zannetmem!... diye kestirip attı.

Fakat adamı onun da gözü ısırmıştı.

Eve vardıkları zaman ikisinin de koşmaktan nefesleri tutuktu.

Sokak kapısının önünde Sadık Beyin arabasını görünce şaşırdılar. Hurşit Bey eve gelmiş miydi?... Sapsarı kesilen Cânan:

— Fakat ben Hurşit'in bu akşam eve geç geleceğini sanıyordum... dedi. Şimdi ona ne cevap vereceğim Cem?...

Cem cesur bir tavırla:

— O cevabı ben veririm Cânan!... dedi.
— Oraya gittiğimizi kat'iyyen bilmemeli!...
— Kat'iyyen bilmiyecek!...

Eve girince salondan gelen sesler onları büsbütün şaşırttı. İçeride başka misafirler de vardı. Her tarafta ışıklar yakılmıştı. Kapıya koşan Dilber:

— Ah Cânan hanım!.. diye fısıldadı. Nerede kaldınız?.. Beyefendi sizi çok merak etti. Demindenberi kaç yere telefon ediyor...

Cânan sadece:

— Beyefendi geleli çok oldu mu? diye sordu.

— Çok oldu ya... Siz gittikten az sonra geldi... Misafirlerle beraber...

Bu sırada Hurşit Bey salondan çıkmıştı. Kaşları çatık, yüzü asabiyetle gergin bir halde onlara yaklaştı. Sesinde derin bir öfke titriyordu:

— Maşallah!... dedi. Nereden teşrif böyle?.

Cânan tabiî görünmeğe çalışarak, en sıcak tebessümüyle:

— Şuraya... Namazgâha kadar gittik de... diye cevap verdi.

— Bu vakte kadar orada mıydınız?..

— Hava çok güzeldi... Senin de eve erken geleceğini sanmıyordum...

Hurşit Bey Cânan'ın gözlerinin içine bakarak:

— Daha, daha uzaklara gitmediniz demek?. diye üsteledi.

— Ha... hayır Hurşit!..

— Öyle mi Cem?...

— Evet enişte bey!...

— Yâni gittiniz?...

— Hayır, gitmedik!...

— Canım koruya?... Hani şu dağ evinin yakınlarına kadar?.

Bu anda Cem'in gözüne, koruda gördükleri kasketli adam ilişti. Kapının dışında, bir palmiyeyi siper almış, sinsi sinsi gülüyordu. Cem onu bu defa tanıdı. Sadık Beyin şoförüydü bu adam... Ve herşeyi anladı...

Ama, Cânan'ın kendisine kaşlarını kaldırdığını görünce, kuvvetle:

— Hayır eniştebey! diye tekrarladı.

— Hayır öyle mi?.

Cem daha kuvvetli:

— Hayır!... dedi.

Ve işte o zaman Hurşit Beyden ilk tokatı yedi. Yanağında şaklayan bu müthiş tokadın ateşi gözlerinden çıktı, ama, bunu Cânan'ın yüzünden yediği için hiç acısını duymadı...

O yaz bir daha bu uzun gezmeleri tekrarlıyamadılar. İhtiyar adamı da bir daha ziyaret edemediler.

Yalnız o yaz değil, o yazı takip eden üç yaz da aynı sıkı baskı altında geçti...

Geçen bu seneler evdeki hayata hiçbir fevkalâdelik getirmemişti. Bilâkis monoton tempoda bir hava sürüp gidiyordu.

Fakat hiçbir şey, Cânan'la, Cem'in birbirine gittikçe daha fazla bağlanmalarına mâni teşkil etmiyordu.

Gittikçe huysuzluk ve istibdadı arttıran Hurşit Beye karşı müşterek bir cephe almışlardı... Bu cephe gizli ve gizli olduğu kadar da mânen takviyeliydi.

Hurşit Beyin yüzü artık pek gülmüyordu. İhtimal karısı tarafından sevilmediğini nihayet anlamıştı. Kendini çalışmaya vermiş bir iş adamı formunda görünüyordu. Ama yine de Cânan'ın bir dediğini iki etmiyor; onunla hemen hiçbir hususta tartışmıyordu. Bununla beraber aralarına bir buz dağı girmiş gibiydi. Eve sık sık gelen dostlar, misafirler ancak kısa zamanlar için bu buzu biraz eritebiliyorlar; sonra, yalnız kalınca rabıtaları yine kaskatı, mânasız bir kalıba dökülüyordu.

Evde sadece çocuklar bir canlılık yaratabilmekte idiler. Cânan çocuklarla — bilhassa kocasının evde olmadığı zamanlar — öyle bir cümbüş havası kuruyordu ki!... Hepsi de ona bayılıyorlardı... Salondaki gramofonu kurup dans ediyorlar, delicesine eğleniyorlardı.

Cem bu âlemlere katılabildiği kadar hayattan zevk almakta idi. Derslerine çalışırken bile o demlerin hayaline dalıyor; bunun dışındaki meseleler ona tamamen boş ve mânasız görünüyordu.

Hurşit Bey bu eğlencelere müsamahalı bir gözle bakmakta idi. Cânan'ın, o çocukça neş'esinde, derin bir bedbahtlığın gizlendiğini sezmiyor değildi; ama, asıl kendisinin ona böyle bir neş'e veremediğine üzgündü. Onu daha çocuk buluyordu. Tesellisi de buydu.

Bir gün terasta başbaşa otururlarken, birden:

— Cânan, dedi. Senin, kafese kapatılmış bir kuş gibi, oradan oraya uçup çırpındığını görüyorum.. Sana ciddî bir meşgale bulmamız lâzım karıcığım... Ben bu hususta kararımı verdim bile!..

Cânan hayretle:

— Nasıl? Anlıyamadım!... dedi.

Hurşit Bey gülümsedi:

— Vâkıa seni sık sık gezmelere götürüyorum... Evimizde verdiğim partilerin, ziyaretlerin dörtte üçü de yine senin için... Seni avutmak, mes'ut etmek için... Buna rağmen, için sıkılıyor, biliyorum... Evet, sana belli başlı bir meşgale bulmanın lûzumuna kaniim...

Cânan kuşku ile:

— Ne gibi?... diye sordu.

— Meselâ musikiyi çok seviyorsun... Öğrenmeğe hevesin de var.. Sana bir piyano alayım ve bir hoca tutayım, ister misin?.

Cânan heyecanla el çırptı:

— Oh! Bu fevkalâde olur!...

Hurşit Bey onun heyecanını belli belirsiz bir acılıkla süzerek:

— Belki o zaman daha mes'ut olursun yavrum!... diye mırıldandı.

Cânan hemen kendini toparladı:

— Ben çok mes'udum Hurşit... Sana her zaman bunu tekrarlıyorum... Bana inanmıyor musun?...

— Hayatından hiç bir şikâyetin yok mu?..

— Hiç bir şikâyetim yok!...

— Eğer bana bir tek şikâyette olsun bulunsaydın, o zaman sana inanırdım... Benden pek çok şey gizlediğine eminim...

— Senden hiçbir şey gizlemiyorum... Hayatımdan çok, pek çok memnunum!...

Hurşit Bey bir sigara yaktı; dumanlarını hızlı hızlı üfledi. Sonra kararını bildirdi:

— Piyano bu hafta içinde gelecek... Öğretmenine gelince... Madam Astik Gregosyan'a bugün telefon edeceğim... Başlangıçta onun üstüne öğretmen olmadığını söylüyorlar...

.....

O hafta içinde eve güzel, kuyruklu bir Alman piyanosu geldi ve Madam Astik Gregosyan piyano öğretmeni olarak tutuldu.

Bu yeni meşgale, hakikaten Cânan'ın günlük hayatına bir çeşni getirmiş oldu. Bunu kocasına itiraf ederken, onun kendisinden beklediği büyük neş'eyi de göstermek zorunda kalmıştı. Bu neş'e bir minnet ifadesiydi ve kalbinden zorla koparılmıştı.

Buna mukabil, piyanosu ile başbaşa kalınca, nârin parmaklarının dokunduğu fildişi tuşlar üzerine kalbinin bütün tehassüsleri birden sağanaklı damlalar halinde gözlerinden döküldü.

Cânan, bu karışık ruh haletini Cem'e belli etmemeğe çalışıyor; ve ona, okuldan geldiği her hafta sonunda yeni bir ekzersizini dinletiyordu.

.....

.....

Cem, o gün, diploması elinde, Cânan'la Hurşit Beyin arasında arabaya kurulmuş olarak, eve büyük bir sevinçle geldi. Orta okulu birincilikle bitirmişti.

Evde onları en yakın aile dostları bekliyordu. Cem'in başarısı şerefine verilen ziyafet, o güne kadar verilenlerin en güzeli oldu. Onu tebrik ediyorlar, onunla iftihar ettiklerini söylüyorlar ve hayatta daha büyük başarılarını görmek temennisinde bulunuyorlardı.

O gün başlayan güzel yaz tatilinin sürprizler getireceğini bir önsezi Cem'e hissettirmişti. Nitekim akşama doğru bir aralık Cânan ona:

— Bu yaz beraber yine uzun yürüyüşler yapabileceğiz Cem!.. diye fısıldadı.

Cem kulaklarına inanamıyarak:

— Mümkün mü? diye sordu. Ya Hurşit enişte??..

— Ondan müsaadeyi aldım bile!... Artık çocuk değiliz Cem... Bizi kurt kapmaz a!...

Sahiden Cânan bu konuda Hurşit Beyle görüşmüştü. Hattâ bu görüşme, aralarında ilk defa ciddî bir tartışmaya yol açmıştı. Ama sonunda Cânan üstün gelmiş, çocuklarla beraber koruluğa çıkmak müsaadesini ondan almıştı.

İlk günler, hakikaten çocuklarla beraber uzunca yürüyüşler yaptılar. Sonra bir gün ikisi yalnızca kaçtılar...

O gün çok sıcak bir gündü. Bununla beraber eskiden olduğu gibi elele yürüdüler, yürüdüler... Tâ o uzak dağ evine kadar gittiler.

Fakat onları orada acı bir sürpriz bekliyordu. Daha evi görür görmez işi anladılar: Ev şimdi sahiden metruktu.. Kapısı örümceklenmiş, kapalı pancurlarını vahşi sarmaşıklar örtmüştü. Methale giden yolu kaplayan yabanî otlar şimdi bir adam boyuna varıyordu.

Cânan'la, Cem sessizce bakıştılar. Şüphe yok ki, ihtiyar adam çoktan ölmüştü. Ona vermiş oldukları sözü tutamadıkları için kendilerinden utanıyorlardı. Ona bir özür dilemek imkânı bile kalmamıştı artık...

Cem, herşeye rağmen, kapıya vurmak için yüksek otlara daldı:

— Belki, dedi; bir bakalım...

Fakat Cânan hemen onu kolundan çekti:

— Otlar arasında yılan olabilir Cem... Gitme, gel!...

Cem itaat etti. Elele ve üzgün bir halde geri döndüler. Zavallı ihtiyarcık! Kim bilir ne zaman ölmüştü?...

Yüksek ağaçların serin gölgelerinde ağır ağır yürürlerken, Cem birden:

— Yoksa ölmüş olduğunu henüz kimse bilmiyor mu? dedi.

Cânan gözünün kuyruğuyle ona öyle bir baktı ki, Cem aynı şeyi onun da düşündüğünü anladı. Demek eve yaklaşmasına bunun için müsaade etmemişti?...

— Öyle şey olmaz Cânan!.. diyerek zoraki gülümsedi:

Cânan onun koluna sıkı sıkı girerek:

— Çabuk, çabuk uzaklaşalım buradan... dedi.

Az sonra bir su başına gelmişlerdi. Burası koruluğun en güzel köşelerinden biriydi. Vakit sabah olduğundan, herşey taptaze ve pırıl pırıl bir ziya cümbüşü içinde yüzüyordu. Dallarda kuş cıvıltılarından bir konser vardı.

Cânan:

— Burada biraz oturalım mı Cem? dedi.

— Oturalım Cânan!...

Buz gibi soğuk sudan içtiler ve yumuşak otların üzerine oturdular. Cem, bu saatlerin yarattığı saadeti yudum yudum içiyordu sanki!... Şimdi onbeş yaşında bir küçük delikanlıydı. Boyu uzamış, Cânan'ın boyunu aşmıştı.

Cânan ise bir kat daha güzelleşmişti. Cem'in gözlerini tâ ilk günden kamaştırmış olan o güneşler saçan varlığı, şimdi aydınlığın, tılsımın tâ kendisi idi. Cem ona bütün ruhuyla hayrandı. Seneler geçtikçe içinde tarifsiz bir ıstırap yaratan sevgisinin şiddetinden korkuyordu âdeta!... Bunu ona belli etmemeğe çalışıyordu.

Evet, Cânan, Cem'in ruhuna işlemişti. Hayatının her ânında onun varlığını kendi içinde duyarak yaşıyordu Cem...

O gün de yine dünyalar onundu.. Yanında Cânan, bazan şen ve şakacı, bazan mahzun ve durgun; fakat daima anlayışlı, duygulu ve samimî...

— Müjde büyüdükçe ne tatlı, ne şeker bir kız oluyor, değil mi Cem?...

— Evet, evet... Ona bayılıyorum... Ona tapıyorum ben.

— Ya Ayten'le Ekrem?.

— Ayten şımarık oburun biri... Ekrem'se, aptallar şahı...

— Onları sevmiyor musun?.

— Dilber'le Şaban'ı daha çok seviyorum... Hele Dadı hanımı...

— Ya enişteni?...

Bu sual karşısında Cem durakladı. Kalbindeki o büyük anlatılmaz azabın özüne dokunmuştu bu sual... Sonsuz bir minnet hissinde sevginin de şüphesiz payı olurdu ama, o sevgiyi boğan utanç verici duygunun adına ne demeliydi?... Kıskançlık mı?.. Bunu Cem

nasıl ağzına alabilirdi?.. Ne cesaretle?..

Bir acele:

— Onu da çok seviyorum Cânan!... dedi.

Cânan gülümsedi. Bu tebessümde Cem'in içini altüst eden bir sezgi ifadesi vardı. Onun kendi kendine bile itiraftan kaçındığı şeyi pek güzel anladığı besbelliydi. Müsamaha ve şefkat dolu bakışlariyle de bunu açıklıyordu.

Cem onun ellerini avuçlarına aldı; öylece susup kaldı.

Biraz sonra ağaçların arkasından bir ıslık duydular ve birden koruluğu keskin bir silâh sesi çınlattı.

İkisi de yerlerinden sıçramışlardı ki, çalılıkların arasından bir tazı fırladı; ardından da bir avcı göründü. Bu, yakışıklı bir gençti. Bir elinde tüfeği, bir elinde de vurulmuş bir keklik tutuyordu.

Cânan'la Cem'i görünce biran şaşırdı ama, onlara hemen gülümsedi:

— Merhaba!... Sizi korkuttum galiba!..

Cânan gülerek:

— Biraz... diye cevap verdi.

— Özür dilerim.. Burada azıcık oturmama müsaade eder misiniz?

— Elbette!...

Delikanlı pınarda yüzünü yıkadıktan sonra onların yanına oturdu. Çok sevimli ve samimî bir hali vardı. Yaşı da yirmiden fazla değildi.

— Size kendimi tanıtayım. diye söze başladı.. Adım Nevzat... Nevzat Senemgil... Şurada, dağ evinde bir vakitler oturan ihtiyar öğretmen Şem'î Senemgil'in yeğeniyim...

Cânan heyecanla:

— Öyle mi?. dedi. Amcanızla bir gün tanışmıştık...

— Öleli bir seneden fazla oluyor... Tuhaf bir ihtiyarcıktı. İnsanlardan kaçınıyordu. Hiç kimseyi, hattâ beni bile görmek istemiyordu son zamanlarında...

Cem söze atılarak:

— Ama o bize böyle demedi... dedi. Herkesin kendisini terkettiğini söyledi...

Nevzat Senemgil bir kahkaha attı:

— Bakın şu işe... Herkesin kendisini terkettiğini söyledi ha!. Doğrusu size şimdi ne desem boş olacak... Amcam zırdelinin biriydi vallâhi!..

Zihni sualden suale atlayan Cânan, yavaşça:

— Yalnızlıktan şikâyet ediyordu, dedi. Kendisini aramıyan dostlarına dargındı... Bize güzel bir çay yapmıştı.. Tekrar geleceğimizi söyleyince de çok sevinmişti.. Ne yazık ki bu vaadimizi tutamadık..

Delikanlı, Cânan'ı büyük bir alâka ile dinliyordu. Otların üzerine yan gelmiş, dirseğine dayanmıştı:

— Bu civarda mı oturuyorsunuz? diye sordu.

Cânan kısaca anlattı. Ve:

— Siz bir talebesiniz galiba?... dedi.

— Evet, kolej talebesiyim... Arkadaşlarla burada bir kamp kurmak istiyoruz.. Amcamın dağ evi buna gayet müsait.. Korulukta mükemmelen avlanabiliriz de...

Cânan samimiyetle:

— Mükemmel!.. diye tekrarladı.

— Sizi de tekrar görmek.. Hattâ aramızda görmek isterdim.. Bunu ümit edebilir miyim?...

— Zannederim!...

Cem onları dinlerken, yavaş yavaş kendi içine çekiliyor, beti benzi uçuyordu. Cânan hiçbir şeyin farkında olmaksızın genç avcı ile konuşmaya devam etti.

Nihayet delikanlı ayağa kalktı, ona elini uzattı:

— Tanıştığımıza çok memnun oldum... şey.. Adınızı henüz bilmiyorum, affedin...

— Cânan...

— Cânan hanım... Bana müsaade.. Arkadaşlar aşağı koruda bekliyorlar..

Cânan'ın elini kuvvetle sıktıktan sonra Cem'i de başiyle selâmladı ve ağaçlar arasında kayboldu.

Onun arkasından gülümsiyerek bakan Cânan:

— Ne sevimli, ne cana yakın bir genç, değil mi Cem?... diye mırıldandı.

Cem cevap vermedi. Susan dudakları bembeyazdı. Uzaklara bakan gözlerine acı bir bulut çökmüştü...

Genç avcıya bir müddet sonra korulukta tekrar rastladılar. Bu defa yanında arkadaşları da vardı. Bunların hepsi çok neş'eli çocuklardı. Cânan'la, Cem'e karşı büyük bir yakınlık gösterdiler. Onları dağ evine ısrarla davet ettiler.

— Görseniz... diyorlardı; öyle orijinal bir kamp ki bu!. Çılgıncasına eğleniyoruz.. Haftada bir kaç defa kız arkadaşlarımız da geliyor.. Siz de mutlaka gelin.. Öyle güzel eğleniriz ki!...

Cânan bu daveti nezaketle reddetti. Ama Cem'e sonradan, oraya gitmeyi çok arzuladığını açıkladı.

Cem hiçbir şey demiyordu. Cânan'ın kötü bir şey yapmıyacağına emindi her zaman.. Onun kararları hatalı, arzuları yersiz olamazdı. Fakat, yine de içinde bir korku, bir kuşku sıtması duyuyordu. Bu dağ evi, ona, meçhul bir dünyanın tehlikeleri ve karanlıkları içinde görünüyordu.

Bir gün tekrar Nevzat Senemgil'le karşılaştılar. Genç adam âdeta yalvararak:

— Cânan hanım, dedi. Ne olur bu defa ricamı reddetmeyin... Yarın öğleden sonra bizim kampta bir parti veriyoruz... Bizi kırmayın, gelin!.. Kız arkadaşlarımız da sizinle tanışmak istiyorlar... Fevkalâde bir gün geçireceğiz... Bana inanın!..

Cânan bu teklif karşısında heyecanını güç yenebildi. Bu güzel daveti kabul etmekte hiçbir mâni yoktu zira... Hurşit Bey ertesi gün, yakın bir vilâyette ölen bir akrabasının cenazesine gidecek ve gece eve gelmiyecekti. Bu mükemmel bir fırsattı, cidden!...

Bununla beraber muzipliği ele alarak:

— Fakat benim evli olduğumu biliyorsunuz değil mi Nevzat Bey?.. dedi. Davetinizi ancak bir şartla kabul edebilirim: Partiye kocamla birlikte gelmemi kabul ederseniz!...

Nevzat bir kere yutkundu ama, hemen cevabı yetiştirdi:

— Kocanız yaşlı değil mi?..

— Evet... Fakat monden bir erkektir!.

— Şey... kıskanç değil mi?..

— Kıskançlığını tahrik edecek bir vaziyet mi bahis konusu?.

— Kat'iyyen!... Ama.. sizin gibi harikulâde güzel ve kendinden o kadar genç bir karısı olan her erkek, her zaman biraz kıskanç olabilir...

Cânan, tatlı bir kahkahadan sonra Cem'e yan gözle baktı:

Ne dersin Cem? Nevzat Beye söz verelim mi?..

Cem yavaşça:

- Sen bilirsin!... diye cevap verdi.

İçinden gelen o garip sıtma ile dişlerinin birbirine çarpmasından korkuyordu.

Cânan, Nevzat'a döndü:

- Peki, dedi. Yarın geleceğiz Nevzat Bey!... Size söz veriyorum.

Genç adam büyük bir heyecanla teşekkür etti ve ayrıldı.

Yalnız kaldıktan sonra Cem bir zaman hiç konuşmadı. Cânan'ın, ertesi gün için vermiş olduğu sözle ilgili derin heyecanını göz ucuyla süzüyordu. Ama daha çok, onun yüzüne bakmamayı tercih ediyordu. Nihayet Cânan dayanamadı:

— Nen var Cem? dedi. Neden böyle surat asıyorsun?.

Cem, ağzının içinde dolaşan bir solukla:

— Surat filân astığım yok!... diye mırıldandı.

— Evet, görüyorum... Bana kızdın mı yoksa?..

— Sana niçin kızayım?..

— Oraya gitmeğe söz verdiğim için..

Cem, elinde olmadan içini çekti:

— Evet, verdiğin bu sözü doğru bulmuyorum Cânan!..

Cânan gülmeye başlamıştı. Cem'in koluna girdi. Sesinde bir çocuk neş'esi çınlıyordu:

— Fena mı? Ne güzel eğleneceğiz!.. Bu gençlerin hepsi çok iyi çocuklar.. O dağ evinde verilecek böyle güzel bir parti kaçırılır mı hiç?...

Cem önüne bakıyordu. Cânan'ın niçin böyle hareket ettiğini bilmiyordu doğrusu!.. Yoksa o genç avcıdan hoşlanıyor muydu?... Onun çok cana yakın olduğunu söylemişti zira!...

Fakat Cânan, Cem'in kafasını altüst eden bu ihtimalden daha kötü sebepler koydu ortaya:

— Ben de bir parça yaşamak istiyorum Cem! dedi. Yaşlı bir efendiye satılmış aptal bir cariye gibi ömrümü bir dört duvar arasında tüketecek değilim a!.. Esir de değilim... Gencim, güzelim... Modern bir kadınım.. Biraz gönlümü eğlendirmek elbette hakkım!.. Bunun kötülük neresinde?.

Cânan bu sözleri söylerken Cem'in bembeyaz kesildiğini görüyordu. Onu bu şekilde üzmekten sanki zalimce bir zevk alıyormuş gibi, sözüne şöyle devam etti:

— Sen, hatırım için bu işde suç ortağım olmayı kabul etmiyor musun Cem?.. Hayatıma biraz çeşni katacak bazı imkânları senin

yardımınla hazırlayabilirim, değil mi?... Söyle, kabul etmiyor musun bu yardımı?...

Cem'in hep başı önünde idi. Kısık bir sesle:

— Sen başkasına esir olmak istemiyorken, benden nasıl sana esir olmamı istiyorsun?.. dedi.

— Ben sevmediğim birinin esiri olmak istemiyorum... Ama sen.. sen beni sevmiyor musun?.

Cem başını kaldırdı; Cânan'la gözgöze geldiler. Çocuğun nemli gözleri feci bir panikle doluydu. Hemen bakışlarını çevirdi; cevap vermedi. O zaman, Cânan'ın yüzündeki yalancı neş'e sönüverdi. Birden bir hüzün bulutu çöken gözlerinde sonsuz bir muhabbetin gizli şimşekleri çaktı.

Cem'in küskün başını tutup kendine doğru çekti. Onun dalgalı kestane saçlarını karıştırarak:

— Cem, dedi; Cem yavrucuğum... Böyle somurtma... Yüzünün gülmesini istiyorum... Yoksa ben de gülmem hiç. Anlıyor musun?.

Nevzat Senemgil dağ evinin kapısında bekliyordu. Onları büyük bir sevinçle karşıladı. Cânan'ın elini öperken:

— Gelmiyeceksiniz diye korkuyordum Cânan hanım!.. dedi.

Cânan gülerek:

— Geciktik mi? diye sordu.

— Hayır, ama... Gözümüz yoldaydı.. Sabırsızlıkla bekliyorduk sizi...

— Teşekkür ederiz... İşte geldik...

Nevzat, Cem'in de elini sıktı. Sonra içeriye seslendi:

— Heyy arkadaşlar!... Misafirlerimiz geldiler...

İçeride bir gençler kalabalığı çılgınca eğleniyordu. Bir kısmı hemen Cânan'la, Cem'in etrafını sardılar. Nevzat onları tanıştırmaya başladı... Diğerleri ise dansa devam ediyorlar ve karşıdan neş'eli tebessümler gönderiyorlardı.

Tanışma faslından sonra Cem hemen salonun bir köşesine çekildi. Daha başlangıçta kendini orada yabancı, hattâ fazla hissetmişti. Cânan'ın gözleri kamaştıran aydınlığı yanında onun farkedilmemesi tabiî idi zaten.. Çekildiği köşeden etrafı seyretmeğe başladı..

Bütün pancurlar kapatılmış, salonu şimdiden bir gece âlemi sarmıştı. Maskelenmiş lâmbalar loş ve romantik bir dekor yaratıyordu. Cem, bu salonu, oraya Cânan'la ilk geldikleri günle mukayese etmekten kendini alamadı.

İhtiyar öğretmenin hayatta tek dostu olarak kalmış olan kitaplarının altı üstüne gelmişti. O büyük kütüphanenin boyunca geniş bir büfe uzanıyordu şimdi... Üzerinde çeşitli av etleri, çerezler, salatalar ve pastalar vardı. İçkiler ise, her çeşidinden...

Yine ihtiyarcığın inzivasında, yalnızlığın çilegâhı olan yazıhanesi üzerinde durmadan çalınan bir gramofon duruyordu.

Cem bunları gözden geçirirken, buradaki gençlerin hepsinin birer çift teşkil ettiklerini de gördü. Hepsi birbirinden güzel kolejli kızlar ve delikanlılardı bunlar.. Ama en küçüğü bile Cem'den yaşça büyüktü..

Cem'in eşi yoktu. Daha doğrusu onun eşini elinden almışlardı. Bir de, gençlerin «Şamandıra» diye takıldıkları gayet şişman, yüzü ergenlikli, çirkin ve kart bir Ermeni kızı kavalyesiz kalmıştı... Ama onun da bir vazifesi vardı: Gramofona boyuna plâk koyuyor ve yanıbaşındaki büfeden boyuna atıştırıyordu.

Nihayet Cem'in gözleri, Nevzat'la dans eden Cânan'a takılıp kaldı... Cânan, fevkalâde zarif, gri - blö bir çay elbisesi giymişti. Ensesinde toplanmış sarı saçlarının üzerinde ince bri elmas hilâl ışıldıyordu.

Cem, onun, oradaki güzel kızların hiçbiriyle ölçülmez güzelliğini, kalbi tarifsiz bir heyecanla tıkanarak kendi kendine tekrarlıyordu.. Fakat niçin bu güzellik Cem'e bu kadar dokunuyordu?.. Göğsünün altındaki şu gizli noktayı neden bu derece sızlatıyor, öylesine yakıyordu?.. Bu acıya dayanmak zordu... O bütün mevcudiyetini kaplıyor, damarlarının, sinirlerinin içine akıyordu âdeta!...

Cem dişlerini sıktı. Kendi kendine:

«— Ne var sanki? diye söylendi. Niçin böyle azap içindeyim?.. Mes'ut olmamam için ne sebep var?... Çok mes'ut, çok neş'eli olmam lâzım hattâ!... İşte Cânan'la beraberim ve arkadaşlar arasında eğleniyorum!...»

Sahiden de öyleydi. Hem Cânan ondan ne kadar uzaklaşsa, yine onu görüş mesafesinden ayırmıyordu. Ona sık sık tatlı tebessümler gönderiyor ve arada bir yanına gelerek:

«— İyi eğleniyor musun Cem?...» diye soruyordu.

Ama, bunlar da teselli miydi?.. Cem'in gözleri önündeki sahneler ayniyle vâki iken...

Cânan durmadan Nevzat'la dansediyordu. Genç adam, ağzının içine girecek kadar ona yakın ve son derece heyecanlıydı.. Büfede lokmaları kendi eliyle onun ağzına veriyor ve kadehine içki dolduruyordu.

Cem, Cânan'ı hiç bu kadar neş'eli görmemişti. Herhalde onu alkol tutmuş olacaktı!. Kendisini zevk ve eğlenceye öylesine kaptırmıştı ki, afacan bir mektep çocuğundan farksızdı.

Cem, kendisini hapsettiği bu işkence köşesinde, vakit vakit tamamen silinmek, yok olmak istiyordu. Halbuki, onun sandığı gibi, ötekiler onu unutmuş değildiler. Oğlanlardan ona dostça yakınlık gösterenler çoktu. Kızlardan da samimî şakalar yapanlar oluyordu. Çok defa dalgınlıktan şöyle seslenişlerle uyanıyordu:

— Şu küçük saka annesini mi düşünüyor acaba?... Gözleri açıkken rüya gördüğüne yemin ederim... Good - Nigt Baby!... Ah, niçin hiç dans etmiyor?.. Hele bakın, Dorian Gray'ın portresini hatırlatmıyor mu?...

Cem hepsine kısa tebessümlerle mukabele ediyordu. Aşk ve kederle solmuş yüzüyle, o mâsum melânkolisi içinde ne hoş, ne câzip bir hali olduğunun farkında bile değildi. Cânan da onun bu halini farketmez görünüyordu. Cem'in kalbini ağır ağır öldüren o aşırı neş'esinde bu hakikat ifadelenmekteydi.

Ama, nasılsa bir ara, Cem'in ruhunu boğan sisler dağıldı.. Cânan'ın çehresi bunlar arasından çıktı, ona yaklaştı.

Evet, Cânan gelmiş, onun yanına oturmuştu. Danstan bayılasıya yorgundu. Alnında boncuklanmış olan terleri dantel mendiliyle silerken:

— Oh! Ne kadar eğleniyorum Cem, bilsen!... dedi. Buraya iyi ki geldik, değil mi?... Bu arkadaşların hepsi fevkalâde!... Sen eğlenmiyor musun?..

Cem onu sessizce süzüyor ve sözlerinin samimî olduğunu kederle görüyordu. Yavaşça:

— Ben de eğleniyorum!... dedi.

— Niçin dansetmiyorsun?...

— Senin dansını seyretmek daha zevkli oluyor da!...

Cânan, binbir mâna saçan bir tebessümle gülümsedi. Elini Cem'in koluna koyarak:

— Ama ben seninle dansetmek istiyorum!.. dedi.

— Yorgun değil misin?...

— Dinlendim ya!...

Cem, kalbini çatlatan müthiş heyecanı gizlemeğe çalışarak:

— *Peki!... diyebildi.*

Cânan'ı kolları arasına aldığı zaman, iliklerine kadar eridiğini hissetti. Onun temasından aldığı haz ve saadeti hayatiyle ödemeğe razı idi.

Cânan:

— Neye öyle ellerin buz gibi Cem? diye sordu.

Yaldız yaldız parlayan uzun kirpikler arasında mahmur bir süzgünlükle bakan gözleri, Cem'in gözlerinin içine dalmıştı. Bu bakışları bütün ruhuyla içen çocuğun ayakları dolaştı. Ve soluk dudaklarında şu kelimeler titredi:

— Artık gidelim Cânan!...

— Ne oluyor sana?. Hasta mısın?...

— Hayır, ben hasta değilim... Ama.. sen pek sıhhatte görünmüyorsun...

Cânan hep öyle, Cem'i mahveden o yakın ve füsun dolu bakışıyla, hafifçe alaylı:

— Acayip!. dedi. Neden sıhhatte değilmişim?.

— Ne yaptığını pek bilmiyorsun da...

— Ne yapıyormuşum bakalım?.

— Buraya gelmemeliydik Cânan!...

Cânan başını çevirdi. O tatlı, baş döndürücü, sızdırıcı kokusu

Cem'i mahvediyordu. Ona daima yenilmeğe mahkûm olduğunu biliyordu Cem..

Plâk değiştirilirken Nevzat Cânan'ı, Cem'in elinden aldı, uzaklaştırdı. Orta yerde kalakalan Cem, sarhoş gibi büfeye doğru yürüdü. Onun yaklaştığını gören «Şamandıra» nın ağzı kulaklarına gitmişti. Hemen ona bir bardak bol sundu:

— Şunu iç yavrum, açılırsın!...

Cem zoraki bir tebessümle bardağı aldı:

— Teşekkür ederim, dedi.

Şimdi büfeye dayanmış içkisini yudumlarken, dansın rüzgârına kapılmış savrulan canlı gölgeler arasında, Cânan'ın sarışın hayalini takip ediyordu. Kısık kirpikleri arasından bakan hummalı gözleri, ruhunun objektifi halinde, onun altın saçlarından topuklarının ucuna kadar bütün mevcudiyetini çekiyor, iç dünyasına klişeliyor, hâkkediyordu.

Şamandıra:

— Benimle de dansetmek istemez misin yavrum?... diye sordu.

Cem, sivrisinek kovar gibi elini salladı ve ağzının içinden:

— Sonra!... dedi.

— Niçin sonra?.. Şimdi olsun yavrum...

Cem başını çevirdi. Şişman kız, çirkin yüzünde yalvaran bir ifade ile kendisine yiyecek gibi bakıyordu. İçi gülen minimini gözleri yaşlıydı. Cem birden ona acıdı ve bardağı bırakarak:

— Haydi, gelin!... dedi.

Fakat hemen pişman oldu. Çünkü Şamandıra dehşetli ter kokuyordu. Avuçları da vıcık vıcık terliydi. Üstelik şişman karniyle iri göğüsleri Cem'in vücudünü öyle bir baskı ile sıkıştırdı ki, çocuk nefes alamaz oldu.

— Boynuma öyle asılmayın lûtfen!..

— Neden ka yavrum?...

— Şey.. dansın kaidesine uygun değil de...

— Zo, dansın kaidesi de ne imiş?.. Kavalyemin boynunda kolumun halkalanması bir kaidesizlik olur hiç?...

Cem, canı burnuna gelmiş bir halde:

— Peki, peki... diye soludu.

Şamandıra istifini bile bozmamıştı. Hayatından çok memnun görünüyordu. Ağzındaki çikleti yere tükürdükten sonra:

— Sarmısaklı turşuya bayılırım... dedi. Mamam kendi eli ile yapmış idi.. Ben de bir kavanoza koyuncas aldım buraa getirdim. Sana az evvel tattırmak istedimse, reddettin yavrum... Ama fevkalâdedir.. Nefasetine bir bakmalısın...

Cem bezginlikle:

— Mersi, sonra bakarım... diye mırıldandı.

— Her işi sonraya bırakma yavrum... Demiri tavında döv..

Cem içinden: «Seni yavrular götürsün inşallah!» diyordu. Canını dişine takıp, plâğın bitmesini bekledi.

Fakat plâk biterken bir kız koşup onu tekrar koydu. Gramofonu kurarken şişman kıza sesleniyordu:

— Şamandıra, işinin başına gelsene... Bu plâğı bir kere daha koyacaksın...

Şamandıra burnundan islık gibi bir ses çıkardıktan sonra:

— Hıh! dedi. Lâfa bak... Ben makinayım, yoksam mayıstro?..

Sonra, Cem'i daha sıkı kucaklıyarak daha hızlı döndürmeğe başladı...

Cem bu dansın kâbusundan kurtulduğu vakit yürekten bir «Oh!» çekmekten kendini alamadı.

Açılan panjurlardan, batan günün son selâmını alan çamlık görünüyordu. Vaktin bu kadar ilerlemiş olması Cem'i telâşlandırmıştı. Artık eve biran evvel dönmekten başka bir şey düşünmüyordu. «Ya bir aksilik olur da eniştebey bu akşam eve dönüp geliverirse?» diye kendi kendine söylendi.

Bundan başka, yollarda yine kendilerini gözetliyen bir hafiye olması ihtimali de vardı.

O sırada esmer bir genç, elinde iki dolu kadehle Cem'e yaklaştı:

— Bu kokteyli kendim yaptım kardeşim, dedi. Şerefe içelim...

Cem kadehi alırken:

— Kimin şerefine?.. diye sordu.

Esmer genç gözleriyle kalabalığı taradı. Çarpık tebessümünde insanı sinirlendiren bir şey vardı.

— İşte orada... Bizim Nevzat ağabeyin kanadına sokulmuş... İşte onun...

Cem soluğunu tuttu. Bütün kanı birden beynine hücum etmişti. Parmakları kadehi kıracak gibi sıkıyordu.

Sarhoş genç içkiyi başına diktikten sonra elinin tersiyle ağzını sildi ve Cem'in koluna ahbapça vurdu:

— O nefis mahlûk senin nen yahu?...

Cem, dişleri arasından:

— Ablam!... dedi.

— Ha! Ablan demek?... Evli olduğu doğru mu?...

— Evet!..

Sarhoş genç mânalı mânalı güldü:

— O enişten olacak herif enayinin biri desene!..

Cem dişlerini ve yumruklarını sıktı. Karşısında küstahça sırı-

tan o çarpık suratı bir yumrukta dağıtmak için kendini güç tutuyordu.

O esnada Cânan tekrar Nevzat'la dansa kalkmıştı. Değişen ışıklar altında saçları kâh parlak, kâh donuk bir in'ikâsla göz alıyordu. Bütün bakışlar ona çevrilmişti. Cem de gözlerini ondan ayıramıyor; incecik beline sarılan muhteris kolun o beli sıktıkça sıktığını, neş'eli bir şeyler söyleşen iki çift dudağın nefesleri karışırcasına birbirine yaklaştığını görüyordu.

Sarhoş genç, dili dolaşarak:

— Bizim Nevzat ağabey çok şanslıdır, diyordu. Turnayı gözünden vurur daima... Bundan önce elinde bir Macar kızı vardı.. Yaman bir parçaydı doğrusu... Nevzat ağabeye de müthiş tutkundu.. Eğer memleketine gitmeseydi, bizim âşık ondan paçayı pek kolay sıyıramazdı ha!...

Cem birden kendini kaybetti ve sarhoş oğlanın suratına bir yumruk indirdi. Genç yere yuvarlandı. Cem tekrar onun üstüne atıldı...

Yumrukları birer demir gülle kesilmişti... Cehennemî biran oldu bu.. Ama Cem midesine yediği bir tekme ile sırtüstü düştü..

Orası bir anda karışmış, herkes birbirine girmişti... Kızların çığlıkları, devrilen sandalyeler, kırılan tabak bardak şangırtıları tüyler ürperten bir gürültü husule getiriyordu.

Nihayet kavgacıları ayırdılar.

Cem kendine geldiği zaman, karşısında Cânan'ın öfkeden kıpkırmızı kesilmiş yüzünü gördü. Olanları şimşek gibi hatırlamış, yüreğine bir kurşun külçesi çökmüştü.

Cânan, dilinde hafif bir pelteklikle:

— Ne yaptın sen?.. dedi. Kalk. çabuk arkadaşından özür dile!... Aklını mı kaçırdın yoksa?..

Cem çenesinden kan damlayan gence şöyle bir baktı. Cânan'ın öfkesi ona hiç tesir etmemiş gibiydi.

Yavaşça ayağa kalktı; etrafını saranları yarıp geçmek istedi. Fakat Cânan onu kolundan tuttu. Bu defa alkolün tesirinden tamamen sıyrılmış görünüyordu:

— Sana özür dile diyorum Cem...

Cem, Cânan'ı şaşırtan bir dikbaşlılıkla:

— Niçin?... dedi.

— Çünkü bu arkadaşa bir yumruk attığını gözlerimle gördüm.

Cem, ayakta hafifçe sallanarak durakladı. Gözlerini Cânan'ın gözlerine mıhlamıştı. Sertliğe kaçan bir ciddiyetle:

— Eğer onun söylediklerini sen de duymuş olsaydın, kafasını ökçenle kırardın!... dedi.

— Ne söyledi?...

Cem nefretle Nevzat'a doğru baktı; sükût etti. Bu kâfi gelmiş, Cânan meseleyi sezinlemişti. Ama bir kere ok yaydan çıkmış bulunuyordu:

— Ne söylemiş olursa olsun, ona vurmaya hakkın yoktu!.. dedi. Ondan derhal özür dileyeceksin...

Cem. herşeye rağmen, Cânan'a nasıl itaat etmiyebilirdi?... Onu, bu kadar insan arasında nasıl küçük düşürebilirdi?.

Kendine hâkim olmaya çalıştı ve Cânan'a acı acı baktıktan sonra, bir koltuğa oturtulmuş olan gence döndü:

— Özür dilerim!... dedi.

Cânan da diğerlerine dönmüş:

— Ben de sizlerden özür dilerim, diyordu. Cem'in kusuruna bakmamanızı hepinizden rica ediyorum. Alkole alışkın olmadığından kendini kaybetti muhakkak.. Neş'enizi kaçırdığımıza çok müteessirim... Artık gitmeliyiz...

Nevzat, Cânan'ın önüne geçerek:

— İmkânı yok... dedi. Daha yeni eğlenmeğe başladık..

— Teşekkür ederim.. Ben yeteri kadar eğlendim.. Çok güzel vakit geçirdim.. Lûtfen bize müsaade edin!.

Gençlerden bir kısmı da Cânan'a ısrar ediyorlardı. Cânan, vaktin geç olduğunu, evden merak edeceklerini söyledi, tekrar tekrar özür diledi. Ve birisinin getirdiği şalına bürünerek kapıya doğru yürüdü.

Cem, çoktan onu kapının dışında bekliyordu. Alaca karanlıkta bir ağacı siper almıştı.

Bir dakika sonra Cânan da kapıdan çıktı. Onu geçirmek üzere Nevzat peşinden geliyordu.

— Allahaısmarladık Nevzat Bey... Bu gece için çok teşekkürler..

Genç adam kendisine uzanan nâzik eli sımsıkı tuttu:

— Böyle mi ayrılacağız Cânan?

— ?!!..

Nevzat birden Cânan'ı kendine doğru çekti ve onun karşı koymasına meydan bırakmadan dudaklarından hırsla öptü...

Cem, kalbine bir kurşun yemiş gibi yerinden sıçramıştı. Bu sahne karşısında, vücudünde bir ölüm soluğunun dolaştığını hissetti. Ama, Cânan'ın küçük bir kahkahası onu bir anda olduğu yere mıhladı. Demek Cânan bu küstah tecavüze hiç kızmamıştı?..

Evet, işte sadece hafif bir sitem taşıyan sesi:

— Ayıp ettiniz Nevzat Bey!.. diyordu. Bu ilk ve sondur..

Nevzat hınzırcasına:

— İlk olduğu muhakkak.. Fakat son olduğunu kimse bilemez ki!. diye fısıldadı.

Cânan onun kollarından sıyrılmış. omuzundan kayan şalına tekrar sarınıyor ve telâşla etrafına bakınıyordu:

— Cem nerede?...

Cem sessizce meydana çıktı. Yüzü kireç gibiydi. Cânan'a kısık gözlerle şöyle bir baktı ve yanısıra yürümeğe başladı. Cânan, hiçbir şey olmamış gibi onun koluna girmiş, onun telâşçı adımlarına adımlarını uydurmuştu. Bu arada, ardına bir kere daha bakıp Nevzat'a el sallamayı da unutmamıştı.

Birbirinin kolunda, hiç konuşmadan hızlı hızlı yürüyorlardı. Koru ıssızdı. Güneş yüksek ağaçların ardına çekilmiş, bütün koruluk koyu gölgelere bürünmüştü.

Cem, arada bir elini ağrıyan midesine götürüyordu. Fakat ağrıyan midesi miydi, yoksa kalbi mi? Bunu tâyin edemiyordu. Cânan'a karşı içinde ilk defa bir kırgınlık, hem de derin bir kırgınlık duymaktaydı.

Evet, geçen şeylerin bir hakikat olduğuna inanmak istemiyordu. Kendini o kadar bedbaht ve perişan hissediyordu ki, dünyalar başına yıkılmış sanıyor ve nakarat gibi içinden:

— Cânan niçin böyle hareket etti? Niçin? Niçin.. diye tekrarlıyordu.

Cânan'ın bu davranışının çok yakışıksız bir şey olduğunu idrak etmekteydi Tanımadığı bir gencin davetini kabul etmekle başlayan hatasını, onun her türlü küstahlığını hoş görmeğe kadar vardırmıştı. Niçin böyle yapmıştı, niçin?.. Bunu bir türlü anlayamıyordu.

Halbuki... Cânan öte yanda, herşeyi ona anlatmak için yanmaktaydı. Bu vaziyetin suçluluğu altında küçülüyor, eziliyordu. Bu, önce, sadece mâsum bir hevesten ibaretti onun için... Sadece bahtından biraz intikam almak, kaderiyle eğlenmek arzusundan ibaret!.. Bunda hiçbir mahzur görmemişti... İşin böyle sarpa saracağını, bir mesele olup çıkacağını aklından bile geçirmemişti.

Evet, biliyordu ki, Cem'in çıkardığı o ıskandaldan yine tamamen kendisi mes'uldür. Bunu gayet iyi biliyordu. Cem ,muhakkak, Cânan'ın şerefine uzanan iğrenç bir dili sarhoş oğlanın ağzına tıkamak zorunda kalmıştı.

Şu son saatlerin olaylar dizisi hâlâ biraz alkollü olan kafasında geçit resmi yaparken, asıl hatasının, bu daveti kabul etmekte olduğunu kendisi de teslim ediyordu. Zira o avcı kılıklı züppeyi daha ilk gördüğü gün, onun bir kadın avcısından başka bir şey olmadığını anlamıştı.

İkinci ve daha büyük hatası da, öyle bir toplulukta alkol almasında idi. Bu yüzden iradesinin kontrolünü kaybetmiş, o küstah erkeğin kortizanlığına karşı koyamamıştı. Ondan sonra da işi oluruna

bırakmaktan başka çaresi kalmamıştı.

Ama, kapı önündeki son hâdise, ömrünce unutamıyacağı bir utanç ve nefretle onu hâlâ titretiyordu. Bu tecavüze belki müstahak olmuştu. Fakat, hiç değilse buna isyan edebilir; hattâ, elçantasının bir darbesiyle o mütecaviz ağzın cezasını verebilirdi.

Böyle yapamamıştı. Çünkü, Cem'in birkaç metre ötede durduğunu ve herşeyi gördüğünü birden farketmiş, işi bir faciaya dökmekten korkarak, rol yapmak zorunda kalmıştı. Evet genç adama öyle yumuşak davranışının sebebi, sırf Cem'in müdahalesini önleyebilmek içindi.

Bütün bunları Cem'e nasıl izah edebilirdi?.. Daha doğrusu izah etmek istemezdi. Çünkü, bu gece Cem'in gösterdiği mertlik onu o derece şaşırtmış ve ona o derece hayran olmuştu ki, bu konuda bir parça daha üzülmesi — zalimce de olsa — hoşuna gidecekti. Bu, şüphesiz bir kapristi sadece.. Ama, menbaı kalbinde, hattâ ruhunun derinliklerinde olan bir kapris.. Cem, onun, kendisini dünyalara değişmiyeceğini bilmemeliydi!...

Koruluktan çıkıncaya kadar bir kelime bile konuşmadılar.. Kırda, karşı tepelerin ardından yükselen kocaman, testekerlek ayı gördüler. Cânan birden durakladı. Cem'in kolundan çıkmış, ellerini başına götürmüştü:

— Eyvah!... dedi. Saçlarıma taktığım hilâl iğnemi düşürmüşüm!.

Cem biran telâşlandı ama, hiç sesini çıkarmadı. Yerlere bakan Cânan:

— Artık geri dönemeyiz!.. diyordu. Kimbilir nerede düştü?.. Yarın Şaban'a aratırız.

Sonra Cem'in ay ışığı altındaki solgun yüzüne bakarak, yavaşça:

— Bugünü, bütün olaylariyle unutacağız Cem!.. dedi. Onu hayat kitabımızdan sileceğiz.. Anlıyor musun?...

Cem, kısa bir sükûttan sonra, duyulur duyulmaz bir şekilde:

— Evet Cânan, diye cevap verdi. Çok iyi anlıyorum!..

— Bana darılmadın ya?..

— !...

— Niçin susuyorsun?. Hem darılmaya hakkın var mı?.. Müşterek hareket etmedik mi?..

Cem ona öyle acı, öyle hınçlı bir bakışla baktı ki, Cânan yutkundu. Ve birden muziplik damarları kabardı:

— Bir daha sefere o kadar fazla içme sakın!.. Öyle lüzumsuz kabadayılıklara da kalkma!..

Cem hayretle:

— Fazla içen ben miyim?.. dedi. Hem, öyle bir yere tekrar gitmeyi nasıl düşünebiliyorsun?..

— Ne var?.. Mükemmel eğlenmedik mi?.. Sen o meseleyi çıkarmasaydın, daha da güzel eğlenecektik-.

Cem kederle:

— Seni böyle bilmezdim!.. dedi.

— Nasıl?...

Cânan'a kısa bir soluk cevap verdi. Cem gözyaşlarını tutamamıştı nihayet... Cânan'a arkasını döndü.

Cânan biran öyle kaldıktan sonra, Cem'i kolundan çekti:

— Haydi yürü.. Geç kaldık.. Eve çabuk gidelim.. Odana kapanır, orada doya doya ağlarsın.. Hem bir daha sefere seni götürmem. üzülme!.. Ben yalnız giderim..

Cem. Cânan'ın elinden kolunu hızla kurtarıp yürüdü. Onun yüzüne bakmıyordu artık..

Eve kadar yine hiç konuşmadan geldiler. Evde, mutfaktan başka hiçbir yerde ışık yoktu. Oh! Demek Hurşit Bey gelmemişti... Hiç değilse evde yeni bir aksilikle karşılaşmıyacaklardı.

İkisi de adımlarını yavaşlattılar. Cem biraz daha geride kalmıştı. Böylece bahçe kapısına vardılar.

Fakat kapıdan girmeden Cânan durakliyarak Cem'in yaklaşmasını bekledi ve onu şaşırtan soğuk bir tavırla:

— Arkadaşlığımız artık bitti Cem!.. dedi. Bundan sonra kendine başka bir arkadaş bul!..

Cem kapıya dayanıp kalmış, orada taşlaşmıştı âdeta.. Yanlış mı duymuştu acaba?. Bu sözler kulaklarının bir vehmi miydi?.. Yoksa sadece bir şaka mı?.

Cânan onun cevabını beklemeden, hafifçe sendeliyerek önünden geçip içeri girdi. Omuzlarından kayan şalının yere düştüğünün farkında bile olmamıştı.

Cem eğilip şalı yerden aldı ve bir gölge gibi onu takip etti.

Müjde büyük bir iştahla sütünü içiyordu. Minik, tombul elleriyle kocaman bardağa sımsıkı sarılmıştı. Ağzının iki yanından sızan sütleri Dadı bir elbeziyle silerken:

— Ooohh!.. Afiyetler olsun yavrum!.. diyordu. Benim güler yüzlü, cici kızım!..

Cânan da:

— Cici bebeğim.. Bir tanem.. diye tekrarlıyor ve gözlerinde tutuşan büyük bir muhabbetle küçük kardeşine bakıyor, onu okşuyordu.

Güzel bir sabahtı. Terasta, çay sofrası başındaydılar. O sabah Hurşit Beyin boş kalmış olan yerine Dadı kurulmuştu. Hizmet eden Dilber de durmadan gevezelik ediyor, tuhaflıklar yapıyordu. Havada bir neş'e hâkimdi ama, bu hava bir türlü Cem'e tesir etmiyordu. Yüzü solgun ve somurtuk bir halde oturuyor, bir şey de yemiyordu.

Dadı:

— Ayol küçük bey, sana ne oldu bu sabah?.. diye sordu. Neden bir şeycikler yemiyorsun?...

Cem kısaca:

— Midem ağrıyor Dadı hanım!.. diye cevap verdi.

— Allah Allah!.. Akıllı uslu bir çay ziyafeti değil miydi bu?.. Cânan hanım, kızım, bu oğlan dün orada midesine dokunacak bir şey mi yedi yoksa?.

Cânan gözünün kuyruğuyla Cem'e bakarak:

— Sofrada çok güzel bir tabak jambon vardı!.. dedi.

— O da nedir?.

— Domuz etinden yapılmış sucuk!..

Dadı feryadı bastı:

— Neee?.. demedim mi?.. Bu çocuk muzır bir şey yemiş... Tövbe estağfurullah!. Domuz eti ha?.. Hemen kustun mu bari?..

Cem başını salladı:

— Evet. Hazmedemedim, kustum!..

— İyi ettin.. kanına karışmadan..

Cem yutkundu. Sesi acılaşmıştı:

— Maalesef kanıma da karıştı, canıma da Dadı hanım!.. Bu benim içimden kolay kolay çıkmıyacak!..

— Vah vah!.. Bir doktora göstersek bari!..

Cânan'ın küçük bir kahkahası çınladı. Fakat Müjde'ye güler gibi yapmıştı. Onunla şakalaşıyor, Cem'i dinlemez görünüyordu.

Cem ona çekingen bir göz atıp sözüne devam etti:

— Doktor, insanın içine geçen bir derdi iyi edemez ki Dadı hanım!...

Dilber, elinde nefis bir şekilde kokan büyük bir turta ile geliyordu:

— Küçük bey, yine ne cevahirler yumurtluyorsun?.. diye ona takıldı.

Cem, Dilber'e zoraki bir tebessümle baktı:

— Benim sevdiğim elmalı turtadan değil mi Dilber?..

— Evet Cem bey... Şimdi fırından çıkardım.. Ağzınıza lâyık..

— Eline sağlık!..

Dilber tabağı sofraya koyarken:

— Aaa, bak!.. diye birden parladı. Bundan o yezit Şaban'a vermiyeceğim... Daha bu sabah buz dolabından bir kâse elmâsiye aşırmış!. Ziftin pekini yiyesice!..

Dilber daha söylenecekti ama, sokak kapısı çalındığı için sözü yarıda kaldı. Kapıyı açmaya gitti.

Az sonra telâşla geldi:

— Cânan hanm, avcı elbisesi giymiş bir genç sizi görmek istiyor.

Cânan'ın birden kalbi çarptı. Fakat renk vermemeğe çalıştı. Cem'le gayri ihtiyarî biran gözgöze geldiler. O kadar...

Ve Cânan, yalnız Cem'e değil; dünyaya meydan okuyan bir tavırla yürüyüp salona geçti...

Nevzat, tüfeği omuzunda, salonda ayakta duruyordu. Cânan'ı görünce şapkasını çıkardı ve ona gülerek elini uzattı:

— Sizi rahatsız etmiyorum ya Cânan hanım?.

Cânan soğuk bir şekilde:

— Ne istiyorsunuz?.. dedi.

— Emirlerinizi bekliyorum!..

Cânan, konuştuklarını ötekilerin duyması endişesiyle kapıya doğru baktı. Kaşları çatılmıştı:

— Benden ne istediğinizi aççıkça söyler misiniz lûtfen!..

Nevzat Cânan'ın eline eğilerek, mânalı bir ifade ile:

— Sizden sizi istiyorum Cânan... dedi. Şey.. fakat sakın yanlış anlamayın... Yalnız dostça, arkadaşça beraber olalım. Bunu demek istiyorum. Hiç bir kötü maksadım yok.. Sizi temin ederim.

Cânan sabırsızlanarak:

— Anlıyorum.. diye hızlandı. Teşekkür ederim.. İyi arkadaş olabilirdik cidden.. Lâkin bu arkadaşlık ümidi.. maalesef.. suya düştü..

— Sebep?..

— Sebep ortada. Anlaşamadık.. Gayelerimiz uymuyor..

— Bunları da nereden çıkarıyorsunuz? Size karşı olan saygım ve sevgim...

— Her şey için teşekkürler.. Fakat her şeyin bu kadarla kalmasını istiyorum..

— Fakat niçin?.. Bu güzel münasebetin devam etmesine ne mâni var?.. Dünkü o fevkalâde başlangıçtan sonra...

Cânan daha ciddî:

— Nevzat Bey, dedi. Bu, bir münasebet başlangıcı değil; sadece, bir arkadaşlık ümidiyle atılmış, fakat daha ilk anda hatalı olduğu anlaşılmış bir adımdan ibaret!.. Az evvel, bana karşı olan saygınızdan bahsettiniz.. Eğer, bana karşı hakikaten bir parça saygınız olsaydı, dün akşam, son dakikada o saygısızlığı yapmazdınız.. Bu hareketiniz, size karşı içimde beslediğim bütün iyi zanları mahvetti... Bundan böyle aramızda bir arkadaşlık dahi bahis konusu olamaz.

Nevzat bir adım geriledi. Cânan'ı tepeden tırnağa alaylı alaylı süzezrek:

— Mesele bu ha? dedi.. Siz ağzı süt kokan bir bebek misiniz?... Bir genç erkeğin davetini kabul ederken, onunla diz dize kardeş kardeş oturacağınızı mı sanmıştınız?.. Yok canım... Bırakın bu lâflar... Şimdi beni dinleyin..

Nevzat, Cânan'ın istiskaline aldırmadan büyük bir ısrarla onu kandırmaya uğraştı. Nihayet Cânan'ın sabrı tükenmişti. Öfkeden kıpkırmızı kesilmiş bir halde:

— Rica ederim buradan gidiniz!... dedi. Ben sizin tanıdığınız kadınlardan değilim. Hakkımda yanılmışsınız. Nerede ise kocam gelir.. Derhal buradan çıkın!..

Nevzat daha alaylı bir eda ile:

— Ha. sahi kocanız!?.. dedi. Kocanız eve sabahları mı gelir?.. Bütün geceyi nerede geçiriyor?..

Cânan kapıyı göstererek:

— Derhal çıkınız!... diye bağırdı.

Beriki istifini bile bozmadı:

— Kocanız saadetinin kıymetini bilmiyor, bütün gece sizi yalnız bırakıyor ha?.. Böyle bir aptallığı aklım almaz doğrusu!.. Eh, siz de onun bu ihmallerini affetmiyorsunuz ya!.. Gençliğinize ve güzelliğinize olan bu ihaneti karşılıksız bırakmıyorsunuz.. Danslı davetler, genç kavalyeler, kaçamak öpücükler... Hepsi, hepsi mükemmel!..

Öfkeden bu defa mosmor kesilen Cânan:

— Size derhal çıkınız diyorum!... diye şiddetle tekrarladı.

Tabiî çıkacağım.. Fakat derhal değil!.. Size şunu getirmiştim, bakın...

Nevzat cebinden çıkardığı küçük bir kutuyu ağır ağır açtı. İçinde ışıldayan elmas hilâli Cânan'a gösterdi:

— Dün bunu bizde düşürmüşsünüz.. Size vermek üzere getirmiştim.. Ama bu dönekliğiniz karşısında vermekten vazgeçtim.. Onu muhterem kocanıza takdim edeceğim.. Aramızda geçen her şeyi de kendisine anlatacağım..

Cânan'ı neredeyse hırstan kan boğacaktı. İğneyi almak için Nevzat'ın eline doğru atıldı. Lâkin öteki atik davranıp onu tekrar cebine indirdi:

— Arkadaşların hepsi dünkü samimiyetimize şahittirler... Kapı önünde bana dudaklarınızı verdikten sonra fısıldadığınız kelimeleri de duyanlar var.. Haydi, hoşça kalın!..

Dünyalar Cânan'ın başına yıkılmış gibiydi. Gözlerini bürüyen sisin içinde Nevzat'ın uzaklaştığını hayal meyal farketti. Dizlerinin bağı çözülmüştü. Her yanı titriyor, bir ölüm temposuyla vuran yüreğinin göğsünü delerek dışarıya fırlıyacağını sanıyordu.

Gözyaşlarını tutamıyacağını anlayarak doğru yatak odasına koştu. Evet, kahrından ölecek gibiydi. Ne yapacağını bilmiyor, yumruklarını ısırarak kıvranıyordu.

Nihayet hıçkırarak kendisini yatağının üzerine attı...

Hurşit Bey:

— Olur kepazelik değil!... diyordu. Merhumun gömülmesine ruhsat verecek olan Belediye Hekimi aksilik çıkardı... Mahallî doktorun vermiş olduğu ölüm raporunu tanımadı. Cemaati tam iki saat cami avlusunda, güneş altında bekletti... Nihayet tabutu açtırdı... Ölüyü gözleriyle görüp kanaat getirdikten sonra gömülmesine ruhsat verdi.. Dünyada ne adamlar var!.. Bunlar birer iblistir... Allah şerlerinden korusun!...

Hurşit Bey akrabasının cenazesinden akşam üzeri dönmüştü. Banyosunu yapıp değiştikten sonra da istirahat etmek üzere yatak odasına çekilmişti. Şimdi. bir yandan, az evvel Dilber'in kallâvî bir fincanla getirmiş olduğu kahveyi yudumluyor, bir yandan da Cânan'a dert yanıyor, cenaze merasiminde çıkmış olan aksilikleri anlatıyordu.

Cânan onun sözlerini pek ilgi ile dinlemiyordu. Bütün gün düşünüp taşınmış, başına gelecek felâketi idrak etmiş ve herşeyi kocasına kendisi biran önce, olduğu gibi, itirafa karar vermişti.

Fakat bu itirafı nasıl yapabilecekti?... Çeneleri kısılıyor, rengi soldukça soluyordu.

Nihayet, Hurşit Bey onun halindeki anormalliği farketti. Gözlüklerinin altından büyük bir dikkatle karısına bakmaya başladı:

— Senin nen var Cânan?...

Cânan, yüzüne soğuk su serpilmiş gibi bir irkildi. Sonra kendi kendine cesaret vermeğe çalıştı. Fakat susuşu Hurşit Beyi büsbütün meraklandırmıştı:

— Söyle bana... diyordu. Hasta mısın?. Yüzün neden öyle sapsarı?...

Cânan büyük bir gayretle:

— Hurşit... diye söze başladı. Ben.. ben.....

Fakat dudakları o kadar titriyordu ki, devam edemedi. Ağlamaktan korkuyordu. Nitekim korktuğu da başına geldi. Sesini boğan hıçkırıkları tutmaya çalışarak:

— Ben sana karşı... dedi, çok, çok suçluyum Hurşit!... Öyle büyük... o kadar büyük bir kabahat yaptım ki!.. Eğer affedeceğine söz verirsen. herşeyi olduğu gibi anlatırım..

Hurşit Bey:

— Söz veriyorum, dedi. Bana her şeyi anlat... Her şeyi olduğu gibi bilmek isterim.

Cânan anlattı. Ama, herşeyi değil tabiî...

Hurşit Bey onu dinlerken kaşlarını çatmış, rengi de atmıştı. Bir kelime söylemiyordu. Fakat bu sükûtunda, birden infilâk etmek istidadı seziliyordu.

Cânan sözlerini gözyaşlariyle bitirdi. Yüzünü elleriyle örtmüştü.

O böyle azap içinde kıvranırken, kocasının yerinden kalktığını ve kendisine doğru geldiğini görerek yüreği hopladı.

Fakat Hurşit Bey ona kollarını açmıştı. Yüzünde müsamahalı bir tebessümle:

— Yavrum, dedi. Mademki bana herşeyi açık kalble itiraf ettin, ben de seni bütün kalbimle affediyorum... Ancak yaptığın bu çocukluğun bir defaya mahsus olması şartiyle!...

Cânan büyük bir telâşla:

— Tabiî bir defaya mahsus!.. diye atıldı. Bir daha senin sözünden çıkmıyocağım kat'iyyen!...

Hurşit Bey onu kolları arasına almıştı:

— Senin gibi küçük kuşlor yuvadan uzaklaşınca onları yırtıcı kuşlar kapar... Her zaman benim kanadımın altında olmalısın bebeğim... Daha çok zaman benim kanadımın altında olmalısın bebeğim... Daha çok zaman himayeye muhtaç bir yavrusun sen...

Cânan, kendisine her zaman kâbuslar yaşatan bu kucakta, şimdi emin bir sığınak bulmuş olmaktan memnundu. Başını kocasının omuzuna dayamış, hâlâ boğazını gıcıklayan hıçkırıkları tutmağa çalışıyordu:

— Sana neler söylemek istiyor bilmiyorum... Bir takım yalanlar uyduracak belki... Ona inanma ne olur!...

Hurşit Bey, Cânan'ın saçları arasında gezinen soluğunu tuttu, başını kaldırdı:

— O züppe hele karşıma çıkmağa bir cür'et etsin!... Ben ona haddini bildiririm... Sen merak etme, kendini üzme bir taneciğim...

— Teşekkür ederim Hurşit!...

Cânan kocasına şükran hislerini, onun arzularına, evlendiklerinden beri ilk defa tam bir teslimiyetle uyarak ifadeye çalıştı. Bu fevkalâdelikten aldığı saadetle on yaş gençleşmiş görünen Hurşit Bey, ıslıklar çalıyor, kabına sığmıyordu.

Böylece, ikisi de neş'eli bir halde yemeğe indiler...

Cem bu vaziyetten hayrete düşmüştü. Nevzat denen o aşağılık adam eve geldiğindenberi neler olup bittiğini bilmediğinden, bu neşelerin geçici olduğunu ve o alçağın ergeç işleri karıştıracağını düşünüyor, Cânan hesabına büyük bir tasa ve kederle dolu yüreği bir kat daha kararıyordu.

Aradan günler, haftalar ve aylar geçti, Nevzat görünmedi. Cânan şaşkınlık ve merak içinde idi. Demekki, bu sırnaşık Don Juan, Cânan'dan ümidi kestikten sonra, durgun suları boşuna bulandırmak istememişti. Akla en uygun gelen ihtimal bu idi. Öyle ya, savurduğu tehdidi yerine getirmenin kendisine ne faydası olacaktı?..

Cânan, kocasına yaptığı o itirafa bin kere pişman oldu. O kadar pişman oldu ki, günlerce ve gecelerce gizli gizli gözyaşı döktü..

Güzel hayatlarını cidden hiç yoktan bulandıran bu uğursuz fırtınadan sonra, sahil yine sütlimandı. Ama bu fırtınada, elmas hilâl de ufukta batmıştı.

Cânan hayattan güzel bir ders almış bulunuyor ve her şeyi unutmağa çalışıyordu. Bu arada, Cem'le olan dargınlığı da sürüp gitmekteydi. Cem'in günden güne zayıfladığını, yemeden içmeden kesildiğini gördüğü halde, onunla barışmaya hiç yanaşmıyordu.

Bütün yaz tatili bu mânasız dargınlığın tatsızlığı içinde geçti. Ev halkı onları barıştırmağa kaç kere teşebbüs ettilerse de, Cânan inadından bir türlü vazgeçmedi.

Bilselerdi ki, bu inadın asıl sebebi, Cem'e yaklaşmaktan, ona daha çok bağlanmaktan korkmasındandır. Bu bağda, kendi kendine bile itiraf etmek istemediği büyük bir tehlike seziyordu. Bu tehlikeden kaçması lâzımdı. Aynı zamanda Cem'in de kendisine ne türlü merbut olduğunu bildiği için, hiç değilse böyle bir dargınlıkla aralarına bir emniyet mesafesi koymak istiyordu.

Halbuki Cem, Cânan'ın maksadını kat'iyyen bilmiyor, bunun için ona karşı kalbinde büyük bir hicran besliyordu. Ama aşkı, günden güne artan müthiş bir ıstırap gayyası halinde ruhunu boğuyor ve onu çaresiz bir şekilde inletiyordu.

İşte böylece Cem, derslerinin yükü ile mânevi acıları arasında ezildiği en buhranlı günlerden bir gün, bir karlı günde, tramvayda eski arkadaşı Sedat'a rastladı. İki çocuk birbirini tanıyınca fevkalâde sevindiler. Şimdi ikisi de birer küçük delikanlıydı. İlk konuşan Sedat oldu:

— Cem!... diye haykırdı. Sen misin?.

— Sedat... kardeşim!.

Birbirini kucaklamak için kalabalığı yardılar. Sedat:

— Çok değişmişsin Cem, diyordu. Ne kadar büyümüşsün!.. Az kaldı tanıyamıyacaktım seni...

Cem heyecanla:

— Ya sen!... dedi. Sen de kocaman bir erkek olmuşsun... Her zaman seni aradım Sedat. Nerelerdesin?.

— İstanbul'dayım... Liseye devam ediyorum.. Liseyi bitirince Tıbbiyeye gireceğim... Babam gibi doktor olmak istiyorum. Babam şimdi (...) kliniğinin başhekimi. Biz de bu kliniğe bitişik apartımanda oturuyoruz.. Ya sen?..

Cem de ona anlattı. Mâdendeki o kötü günlerin ardından ne mes'ut günler doğmuş olduğunu, güzel hayatını, akrabalarının hudutsuz iyiliklerini, hasılı büyük şansını, samimî bir heyecanla belirtti.

Sedat:

— Oh! Böyle olduğuna çok sevindim Cem, dedi. Ben de seni hep merak ediyordum.. Seni çok özlemiştim.. Akrabalarınla tanışmak isterim.. Ama daha önce sen bize gel... Babam ne kadar sevinir.. Sonra da bana, size gelmem için izin verir muhakkak!.

Cem kararsız kaldı. Acaba Hurşit enişte kendisine izin verecek miydi?.. Vâkıa o güne kadar hiç bir dediğini iki etmemişti. Ama, bir arkadaşına gitmek için ondan ilk defa izin istiyecekti.

Fazla düşünmedi. Cesaretle:

— Peki Sedat, dedi. Pazar günü size gelirim...

— Söz veriyor musun Cem?.

— Veriyorum...

O esnada tramvay durmuştu. Cem birden telâşlandı:

— Ooo! Bizim durağa gelmişiz bile! Allahaısmarladık kardeşim. Babanın ellerinden öperim...

Cem tramvaydan indi ve kar tipisine karşı yakasını kaldırıp evin yolunu tuttu...

Sedat'a rastlayışı onu o kadar sevindirmişti ki, kalbinin simsiyah gecesinde bir yıldız doğmuştu sanki!.. Hayata yeni bir gözle, yeni bir ümitle bakmak azmiyle karlara bata çıka eve vardı.

.....

Akşam yemeğinden sonra salonda toplanmışlardı. Cem, her hafta sonu yaptığı gibi, kitaplarını bir yana bırakmış, bütün bir haftanın kafa yorgunluğunu aile yuvasında dinlendirmek üzere bir köşeye çekilmişti.

Müjde kucağındaydı. Bir taşbebek kadar güzel ve son derece tatlı bir çocuk olmuştu Müjde... Cem ağabeyisini de pek çok seviyor, onun kucağında oturup ceplerini karıştırmaya bayılıyordu.

İşte şimdi yine, bir yandan bıcır bıcır konuşuyor, bir yandan

da onun ceplerini karıştırıyor ve bulduğu küçük çikolataları, karamelâları (Cem bunları mahsus ceplerine koyuyordu) birer birer midesine indiriyordu. Her biri için de Cem ağabeyisine bir yanak veriyordu.

Nihayet Dadı, Müjde'yi yatırmak için almaya gelince, Cem, o günkü tesadüften bahsetmek üzere doğruldu. Onun, herhangi bir şeyi eve gelir gelmez anlatmak âdeti değildi. Her sözün sırasını, vaktini beklerdi.

Yine öyle, zemin ve zamanı en müsait bulduğu şu anda, sözü açtı:

— Eniştebey, dedi; bugün tramvayda eski bir arkadaşıma rastladım...

Gazetesinden başını kaldıran Hurşit Bey ona ilgi ile baktı. Cem sözüne devam etti:.

— (B.) Mâdenindeki ilkokulda aynı sınıftaydık.. En iyi arkadaşımdı.. Benim kitaplarım olmadığından, o bana kendi kitaplarını verirdi.. Çok iyi çocuktur.. Babası şimdi (...) kliniği başhekimi imiş. Kendisi de doktor olmak istiyor. Bana adresini verdi. Eğer müsaade ederseniz, bu Pazar onlara gideceğim. Söz verdim...

Hurşit Bey gazetesini katladı ve gözlüklerinin üstünden Cem'e ciddî bir şekilde baktı:

— Yeni bir arkadaş buldun demek?..

Cem, — gayri ihtiyarî — piyanonun önünde oturan ve notaları karıştıran Cânan'a doğru bir göz attı. Cânan da ona baktı. Fakat ikisi de hemen gözlerini çevirdiler.

Cem:

— Yeni değil, eski bir arkadaş eniştebey!... diye düzeltti. Onu görürseniz, çok beğeneceksiniz..

Hurşit Bey:

— Onu buraya getirmen hususunda sana müsaade edip etmiyeceğimi şimdiden söyleyemem!.. dedi. Bu daha sonraki mesele!. Şimdi gelelim Pazar günü için ona vermiş olduğun söze...

Cem atılarak:

— Tabiî müsaade ederseniz dedim eniştebey.. dedi.

— Orası gayet tabiî. Fakat bakıyorum, sen sivrildikçe, başına buyruk kesilmeğe başlıyorsun.. Arkadaşlar, arkadaşlar.. İnsanı ifsat eden hep o arkadaşlardır.. Sana arkadaş olarak işte Ekrem var.. Okul arkadaşlarınla da okulda görüşürsün.. Öyle şahsî ziyaretlere, davetlere benim aklım ermez.. Anlaşıldı mı?.

Cem'in cevabı yerine, piyanodan uzun, hazin bir not yükseldi... Cem'in kalbinin yarası şimdi o kadar derin zonkluyordu ki, bu not

ona, ağlayan ruhunun feryadı gibi geldi. Dudakları titriyerek yavaşça:

— Evet eniştebey!... dedi.

Ve sessizce kalkıp salondan çıktı.

O çıkarken Cânan piyanoda nefis bir noktürn çalmaktaydı.

Cem'in ayak sesleri üst kata varınca, Cânan birden piyanoyu kesti, tabureden fırladı. Hurşit Beyin karşısına geçerek:

— Hurşit, dedi. Cem'e karşı böyle haksız davranman hiç de doğru değil!.. Neredeyse onyedisine basacak... kocaman bir erkek artık o.. Elbette arkadaşları olacak..

Hurşit Bey karısının bu tavrı karşısında biran hayrete düşmüştü. Bu hayretini müstehzi bir tebessüm altında gizleyerek:

— Yavrum, dedi; o arkadaşları ben bilirim.. Daha geçenlerde sen kendin bir arkadaş toplantısını bana tasvir etmiştin!?.

Bu sözlerden sonra rahat bir tavırla tekrar gazetesini açtı. Fakkat Cânan gazeteyi hızla elinden çekip buruşturdu ve şöminede yanan ateşe attı:

— Cem öyle gençlerden değil!.. Onun arkadaşları da bizim seçtiğimiz temiz aile çocukları olacak.. Bunun için onları eve davet etmemiz gerekir...

Hurşit Bey hem şaşkın, hem kızgın:

— Burası benim evim hanım!.. diye bağırdı.

Cânan hiç fütur etmeden:

— Güzel, dedi. Eğer sen evinde Cem'e bir evlât mevkii verdinse, bu ev onun da evi demektir.. Ve evine dilediği arkadaşını getirebilir.

Hurşit Bey dikkatle Cânan'ı süzüyordu. Gözlüklerinin kalın camları ardında kısılan gözlerinde yine bir istihza pırıltısı belirmişti:

— Acayip!... Onu sen müdafaa ediyorsun ha?. Hani onunla dargındın?.

— O ayrı bahis!.. Ben tarafsız olarak, senin onu arkadaşsız yaşamaya mahkûm etmek istemeni protesto ediyorum.. Cem'in yerinde herhangi genç olsa, onu da aynı şekilde müdafaa ederdim.

— Ben böyle züppeliklere pabuç bırakacak adamlardan değilim Cânan.. Bugüne kadar Cem'e karşı hiçbir haksızlık etmedim.. Onu bir öz evlât gibi tuttum, hattâ şımarttım... Ama bu konuda.....

Cânan onun sözünü kesti:

— Bu bir züppelik değil!.. Sen eski kafalı bir adamsın.. Fakat eski kafalı bir adam da yine arkadaşlıktan anlar biraz.. Bir veya birkaç arkadaşa sahip olmak her gencin en tabiî hakkıdır..

Cânan bu sözleri söylerken yanakları gül gül olmuştu. Hâlâ

ayakta, kocasının karşısına dikilmiş duruyor, ona âdeta meydan okuyordu.

Hurşit Bey gözlüklerini çıkardı, sinirli sinirli camlarını sildikten sonra tekrar taktı:

— Bu «eski kafalı» tâbirinle neyi kastediyorsun?. Eğer yaşımı başıma kakmak istiyorsan, bunda sen zararlı çıkarsın!.. Lâfı uzatma... Eğer meramın sadece Cem'in arkadaşsız kalmamasından ibaretse, yâni on acıyorsan, şu dargınlık saçmalığını ortadan kaldır, ona sen arkadaş ol, yeter!..

Şöminenin kızıllığı Cânan'ın yüzüne vurmuştu. Münakaşanın heyecanından gözleri bir çift elmas gibi parlıyordu. Ayağın yere vurarak:

— Ben... diye bağırdı. Ben kendi işleriyle meşgul bir kadınım... Cem'e ne kadar arkadaşlık edebilirim?. Onun kendi akranı erkek arkadaşlara ihtiyacı var.. Bugüne kadar ne bu eve bir tek arkadaş getirdi, ne de kendisi herhangi birine gitmek için müsaade istedi... Şu halde, bahsettiği bu eski arkadaşiyle görüşmesine müsaade etmelisin Hurşit!..

Hurşit Bey cevap vermeden kalktı. Ağır ağır duvardaki çalar saati kurdu. Sonra esnedi. Ve, camın önünde durmuş, karanlık geceye bakan Cânan'a döndü:

— Yatma zamanı geldi güzelim!.. Haydi, odamıza çıkalım artık!.

Cem'in, arkadaşı Sedat'a verdiği sözü tutamayışına Hurşit Beyin inadı değil, hatır ve hayalde olmayan başka bir talihsizlik sebep oldu.

O hafta içinde okuldan eve müthiş bir baş ağrısı ile gelen Cem, şiddetli bir ateşle yattı ve tam iki gün, iki gece kendini bilmedi.

Bu müddet zarfında Cânan onun başucundan biran bile ayrılmadı. Ona canla başla bakıcılık etti.. Yüreği binbir korkunun halecaniyle vuruyordu. Evet, bir taraftan onun hayatının tehlikede olması kaygusu ile, diğer taraftan, sayıklamaları arasında kalbinin sırrını ele vermesi endişesiyle titremekteydi...

Bereket versin, Cem, iniltileri arasında sadece Cânan'ın adını tekrarlamakla kalıyordu. Buna da hiç kimse kötü bir mâna kondurmuyordu tabiî.

Dadı:

— Bak Cânan Hanım, diyordu. Darginlığınız Cem Beyi ne kadar çok üzüyormuş!.. Yazık değil mi ona?.

Diğerleri de aynı fikirde idiler. Hurşit Bey bile:

— Artık bu darginlik komedisine bir son verin Cânan!.. diye ısrar ediyordu. Mademki esası hiçbir ciddî sebebe dayanmıyor.. Nedir bu çocukluk?..

Cem hastalandığı gündenberi Hurşit Bey ona karşı nedense aşırı bir şefkat göstermeğe başlamıştı. Bu da Cânan'ı tabiî çok memnun ediyordu. Cem'e karşı olan derin zaafını kendisi de bir şefkat hüviyetine bürümeğe çalşarak:

— Evet, diyordu. Sırf Cem'i üzmek hoşuma gittiği için onunla barışmıyordum... Ama artık üzmiyeceğim yavrumu... Tek o iyileşsin de...

Doktorlar Cem'i kırk sekiz saat kendinden geçiren bu şiddetli hummaya kat'i bir teşhis koyamamışlar, türlü türlü ihtimaller üstünde durmuşlardı. Malûm tahliller serisi, raporlar, konsültasyonlar... Hepsi, hepsi boştu...

Ama Cem, ikinci gece sabaha kavuşurken birden gözlerini açtı...

Cânan yine başucundaydı. Bütün geceyi uykusuz geçirmiş olduğu halde, gözlerini bile kırpmadan ona bakıyor, onu bekliyordu. Çocuğun açıldığını görünce, yerinden fırladı.

Cem'in bakışları önce bulanıktı. Üzerine eğilmiş olan Cânan'ın

yüzüne biran görmeden baktı. Fakat sonra gözleri şuur ışığına kavuştu...

Cânan'ı tanımış, ama onu bir hayal sanmıştı. Sahiden, kendisine tarifsiz bir muhabbetle ve en tatlı tebessümüyle bakan bu sevgili yüzün bir hayal olmadığına nasıl inanabilirdi?.. Onu böyle yakından ve bu derece muhabbetli görmiyeli aylar vardı...

Cânan, sevinçten titreyen sesiyle:

— Cem... Cem, nasılsın?.. diye sordu.

Bu ses, hasta çocuğu bir saadet dalgasiyle kaldırmıştı. Bir rüyada olmadığına inanması cidden güçtü. Bu güzel ânı kaybetmek istemiyordu.

Cânan, gözleri yaşlı:

— Sevgili Cem, bizi öyle korkuttun ki!.. dedi. Allaha şükürler olsun, açıldın nihayet!.. Nasılsın canım?.

Cem hafızasını toplamaya çalışıyordu. Gözleri Cânan'ın gözlerinde idi. Evet, bu saadete bir türlü inanamıyordu. Hasta olmuş, ne umuruydu!... İsterse bir kolunu, bir bacağını veya herhangi bir uzvunu kaybetmiş olsun!.. Cânan yanıbaşındaydı ya!.. Artık barışmışlardı ya!...

Cânan'ın güzel eli onun dalgalı perişan saçları arasında dolaşıyordu:

— Cem, seni çok üzdüm değil mi?.. Şimdi ne kadar pişmanım bilemezsin!...

Cem:

— Aylarca... diye mırıldandı. O ayların hiç bitmiyeceğini sanıyordum...

Cânan onun ateşli alnından öptü:

— Bir daha kat'iyyen darılmıyacağız.. Sana söz veriyorum...

Cem, dudaklarında mes'ut bir tebessümle tekrar daldı... Bu defaki derin, rahat, asude bir uyku idi. Cânan onun bu uykusuna, gönlünde bir bayram şenliğiyle bakıyordu. Gözlerinden akan yaşlar, sahici sevinç yaşlarıydı.

Cem'in iyilik haberi, evde ve onu seven bütün aile dostları arasında da sevinç ve neş'e yarattı. Hepsi bu neş'e içinde onun etrafında toplandılar. Cem hayatından fevkalâde memnundu. Kendini yeniden dünyaya gelmiş gibi hafif ve mes'ut hissediyordu. Sadece içinde, Sedat'a vermiş olduğu sözü tutamamış olmaktan doğan bir üzüntü vardı.

Fakat, çok geçmeden Sedat ona güzel bir sürpriz yaptı.

Cem'in vaadine rağmen, gelmemesi onu meraka düşürmüş, kendisi onu ziyarete karar vermişti.

Böylece, bir gün villâya çıkageldi.

Cem, Sedat'ı görünce çok sevinmiş, hele Hurşit Beyin onu iyi karşılaması, gönlündeki endişeleri tamamen gidermişti.

Sedat, Cem'in başucuna oturdu:

— Ne oldun böyle Cem?.. dedi. Seni çok merak ettim. Babam da merak etti. Beni sana o gönderdi...

Cem yavaşça:

— Sözümde duramadığım için özür dilerim Sedat!. diye üzgünlüğünü açıkladı.

— Sözünde duracağından emindik.. Zaten bunun için merak ettik seni.. Şimdi anlat bana.. Nasılsın?.

Cem neyi anlatacaktı?. Hastalığına doktorlar bile bir ad bulamamışlardı. Bununla beraber bir şeyler geveledi. Cânan da ona yardım etti.

Sedat:

— İyileştiğine çok sevindim, diyordu. Herhalde şiddetli bir soğuk algınlığı geçirmişsin... Geçmiş olsun kardeşim...

İki gün süren o yüksek ateş, Cem'i bitkin bir hale getirmişti. Yüzü zayıf, sapsarı. gözleri mol halkalarla çevriliydi. Sesi de zayıf çıkıyordu.

Fakat Sedat'la konuşurken açılmıştı biraz... Hele, bu konuşmaya samimî bir şekilde katılan ve Sedat'a candan yakınlık gösterip ikramlarda bulunn Cânan'ın varlığı canına can katıyordu âdeta.. Onun ilgisi ve şefkatiyle kuşatılmış olmanın saadetini tâ iliklerinin içinde hissediyordu.

Hurşit Bey de Sedat'la hemen bağdaşmıştı. Cem onun arkadaş konusunda kendisine vermiş olduğu mâhut ültimatomu hatırlıyarak, Sedat'a karşı böyle samimî bir tavır takınmış olmasına bir mâna veremiyordu.

Hele Sedat giderken, ona:

— Yine gel oğlum, seni her zaman bekleriz!..

Demesine çok şaştı.

O esnada Cânan, Cem'e göz kırpmıştı. Ah! Demek??!.

Cem'in kafasında bir ışık yanmış ve işin içinde Cânan'ın parmağı olduğunu anlamıştı. O parmağı öpmek, öpmek istiyordu...

Evet, Cem'in talihi dönmüştü artık... Hastalık ona şans getirmişti. Hele böyle, etrafında Cânan'ın pervane olduğunu gördükçe, bu döşekten hiç kalkmak istemiyordu.

* * *

Cem, sür'atle iyileşti ve ilk sömestir imtihanlarına yetişti; notlarını da başarı ile aldı.

Fakat, dersler şimdi onun omuzlarına daha kahhar bir ağırlıkla yükleniyordu. Çünkü işler, Cânan'ın korktuğundan da beter bir şekil almıştı.

Evet, Cem şimdi, Cânan'ın tazelenen samimî alâkasının yarattığı heyecanlarla, gittikçe artan fecî bir sevda humması içinde yanıp tutuşuyordu. Bütün gücünü, hislerinin kontrolü ve iradesinin düzeni yolunda harcamakta idi. Ama, yine de, başını eğdiği ders kitapları üzerinde, gözleri Cânan'ın o nefis hayaline dalıyor ve bu hayal onu çılgın hülyaların enginlerine doğru sürükleyip götürüyordu.

Onun bu halini nihayet Sedat farketti. Cem'ın odasında başbaşa çay içtikleri bir gün ona yavaşça sordu:

— Cem, senin büyük bir derdin var, biliyorum... Bunu bana niçin söylemiyorsun?... Ben senin en yakın arkadaşın değil miyim?.

Cem'in birden rengi uçmuştu:

— Yoo, dedi; benim hiçbir derdim yok!..

— Saklama!.. Zaten saklaman faydasız.. Ben herşeyi anladım...

Cem hafif bir isyanla:

— Neyi anladın?.. diye kabardı.

Sedat bir ağabey tavriyle ona sokulmuştu:

— Küçükken bütün dertlerini bana açardın Cem.. Sana yardım eder, seni korurdum.. Şimdi benden neye çekiniyorsun?.. Artık güvenin kalmadı mı bana?.

Cem cevap vermedi. Yüzü şimdi kıpkırmızı kesilmişti. Önüne bakıyor, ne diyeceğini bilemiyordu. Nihayet:

— Evet, dedi. Anladığın gibi.. Bu dertten ölmek üzereyim...

Sedat gülümsedi. Ama sesi ciddî idi:

— Ona âşıksın, değil mi?.

— Evet Sedat!.. Onu o kadar çok seviyorum ki.. Neredeyse çıldıracağım...

Cem'in sesi pürüzlü ve ağlamaklı idi. İçini yakan bu ateşin büyüklüğünü kelimelerle anlatamıyacağını biliyordu. Ama içini dökmek, Sedat'la dertleşmek istiyor; böylece biraz olsun kuvvet bulacağını ve ferahlıyacağını sanıyordu.

Sahiden de konuştukça açıldı ve büyük sırrı, kendisini anlayan bir dostla paylaşmaya ne kadar ihtiyacı olduğunu anladı.

Sedat:

— Cânan Hanımı ilk gördüğüm gün tapınılmaya lâyık olduğunu teslim ettim Cem!.. diyordu. Senin ona bu hayranlığını tabiî buluyorum.. Yalnız kendine dikkat et.. Derslerini ihmâl etme!.. Ben de bir kere güzel bir kızı çılgıncasına sevmiştim.. Bu derdi bilirim.. Ama, hislerine hâkim olmaya çalış. Bu işin sonu yok çünkü...

Cem, arkadaşının nasihatlerinden faydalanmağa çalıştı. Ve derslerine büyük bir azimle kendini vererek o yıl da sınıfını geçti..

Yaz tatiline sonsuz bir iştiyakla kavuşmuştu. Herşeye rağmen, artık hayat onun için Cânan'dan ibaretti..

Cânan ise, onu bütün hassasiyetiyle gözlüyor ve bu ıstırap çeken ruhun karşısında, kendi ruhu da her gün biraz daha derin bir kedere gömülüyordu.

Cem'de beğendiği vasıflar nelerdi?.. Bazan bunu uzun uzun düşünüyordu. Her ne kadar, ilk karşılaştıkları gündenberi ona kanı kaynamışsa da, şimdi, gönlünü kendisine kat kat bağlayan daha bir çok meziyet sahibi idi Cem... Evvelâ, çok yakışıklı bir genç olmuştu. Biraz zayıf ve solgun olmakla beraber, yaşından daha olgun, zeki, vakur ve fevkalâde sevimliydi.

Bundan başka ve daha ziyade, Cânan onun karakterine hayrandı. O güne kadar ağzından hislerinin en küçük bir itirafına şahit olmamıştı. Ve Cânan'ı ona bağlayan sebepler arasında, muhakkak ki, bu vasfı başta geliyordu.

Evet, eğer Cem de diğer erkekler gibi, sevdiği kadına sokulmağa, onu şu veya bu şekilde iz'aç etmeğe kalksaydı; hiç değilse ona bir parçacık sızlansaydı, Cânan onu hayatından uzaklaştırmanın çaresine bakar ve bu da pek zor olmazdı.

Cidden Cânan'ı, Cem'e böylesine bağlayan, onun şu küçük insan varlığındaki büyük sabrı, bu merdâne ve erkekçe tahammülü idi. Başbaşa kaldıkları nice günler ve geceler, hareketlerinde kendisine karşı en küçük bir falsosunu görmemişti. O kadar saygılı ve dürüst davranıyordu ki, ona olan güveni, kalbindeki muhabbete büyük bir takdir ve hayranlık ekliyordu.

Ama Cânan bu durumun nerede son bulacağını da tâyin edemiyordu. Daha ne kadar, zaman birbirine böylesine kilitlenmiş iki gönül, iki kaya parçası gibi hissiz durabilecekti?.

Evet, Cânan'ın gözlerine sonsuz bir aşkla dalan o derin kestane gözlerdeki kara ümitsizlik, yavaş yavaş Cânan'ın güzel gözlerine de işliyor; o gözlerdeki şenliği ve parlaklığı solduruyor; onların derinliklerine gitgide ağırlaşan bir elem kesafeti çöküyordu.

Breket versin yaz tatili, Sadık Bey ailesinin villâda onbeş gün kadar sürecek misafiretleriyle başlamıştı.

Sadık Bey, evvelce, Cem'le, Müjde'yi himayesine alışından dolayı, Hurşit Beyi tenkid ederken, şimdi çocukları seviyor, hattâ onlardan çok hoşlanıyordu. Zira, aradan geçen seneler zarfında, o menfi görüşünü tashih eden birçok müsbet müşahedeleri olmuştu. Bilhassa çocukların bu aile için zararlı değil, faydalı olacakları kanaatine varmış, böylece içindeki kötü zanları azar azar atmıştı.

Her ne ise, Sadık Bey ailesinin villâya gelişi, hayatlarına şenlik ve değişiklik getirmiş oldu. Cânan'la, Cem için kalabalıkta herşey daha normal yürüyordu. Ekrem'le, Ayten de şimdi büyümüşlerdi. Ekrem on dört, Ayten dokuz yaşlarındaydı. Bu iki kuzen, bir yandan Cânan'ın samimiyeti, öte yandan Cem'in sakin arkadaşlığı ve nihayet küçük Müjde'nin sevgisi arasında tatilin tadını çıkarıyorlardı. Bu arada Sedat da sık sık geliyor, aralarına katılıyordu.

İki kafadar Beyefendiye gelince... Onlar da arada bir gençlerin neş'esine iştirak ederek, ama, çok defa vakitlerini kütüphaanede veya verandada tavla, iskambil oynamakta; yahut da işleri hakkında uzun müzakerelere dalmakla geçiriyorlardı.

Bir gün, hep birlikte Boğaziçine gittiler.

O gün hava fevkalâde güzeldi. Öğleden sonra iki otomobile taksim olarak yola çıktılar...

Tarabya'da Sadık Beyin ağabeyisi Hızır Beyin muhteşem bir yalısı vardı. İhtiyar adam, büyük bölüğünü kiraya verdiği bu yalıda, iki emektar hizmetçisi ile yalnız oturuyordu.

Bizimkilerin maksadı, hem ziyaret, hem ticaretti. Büyük bir fabrikatör olan Hızır Beyle hem iş konusunda bazı meseleleri görüşmek, hem de gençlerin denizden istifadelerini sağlamak gayesiyle bu ziyarete karar verilmişti.

Nitekim, üç fabrikatör, yalının geniş balkonunda hararetli bir müzakereye daldıkları sırada, çocuklar da sahile koştular.

Hızır Beyin kiracıları, Amerikalı bir aile idi. İki genç oğlunun küçük bir kotraları, bir futaları ve deniz sporları için daha bir alay teçhizatı vardı.

Çocuklar, yarımyamalak tükrçe konuşan bu iki Amerikalı oğlanla derhal anlaştılar. Kimi kotraya, kimi futaya atladı. Kimi de denize daldı.

Temmuz ayının, Boğaz'da cidden ender rastlanan en sakin ve güzel günlerinden biriydi. Kıyılar, şeffaf bir semâ ile denizin tatlı maviliği arasında, nefis tablolar halinde uzanıyordu.

Evet, bu emsalsiz tabiat içinde gençler alabildiğine coşmuşlardı. Sadece Cânan onların eğlencelerine seyirci kalmıştı. Nezlesi olan Müjde'yi kucağına almış, bahçedeki geniş şemsiyenin altında, hasır bir koltukta oturuyordu.

Cem de, kısa bir deniz banyosundan sonra onun yanına geldi:

— Sen niçin denize girmiyorsun Cânan?...

— Biraz kırıklığım var da...

— Sahi mi?... Nen var?...

— Öyle mühim bir şey değil canım, merak etme!.

— Eğer denize girmiş olsaydın.. Öyle sanıyorum ki.....

— Sen hiç denizden çıkmazdın, değil mi?.

Canlı kahkahalarla gülüştüler. Cem:

— Vallâhi şu Amerikalılar çok enteresan çocuklar Cânan!.. dedi. Bizimle o kadar çabuk dost oldular ki!.. Birinin adı Tom, ötekinin Hal.. Ama onlar bizim adlarımızı bir türlü öğrenemiyorlar..

O sırada, uzaktan, futanın içinde Ekrem'le, Ayten onlara el sallıyorlardı. Cem:

— Ekrem!... diye seslendi. Hep kıyılarda bocalıyorsun.. Biraz açılmaya cesaretin yok mu?..

Ekrem:

— Bendeki cesaret hiç kimsede yoktur!.. diye cevap verdi.

Tek küreğe öyle bir sarılmış, onu öyle bir telâşla bir sağdan bir soldan sulara daldırıyor. futayı öylesine acemilikle kullanıyordu ki, Ayten korkudan birbiri üstüne çığlıklar atıyordu.

Cânan, Cem'e darıldı:

— Niçin bu aptal oğlanı böyle kışkırtıyorsun Cem?.. Şimdi başlarına bir kaza gelecek!.

Cem güldü:

— Bana boyuna denizden hiç korkmadığını söylüyor.. Güzel yüzer ve kürek çekmesini bilirim diye öğünüyor... Güya babası onu mükemmel bir sportmen yetiştiriyormuş!...

Cânan:

— Sen ona bakma!.. dedi. Daha çocuk.. Ona da, Ayten'e de göz kulak olmamız lâzım!.. O futada yalnız başlarına gezmeleri bile doğru değil bence!..

Cem, Cânan'ın endişeli yüzüne dalgın dalgın bakıyordu:

— Ben onlardan gözümü ayırmıyorum Cânan.. Sen merak etme!

Halbuki gözü Cânan'dan ayrılmıyordu. Birbirine dalmışlardı.. Bu havaî sözler altında, birbirine diyemedikleri kelimeler, gözlerinin içinde, gözlerinin lisanında konuşuyor; sahillerin aksi vuran ve sevda ateşiyle tutuşan o iki çift göz, etrafta olup bitenlere değil,

çok uzak, aydınlık bir dünyaya gülümsüyordu.

Bir aralık, Ayten'in yeniden çınlayan çığlıkları onları bu dalgınlıktan ayırdı. Futa kıyıdan epiyce açılmıştı. Cânan yerinden fırlayarak:

— Ekrem!.. diye haykırdı. Çabuk geri dönün. Uzaklaşmayın kıyıdan..

Ekrem, suların üzerinde ceviz kabuğu gibi oynayan minimini teknenin içinden:

— Denizden korkmadığımı size isbat edeceğim.. diye bağırıyordu. Göreceksiniz... Beni korkak mı sanıyorsunuz?.

— Sana hemen geri dön diyorum Ekrem..

Ayten çığlık çığlığa:

— Ben korkuyorum.. Istemiyorum.. Dönelim.. diye ağlıyordu.

Cem ayağa kalkarak:

— Bunun yaptığı sahiden delilik! dedi.

— Koş Cem... Ona sen mâni ol!.

Amerikalı çocuklar az evvel kotra ile Büyükdere'ye doğru gitmişlerdi. Cem'den başka onlara yardım edecek kimse yoktu. Bu sırada kıyıya yakın bir şirket vapuru geçiyordu. Cânan, pürtelâş:

— Bu iki sersem başlarına ne geleceğini görecekler.. dedi. Bak, bir vapur geçiyor işte.. Onun dalgasına tutulacaklar..

Cânan'ın telâşı boşuna değildi. Dediği olmuş, vapurun dalgası futayı kaldırmıştı. Ekrem futayı idare edemiyordu artık. Kürek havada, Ayten'le beraber o da feryadı basıyordu..

Çoktan koşup denize dalmış olan Cem, bir torpil hiziyle yüzerek onlara yetişmişti. Ama, tam o sırada, paniğe tutulmuş olan çocuklar tekneyi devirdiler. İkisi de denize düştü.

Cem hemen Ayten'i yakalamıştı. Beri tarafta çırpınarak, tersine dönmüş olan futaya tutunmaya çalışan Ekrem:

— Cem ağabey... N'olur beni de kurtar.. Bana da yardım et!.. diye yalvarıyordu.

Cem:

— Sen yüzme biliyorsun ya!.. diye alayla cevap verdi.

— Çok iyi bilmiyorum vallâhi... N'olur beni bırakma!.

— Peki, peki.. Tekneye sıkı tutun da beni bekle!.

Cem evvelâ Ayten'i, sonra da Ekrem'i kıyıya çıkardı. O esnada Amerikalı çocuklar da dönmüşler, futayı yedeğe almışlardı.

Bu hâdise, yalıda tabiî büyük bir telâş yaratmış oldu. Herkes bahçeye koşmuş, deniz kenarında toplanmıştı. Üç büyükler çocuklara hafif bir zılgıt geçtiler. Ayten'le, Ekrem de kavgaya tutuşmuş-

kardı. Ayten:

Beni sen kandırdın, futaya zorla bindirdin.. diyordu.

Ekrem de:

Asıl sen binmek istedin.. Bana yalvardın.. diye onu büsbütün kızdırıyordu.

- Sen ne kürek çekmesini biliyorsun, ne de yüzmesini.. Senin yüzünden boğulacaktım.. Sen bir aptalsın..

Bu festival arasında Müjde de şen çığlıklar atıyor, birinin kucağından ötekinin kucağına atlıyordu.

Cânan'a gelince, geçirmiş olduğu korkunun tesiriyle hâlâ sapsarıydı. Bilhassa, Cem'in iki çocuğu kurtarışı bir türlü gözlerinin önünden gitmiyordu. Onun bu kahramanlığını kıyıdan büyük bir halecanla takip etmişti.. Şimdi Cem'e bakarken yüreği sade hayranlıkla değil, aynı zamanda sonsuz bir iftiharla şişiyordu.

Cem, erkekleşmiş olan muntazam yapılı vücudiyle ayakta durmaktaydı. Akşam güneşi, tenindeki su damlacıklarını boncuk gibi parlatıyordu. Saçlarının ıslak perçemlerini parmaklariyle geriye doğru taramıştı. Profili, fil dişinden bir Romalı heykelini andırıyordu.

Cânan ona bakarken kalbinin ağrıdığını duyuyordu. Bu ağrı vücudünün her noktasında dolaşıyor ve yaşlar halinde gözlerinden taşmak istidadı gösteriyordu.

Cem, Cânan'ın kendisine böyle bir bakışını hiç görmemişti. Nefesini kesen bir hayret ve saadet içinde ona gülümsedi. Sonra yavaşça ona yaklaştı. Ve oturduğu koltuğun arkasına geçerek, kucağında oturan Müjde'yi öpmek için eğildi.

Fakat birden Cânan, onun başını tutup kendine doğru çekti ve yanağına bir öpücük kondurdu...

Cem büsbütün şaşırmıştı. Bu bir mükâfattı şüphesiz. Amâ o tatlı temas iliklerine geçmiş; ve rüzgârını aldığı o emsalsiz koku (Cânan'ın kokusu) onu bir an kendinden geçirmişti.

Cânan'la yine gözgöze idiler. Bu bakışlarda artık yalan yoktu... Her ikisi de o derin aşkı en açık bir şekilde birbirine itiraf ediyoıdu..

O gece fevkalâde güzel mehtap vardı. Ev halkı odalarına çekileli bir saat kadar oluyordu. Halecanlar ve neş'elerle geçmiş olan o yorgun günün akşamında, herkes erken yatmak için can atmıştı.

Ama Cem bir türlü uyuyamıyordu. Yatağında uzun zaman sağa sola döndü durdu. Nihayet kalktı, pencerenin önüne oturdu.

Şahsî bir odası olalıberi, uykusu kaçtığı geceler yatağından çıkar kitapları, gazeteleri karıştırır, böylece zihnine musallat fikirleri, yüreğini boğan üzüntüleri bertaraf etmeğe çalışırdı. Çok defa da — uzun bir mücadeleden sonra da olsa — yorgun düşerek tekrar yatağına dönüp uyurdu.

Fakat bu gece, dışarıda böyle parlak bir mehtap varken, bu odada teneffüs etmek bile imkânsızdı. Pencerenin önünden birdenbire fırladı ve kendini odadan dışarı attı.

Merdivenlerden sessizce inmiş, bahçenin yolunu tutmuştu... Ve bahçeye çıkınca, içerisinin ne kadar boğucu olduğunu bir kere daha anladı.

Şimdi, Mayıs gecesinin tatlı havasını büyük bir hazla ciğerlerine çekiyor ve ağaçların yer yer gölgelendirdiği kumlu yolda ağır ağır yürüyordu.

Fakat çok gitmeden arkasında kumların hafifçe çıtırdadığını duyarak döndü. Az geride, ay ışığı altında beyaz bir hayal duruyordu. Biran bunu gözlerinin vehmine verdi; ama. hayır... Bu bir vehim, bir hayal değildi: bir hakikatti.. Gördüğü Cânan'dı, tâ kendisi..

Cem'in sızılı ruhu birden bir saadet külçesine inkılâp etti. Olduğu yerde kalmıştı...

Cânan ona yaklaştı ve bir şey fısıldadı. Cem kalbinin gümbürtüsünden başka bir şey duymuyordu. Cânan onun yanıbaşına geldi ve elini tuttu:

— Benim de uykum kaçtı Cem... Ne güzel bir gece değil mi?..

Cem, kuruyan dilini nihayet oynatabildi:

— Evet... Harikulâde güzel!..

— Biraz dolaşalım mı?..

— Tabiî...

Sonra korka korka sordu:

— Enişte bey uyudu mu?..

— Yatar yatmaz uyudu..

Birbirine iki mâsum çocuk gibi gülümsediler ve elele tutuşarak yürümeğe başladılar...

Her taraf gündüz gibi aydınlıktı. Adımları onları bahçenin yollarından aşırıp daha uzaklara götürdü.. Küçük tepeye çıktılar. Orada namazgâhın taş basamağına yanyana oturdular...

Başları üzerinde yıldızlarla dolu gök ufuklara kadar uzanıyordu. Havada misk gibi bir kır ve funda kokusu vardı. Orada yanyana derin sükûn içinde gece kuşlarının ötüşlerini dinlediler.

Neden sonra yine ilk sözü Cânan söyledi:

— Cem, dedi; insan acaba neden sadece rüyada mes'ut oluyor?.. O da binde bir... Gözyaşı yerine geçen gülüşlerin hayatta ne kıymeti var?.. İnsan mes'ut olabilmek için kendi iradesini ve reyini niçin kullanamıyor?..

Cem çekine çekine onun koluna dokundu:

— Sen öyle yapmadın mı Cânan?..

— Hayır.. Eğer saadet denen şey bir addan ibaretse, işte ben o adı öğrendim, o kadar...

Cem, ipek gibi yumuşak saçların boynuna değdiğini hissetti. Cânan başını onun omuzuna dayamıştı. Yavaşça döndü ve yanağını o saçlara sürdü. Onların güzel kokusu bütün ruhunu büyülüyordu.

Cânan:

— Bir gün elbet ayrılacağız Cem, diye devam etti. Bu günler bir rüya olacak... Ama, bir arada geçirdiğimiz bu güzel seneleri unutmıyacaksın, değil mi?...

Cem sür'atle:

— Hiç mümkün mü Cânan?. dedi.

— Sevdiğin güzel bir kızla evlenip mes'ut olmanı isterim.

— Neler söylüyorsun?.. Bunlar o kadar uzak, hattâ hayalî şeyler ki!...

— Hayır, görürsün.. Bir gün kadar bile gelmiyecek.. Ama o zaman... Acaba ben senin yanında olacak mıyım yine?. Senin saadetini görebilecek miyim?.

Cem onun ellerini tuttu ve ay ışığında dayanılmaz bir füsunu olan yüzüne baktı:.

Ben asıl senin mes'ut olmanı istiyorum.. Senin, gözyaşı yerine geçen tebessümlerle değil, hakikî mes'ut kahkahalarla gülmeni diliyorum Cânan...

Cânan onun gözlerinin içine derin bir kederle bakıyordu:

Bunun imkânı olmadığını biliyorsun değil mi Cem?.. Ben hayatta asla gülmiyeceğim...

— !...

— Niçin diye sormuyorsun.. Elbette sormıyacaksın.. Çünkü biliyorsun...

Cem onun gözlerinden yaşlar taştığını gördü, ve avucundaki ellere kapandı... O ellerde hayatın iksiri vardı sanki!.. Kalbi esirî bir humma ile yanıyor, bütün mevcudiyeti Cânan'a doğru akıyordu.. Onun da gözlerinden yaşlar boşandı...

Çocuklar gibi ağlaşarak birbirine gülümsediler ve acele acele birbirinin gözlerini kuruladılar...

Nihayet Cânan kalkmaya davranarak:

— Artık dönelim Cem, dedi. Belki enişten uyanır.. Kalbi fesat değildir ama, yine biz ihtiyatsızlık etmiyelim.. Bu kadar uzun zaman evden uzaklaşmamız doğru değil!.. Nerede ise sabah olacak!..

Yine sessizce kalktılar ve elele evin yolunu tuttular...

Mehtaplı gecelerde bu gezmeler bir zaman devam etti. Evde el ayak çekildikten sonra beraberce bahçeye, kırlara çıkıyorlardı. Ve böylece, saf bir aşkın büyülediği bu iki genç kalb, tertemiz rabıtanın ağları içinde, gelecekten habersiz, kendi yarattıkları bir saadet dünyasında yaşıyorlardı.

Tatil ayları inanılmaz bir sür'atle geçmişti. Nihayet okullar açıldı, Cem lisenin son sınıfına devama başladı...

Cânan'dan ayrılmanın üzgünlüğü onun günlerini ve gecelerini kaplıyor, uykuları Cânan'ın yaşadığı dünyanın rüyalariyle doluyordu. Bununla beraber kış ayları da yine onların gönül kitabına mes'ut sahifeler katıyordu. Hafta tatillerinde veya diğer küçük tatillerde birbirinin yanında ve birbirinin hayatına sımsıkı bağlı olarak çok mes'uttular...

Onların bu saadeti, emektar Dadı'nın da dikkatini çekmişti. Önceleri küçük şüpheler, sonra da mütecessis takiplerle onları gözetlemeğe başladı... Ve en yalnız anlarında bile aralarındaki tertemiz rabıtaya şahit olarak içi rahatladı. Ama, onlar hesaabına yine de büyük bir üzüntüye ve fütura düşmüştü. Ne zamandanberi Cânan'ın kocasını sevmediğini anlamıştı zaten!.. O güzel kızın bedbaht olduğunu hissediyordu. Fakat Cânan'cık o kadar iyi huylu, sabırlı ve dirayetliydi ki, derdini kimselere sezdirmiyordu.

Evet, bu gençlerin ümitsiz aşkı Dadı'nın yüreğini parçalıyor, aynı zamanda onu gelecekten çok korkutuyordu.

.....

Sömestr tatili münasebetiyle, Cem bir haftadanberi evdeydi. Lâpa lâpa kar yağıyordu. Ocakta çıtırdayan odunlar ve keyifli ateş karşısında Cânan'la başbaşa oturuyorlardı.

Cem, onun oturduğu salıntılı koltuğun önünde, halının üzerinde oturuyordu. Başını onun dizine dayamıştı. Hiç konuşmuyorlardı. Evde de hiç ses seda yoktu. Çünkü o gün Müjde çok yaramazlık etmiş, ve Dadı'dan yediği bir iki şaplaktan sonra kaçıp yatağına saklanmış, orada da uykuya kalmıştı. Dadı ile Dilber de — biri üst katta, diğeri mutfakta — kendi işleriyle meşguldüler...

Cânan yavaşça Cem'in başını okşadı:

— Neredeyse altı sene olacak değil mi Cem?...

Cem onun ne demek istediğini hemen anlamıştı:

— Evet Cânan.. Fakat bana çok daha kısa gibi geliyor.. Buraya geldiğim zaman on iki yaşındaydım.. Şimdi ise on sekizi sürüyorum..

— Koca delikanlım!.. Seni böyle kederli görmek istemiyorum ben...

Cem ona tarifsiz bir muhabbetle bakıyordu:

— Bu anda hiç kederli değilim Cânan... Bilâkis o kadar mes'udum ki!...

Cem, başını okşayan elin yavaşça çenesine doğru kaydığını hissedince, o eli tutup dudaklarına götürdü ve uzun uzun, bütün ruhuyla kokladı, öptü...

— Akşam yaklaşıyor.. Bir gün daha sona eriyor işte... Tatiller ne büyük bir hızla geçiyor!.. Bu hızda zalim bir şey var..

— Cem niçin arkadaşlarını ihmal ediyorsun?.. Bu yüzden enişte nle bir münakaşamız bile olmuştu.. Zaferi biz kazandık.. Ama, sen onu kullanmasını bilmiyorsun...

Cem derin bir sesle:

— Arkadaşlarımı her gün görüyorum, dedi. Ama seni.. İki gün sonra tekrar okulda olacağım..

— Beni bir gün büsbütün kaybedecekmiş gibi hareket ediyorsun Cem.. Halbuki, her zaman yanında olacağım... Birbirimizi bu kadar çok sevdiğimiz için, hayattan bile kuvvetliyiz biz.. Bizi hiçbir şey ayıramaz... Hattâ ölüm bile!..

Cem birden doğruldu:

— Niçin ölümden bahsediyorsun Cânan?.. Bu sözü bir daha söyleme ne olur!.

Cem bu kelimeden ürküyordu. Cânan'ın sözlerinde de, içinin derin bir köşesinde gizlenmiş meş'um bir hissi uyandıran bir tesir vardı!. Ne zamandır onu bir gün, hattâ yakında bir gün kaybedecekmiş gibi, uğursuz bir önsezi duymaktaydı. Demek bunu Cânan da duyuyordu?

Cem, sapsarı ve gözleri dehşetle dolu Cânan'a öyle bakarak:

— Sakın bir daha bunu söyleme!.. diye tekrarladı. Sana darılırım. Beraber yaşıyacağız daima.. Bütün hayat boyunca birbriimizden hiç ayrılmıyacağız.. Birlikte ihtiyar olacağız...

Cem'in bu çocukça telâşı Cânan'ı gayri ihtiyarî güldürdü:

— Haydi kalk, gramofona bir dans plâğı koy!.. dedi. Biraz neşelenelim.. Neredeyse içimizi kasvet bürüyecek..

. Cem yerinden fırladı; bir plâk seçip gramofona koydu. Bir dakika sonra, Cânan'ın tüy gibi hafif ve hayat dolu sevgili vücudünü kollarına almıştı...

Gün kararıyordu. Ocağın kızıl akisleri odada hayalî bir âlem yaratıyordu sanki!... İkisi de gözlerini yummuşlar, birbirine bütün canlariyle sokulmuşlar, dönüyorlar, dönüyorlardı.. Ruhları kanat

kanat açılan bir saadetle yükseliyordu..

Birden telefonun sesi uğursuz bir akisle onları bu mes'ut rüyadan uyandırdı Cânan hemen koşup ahizeyi aldı Hattın öbür ucundan Hurşit Beyin sesi:

— Cânan, diyordu. Sana bir sürprizim var.. Akşama bir kaç misafir getiriyorum. Bunlar arasında meşhur piyanist Celâdet Tura da var.. Ona senin piyanodaki büyük istidadından bahsettim.. Piyanonu mutlaka dinlemek istiyor. Eğer takdirini kazanırsan, bundan sonra sana kendisi ders verecek.. Bunu bana vaad etti. İşte böyle.. Şimdi güzel bir yemek hazırlat akşama.. Şaban'ı Felix'e gönder, siyah havyarla şampanya aldırt... Anladın mı yavrum?.

Cânan, bu uzun nutkun beyninde yarattığı sersemlikten güçlükle kurtularak:

— Evet, evet... dedi. Tabiî anladım.. Fakat o piyanist.....

— Canım çocukluğu bırak.. Bu, fevkalâde bir fırsat.. Senin için bir piyango âdeta.. Eğer şansın varsa, üstad seni himayesine alır. Beni eski kafalı sanırsın ama, senin iyi bir piyanist olmanı her zaman arzu ederim, bilirsin...

Cânan zoraki bir tebessümle:

— Biliyorum!.. dedi. Emirlerin derhal yapılacak!.

— Ha, bir şey daha.. Bu akşam, yeni diktirttiğin doreli siyah elbiseni giy e mi?.. Sana çok yaraşıyor.. Seninle dört başı mâmur iftihar etmek istiyorum bir tanem, anlıyorsun ya?.

— Anlıyorum!..

— Allahaısmarladık hayatım!..

— Güle güle!..

Cânan telefonu kapadıktan sonra Cem'e döndü. Onun merakla bakan gözlerine hazin bir tebessümle gülümsedi:

— Galiba bizim Madam Astik Gregosyan'a yol görünüyor Cem..

— Neden?..

Cânan meseleyi anlatırken, Cem onun karşısında suskun ve şaşkın duruyordu. Her zaman başkasının arzu ve emirlerine tâbi olan bu hayatta birden kendini lüzumsuz, mânasız, âdeta bir hiç mesabesinde görüvermişti. Evet, o güne kadar bu hayata tesir eden hâdiselerde hiçbir rolü olmamıştı, ve bundan böyle de olamıyacaktı.. Cânan bir başkasına aitti. Onun tasarrufundaydı. Kendisiyle arasına giren uçurumlar, kıyamete kadar uzanıp gidecekti şüphesiz...

Gözleri dolu dolu olarak Cânan'ın ellerini tuttu; hiçbir şey demeden onları kalbinin üzerinde sıktı, sıktı.. Bu eller, o anda, yüreğine çökmüş olan buz külçesinden daha soğuktu...

Sofradaki misafirlerden üçü, Hurşit Beyin tüccar arkadaşları idiler. Onlar bu evin müdavimlerindendi. Hele, tavla meraklısı Abdullah Bey, haftanın birkaç akşamını mutlak Hurşit Beyin sofrasında geçirirdi.

Meşhur Piyanist Celâdet Tura, sofranın baş tarafında oturuyordu. Kırk yaşlarında, uzun boylu, kır saçlı, dik duruşlu ve... tek gözlüklü bir adam!..

Cânan'la Cem gözgöze geldikçe gülmelerini güç tutuyorlardı. Çünkü bu adam, senelerce evvel Lünapark'ta alaya almış oldukları «Manken Adam» ın tâ kendisiydi.

Cânan onu tanır tanımaz hayretten küçük dilini yutacak gibi olmuş ve bu zalim tesadüften dolayı telâşlanmıştı. Cem ondan daha tasalıydı. Çünkü Cânan'a yardım edecek durumda değildi. Hele şu, gözgöze geldikçe makaraları koyuvermek istidadında oluşları yok mu?.. Rezil olacaklardı vallâhi!.

Adam da onları tanımış mıydı acaba?. Mânidar bir tebessümle ikisine sık sık attığı nazarlarda tuhaf bir şey vardı ama.. Kat'î bir kanaata varamıyorlardı.

Yemekte sohbeti Hurşit Bey parlak nükteleriyle idare etmeye çalışıyordu. Fakat nafile!.. Abdullah Bey nefis yemekleri boyuna şişman gövdesine indirmekle meşguldü.

Diğer iki tüccar ise, parlak nükte yerine mis gibi anason kokan hayat suyunun verdiği cilâyı tercih eden iki tipik iş adamı idi.

Şahsiyet taşıyan ve şahsiyetile meclise hâkim olan tek kişi meşhur piyanistti. Yanında oturan Cânan'a gelince, bir içim su idi bu akşam.. Işıklar altında doreli siyah elbisesinin açık bıraktığı güzel gerdanında, emalsiz iki sıra inci parlıyordu.

Piyanist ona hayran hayran bakmakta idi:

— Hanımefendinin büyük bir istidat olduklarını şimdiden teslim etmek kabil!.. diye iltifat etti. Öğrencilerim arasında öyleleri var ki...

O anlatırken, Cânan ikide bir çatalını yere düşürmek zorunda kalıyordu. Onu almak için eğilerek masanın altında biran olsun serbest gülebilmek için... Nerede ise çatlıyacaaktı. Cem ise, bir ara kendini dışarıya dar attı. Evet, infilâk çok yakındı. Bundan kaçınmaya imkân yoktu. Sinirler son hadde gerilmişti.

Olup bitenlerden habersiz olan Hurşit Bey boyuna çenebazlığa devam ediyor ve Dilber'in yemeklerini övmek suretiyle de ikramlarında ısrarı arttırıyordu. Beri yanda Müjde de bıcır bıcır dilile sofrada bir şenlik yaratmaktaydı.

Bir ara Hurşit Bey Üstad'a nerede oturduğunu sordu.

Celâdet Bey:

— Arzedeyim efendim!.. dedi. Şu yukarı koruda bir dağ evi vardır. İşte orada oturuyorum.. Orasını bu yıl satın aldım.. İnzivayı çok severim.. Fevkalâde romantik bir yer.. Bazı öğrencilerim tabiî oraya kadar gelemiyorlar.. Derslere ben gidiyorum... Arabam olduğu için bana güç gelmiyor..

Hurşit Bey ile Cânan gizlice bakıştılar. Bu bakışmada soğuk bir hâtıranın izleri vardı.

Cânan hemen bahsi değiştirdi:

— Kaç öğrenciniz var efendim? diye sordu.

— Sayıları daima değişir.. Kat'î bir rakam veremem.. Ama epeyce öğrencim var..

— *En kabiliyetli öğrencileriniz kızlar arasında mı, yoksa erkekler arasında mı?..*

— İtiraf edeyim kızlar arasında.. Kızlarda kabiliyetler çok çabuk inkişaf ediyor..

Üstad anlatırken tek gözlüğünü çıkarmış, küçük pembe bir podösüyetle ağır ağır camlarını parlatmaya başlamıştı.

Cânan bu adamın güzellikten hiç nasibi olmadığını kendi kendine teslim ediyordu. Şahsiyeti ve kabiliyetleri müstesna, bu mağrur çehre hatlarile, bu iblisane bakışlarla Üstad bir kadın gözünde muhakkak korkunç bir mahlûktu. Parmağında alyans olmayışına da bakılırsa, kendisine hayatta hiç bir kadının iltifat etmemiş olmasında isabet olmak lâzımdı. Bu faraziye Cânan'ı ayrıca için için güldürüyordu.

Bir erkek olarak Cânan'ın ruhunu zerrece sarmamış olan kocası bile onun yanında sevimli görünüyordu doğrusu.. Ve Cânan yavaşça bakışlarını Cem'e doğru çevirince onun o saf, gepgenç güzelliği ve asîl yakışıklılığı karşısında kalbi derin heyecanlarla dolup taştı.

Bu esnada Celâdet Tura, sildiği monokluyu tekrar gözüne takmıştı. Yanında oturan ve uyuklamakta olan Abdullah Beye şöyle gözucu ile bir baktı ve gülümsedi. O anda nasıl oldu ise oldu, birden gözlüğü kayıp düşüverdi gözünden.. Ve işte Cânan'la, Cem'in kahkahaları da o zaman bir bomba gibi patladı.

Uyuklayan Abdullah Bey bir karış yerinden sıçramıştı..

Artık iş işten geçmişti. İkisi de katıla katıla gülüyorlardı. Ve Üstad onlara parmağını sallıyordu. Tıpkı yıllarca evvel olduğu gi-

bi... Bu müthiş sahnenin şaşırttığı misafirler onlara merakla bakıyorlardı. Hurşit Bey kaşlarını çatmıştı.

Cânan'la Cem hâlâ gülüyorlar, ikisinin de gözlerinden yaşlar akıyordu. Meşhur Piyanist de boyuna onlara o meşhur parmağını sallıyordu...

Kriz biraz tavsayınca, Cânan misafirlere:

— Çok özür dilerim efendim, dedi. Üstad'la bizim aramızda bir şey geçti de.....

Tekrar kahkahalara boğuldu. Ama derhal kendine hâkim oldu. Ve meseleyi anlatmaya başladı:

— Hurşit, hani sana bahsetmiştim ya!.. Bir gün Lünapark'a gitmiştik de.....

O anlatırken piyanist de başile onu tasdik ediyor ve gülümsiyerek:

— Evet, diyordu. Cânan Hanımla biz tanışıyorduk zâten... Tam beş sene evvel Lünaparkta teşerrüf etmiştik... O zaman çocuk denecek yaşta bir hanım kızdı... Bu küçük bey de bir parmak oğlancıktı..

Hurşit Beye döndü:

— Birader, o kahrolasıca döner uçağa binmek hatasını nasıl da işledim bilmem.. Sen misin binen?. Üst tarafını Cânan Hanım anlatsın...

Cânan hikâyeyi tamamladı. Böylece o durgun sofraya neşe gelmişti. Bu neşeli yemekten sonra misafirler salona geçtiler. Tüccar Beyler tıka basa yemiş olduklarından hepsi kemerlerini gevşetiyorlardı. Dik oturacak halleri dahi yoktu. Birer rahat yumuşak koltuğa rehavetle kendilerini bıraktılar.

O esnada Üstad da piyanoya yaklaştı ve Cânan'a tabureyi işaretle:

— Lûtfen!... dedi.

Cânan nazlanmadan piyanoya geçerek Üstad'a bir kaç parça dinletti...

Celâdet Tura derin bir tefekkürle onu dinliyordu. Neden sonra:

— Doğrusu, dedi. İstidadınız fevkalâde.. Ama teknik zayıf.. Hocanız kimdir?..

Cânan anlattı. Hurşit Bey de söze karışarak Üstad'dan kararını sordu. Celâdet Bey:

— Cânan Hanıma ders vermeyi memnuniyetle, zevkle kabul ediyorum, dedi.

Hurşit Bey hararetli bir teşekkürden sonra:

— Siz mi buraya zahmet edersiniz, yoksa o mu devlethaneye gelsin? diye sordu.

— Ben gelirim efendim!..

— Derslere ne zaman başlıyabilirsiniz?.

Üstad cebinden küçük bir not defteri çıkardı. Sahifelerine göz gezdirdi:

— Perşembe nasıl?

Perşembe uygundu. Hiçbir mâni yoktu. Cânan'ın başile tasdiki üzerine Hurşit Bey:

— Mükemmel! diye cevap verdi.

Bunun üzerine Üstad kalemile defterin bir yerine küçük bir işaret yaptı:

— Cânan Hanımın meşhur bir piyanist olacağını şimdiden müjdeliyebilirim..

Fakat Cânan biraz düşünceliydi. Hurşit Bey:

— Bir itirazın mı var Cânan? diye sordu.

— Hayır... sadece... Madam Gregosyan'a bu haaberi vermek pek kolay olmayacak da..

Celâdet Bey:

— Billâkis, Madam Gregosyan sizin bu terakkinizi büyük bir sevinçle karşılıyacaktır, dedi.

Celâdet Tura, vaadettiği gün ve saatte derse gelmişti. Böylece Cânan yeni öğretmeni ile piyano derslerine başlamış oldu.

Bir takım yeni notalar alınıyor ve yeni metodlarla Cânan zorlu bir çalışma devresine girmiş bulunuyordu.

Kısa zamanda büyük ilerlemeler kaydetmişti. Kendisi de buna şaşıyor ve tabiî seviniyordu. Hurşit Bey ise vaziyetin sahibi olmaktan büyük bir gurur duymaktaydı. Her akşam eve gelince Cânan'a ne kadar çalıştığını ve neler çaldığını soruyordu. Halbuki Cânan'ın verdiği izahatı anlamıyordu bile!...

Şimdi Cânan bir de eve gelen misafirlere, bütün dostlara piyano çalmak zorunda idi. Hurşit Bey bunda o derece ısrarlı ve kat'î bir arzu gösteriyordu ki, Cânan ister istemez ona itaate mecbur oluyordu.

Cem'e gelince, Cânan'ın tuşlara gittikçe daha hâkim olan güzel parmaklarının sihrine herkesden çok, çok fazla hayrandı.. Şimdi hafta tatillerini hemen hep piyanonun başında geçiriyorlardı. Bazan geceleri, bütün ev halkı uykuya daldıktan sonra da Cânan Cem'e piyano çalıyordu. Sonra onun ellerine kapanan dudaklarının ateşine bütün ruhunu teslim ediyordu.

Bu geceler, hayatın onlara en mutlu mükâfatıydı. Bu mükâfatın kıymetini biliyorlar; ona dört elle sarılmak istiyorlar; fakat zamanın adımları saatin tiktaklarında öylesine hızlı koşuyordu ki!..

Nihayet bahar geldi. Uzun bir kıştan sonra güneş parlak yüzünü gösterdi.

Cem o sene liseyi bitirmek için bütün gücü ve gayretiyle derslerine çalışıyordu. Notları mükemmeldi. Ama, yine de imtihanlara çok iyi hazırlanması lâzımdı. Liseyi bitirdikten sonra yüksek tahsilini Avrupa'da yapabilse ne iyi olurdu!... Ama Cânan'dan ayrılmasına imkân var mıydı hiç?... Bunu düşünmek bile istemiyordu. Hem sonra Hurşit enişte neye karar verecekti bakalım?.

Cem tatili iple çekiyordu. O tatilde yaz kokuları, yazın saadetleri vardı. Cânan'ın daima yanıbaşında yaşamak saadeti vardı... Ve geceler.. O füsun ve bahtiyarî dolu mehtaplı geceler.. Mehtapdaki ömre bedel gezmeler vardı.. Bütün bu hayaller Cem'i tahammülsüz bir sabırsızlıkla bitiriyordu...

Bir ders sonunda Celâdet Bey:

— Cânan Hanım, dedi. Bu Perşembe dağ evinde öğrencilerime bir çay vereceğim.. Sizin de bu çaya gelmenizi istiyorum. Hattâ bunu bilhassa rica ediyorum... Acaba?.

Cânan heyecanlı bir tebessümle onun sözünü kesti:

— Çok teşekkür ederim efendim. Memnuniyetle gelirdim. Fakat.. ne aksi!.. Perşembe günü Hurşit'in meslekî bir toplantısı var.. Cem'in de derslerinden bir dakika başını kaldıracak vakti yok.. Yalnız nasıl gelebilirim?.

Üstad sür'atle:

— Sizi ben bizzat gelir alırım! dedi.

— O!.. Teşekkür ederim. Buna razı olamam...

Cânan öyle samimî bir heyecan içindeydi ki, Celâdet Beyin kendisine dikilmiş olan gözlerindeki derin ihtirası farkedemedi. Sözüne devamla:

— Bir kere Hurşit'le görüşeyim de... dedi. Size kararımı sonra bildiririm...

Üstad vekarla gülümsedi:

— Yarın ben size telefon eder, kararınızı öğrenirim, olmaz mı?

— Çok iyi olur efendim!.

.....

O akşam Hurşit Beyle müzakereden sonra karar verildi. Hurşit Bey:

— Şaban seni saat dörtte araba ile götürür, akşam saat altıda da gider alır, dedi.

Ertesi gün telefon eden Celâdet Tura'ya Cânan bu cevabı verdi.

Sabahtan ince ince yağmaya başlamış olan yağmur, şimdi orman evine yaklaşan otomobilin camlarını kamçılıyordu.

Orman loştu. Hiç bitmeyecek gibi görünen yolun nihayetinde orman evi, pencerelerinden bu ıslak ve karanlık sahaya taşan ışıklarla küçük bir şehrâyin yaratıyordu.

Araba kapının önünde durunca, Şaban hemen atladı ve büyük şemsiyeyi açarak onun himayesinde Cânan'ı kapının sundurmasına kadar geçirdi. Bu esnada Celâdet Tura da kapıya çıkmış büyük bir nezaket ve samimiyetle Cânan'ı karşılıyordu. Cânan, Şaban'a:

— Saat altıda gelip beni alacaksın, unutma!.. diye tekrarladıktan sonra, Üstada ellerini uzattı:

— Ne hava değil mi efendim?...

— Asıl böyle havada orman güzel olur... Hem yağmur, evimize ve neş'emize tesir edecek değil ki!... Buyurun Cânan Hanım...

Cânan daha eve girer girmez buradaki büyük değişiklikler dikkatini çekti. Evin içi tamir görmüş, boyanmış, eşya hemen tamamen yenilenmişti. Salon şimdi açık yeşil modern stilde takımlarla döşeliydi. Eski kütüphanenin yerinde, köşede büyük bir kuyruklu piyano duruyordu. Birçok yeni san'at nümuneleri duvardaki eski çerçevelerin yerlerini almıştı. Geniş bir divan, ekzantrik sehpalar, kitaplıklar, biblolar, pikaplı büyük bir radyo... Yerde çapraz şekilde serilmiş iki küçük Acem halısı vardı. Yalnız bir tek şey yerinde kamlıştı, o da, geniş pencere ile şömine arasındaki jardiniyerli muazzam ayna idi. Üstad bunu evle beraber satın almış olacaktı.

Cânan bu aynanın önünde biran durakladı. Salonda yanan ışıklar altında kendi aksini bir lâhza seyretti. Açık krem renkte fevkalâde şık çay elbisesi ve saçlarının zerafeti, yüzündeki asîl güzellik kendisini bile hayran bırakacak bir tablo vücude getiriyordu. Yeni tanışacağı davetliler arasında nasıl bir sükse yapacağını tahmin ederek gizli bir memnuniyetle gülümsedi. Üstad da onun omuzlarındaki hermin etolü alırken, aynanın içinden ona gülümsemişti.

— İlk gelen ben mi oldum üstadım? Yoksa çok erken mi geldim?

Celâdet Bey:

— Kat'iyyen! dedi. Rica ederim oturun.. Ötekiler de nerede ise gelirler... Şu yağmur pek aksi oldu... İhtimal bu yüzden gecikmişlerdir...

Cânan bir koltuğa oturdu:

— Yeriniz epeyce sapa.. Ama ben buraya daha evvel de gelmiştim...

Üstad hayretle:

— Yaa!... dedi. Ne zaman?...

Cânan anlattı. O anlatırken piyanist tekerlekli küçük bir kokteyl masasını iterek önlerine getirmiş ve Cânan'a bir kadeh doldurmuştu:

— Beklerken birer kadeh içelim mi?.

Cânan tereddütle:

— Ben alkol almayayım, müsaade edin!... dedi.

— Niçin?.. Bu fevkalâde bir kokteyl!.. Ben kendim hususî surette hazırladım...

Adamın ısrarı karşısında Cânan kadehi aldı ve bir yudum içip bıraktı.

— Niçin geciktiler acaba?. dedi. Diğer öğrencilerinizle tanışmak için öyle sabırsızlanıyorum ki!...

Üstad bu defa sükûn etti. Cânan'a derin bir hayranlıkla bakıyordu. Cânan:

— Burada değişiklikler yapmışsınız!.. diye devam etti.

— Beğenmediniz mi?.

— Çok güzel olmuş!..

Üstad dekorlar hakkında kendi zevklerinden bahsetmeye başlamıştı. Sonra sözü döndürüp dolaştırdı, kadınların zevklerine geçti. Ve ince zevkli kadınların ender rastlanan kıymetler olduğunu söyledi. Bu arada Cânan'ın küçük masanın üzerinde duran eldivenlerini eline almıştı:

— Şunlardaki zerafeti pek az eldivende gördüm Cânan Hanım. Herhalde Avrupa malı olmalı!.

Cânan gülümsüyordu:

— Bir aile dostumuz geçen sene Paris'ten getirmişti...

— Demedim mi?... Ya şu minik çanta?.

Üstad şimdi de Cânan'ın ince işlemeli küçük el çantasını okşar gibi tutmuştu. Onu burnuna götürerek usulca kokladı ve:

— «Öldüren Bahar!..» diye mırıldandı.

Cânan bu defa cevap vermedi. Celâdet Bey eldivenlerini bırakarak Cânan'ın ellerine uzandı:

— Böyle bir eldiveni takan ellerin de çok, pek çok güzel olması gerek!.. İşte elleriniz o emsalsiz ellerden... Aynı zamanda san'atkâr eller.. Takdire lâyık eller...

Cânan ellerini çekmek istedi. Fakat Üstad bırakmıyor, onları avuçlarında sıkı sıkı tutuyordu. Cânan bu hareketten alındığını

belli etmemeye çalışmak zorunda kaldı.

Nihayet Celâdet Tura onu serbest bıraktı ve tekrar kristal sürahiye uzandı:

— Çaydan evvel bir kadeh daha almaz mısınız?

— Teşekkür ederim. Bu kadar kâfi...

Cânan yavaş yavaş sabırsızlanmaya başlamıştı. Üstad onun ruh haletini sezinlemiş gibi:

— Biraz piyano çalar mısınız? dedi.

Cânan hemen davrandı. Ama hep içinden: «Niçin bu kadar geciktiler acaba?» diye tekrarlıyordu. Evin içindeki derin sessizlik onu tedirgin etmekte idi.

— Evde kimse yok mu üstadım?..

— Hizmetçileri mi soruyorsunuz?

— Evet... Tabiî...

— Onlar arka tarafta mutfakta meşguller... Pastaları evde yaptırıyorum. Misafirlerime taze taze sunabilmek için...

Cânan piyanistin yüzündeki tebessümde gizli bir istihza farkeder gibi olmuştu. «Acaba bana mı öyle geldi?» diye düşündü. Ve tabureye dalgın bir şekilde geçti...

Notaları karıştırırken Celâdet Tura omuz başında ayakta duruyordu. Notaları görmek için eğilirken, Cânan onun alkol kokan nefesini saçlarında hissederek hafifçe irkildi. Fakat yine kendine cesaret vermeye çalışıyordu. Ama adamakıllı rahatı kaçmış, kuşkulanmıştı.

Üstad'ın istediği bir iki parçayı bir alay hata yaparak çaldı. Üstad da bu hataları hiç düzeltmedi. Sadece, elinde kadeh, onun omuz başında öyle dikilmiş duruyor ve onu yukardan aşağı acayip bir nazarla süzüyordu.

Bileğindeki saate bir göz atan Cânan, birden tabureden fırladı:

— Saat beşbuçuk... Niçin hâlâ gelmediler?.

Celâdet Bey kaşlarını hafifçe kaldırarak bu defa açıkça istihza etti:

— Belki yolu şaşırmışlardır!.. Belki de hiç gelmiyecekler!.

— Anlıyamadım!...

Erkek büyük bir sükûnetle:

— Telâşlanacak bir şey yok ki!.. dedi. Gelmezlerse gelmesinler... Daha iyi... Biz başbaşa otururuz.

Ve Cânan'a bir kadeh daha doldurdu. Fakat Cânan bunu reddetti:

— Ben çaya geldim üstadım!.. Alkolle başım hoş değildir!.

— Çay da içeceğiz.. Neden böyle meraklanıyorsunuz anlamıyorum?.

Cânan yine gülümsemeye çalışıyor, içini bürüyen menfur şüpheyi ona hissettirmek istemiyordu. «Belki bu adam hakikaten samimidir!.» Diye kendi kendine boyuna telkin vermeye gayret ediyordu.

O sırada Üstad, bir yere telefon etmek için bitişik odaya geçmişti. Cânan kalkıp pencereye yaklaştı. Hava kararmakta, ormana akşamın puslu loşluğu çökmekteydi. Yağmur bardaklardan boşanırcasına yağmaya devam ediyordu.

Celâdet Bey salona dönünce Cânan telâşını açığa vurdu. Üzgünlükle:

— Saat altıya geliyor efendim, dedi. Nerede ise Şaban beni almaya gelir.. Maalesef çayınızı içemeden gitmeye mecbur olacağım..

Celâdet Tura, Cânan'ın boş bıraktığı tabureye oturdu. Parmaklarını tuşlardan geçirerek:

— Misafirlerin geciktiğini görünce az evvel sizin eve telefon ettim ve Şaban'ın saat sekizden evvel gelmemesini söyledim!.. dedi.

Cânan şaşırmıştı. Yüzü kıpkırmızı kesildi. Ne cevap vereceğini bilemiyordu. Piyanist onu yan gözle süzerek List'in bir rapsodisini çalmaya başladı...

Cânan ilk defa ondan bir rapsodi dinliyordu. Biran bu harikulâde musiki ile büyülenerek her şeyi unuttu. Yavaşça piyanoya yaklaştı. Adamın usta ellerinin hareketlerine hayranlıkla daldı...

Ama, birden o eller tuşlardan ayrıldı ve Cânan'ın bileklerine yapışıverdi. Adam hızla onu kendine doğru çekmişti:

— Cânan, bu kadarı fazla... Senin için çıldırdığımı, sana taptığımı hâlâ anlamadın mı?...

Cânan birden neye uğradığını anlamamıştı. Kendini kurtarmaya çalışarak:

— Ne yapıyorsunuz üstadım? dedi. Bırakın beni rica ederim.

Celâdet Tura onu dizlerinin üzerine çekmeye çalışıyordu:

— Dinle beni... Senin gibi emsalsiz bir kızın öyle kaknem bir koca ile mes'ut olduğuna kim inanır?.. Beni bir parça seversen seni mes'ut etmek için canımı bile veririm...

Cânan çırpınarak:

— Bırakın beni, bırakın!.. diye nefretle tekrarladı. Sizden böyle bir hareket hiç beklemezdim. Teessüf ederim ederim size.. Kötü bir adam olduğunuzu, bana kötü gözle baktığınızı biran bile düşünmemiştim... Sizi ne sevebilirim, ne de sevmek isterim.. Ben tanıdığınız kadınlardan değilim!..

Beriki büyük bir heyecanla ve ısrarla:

Yavrum, dedi. Hissin de yok değil a!. Sonra.. beni dinle.. ne

kaybedersin yâni?.. Kimsenin ruhu bile duymaz.. Gençliğine, güzelliğine, yazık değil mi?. Onları bir ihtiyarın kör nefsine gıda etmek günah değil mi?. Senin esirin, kulun olurum. Aşkı benden öğrenirsin... Seni öyle mes'ut ederim ki.....

Adam Cânan'ı kolları arasına almış, divana doğru sürüklüyordu. Cânan bütün gücü ile mücadeleye başladı:

— Kat'iyyen... Aslâ!.. bırakın beni.. Siz alçağın birisiniz. Ölürüm de yine sizin oyuncağınız olmam. Şerefimi hiç bir şeyle değişmem. Bırakın diyorum size, bırakın..

Fakat Cânan bir anda kendini divanda bulmuş ve çıldıracak gibi olmuştu. Erkeğin haris solukları boynunda, gerdanında ve göğsünde dolaşıyor, onu nefret ve dehşetle tıkıyordu.

— Haykırırım.. diye feryat etti.

— Haykır. Kim duyacak?. Evde yalnızız.. İkimizden başka hiç kimse yok.. Hizmetçiler yarın sabaha kadar izinli.. Ve bu orman.. Bilirsin çok ıssızdır... Kimseler geçmez bu yoldan.. Hele böyle bir gecede.....

Adamın monoklusu düşmüştü. Cânan'la burun buruna gelmiş olan yüzünde, gözleri şimdi bir çift kedi gözü gibi parlıyordu.

Cânan mücadeleye devam ediyor; onu yumrukluyor, tokatlıyor, tırnaklıyor; var gücü ve kudretile ona karşı koymaya çalışıyordu. Fakat yine de alkol kokan o menfur ağızın dudaklarına yapışmasına mâni olamadı. O zaman onu ısırdı...

Adam, can acısile bir parça gerilemişti. Ve Cânan, dişlenmiş o kanlı ağzın, tırmıklarla yol yol izlenmiş yüzün korkunç manzarasını görünce çığlık üstüne çığlık atmaya başladı. Bu çığlıklar da adamı biraz sersemletmişti. İşte Cânan bu fırsatı kaçırmadı; onun elinden bir anda kurtulmaya ve piyanonun arkasına kaçmağa muvaffak oldu.

Fakat erkek hemen ayağa kalkmıştı. Elinin tersini kanlı yüzünden geçirerek Cânan'ın üstüne yürüdü. Şimdi Cânan kovalamaca oynamaya hazırlanır gibi erkeği şaşırtarak piyanonun etrafında dönmeye ve onu da peşinde koşturmaya başladı.

Adam yaklaştıkça o kaçıyor, öteki ise elegeçirmek hırsı ile avını deli gibi kovalıyordu. Piyanonun, masaların, koltukların etrafında döndüler; bir çok şey devrildi. Kırılan bibloların, cam sehpaların sesleri birbirini takip ediyordu.

Nihayet Cânan kapıyı buldu. Fakat onun kilitli olduğunu dehşetle gördü...

Bu esnada vahşi bir ihtirasla gözü dönmüş olan erkek onun üstüne atılmıştı. Ama Cânan bir sincap çevikliğiyle ileriye fırlıyarak yine onun elinden kurtuldu. Ve bir sigara iskemlesini adamın ayak-

larına atıp tekrar piyanonun arkasına geçti. Adam tökezledi. Ve hırsından âdeta kudurdu...

Cânan şimdi ona yalvarıyor, işi güzellikle, tatlılıkla halletmek istiyordu. Fakat karşısındaki artık bir insan olmaktan çıkmış, bir canavar kesilmişti.

Cânan mahvolacağını anladı. Biran ümitsizliğe kapıldı. Korkudan nefesi tıkanıyordu... Sadece şunu müdrikti ki, bu hücumlara kuvvetile değil, kurnazlığı ile karşı koymağa bakması lâzımdır.

Kovalamacaya devam ettiler. Devrilip kırılan o bir alay biblo ve kıymettar şey, ihtirastan gözü dönmüş olan erkeğe vız gelmekteydi. Nihayet kokteyl masası da büyük bir şangırtı ile devrildi. Adam ona çarpmış, onunla beraber yere yuvarlasmıştı.

Yerden ağır ağır doğruldu. Saklandığı kitaplık arkasından dehşet dolu gözlerle onu kollamakta olan Cânan tekrar yalvarmaya başladı.

— Bırakın gideyim ne olur... Siz benim öğretmenimsiniz. Bir cemiyet adamısınız.. Sizin de şerefiniz, haysiyetiniz var.. Yemin ederim kimseye bir şey söylemem... Hiç bir şey söylemem.. Bütün bu olanları unuturum.. Size söz veriyorum...

Piyanist, bir dizi üzerinde doğrulurken, boynu kopmuş bir kristal sürahiyi yakalamıştı. Onunla sendeliyerek ayağa kalkıp Cânan'a ağır ağır yaklaşmaya başladı.

Cânan yeniden çığlıklar kopardı. Artık iş bir ihtiras sahnesi olmaktan çıkmış, bir vahşet durumu almaya başlamıştı.

Cânan adamın sahiden çıldırdığını anladı. Yerinden uğramış o kanlı gözler sanki aşk ihtirasile değil, kana susamış bir câni'nin öldürme hırsı ile parlıyordu...

Cânan kurtuluş ümidinin tamamen mahvolduğunu görünce bayılacak gibi oldu. Sadece adımları onu sürüklüyordu. Geri geri kaçmağa devam ediyordu ama, cansızlaşmıştı sanki... Artık ne yaptığını bilmez bir haldeydi. Yere devrilmiş bir sandalyeye ayağı takıldı.. O esnada erkekle aralarında bir adımlık bir mesafe vardı.

Cânan, can havliyle son bir geri hamle yaptı. Ve kendini tekrar piyanonun arkasına atmaya muvaffak oldu. Fakat az evvel devrilmiş olan bir masa, piyano ile duvar arasındaki geçidi tıkamıştı. Cânan orada sıkışıp kaldığını anlayınca piyanoya tırmandı ve üzerine çıktı. Keman kutusunu yakalıyarak kendisini onunla savunmaya çalıştı.

Canav ...m kutuyu tutup hızla çekti. O kadar hızlı çekti ki,
kutu Câr ...den kurtulunca o da sırtüstü yere yuvarlandı.
Câni ...tutarak adamın tekrar kalkınca ne yapacağını
düşündü ...ünme değil, beyninden bir dehşet şimşeğinin

geçmesiydi. Bir câni ile mücadele eden müdafaasız bir insanın son şuur ışığı...

Fakat hayret!... Adam doğrulmamıştı bu defa... O korkunç yüzde bir lâhza tuhaf bir şaşkınlık ifadesi belirmişti. Ve kanlı gözler evlerinden büsbütün uğramış, hafifçe kalkmaya direnen baş, tekrar arkaya doğru düşmüştü. Nihayet gözler alabildiğine açık olarak öylece tavana dikildi kaldı...

Cânan piyanonun üstünde, tirtir titriyordu. Bir müddet öyle bekledi.. Evet, adam kalkınca ne yapacaktı acaba?.. Şu pencereden kendini dışarıya bir atabilseydi. Zeminden çok yüksek miydi?.. Yüksek olsa da ne ehemmiyeti vardı? O türlü ölüm, böyle vahşiyâne öldürülmeye bin kere müreccahtı elbet!..

Cânan adamın hâlâ hareketsiz yattığını, hiç kıpırdamadığını görünce hayret etti. Dizleri o derece titriyordu ki, olduğu yere çöküverdi. Kendini toplamaya çalışıyordu. Fakat iradesi de neden ona böyle ihanet ediyordu sanki!.. Niçin fikri kendisine salim bir yol göstermiyordu?..

— Allahım! diyordu sen beni kurtar... Sen bana yardım et!.

Ağlamaya başladı. Fakat bu tuhaf bir ağlayıştı. Kalbini tıkayan o büyük dehşeti ve ümitsizliği öyle bir kaç damla yaşla içinden atmaya imkân var mıydı hiç?. Hıçkırıklar büsbütün boğuyordu onu.. Ve bunlar sadece kuru hıçkırıklardı...

Bir ara aklı başına gelir gibi oldu. Vaziyeti kavramaya çalıştı. Adam hâlâ hareketsiz yatmaktaydı. Bunun sebebini anlamak için doğruldu. Yoksa kendisine bir oyun mu yapıyor, mahsus mu öyle baygın görünüyordu?...

Böyle bir tuzağı muhtemel gören Cânan daha bir zaman orada bekledi. Beklerken odanın o perişan dağınıklığı, o feci sefaleti ona âdeta hayali bir tablo gibi görünüyordu. Bu olanlara inanmak mümkün değildi. Bir türlü de inanamıyordu ya!..

Gözü yerde hep öyle sırtüstü, upuzun yatan erkekteydi. Fakat bakarken birden dikkati uyandı. Bu yüzde bir anormallik belirmişti. Cansızlaşmıştı âdeta!.. Evet, az evvel mosmor olan o kanlı çehre şimdi bembeyaz kesilmişti. Ve tabana dikilmiş olan o müthiş gözler cam gibi parlıyordu.

Bir içgüdü Cânan'ı birden tamamen uyandırdı. İşin bir oyun filân olmadığını idrak etmişti. Piyanonun üzerinden yavaşça indi. Ve korka korka adama yaklaştı..

— Kalkın, dedi. Size ben bir kötülük yapmadan kazanmak için böyle hareket etmemeliydiniz... Beni [illegible]en kaybettiniz.. Size ben hiçbir kötülük yapmadım...

Bu sözler dudaklarından dökülürken, yüreği buz gibi donuyordu. Çünkü adamın başının altında gittikçe genişlemekte olan koyu bir kan gölü gözüne ilişmişti. Parçalanmış bir mermer heykelin keskinliğine rastlıyan başın arkası delinmiş olacaktı.

Cânan boğuk bir feryatla:

— Allahım!... Ölmüş!.. dedi.

—Ve biran aklını oynatacağını sandı. Bu müthiş badire onun küçük yüreğinin dayanabileceği cinsten değildi cidden!...

Yine de kendini biraz daha toparlamaya muvaffak oldu. Buz kesilmiş olan ellerini göğsünde birleştirerek oğundu:

— Ben şimdi ne yapayım?. Ne yapayım?..

O âna kadar geçirdiklerinden bambaşka bir dehşet bürümüştü içini... Dişleri birbirine vuruyordu. Geri geri kaçtı.. Artık kaçmaktan başka birşey düşünemiyordu. Orada bir dakika fazla kalmak istemiyordu kat'iyyen!..

Nihayet idraki onu ikaz etti:

— Onu ben öldürmedim. Buna Allah şahittir. Fakat ya beni burada görürlerse?...

Birer yana saçılmış olan çantasiyle eldivenlerini arayıp buldu. Sonra kapıyı zorladı; fakat açamadı. Etolü dışarda kalmıştı ama fazla düşünecek durumda değildi artık.

Pencereye koştu. Gece çökmüş, her taraf zifir gibi kararmıştı. Yağmur hâlâ bütün şiddetiyle yağıyordu.

Cânan camı açtı; eğilip aşağıya baktı. Pencere pek yüksekte değildi. Zaten evin yüzüne tırmanan sarmaşıklar vardı.

Daha fazla beklemedi. Sarmaşıklara sarılarak kendini pencereden aşağıya bıraktı. Kopan dallar ve yapraklarla beraber çarçabuk yeri buldu.

Hemen yağmurun kırbacı sırtına inmişti. Ama bunu duymadı bile!.. Bahçe kapısına varınca dönüp eve doğru bir kere daha baktı. Açık pencereden parlak bir ışık taşmaktaydı. Hayır, orada yaşadığı müthiş saatlerin bir hakikat olmasına imkân yoktu. Hattâ bu gece, bu hailevî an da bir hakikat olamazdı.

Karanlık orman, ıssız gece, sağanak halinde yağan yağmur onu yepyeni bir felâketle kuşatmıştı şimdi... Ama o artık felâketin mânasını bile anlayabilecek halde değildi.

Koşmaya başladı.. Arkasında açık kalan o pencere, simsiyah gecede onu takip eden bir dev gözü gibi parlıyordu...

Cem derslerinden o derece yorulmuştu ki artık gözleri yanıyor, başı ağrıyordu. Durmadan saate bakıyordu. Henüz yediydi. Şaban'ın, Cânan'ı almaya gitmesine daha tam bir saat vardı.

Hurşit enişte de bu akşam kendisini yemeğe beklememeleri için az evvel telefon etmişti. Ne olursa olsun Cânan'ın bu gecikmesi Cem'i çok üzüyordu. İçinde büyük bir sıkıntı vardı. Hava da ne kadar berbattı!... «Böyle bir gecede o orman evinde Cânan'ı bir alay yabancı ile niçin yalnız bıraktım sanki?» diye kendi kendini yiyordu.

Eğer Cânan şimdi evde olsa idi, şöminenin karşısında yine başbaşa oturacaklardı. Hurşit eniştenin evde olmadığı akşamların o tarifsiz huzurunu bir kere daha yaşıyacaklardı. Başını avuçları arasında sıkarken odaya Dadı girdi:

— Artık o kitaplardan biraz başını kaldır küçük bey... Ben Müjde'nin yemeğini yedirdim.. İstersen sen de yemeğini ye... Herhalde Cânan Hanım bu akşam yiyemez. Çünkü orada en güzel pastalarla karnını doyurmuştur...

Cem hüzünle:

— Yağmur hiç dinmeden yağıyor Dadı hanım!.. diye sızlandı.

— Sana ne diyorum oğlum! Haydi, kitaplarını topla... İstersen Dilber yemeğini buraya getirsin!..

— Hayır Dadı hanım. Ben daha acıkmadım. Cânan geldikten sonra yerim...

— Onu beklemekte mâna yok ki!..

— Daha acıkmadım diyorum...

Dadı ocağa odun attıktan sonra belini tutarak doğruldu:

— Müjde'yi yatırdım. Biraz ona masal söyliyeyim. Beyefendi de geç gelecek ha?. Hava sahiden pek fena... Şaban uyumasa bari.. Tavuklar gibi akşamdan uyur mübarek...

Cem:

— Az evvel galiba Dilber'le kavga ediyordu!.. dedi.

— Onların kavgası biter mi oğlum? Haydi ben gideyim... Küçüğüm beni bekliyor...

Dadı çıkınca, Cem kitaplarını bir yana atıp ayağa kalktı. İçindeki bu sıkıntı ne idi acaba?.. Bu hava âsabını ne kadar bozuyordu!... Bir daha Cânan'ı yalnız olarak bir yere yollamıyacaktı!. Sanki iki saat derslerini bıraksa ne lâzım gelirdi?.. Şimdi böyle yapmadığına öyle pişmandı ki!...

Birden bahçe kapısının açılıp kapandığını duydu. Yerinden fırlayıp kapıya koştu. Çünkü heran, Cânan'ın daha evvel eve dönmesini beklemekteydi. Olur a, çaydan erken ayrılmaya mecbur olan kimseler bulunurdu da, onu kendi arabalarile eve kadar getirirlerdi.

Kapıyı açınca şiddetli bir sağanak Cem'i bir adım geriletti. Kapının önündeki elektriği yaktı ve karşıdan, dış kapıdan eve doğru uzanan bahçenin karanlık yolundan beyaz bir hayaletin sendeliyerek yaklaşmakta olduğunu gördü. Birden dehşet içinde kaldı. Gözlerine inanamıyordu. Mümkün değil bu Cânan olamazdı!..

Yüreği ağzına gelmiş, nefesi tutulmuş bir halde boğuk bir feryat koparark ileriye doğru atıldı:

— Cânan! Cânan!..

Cânan, iliklerine kadar geçmiş olan yağmurun altında, ıslak saçları, yüzüne, elbisesi vücudüne yapışmış; bir ölü gibi sararmış, âdeta küçülmüş bir halde Cem'e kollarını uzatıyordu.

Cem onu kucakladı ve içeriye taşıdı.

— Aman Yarabbi!.. Cânan, ne oldu sana?.. Allahaşkına söyle, nereden geliyorsun böyle?..

Gürültüyü duyan Dadı da koşup gelmişti. Cânan'ı öyle görünce bir çığlık attı:

— Evlâdım, yavrucuğum, ne oldun?.. Bu halin ne böyle?.. Başına bir kaza mı geldi?..

Cânan ikisine de bitkin bir şekilde bakıyordu sadece... Birbirine vuran dişlerini açıp bir türlü konuşamıyordu. Onu ocağın karşısındaki sedire oturttular.

Dadı koşup çamaşır getirdi. Cem çamurlu iskarpinlerini ve ıslak çoraplarını çıkarırken, Dadı da acele suları akan elbisesini sıyırdı.

Onu değiştirdiler; saçlarını kuruladılar.

Cânan hâlâ konuşamıyordu; mütemadiyen çeneleri atıyordu. Dadı:

— Beyefendinin evde olmayışı da ne aksi!.. diyordu. Bir doktor çağırmalı!.. Hemen Şaban'ı uyandırayım bali.. Dilber de yatmış.. Ah bu tembeller böyledir işte!..

Cem:

— Onları bırak Dadı hanım, dedi. Biz varız... Biz ne lâzımsa yaparız...

Dadı:

— Ayaklarına sıcak buyot koyalım... diyerek telâşla dışarıya çıktı.

Cem yere diz çökmüş, Cânan'ın ellerini ve ayaklarını nefesiyle ısıtmaya çalışıyor, bir yandan da:

— Ne oldun Cânan?.. Çıldıracağım vallahi!.. Ne oldun, söylesene!.. diye yalvarıyordu.

Nihayet Cânan derin bir soluk aldı. Bir kâbus görür gibi hep aynı noktaya bakan gözlerini Cem'e doğru çevirdi:

— Ben bittim Cem!.. diye inledi.

Cem ona sarılarak ve ağlıyarak:

— Niçin?.. Niçin? diye sordu. Başına ne geldi? Ne kötülük yaptılar sana?...

— Nasıl anlatayım bunu?. Ah Cem!.. Bilsen.. Bilsen.....

Başını Cem'in göğsüne dayıyarak hıçkırmaya başladı. Cem öyle şaşkın, öyle perişan bir haldeydi ki!.. Aklına neler gelmiyordu!.. Ne diyeceğini, ne yapacağını bilmiyor, üzüntüden ölüyordu.

O sırada Dadı bir buyot ve bir battaniye getirmişti. Fakat Cânan birden yerinden fırladı. Pencereye doğru koştu. Gözlerile karanlıkları delmek ister gibi baktı, baktı.. Ve yeniden dehşete kapılmış olarak:

— Acaba onu gördüler mi? dedi. Beni arıyacaklar, bulacaklar... Nereye kaçayım Yarabbi?.. Nerede saklanayım?... Ne yapayım ben?..

Sonra olduğu yere yığıldı. Dadı ile Cem bu krizi de yatıştırmak için uzun uzun uğraştılar.

Nihayet Cânan açıldı. Fakat halinde bir acayiplik vardı. Az evvelki telâşı yerine şimdi üzerine büyük bir sükûnet çökmüştü. Ateşin karşısında ellerini dizlerinin üstünde birleştirerek, uslu bir çocuk gibi öyle oturup kaldı...

Dadı:

— Anlat küçük hanım! diye yalvardı. Allahını seversen ne oldu ise hepsini anlat... Meraktan çatlıyacağım..

Cânan yavaşça:

— Anlatacağım, dedi. Anlatmam lâzım...

Ve önce sakin sakin, gittikçe coşarak başına gelenleri anlatmaya başladı...

Cem taşlaşmış bir halde, Dadı ise ahüzar edip dövünerek hikâyeyi sonuna kadar dinlediler. Cânan sözlerini bitirirken:

— O karanlık orman... diye fısıldadı. O şimşekler... O korkunç sesler.. yağmur yüksek ağaçların üzerinden dökülüyordu sırtıma... O yollar... O sesler Allahım!. Ben ne günah işledim?. Buraya kadar hep koştum. Durmadan koştum.. Arkamdan geliyormuş, hep beni kovalıyormuş gibi..

Cem, Cânan'ın ellerini avuçlarında tutuyordu. Titreyen sesini düzenlemeye çalışarak bir hâmi tavriyle:

— Sana bir şey yapamazlar Cânan, dedi. Senin için korkacak hiç bir şey yok... Çünkü hiç bir suçun yok senin..

Cânan, tekrar dişleri birbirine çarparak:

— Ama öldü o!.. dedi. Benimle mücadele ederken öldü.

— Sen öldürmedin ya!.

— Bunu nasıl isbat edebilirim?.

— Mükemmelen!... Hiç merak etme sen..

Dadı söze atılarak:

— Hem küçük hanım, dedi. Bu işin seninle bir alâkası olduğunu kim bilecek?. Senin oraya gittiğinden bizlerden başka kimsenin haberi yok ki!. Biz de hiç bir şey bilmeyiz.. Varsın polis işin içinden çıksın!...

Cânan Dadı'nın dediklerini anlamaya çalışırken, o devam ediyordu:

— Beyefendiye de her şeyi olduğu gibi anlatırsın... Her halde o da bu işde senin zerre kadar suçun olmadığını kabul edecektir... Geçirdiğin bunca korku ve üzüntü sana yeter evlâtçığım!..

Cânan biran canlanır gibi oldu. Zihnini iyice toparlaması ve bu nazik durumun en makul hâl şeklini tâyin etmesi gerekti. Dadı'nın teklifi onun yorgun kafasında mûnis akisler yaratmıştı. Bu anda bir küçük çocuktan farksızdı. Söz dinleyecekti. Ama gözleri dalgın:

— Hurşit'e her şeyi olduğu gibi anlatmak mı? dedi.

Birkaç sene evvel yine o menhus dağ evinin sahne olduğu bir macerayı kocasına olduğu gibi anlatmış olmaktan nasıl pişmanlık duyduğunu hatırlamıştı.

— Hayır hayır... Ona hiç bir şey söylemem... Söylemem..

— Ama Beyefendi senin oraya gittiğini biliyordu Cânan'cığım.. Cem:

— Hastalandığını, gitmediğini söylese?!... diye atıldı.

— Ha o olur... Şaban'ın ağzı sıkıdır. Ben Dilber'in de kulağını bükerim.. İkisine de gereken tembihleri geçerim. Hepimiz senin için canımızı bile feda ederiz kızım... Hiç üzülme sen!..

Cânan biraz sükûnet bulmuş gibiydi. Dadıb ir bardak suya çiçek suyu damlatarak ona içirdi. Cem de kolonya ile şakaklarını ve bileklerini oğdu.

Dışarıda hâlâ yağmur devam ediyordu. Uzaklarda çakan şimşeklerin soluk akisleri camları parlatıyor; boğuk gök gürlemeleri bu meş'um gecenin tehdidini homurdanır gibi hâlâ duyuluyordu. Ocakta sönmeye yüz tutan ateşi Dadı tekrar canlandırdıktan sonra dışarıya çıktı.

Cânan'la, Cem bir müddet yanyana sessizce oturdular. Sâkin görünüşlerine rağmen, bu haile yüreklerini ezmekteydi. Korkularını birbirinden gizlemeye, birbirine kuvvet ve cesaret vermeye ça-

lışıyorlardı.

— Cem, ben böyle müthiş şeyleri romanlarda okurdum. Hayatta vâki olabileceğini hiç sanmazdım...

— Biliyor musun Cânan, onun öldüğüne âdeta seviniyorum. Eğer yaşasaydı, başımıza belâ kesilirdi...

Cânan derin derin Cem'in yüzüne baktı:

— Eğer beni eline bir geçirseydi!..

Cem:

— Sus!.. diye yalvardı. Artık bunları düşünme... Her şey yoluna girecek... Yalnız, senin biraz ateşin var galiba!

Cânan ona ilk defa gülümsedi:

— Meraklı anam. Bir şeyciğim yok.. Sadece biraz yorgunum, o kadar.

Cem'in başı yine Cânan'ın dizlerindeydi. Kolları belinden kuşak almıştı. Cânan'ın solgun elleri de onun saçlarını karıştırıyordu:

— İnşallah yanlış hareket etmiyoruz Cem!.

— Sanmam Cânan!...

— Hiç bir zaman kendimi mahkemede, bir sanık sandalyesinde görmek istemem...

— Bu sözleri bırak ne olur!..

— Ya hakikat meydana çıkarsa?.

— Yine de senin suçsuz olduğun anlaşılır. Nefsini müdafaa için mücadele ettiğin gün gibi ışıldar...

— Ah Cem!.. Niçin böyle oldu?.. Neden bu türlü işler başımıza geldi?..

— Her şey geçecek, unutulacak.. Sen üzülme.. Dünyada yalnız senin hayatının, senin varlığının kıymeti var bence.. Başka hiç bir şeyin.. Senin iyiliğini canımdan fazla isterim Cânan..

Cânan'ın gözlerine bütün ruhiyle bakıyor; Cânan da ona bütün ruhiyle gülümsüyordu. Bir taraftan da, seven — hem de nasıl seven — şu tertemiz yürekle, iğrenç bir ihtirasın boğduğu o sefil yürek arasındaki farkı düşünüyorodu. İnsanlık âlemi ne çeşit hilkatlerle dolu idi!.. İnsan kılıklı canavarlar, cemiyet içinde ellerini kollarını sallayarak geziyorlardı. İçinden:

— Oh olsun!... cezasını buldu.. dedi. Ve elleri Cem'in avuçları içinde onun varlığından derin bir kuvvet ve teselli alarak başını arkaya yasladı, gözlerini yumdu...

Birden, bahçe kapısında duran bir taksinin sesiyle yerlerinden sıçradılar. Hurşit Bey gelmişti.

Evin kapısın sokulan anahtarın sesini duyuncaya kadar, Cânan'la Cem öyle elele, gözgöze beklediler. Kalbleri şiddetle çarpı-

yordu. Renkleri sapsarıydı.

Nihayet holde ayak sesleri duyuldu. Hurşit Bey paltosunu, şemsiyesini portmantoya bırakmış, salonun kapısında belirmişti.

Cem derhal ayağa fırladı. Cânan kocasına öyle bakıyordu. Hurşit Bey kaşlarını çatarak:

— Ne o?.. dedi. Beni karşılayacak bir insan yok mu bu evde?...

Cem:

— Af.. affedersiniz enişte bey!.. diye kekeledi. Geldiğinizi duymadık da...

Hurşit Bey Cânan'a:

— Nen var? diye sordu. Hasta mısın?..

— Şey.. Evet.. Biraz..

— Bu berbat havada sokağa çıkanın aklı var mı acaba?.. Üşütmüş olmayasın?..

Cânan kendini zorlayarak:

— Ben.. dedi. Gitmedim ki.. Gidemedim çaya.. Hastalandım. kaldım...

— Yaa!?.

Hurşit Bey geçip Cânan'ın karşısındaki koltuğa oturdu:

— Nen var bakayım?.

— Biraz kırıklığım var!.. Başım ağrıyor...

— Ee, bu hava insanı ne yapmaz!.. Belli ki üşütmüşsün... Bir şey aldın mı?

— Evet. İki piramidon... Şimdi daha iyiyim..

Hurşit Bey bacaklarını uzatarak koltuğa yaslandı:

— Öyle yoruldum ki!.. Toplantı geç vakite kadar sürdü. Sonra da arkadaşlar yemeğe bırakmadılar.. Bu yemek yeni bir iş hususundaki anlaşmamızın şerefine verildi. Anlaşmayı kutlamak için.. Ben böyle şeylerden pek hoşlanmam ama, ayrılamadım tabiî..

Cânan dudaklarını ısırıyor ve göz ucu ile Cem'e bakıyordu. Cem hâlâ ayakta idi. Masa üzerinde duran kitaplarını toplar gibi yapıyordu.

Hurşit Bey ona döndü:

— Sen bugün neler yaptın bakayım? Derslerin ne âlemde?.

— Çok iyi enişte bey!..

— Bir kırık not, bir yıl seni pişman eder, bilirsin... Aklını başına topla!..

— !...

Cem gözlerini indirdi. Nedense birdenbire dudaklarına bir titreme arız olmuştu. Dizleri de titriyordu. Oradaki bir sandalyeye

ilişmeğe mecbur oldu.

Hurşit Bey:

— Cânan, dedi. Üstad'dan telefonla özür dilemişsindir herhalde?

Cânan'ın nefesi tutularak:

— A! Evet.. diyebildi. Tabiî diledim..

— Ona bir gün birlikte gider, bu kusuru affettiririz, olmaz mı?

— O... olur!..

Cânan midesinde bir ağrı duyuyordu. «Belki de açlıktan?» diye düşündü. Başı da sahiden ağrımaya başlamıştı.

O esnada salonun kapısı açıldı; Dadı elinde büyük bir tepsi yemekle içeriye girdi:

— Hoş geldiniz Beyefendiciğim!.. Küçük, hanımla, küçük beye yemeklerini getirdim.. Siz ne emredersiniz?.

Hurşit Bey kaşlarını kaldırarak rahat bir tavırla:

— Bir sâde kahve!.. dedi.

Cânan yemek yiyemedi. Cem de öyle.. İkisi de ellerinde çatallar ağızlarında büyüyen lokmalarla birbirlerine bakıp durdular. Hurşit Bey gazetelerini açmış okumaya dalmıştı.

Bu sükûn içinde bir motosiklet sesi duyuldu. Motörün homurtusu bahçe kapısında kesilince, Cânan'la, Cem ölü gibi sarardılar.

Az sonra sokak kapısının zili, evin sessizliği içinde acı ve uzun akislerle çınladı.

Hurşit Bey başını gazetesinden kaldırarak hayretle:

— Bu da kim? dedi. Bu saatte?..

Dadı'nın telâşlı adımları holden geçerken, Cem de kapıya doğru fırlamıştı.

Kapının önünde sarı trençkotlu, kısa boylu, şişman bir adam duruyordu. Naylon kılıf geçmiş kasketinin viziyeri altında küçücük gözleri bir çift çelik gibi parlamaktaydı.

Cem onu görür görmez tanımıştı. Bu adam, Hurşit Beyin iş adamlarına çektiği ziyafetlerde çok defa bulunan mıntıka komiseri Hulûsi Beydi.

Komiser:

— Hurşit Beyle biraz görüşebilir miyim? dedi.

Dadı:

— Beyefendi... şey... yattılar galiba!.. diye kekeledi.

— Yatmış olsalar da, maalesef kaldırmak mecburiyetindeyiz. Mühim bir mesele için kendisini mutlaka görmem icabediyor..

Cem bütün cesaretini toplayıp ilerlemişti:

— Hayır, enişte bey yatmadı henüz.. Salonda..

Dadı hafifçe geriliyerek:

— Buyurun!... demek zorunda kaldı. Ve komiser yol gösterdi.

Komiserin arkasında bir polisin gölgesi de hareket ediyordu. Cem, dadının o kara yüzünün ağardığını gördü. Kendisi de karnına saplanan bir sancı ile kıvranmaktaydı.

Komiser salona girince, Hurşit Bey biran şaşaladı; ama, hemen gülümsedi:

— Vay!.. Hoş geldiniz azizim.. Ne iyi ettiniz böyle!.

Komiser saygılı bir tavırla:

— Özür dilerim Beyefendi, dedi. Vakitsiz rahatsız ettiğim için müteessirim. Fazla kalacak değilim.. Meslekî bir vazife icabı sizinle görüşmek istiyorum...

Hurşit Bey kaşlarını çatarak:

— Hayırola? dedi. Mesele nedir?.

Komiser, yarı cansız bir halde oturan Cânan'ı selâmladıktan sonra bir sandalye çekmiş, Hurşit Beyin karşısına oturmuştu. Cânan'ın bir çift dehşet gölü halini almış olan gözleri komisere dikildi kaldı.. Yüzü mermerden daha beyazdı...

Cem, onun oturduğu koltuğun arkasına geçmiş, onu korumak ister gibi ellerini omuzlarına koymuştu.

Komiser Cânan'a şöyle bir baktı. Hurşit Bey onun bu bakışına başka mâna vererek:

— Eğer mahrem görüşmek istiyorsanız?.. diyecek oldu.

Komiser:

— Hayır, dedi. Mesele Hanımefendiyi de ilgilendiriyor...

Hurşit Bey hayret ve merakla karısına döndü:

— Ne münasebet!...

Komiser:

— Müsaadenizle arzedeceğim... dedi.

Dudaklarındaki yarım tebessümde soğuk bir ifade vardı. Hemen sadede geldi:

— Hurşit Beyefendi, Piyanist Celâdet Tura'yı tanır mısınız?

Hurşit Bey:

— Evet, dedi. Karımın piyano öğretmenidir.

— Hanımefendi dersleri öğretmenin evinde mi, yoksa devlethanede mi alıyorlardı?..

— Her zaman burada, bizim evde ders yaparlar..

— Yâni eşiniz Cânan Hanım, üstadın evine hiç gitmiş değiller, öyle mi?.

— Evet komiserim...

— Bundan emin misiniz?.

— Elbet de eminim!.. Fakat bu suallerinizin mânasını kavrıyamıyorum...

— Lûtfen müsaade ediniz de, Hanımefendiye de bir sual sorayım.

Cânan'ın kâğıt kesilmiş olan dudakları güçlükle kıpırdadı:

— Buyurun!...

— Piyano öğretmeniniz Celâdet Tura'yı en son ne zaman gördünüz Hanımefendi?.

Cânan duyulur duyulmaz bir şekilde:

— Vallâhi... hatırlamıyorum.. diyebildi.

Komiser sakin bir ısrarla:

— Bir iyi düşünün bakalım! dedi.

Cânan'ın göğsü hızlı hızlı kalkıp iniyordu:

— Ne.. neden soruyorsunuz bunu?.

— Tabiî anlatacağım.. Siz sualime cevap verin lûtfen!..

— !...

Cânan, konuşacak durumda değildi. Dili damağı kupkuru idi. Kulakları öylesine uğulduyordu ki, denenleri güçlükle anlıyabiliyordu. Hurşit Bey:

— Cânan, dedi. Niçin böyle şaşalıyorsun yavrucuğum?.. Son dersiniz hangi gündü?.. İki gün evvel değil mi?..

— E... evet... Perşembe günü...

— Perşembeden sonra kendisini hiç görmediniz mi?

— Hayır!

— Acayip!..

Hurşit Bey sinirlenmişti:

— Fakat bu ısrarınızın mânası ne azizim?. Karımın Üstad'ı iki gündenberi görmediği şununla da sabit ki, bugün kendisini çaya davet etmişti... Rahatsızlanmış, gidememiş..

— Hıımmm!...

Komiser Cânan'a o çelik gibi gözlerini dikmiş öyle bir bakıyordu ki, Cânan kirpiklerini indirmeye mecbur oldu.

Komiser, Hurşit Beye dönerek ciddî bir tavırla:

— Beyefendi, dedi. Size üzülerek bildirmek zorunda olduğum keyfiyet şu ki, Piyanist Celâdet Tura bir kaç saat evvel fecî bir şekilde öldürülmüş bulunuyor...

Hurşit Bey yerinden sıçrıyarak:

— Neee?!.. diye bağırdı.

— Üstadın bugün izinli olan uşağı akşam saat dokuzda eve dönünce bu facia ile karşılaşmış ve derhal merkeze keyfiyeti telefonla bildirmiş... Şimdi biz cinayet yerinden geliyoruz.. Yapılan ilk keşiften sonra, sizi rahatsız etmek zorunda kaldık.. Tekrar özür dilerim.

Hurşit Beyin rengi atmıştı. İşin altından bir çapanoğlu çıkacağını hissetmiş ve Cânan'a kuşkulu bir tarzda bakmaya başlamıştı. Daha ziyade âsabileşerek:

— Fakat, dedi. Bu meselenin bizimle olan ilgisi ne? Anlıyamıyorum.

— Az evvel Hanımefendinin bugün Üstad'a çaya davetli bulunduğunu; fakat rahatsızlanarak gidemediğini söylemiştiniz, değil mi?

— Evet!..

— Halbuki Hanımefendi bu çaya gitmişler!.

Cânan'ın koltuğun iki yanına sımsıkı yapışmış olan elleri bir kat daha sıkıldı. Hızla doğruldu. Lâkin komiserin bir çift tabanca

namlusu gibi kendisine çevrilmiş bakışları karşısında, tekrar arkasına yaslanmaya mecbur oldu.

Hurşit Bey yerinden fırlamıştı:

— Gitmiş mi dediniz?...

Ve Cânan'a dönerek:

— Gittin mi sahiden?... diye bağırdı..

Cânan cevap vermedi. O zaman komiser:

— Ali!... diye dışarıya seslendi.

İkinci polis derhal içeriye girdi. Kolunda büyük bir paket vardı. Komiser kalkıp paketi aldı, açtı:

— Bu etol size ait değil mi Hanımefendi?.

Cidden paketten Cânan'ın hermin kürkü çıkmıştı.

Cânan âdeta can üzerindeydi; susuyordu. Konuşacak halde olmadığından susuyordu. Nerede ise bayılacaktı...

Hurşit Bey hızla etolü çekti:

— Evet, Cânan'ın etolü... Bu ne demek?.. Nerede buldunuz bunu?..

— Rica ederim sakin olun Beyefendi!.. Kürkü Üstad'ın yatak odasında bulduk. Astarındaki markadan başka uşağın ifadesi de onun eşiniz Cânan hanıma ait olduğunu te'yid etti. Uşak, bir gün evvel Celâdet Beyin telefonda Cânan Hanımla görüşmesini tesadüfen dinlemiş. Hanımefendinin bugün çaya geleceğini bu suretle biliyormuş..

Hurşit Bey çökercesine bir koltuğa oturmuştu. Altüst bir haldeydi. Ellerini şakaklarına bastırarak:

— Kafam almıyor... diye söylendi. Aklım durdu âdeta.. Bütün bunlar ne demek oluyor?

Sonra tekrar Cânan'a döndü:

— Bana anlat... Anlat bakayım herşeyi...

Cânan biran ona panik dolu gözlerle baktı. Sonra birden bir isyan hamlesiyle doğruldu. Ve kendini müdafaaya geçti:

— Evet, anlatayım... Hepsini.. Onu öldüren ben değilim.. Bana alçakça bir tuzak kurmuştu...

Ve hıçkırıklar sözünü kese kese bütün olanları anlattı. Sözünü bitirince komiser :

— Vak'a yerindeki müşahedemiz de ifadelerinizi doğruluyor Hanımefendi, dedi. Biz hazırlık tahkikatını yaptık, size ait delilleri topladık... Şimdi ifadenizi zapta geçireceğim.. Yalnız işin bu kadarla bitmiyeceğini bildirmek mecburiyetindeyim.. Savcı Muavini de bu hâdise hakkında ayrıca ifadenizi alacaktır. Bu ifade, hazırlık tahkikatındaki ifadenizle karşılaştırılacak. İşte bir suçunuz olmadığı tesbit edildiği takdirde, âdemî takip kararı verilecektir. Üzül-

meyin, görünüşe göre, herşey lehinizde... Ve hepimizin kanaati sizin tamamen suçsuz olduğunuz merkezinde...

Hâlâ kendine gelememiş olan Hurşit Bey:

— Fakat bana neden yalan söyledin? diye gürledi. Oraya gitmediğini neden söyledin bana?..

Cânan bitkin bir halde:

— Çünkü.. çünkü, çok korktum.. diye hıçkırdı.

Komiser, Hurşit Beye:

— Bu hususta Cânan Hanıma gücenmeyiniz efendim, dedi. Eşiniz o kadar temiz ve afif bir çocuk ki!.. Çocuklar çok korktukları zaman büyüklerine o kadarcık yalan söylerler daima.. Onu Allah korumuş. Bize hakikatı olduğu gibi anlattıkları için kendilerine teşekkür ederim...

Komiser biran düşündü. Sonra ilâve etti:

— Uşağın ifadesi de tamamen Hanımefendinin lehinde.. Efendisinin, telefonda öğrencilerine verilecek bir çaydan bahsettiği halde, bugün kendisine izin vermiş olması, kurduğu tuzağın açık bir delili... Hatırladığıma göre bu üstad bundan bir kaç sene evvel de yine genç bir kadını böyle tuzağına düşürmek istemiş ve başına yediği bir şemsiye darbesile gözünden yaralanmıştı.. Her ne ise.. geçmişler olsun efendim. Rahatsız ettiğimiz için tekrar özür dilerim... Müsaadenizle!.

Komiserle polis çıktılar. Sokak kapısı kapandı. Az sonra da hareket eden motosikletin homurtusu duyuldu.

O zamana kadar, salonda hiç kimse kımıldanmamış, bir kelime konuşmamıştı. Fakat Cânan'ın başı yavaşça arkaya doğru kayınca Cem telâşla:

— Enişte bey!.. diye haykırdı. Bakar mısınız biraz?.

Cânan'ın başını tutmuş, ona sarılmıştı. Hurşit Bey bir kâbustan uyanır gibi:

— Ne oluyor?.. diye doğruldu.. Bayıldı mı?.

Sonra dişlerini gıcırdatarak:

— Bana yalan söyledi ha? dedi. Alacağı olsun!.. Korkmuş!?. Hele bak...

Dadı ağlıyarak:

— Beyefendiciğim, diye söze karıştı. Onu affedin... Onun hiç bir suçu yok... Bu aklı ona ben verdim...

— Sen ha?..

— Cahillik işte.. Kimseler duymaz, anlamaz sandım.. Cânan'cığımın adı bu işlere karışmasın dedim... Kabahat tamamen bende.. İşte, Cem Bey de şahidimdir...

— Demek topunuz beni aldatmak için birleştiniz?.

— Sizi aldatmak için değil efendiciğim... Cânan Hanımın başına gelen bu felâket o kadar korkunç bir şey ki!.. Zavallıcık şaşkına dönmüştü.. Evet, hata ettik.. Sizden gizlememeliydik!..

Dadı ile Cem, Cânan'ı ayıltmak için acele harekete geçerken, Hurşit Bey soğuk ve lâkayıt bir tavırla pencereye doğru yürümüştü. Karanlıklara bakarak:

— Cânan'ın benden hiç bir şey gizlemediğini ve gizlemiyeceğini sanırdım. Bir gün bana başka yalanlar da söyliyebilir..

Dadı:

— Şimdi bu kuruntuları bırakın!.. diye yalvardı. İnşallah mahkeme onu temize çıkarır.. Allah o günü bize hayırlısiyle göstersin de..

Hurşit Bey cevap vermedi.. Beri yandan Cânan inliyordu. Bütün vücudünü bir kaç saat evvelkinden çok daha şiddetli bir titreme almıştı. Cem çekine çekine:

— Ateşi var, bir doktor çağırmalıyız enişte bey!.. dedi.

Hurşit Beyin o buz gibi sesi cevap verdi:

— Uyursa sabaha kadar hiç bir şeyi kalmaz!..

Cem o gece bir dakika gözlerini kırpmadı. Cânan'ın iniltileri onun odasına kadar geliyordu. O iniltilerin her zerresinde kalbinin bir parçası ölüyordu sanki... Arada bir Hurşit Beyin odada gezindiğini de duyuyordu. Acaba Cânan'a su veya bir ilâç mı veriyordu?..

Gün ağarırken, Cem aşağıya indi. Dadı, Dilber ve Şaban çoktan kalkmışlar, mutfakta fiskos etmekteydiler. Cemi görünce Dilber yerinden fırladı:

— Ah Cem Bey!.. Bu başımıza gelenler nedir?..

Cem konuşamıyordu. Konuşsa, göz yaşları boşanıverecekti zira... Dadı öte yandan:

— Dilber, dedi. Küçük hanımın böyle ucuz kurtulduğuna sevinelim yine.. Başına çok daha büyük bir felâket gelebilirdi.. Bu bir kaza sadece... Yavrucağızıma nazar değdi... Bana biraz çöreotu ver de, onu bir tüssüleyim..

Şaban, uyku sersemliği içinde olanları hâlâ tam kavrıyamamış görünüyordu. Başını kaşıyarak :

— Yahu, dedi. Herifçioğlu pek de kibar bir adamcağıza benziyordu.. Şuraya saygılı edepli gelip gidiyordu.. Dün Cânan Hanımı da evine götürdüğümde kapıdan onu öyle bir efendice karşıladı ki, içimden, «Aşkolsun be!» dedim.. İnsanların alacası içinde imiş sahiden... Tuh! Bak hele şu işe!..

Cem salona girdi. Henüz yakılmış olan ataşin karşısına geçip oturdu. Kulağı ve bütün ruhu yukarıda idi. Cânan'ın hastalanması, içini kemiren bütün üzüntülerin üstünde bir felâketti onun için...

Ah! Şu menhus daveti ne diye kabul etmiş, o uğursuz eve ne diye gitmişti sanki?.. Akşam Cânan'ın o perişan gelişi, yağmur altında onu gördüğü an, o feci levha gözleri önünden biran bile gitmiyordu. Ruhu tarifsiz bir kederle boğuluyor, boğuluyordu..

Onun yanında olmak, ona bakmak, derdini paylaşmak için yanmaktaydı. Ama, yukarı katta gezinen sert adımlar bütün cesaretini kırıyordu. Her sabah erkenden aşağı inen eniştesi, bu sabah neden inmiyordu acaba?... Yoksa, her şeye rağmen Cânan'ı suçlu mu buluyordu?. Halbuki bütün hakikat ortadaydı işte.. Cânan'ın mâsum olduğunu Komiser bile anlamıştı.

Cem, Cânan'ın günahsızlığında zaten zerre kadar tereddüde düşmemişti. Evet her şey gün gibi ortadaydı. Ama, Hurşit Bey, şu «mâsum yalan» ı öyle pek kolay hazmedeceğe benzemiyordu. Bu

konuda epeyce titizlik göstereceği aşikârdı. Yaptığı kaprisler de bir türlü yenemediği öfkesinden ileri geliyor olmalıydı!..

Cem, en ziyade, Cânan'a bu yolda yardım ve teşvikte bulunan biri olduğu için kendini affedemiyordu. İki gencin iradesi, cahil bir dadının akıl seviyesine inecek ve onun verdiği fikirleri benimseyip tatbik edecek kadar nasıl da zayıflamıştı?. Ama yine de bütün bu şeyler teferruattı. Asıl mühim olan Cânan'ın sihhatı ve selâmetiydi. Cem boyuna üst kattaki ayak seslerini dinliyordu. Hiç bir konuşma aksetmiyordu. Acaba Cânan uyuyor muydu?.

Derken ayak sesleri merdivenlerde duyuldu ve Hurşit Bey Dadı'ya seslendi:

— Dadı Hanım, Şaban gitsin doktor Tahir Beyi çağırsın. Cânan hasta... Ben kahvaltımı bugün kütüphanede edeceğim. Çayımı oraya getirin..

Cem fırlayıp merdivenleri rüzgâr gibi çıktı. Ve soluğu Cânan'ın odasında aldı.

Cânan dalgın yatıyordu. Yüzü alev alevdi. Cem onun müthiş bir humma ile yanmakta olduğunu gördü. Titreyen elini korka korka alnına koydu. Evet, cehennem gibi yanıyordu Cânan...

Alnına değen elin temasile gözlerini açtı ama Cem'i tanımadı. Sadece, anlaşılmaz bir şeyler mırıldandı.

Cem onun ellerine sarıldı. Onları öperken gözlerinden sel gibi yaşlar boşanıyordu.

Yapılan konsültasyonlar neticesinde doktorlar Cânan'ın hastalığına «menenjit» teşhisi koydular.

Menenjit!.. Cem, bu kelimenin mânasını bilmeseydi keşki!.. Kederden kendini bilmez bir haldeydi. Derslerini bir yana atmıştı. Cânan'ın şifası için Allaha yalvarıyor, yalvarıyor, yemiyor, içmiyor, uyumuyordu...

Hurşit Bey de artık her şeyi unutmuş görünüyordu. Sadece sevgili karısının hayatı üzerine titriyor; gece nöbetlerini Dadı ile paylaşırken, bir kuzu gibi sakin, kaderin bu acı cilvesine boyun eğmiş bir tavır takınıyordu.

Cânan hiç kendini bilmiyordu. Geçen her gün, hastalığı daha vahim bir safhaya götürmekteydi. Bu sıhhî durum, cinayet tahkikatını da bir müddet için tabiatile geri bıraktırmıştı. Komiser Hulûsî Bey bizzat gelerek Cânan'ı yokluyor ve Hurşit Beye teessürlerini bildiriyordu.

Bu ara Cânan'ı yoklamak için eve gelip gidenlerin zaten haddi hesabı yoktu. Bütün hısım akraba, eş dost bu elîm durum karşısında şimdiden bir matem seremonisi yapmaya başlamışlardı bile!.. Yine bu arada ablasının odasına girmesi menedilmiş olan Müjde de, tasalı çehrelere ayrı ayrı bakıp, onlardan bir teselli bulmaya çalışıyordu... Ve bunu en ziyade Cem ağabeyde buluyordu. Çünkü Cem, acısı hiç kimse ile ölçülmez derece olduğu halde, Müjde'nin küçük kalbini avutmak için, onu sık sık kucağına alarak ve göz yaşlarını içine akıtarak bir takım kuru teselliler fısıldamaya çalışıyordu. O zaman, küçüğün ağlamak üzere bükülmüş minik dudakları gülümsüyor ve Cem ağabeysini bir kat daha seviyordu.

Cem, geceleri de Cânan'ın yanında kalmakta ısrar edince, Dadı onu bir kenara çekti:

— Oğlum, dedi. Aklını başına topla, metin ol!.. Cânan'a karşı gösterdiğin bu aşırı alâka eniştenin canını sıkabilir... Kocalar, sevdikleri güzel karılarına başkalarının, hele senin gibi yakışıklı delikanlıların bu derece yakınlık göstermelerini hoş görmezler..

Cem azap içinde:

— Ben ondan bir dakika bile ayrılmak istemiyorum!... diye cevap verdi.

Sonra sesi gizli bir hıçkırıkla boğuldu:

— Onun öleceğine biran bile inanmak istemiyorum Dadı hanım.. Ölmiyecek, ölmiyecek değil mi Cânan?..

— Allahtan ümit kesilmez Cem Bey... İnşallah doktorlar teşhislerinde yanılmışlardır... Fakat sana tekrar edeyim, dikkatli davran... Kuru yere kurt düşürme oğlum!...

Cem Dadı'nın şefkat dolu yaşlı gözleri karşısında onun her şeyi bildiğini anlamıştı. Birden boynuna sarıldı ve hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı...

Vakit gece yarısıydı. Cânan yatakta bitkin bir halde yatıyordu. Hurşit Bey yatağın başucunda oturuyor ve gözlerini karısının yüzünden ayırmıyordu. Dadı da elindeki nemli tülbenti ile Cânan'ın şakaklarını siliyordu.

Birden Cânan gözlerini açtı. Bu gözler çok uzaklardan, bambaşka bir dünyadan bakıyordu sanki... Örtünün üzerinde duran kolları ileriye doğru uzanarak:

— Cem!... dedi.

Bu adı duyunca Hurşit Bey, Dadı'nın yüzüne baktı. Dadı sevinçle:

— Açılıyor yavrucuğum, dedi. Allaha şükürler olsun!..

Hurşit Bey Cânan'ın nabzını tuttu. Onun o bitkin yüzüne endişe ile bakarak darbeleri saydı... Başını hafifçe iki yana sallayışında ümitsiz bir ifade vardı. Cânan'ın gözleri hep öyle açıktı. Ama hafif bir şuur belirmişti bu gözlerde... Yavaşça:

— Cem!... diye tekrarladı.

Dadı bu defa telâşla:

— Cem'i istiyor... dedi. Çağırayım mı Beyefendiciğim?.

— Elbette çağır!..

Dadı, Cem'in odasına koştu ve soyunmadan bir koltukta uyuklayan delikanlıya:

— Gel Cem Bey, dedi. Cânan uyandı, seni istiyor...

Cem, deli gibi yerinden fırlamıştı. Cânan'ın odasına kadar nasıl geldiğini bilmiyordu.

Karyolaya yaklaştı. Cânan'ın uzanan ve aranan ellerini tuttu:

— Cânan!...

Boğazında bir yumru vardı. Kalbi tıkanıyordu. Yutkundu.. Gözleri o sevgili gözlerin humması ile eriyordu sanki... Cânan onu tanımıştı. Belli belirsiz bir tebessüm, bir hayat eseri ışıldıyordu gözlerinde... Fısıltı ile:

— Cem.. diye tekrarladı. Gel bana.. Yaklaş.. Seni göreyim.

Cem eğildi ve Cânan'ın açılan kolları onun boynuna dolanıverdi..

Hurşit Bey hayretle, âdeta irkilmiş bir vaziyette ayakta dimdik duruyordu. Dadı ise, bir ona bir ötekilere bakarak, bet beniz uçuk, dualar mırıldanıyordu.

Cânan, Cem'in başını göğsüne çekmişti:

— Cem.. Seni ne kadar sevdiğimi biliyor musun?. Bunu bilmeni isterim..

Cem artık bir şey düşünemiyordu.. Cânan'a deli gibi sarıldı:

— Ben de seni.. diye hıçkırdı. Hayatımdan fazla Cânan...

Hurşit Beyin moraran yüzünde hayret ile hiddet birleşiyor, gözlerinde şimşekler çakıyordu. Dadı'ya:

— Bu da ne demek?. diye sordu.

Dadı önüne bakıyor ve titreyen dudaklariyle dualarına devam ediyordu. Gözlerinden de yaşlar dökülüyordu.

Cânan'ın, Cem'e sarılan kolları, hayata sarılır gibi bütün gücü ile onu kendine doğru çekmeye çalışıyordu.. Kalbine, yüreğine, canına sokmak ister gibi... Cânan solgun dudaklarında bitkin bir nefesle:

— Ben ölüyorum Cem.. dedi. Halbuki sana böyle vaadetmedim...

Cem boğuluyordu:

— Yaşıyacaksın... Ben sensiz ne yaparım Cânan?..

Solukları birbirine karışırken, Cânan:

— Beni hiç öpmemiştin.. diye fısıldadı. Biz ona hiç ihanet etmedik Cem.. değil mi?.. Hiç bir zaman!.

Hurşit Bey ileri doğru bir adım attı. Fakat durakladı. Çileden çıkmış bir haldeydi. Hızla sırtını dönerek onları kendi hallerine bıraktı ve pencereye doğru yürüdü.

Cem, Cânan'ı o kadar çok öptü ki, belki hiç kimse bütün hayatında bundan daha fazla öpülmemiştir. Cânan da solgun, halsiz dudaklarile bu buselere karşılık vermeye çalışıyordu.. Bir ara:

— Müjde.. diye mırıldandı. Ona iyi bir ağabey ol!.

— Oh, elbette!.. Cânan.. Hayatım.. Ben sensiz nasıl yaşarım?. Allahım! söyle nasıl yaşarım?.

— Mes'ut olmaya bak!. Ama bu kadar çok sevme!.

— Sevmem.. İnsan bir kere, yalnız bir kere böyle sevebilir hayatta ancak..

Cem'in başı Cânan'ın kalbinin üzerindeydi. Öyle bir zaman durdular.. Bu kalbin atışlarının nasıl yavaş yavaş durmakta olduğunu Cem kulaklariyle duyuyordu.. O hayatın, sevgili hayatın bu son darbeleriydi...

Cânan bir ara yumulu gözlerini açtı ve uzaklara, çok uzaklara baktı. Bu bakışta mes'ut bir ebediyet vardı.. Cem'in boynuna sarılı olan kolları yana doğru kaymıştı...

O zaman Dadı hemen Cem'in omuzuna dokundu:

— Cem, Cem Bey... Bırak artık..

Cem başını kaldırdı. Bir şey demeden doğruldu. O zayıf kolları

yavaşça boynundan çözüp yanlarına bıraktı. Artık ağlamıyordu. Bir tevekkül, ilâhî bir tevekkül onu âdeta narkoslamıştı..

Hurşit Bey yatağa yaklaşarak:

— Öldü mü?.. diye sordu.

Dadı ona acı bir hıçkırıkla cevap verdi.

O zaman Hurşit Bey, Cem'e, Cânan'ın hâlâ mütebessim gibi duran gözlerindeki o derin aşkın sahibine, nefretle baktı ve onun yakasına sarıldı:

— Bak bakayım bana!.. Bu oyuna ne zaman başladınız?.

Cem hiç korkmadan, şaşırmadan, dosdoğru Hurşit Beyin gözlerinin içine bakıyordu:

— Bu bir oyun değildi enişte bey.. Bir mucizeydi.. Sebebini yalnız Allah bilir.

— Bana bu raddede saygısızlık... İhanet!?.

— Size olan saygımız ve sevgimiz, aşkımızı birbirimize itirafı şu ölüm döşeğine kadar geciktirdi.. Sizin de eğer bir parça insaniyetiniz varsa, bu dakikada ölenin hâtırasına saygı gösterirsiniz..

Hurşit Bey onun yakasını bıraktı ve bir sandalyeye çöktü.

Dadı Cem'i çekerek zorla odadan çıkardı.

— Beyefendiciğim, bakın, ben saçları ağarmış ihtiyar bir kadınım.. Bu saçları sizin kapınızda ağarttım.. Siz benim velinimetimsiniz. Sizin sadık bir bendenizim.. Bana inanın, Cânan Hanım son nefesine kadar size sadakatle bağlı kalmıştır. Onların aşkı tertemizdi.. Buna ben şahidim, Allah da şahittir. Siz de kulaklarınızla Cânan'ın ağzından her şeyi duydunuz. İnsan ölürken yalan söyliyemez.

Hurşit Bey kütüphanede, yazıhanesinin başında, başı elleri arasında oturuyordu. Sesi âsabi ve kısıktı:

— Ya gözlerim önünde cereyan eden o ihanet sahnesi?.

— Onlar sadece vedalaştılar Beyefendiciğim.. Bütün günahları bundan ibaret!.. Onları affedin..

Hurşit Bey dalgın ve ısrarlı:

— Birbirine âşıktılar ha?.. diye tekrarladı.

Dadı bir dakika susmuştu. İçeri odada devir hatim yapılıyordu. Evin içinde sessiz gezintiler, kısık hıçkırıklar duyulmaktaydı.

Dadı'nın ağlamalı sesi tekrar yükseldi:

— İkisi de çok gençti, toydu.. Aşk bir Allah vergisidir

Hurşit Bey başını kaldırdı. Sapsarı yüzünde kızarmış gözleri derin bir aciyle doluydu:

— Evet, dedi. Hata bende.. Ateşle barut bir arada durur mu hiç?. Bunu düşünemedim.. Hakikaten hiç düşünemedim..

— Cem Beyin hatasını bağışlayın.. Onun sizden başka hiç kimsesi yok dünyada... Eminim ki kalbinizin müsamaha ve şefkati bu biçare çocuğun bu kadarcık bir günahını affedecektir. Büyükler küçükleri daima affederler.. O zaman Cânan'ın da ruhu rahat eder.

Dadı yalvarıp yakarmaya devam ediyordu. Hurşit Bey biraz sükûnet bulmuştu. Fakat daha ziyade kendi muhakemesi ve iradesile... Doğrusu bu meseleyi büyütmeye tenezzül etmiyecekti. Gururu buna mâni idi. Karısı kendisine daima itaat etmemiş miydi?. Onun kalbinde bir aşk yaratmadı ise, minnet hissi de yaratamamış mıydı?. Vaziyetin sahibi yine kendisiydi ve kendisi kalacaktı. Hem Cânan'ın kalbi ona ihanet ederken, yine o kalbin duyduğu aşağılık ıstırabı tasavvur edebiliyordu. Cânan kendi kendini daima küçümsemişti muhakkak!. Evet, her an duyduğu suçluluk hissi, ona yeter bir ceza idi.

Cem'e gelince... Hurşit Bey, bütün hıncına rağmen ona büyük bir suç yükliyemiyordu. Kendisi de onsekiz yaşında olsaydı ve Cânan gibi bir kadınla bir çatı altında yaşasaydı, ona âşık olmaktan başka ne yapabilirdi?...

Hurşit Bey, asıl bu aşkın tertemiz kalmış olmasına inanamamaktan muztaripti. Onu çileden çıkaran buydu. Çünkü bunu mümkün göremiyordu. Eğer cidden böyle ise bu çocukları takdis etmek lâzım gelirdi.

Dadı'nın yalvarışları devam ederken, Hurşit Bey bütün olayları zihninde evirip çeviriyor; onlara notlar veriyor ve sonunda kendini... Evet kendini suçlu buluyordu.

— Muhakkak ki, diyordu; ateşle barutu bir araya ben koydum..

Ayaklarına kapanan Dadı'nın omuzuna dokundu:

— Kalk Dadı Hanım.. Cem'i kovmıyacağım.. Sırf Cânan'ın ruhu için.. Ölünün hâtırasını tertemiz saklıyabilmem için..

Dadı sevinçle doğruldu. Gözlerini silerek:

— Allah sizden razı olsun Beyefendiciğim! dedi.

Ve ona uzun uzun dualar etti, sonra kalktı. Kapıya doğru yürürken, tereddütle:

— Onu bu yüzden.. şey.. fazla hırpalamıyacağınızı da umuyorum.. diye kekeledi.

— Hırpalamak mı?.. Bu mesele kapanmıştır artık Dadı Hanım.. Onun cür'etkârlığını bağışlamakla, olanlara zerrece kıymet vermemiş olduğumu isbat ediyorum işte.. Kendisiyle bu hususta tekrar yüzleşmek dahi istemem.. Bu günah mazinin malı olmuştur. Mazi ise, Cânan ile beraber gömüldü...

Güneş batıya inmişti. Sert bir rüzgâr kıştan kalan kuru çalıları sallıyordu. Sürekli yağmurlardan sonra toprak hâlâ nemliydi.

Namazgâhta, Cânan'ın mezarı başında Cem ağlıyordu. İki taze servi arasında, pembe mozaikten yapılmış güzel bir mezardı bu.. Cânan bir hafta evvel toprağa düşmüştü... Evet, orada, o küçük kümbeltinin altında yatıyordu...

Cem, buna bir türlü inanamıyordu. Günlerce ve gecelerce bu felâkete inanamamıştı zaten.. Cânan'ın artık yaşamadığını, bu dünyada mevcut olmadığını; ruhuna ışıklar saçan o tatlı tebessümünü bir daha hiç göremiyeceğini tasavvur bile güçtü Cem için...

Rüzgâr saçlarını uçuruyordu. Yaşlı gözleri derin acısının hummasiyle dolu öyle durmaktaydı. Kalbindeki bu aşk, bu ateş nasıl sönecekti?. Cânan'sız nasıl yaşıyabilecekti?. Cem'in ruhu şu kara toprağın altındaki aziz ölünün ruhu yanındaydı. Orada, o da Cânan'ın koynunda yatmak istiyordu. Bu dünya onun için bomboştu artık.. Hayat denen şey sadece kalbinin içinde yaşıyan sevgiden ve hasretten ibaretti. O hasret şimdiden başlamıştı. Cem şimdiden onun cehennemî acısiyle yarı cansızdı...

Uzaktan, ev tarafından gelen sesler duydu. İncecik bir ses:

— Cem ağabey, Cem ağabey!.. diye onu çağırıyordu.

Bu, Müjde'nin sesiydi. Onu hayata çağıran sesi.. Cidden bu çağırış Cem'in içindeki o kara ümitsizliği biran aydınlatan bir mucize yaratıvermişti...

Kalktı. Cânan'a vâdini tutması, Müjde'ye iyi bir ağabey olması, onun için yaşaması lâzımdı.

Yarı ölü bir halde, yavaş yavaş bayırdan aşağı indi...

Mahut facianın hazırlık tahkikatı Cânan'ın suçsuzluğunu zaten aydınlatmış bulunuyordu. Verilmesi mukadder âdemi takip kararı ölüm felâketiyle derhal kesinleşti.

Zaman, bu elîm hâdise üzerine bir nisyan perdesi çekecek, her şey unutulacaktı elbet!.. Sadece kötü niyetlere kurban olan mâsum insanlar yeni yeni tuzaklara düşmeye devam edeceklerdi. Bu faciadan acı dersler almıyacaklardı. Hayatın değişmez trajedisi bu idi işte!...

.....

.....

Hurşit Bey gözlüklerini düzelterek Cem'in karnesini bir kere daha dikkatle gözden geçirdi:

— Notların fena değil! Son zamanlardaki haylâzlığına rağmen şansın varmış ki imtihanları kazanabildin.. Şimdi gelelim yüksek tahsile devamın konusuna.....

Cem ayakta, saygılı bir tavırla duruyordu.

Cânan öleli tam bir ay olmuştu. O felâketli gecedenberi Hurşit Bey ona bu hususta bir kelime bile söylememiş, hattâ tavrını bile değiştirmemişti. Cem onun bu meseleyi unutmak istediğini anlıyordu.. Eniştesi cidden büyüklük gösteriyor, böylece — ihtimal — vaziyeti de koruyordu.

Hurşit Bey:

— Seni Fransa'ya göndereceğim Cem, diye sözüne devam etti. Orada mâden mühendisliği tahsil etmeni istiyorum. Buna ötedenberi hevesin olduğunu biliyorum..

Cem, hiç bir hareket yapmadan onu dinliyordu. Sahiden Mâden'de geçen çocukluğu onda ötedenberi mâdencilere karşı bir sempati, mâdenciliğe karşı bir ilgi uyandırmıştı. Bu sempati ve ilgisini bir kaç kere de açıklamıştı. Evet, bir mâdenci olmak arzusu her zaman kalbinde yaşamaktaydı.

Hurşit Bey belli belirsiz bir istihza ile:

— Burada, dedi; hâtıralar arasında yaşamak çekici olabilir!. Ama, tahsil çağındaki bir gencin kendini toparlaması, her türlü hissî tesirden uzak kalması şarttır. Nancy'de dostlarım var. Onlara yazdım.. Üniversiteye devam ettiğin kadar, seni himaye edecekler.

Cem, kendisi için bir idealin gerçekleşmesi demek olan bu karar karşısında sevinç duymalıydı şüphesiz!... Ama duyduğu his ne sevinçti, ne de keder.. Birden sersemlemişti âdeta...

Uzun bir an öyle donup kaldı. Nihayet kendini toparladı.. Yüreği tuhaf bir heyecanla dolup taşıyordu. Evet, nihayet sevinmişti galiba!. Ama keder dolu yüreğinde bu sevincin yeri ne kadar olabilirdi? Sonra, enişte sinin bu kararında, kendisi hakkında tatbiki gereken bir sürgün cezası edası da sezmişti. Buna müstahak mıydı?..

Dudakları titreyerek:

— Teşekkür ederim enişte bey, dedi. Size minnettarım.. Bana yaptığınız iyilikler ödenemiyecek kadar büyük.. Fakat ben de sizin bu fedakârlıklarınıza lâyık bir insan olmaya çalışacağım.. Bundan emin olmanızı rica ederim...

Cem odasında eşyalarını topluyordu. Bu odada, şu dolaplarda Cânan'ın sevgili ellerinin izleri duruyordu hâlâ.. İşte şu kitapları beraber yerleştirmişlerdi o raflara.. Şu vazoların çiçeklerini daima o tazelerdi. Bu perdeleri beraber asmışlardı. Elbise dolabındaki intizam da yine onun selim zevkinin eseriydi... Mendillerini içine koysun diye şu küçük işlemeli bohçayı ona yine Cânan vermişti..

Cem o bohçayı alıp yüzüne gözüne sürdü, kokladı, öptü, göz yaşlariyle ıslattı.. Lavanta çiçeği kokan o tertemiz yadigâr kalbinin yarasını kanatıyordu. Cânan'ın çok defa olduğu gibi, arkasında durduğunu, omuzundan eğildiğini, kendisine tatlı bir şeyler söylediğini vehmediyordu. O sevgili hayal heran yanıbaşındaydı.

Bir arada yaşadıkları o güzel seneler ne olmuştu?.. Artık o günler bir daha geri gelmiyecekti. Yıllar, uzun yıllar geçecek, Cem'in saçları tel te ağaracak... Ama, o Cânan'ı daima sevecek ve aşkını kutsal bir vedia olarak ruhunun derinliklerinde daima saklıyacaktı.

Yavaşça odanın kapısı açıldı. İçeriye Dadı girdi.

— Cem oğlum, kendini böyle bitirme... Kader bu, ne çare?.. Allahın emrine karşı gelemeyiz ki!.

Cem doğruldu. Elinde, gözyaşlariyle ıslanmış mavi bohçacıkla...

— Ah!.. Onsuz nasıl yaşıyacağım ben?..

Bohçayı yüzüne kapıyarak hıçkırıklarını boğmaya çalışıyordu. Belki eniştem haklı... Cânan'ın hâtıralarından uzak olursam, bu acıya daha iyi dayanabilirim!..

Dadı onun yanına oturarak:

— Daha çok gençsin oğlum, dedi. Hayat çok uzun.. Seneler geçer, bu acı da geçer.. Dünyada her şey geçer yavrum.. Enişten çok iyi bir adam.. Sana karşı biraz soğuk, hattâ sert davranıyor ama, bu kadarını tabiî gör.. Kim olsa, öyle beklenmez bir durum karşısında çileden çıkardı.. Adamcağız beyninden vurulmuşa döndü.. O ne sahneydi oğlum!.. Düşün bir kere..

Cem isyanla:

— Sus Dadı Hanım!.. dedi. Bana bunları hatırlatma.. Enişteme her zaman minnettarım... Ama beni kalben affetmediğine de eminim.. İşte bana bir sürgün cezası verdi. Buradan ayrılmak benim için ne kadar güç bilemezsin... Burada, onu her an yanımda hisse-

diyorum... Mezarı başında ruhum ruhiyle birleşiyor sanki.. Acımı bir parça unutuyorum.. Sonra.. Müjde de var burada.. O bana Cânan'ın yadigârıdır. Enişte bey ona dair hiç bir şey söylemiyor.. Babasına vereceğini pek zannetmiyorum.. Çünkü Müjde'yi hakikaten çok sevdiğine eminim... Üvey ana elinde hırpalanır yavrucak...

Dadı gözyaşlarını kuruladı ve Cem'in omuzunu okşadı:

— Eğer babası çocuğu bırakırsa?...

— Niçin bırakmasın?.. İstese daha evvel de alamaz mıydı? Onun canına minnettir bence.. Durumları malûm..

— Her ne ise, sen üzülme!.. Yaz tatillerinde gelirsin. Müjde'yi de doya doya görürsün... Hayat hem zâlimdir, hem âdil... Allah bu çektiklerinin mükâfatını elbet bir gün sana verir.. O günü inşallah ben de görürüm...

— ÜÇÜNCÜ BÖLÜM —

MÜJDE

— Müjde, Müjde!..

Bahçenin alçak duvarından atlayan küçük kız, altın saçları rüzgârda, Cem'e doğru koştu. Genç adam ona kollarını açmış, bekliyordu.

— Müjde, sevgili Müjdem benim...

— Cem ağabey, ağabeyciğim...

Cem kızı kollarından tutup havaya kaldırdı; sarmaş dolaş oldular... Sonra, bu küçük varlığın büyük mâna yükü altında ezilivermiş gibi sendeleyerek delikanlı, yavaşça çocuğu yere bastırdı:

— Seninle oraya... o küçük tepeye kadar gidelim mi Müjde?..

— Oraya?.. Küçük tepeye?.. Yâni?.. ablamın... şey.....

— Evet, ablanın. Cânan'ın yattığı yere... Onun mezarına!..

Müjde birden mahzunlaşarak boynunu büktü; yavaşça:

— Gidelim Cem ağabey!.. dedi.

Elele tutuştular ve küçük tepeye doğru yürümeğe başladılar. Güzel bir yaz akşamıydı. Bahçeler, batmak üzere olan günün son selâmını alıyordu. Kırlar sessiz ve ıssızdı. Bir müddet hiç konuşmadan yürüdüler..

Küçük kız, elini sımsıkı tutan bu yakışıklı ağabeyin, dokuz ay evvel ölen ablasını ne kadar çok sevdiğini biliyordu. Cânan'ın o beklenmedik ölümü Cem ağabeyi bitirmişti âdeta.. Üstelik, Hurşit enişte de tutmuş, onu uzak, çok uzak bir okula göndermişti. Şimdi, yaz tatili olduğundan İstanbul'a gelmiş bulunuyordu.

Evet, Cem sonsuz bir keder içinde idi. Koyu kestane gözlerinin derin bakışı, hâlâ o korkunç acının izlerini taşıyordu. Felâketten bu yana geçen zaman, o karanlık ıstırap ayları bu acıyı hiç hafifletememişti. Zaten Cem biliyordu, bu dert onun ömrünce sürecekti. Cânan'ın aşkı kalbinde ölünceye kadar yaşayacaktı!..

Müjde, kır çiçekleri toplamak için bir ara onun elini bıraktı. Cem, oraya buraya koşan çocuğa derin bir muhabbetle bakıyordu. Ablasını ne kadar andırıyordu Müjde!.. Altın bukleli saçları, tatlı

elâ gözleri, gamzeleri ve neş'esiyle!... Bir zamanlar bu kırları çınlatan billûr kahkahaların hayalî akisleri, şu küçücük kızın cıvıldayan sesinde toplanmıştı sanki!...

— Bu çiçekleri ablam için deriyorum Cem ağabey!... Kır çiçeklerini çok severdi çünkü... Ona bazan çiğdem de götürüyorum.. Bizim Şaban'a çiğdem diktirteceğim oraya... Mezarına.

— İyi edersin Müjdem. Ablanın sevdiği şeyleri unutmamalısın... Onu da.. Hiçbir zaman...

— Hiçbir zaman Cem ağabey... Onu unutamam ki zaten.. Ablamı dünyalar kadar severdim ben... Onu sen de.. sen de çok severdin, değil mi?.

Sapsarı kesilen Cem, dudaklarından uçan hafif bir tebessümle:

— Evet... dedi. Onu ben de dünyalar kadar severdim.. Hattâ daha fazla...

Kimsesiz bir akraba çocuğu olarak bu eve geldiği günden, Cânan'ın öldüğü güne kadar onunla bir arada yaşadığı uzun seneler, yine motif motif Cem'in gözlerinin önünden geçiyordu. O seneler, bütün mes'ut hâtıralariyle, onun kalbinin içinde gömülüydü.. Kalbini yaşatan sadece hâtıralarıydı sanki!..

Küçük tepeye, Namazgâh'a varmışlardı. Onun arka tarafında, iki küçük selvi arasında Cânan'ın pembe mozaikten yapılmış olan güzel mezarı görünüyordu...

Cem'le, Müjde bu mezarın başında yanyana durdular. Küçük kız elindeki çiçekleri mezarın üstüne bıraktı. Ve dolan gözlerini Cem'e doğru kaldırdı...

Cem'in yüzü, mezarın baş tarafında dikili, — üzerindeki oymada altın yaldızla Cânan'ın adı yazılı olan — mermer gibi bembeyazdı. Gözlerinin pınarlarından yanaklarına doğru yaşlar akıyordu... Sessizce dua ettiler...

Biraz sonra Cem, Namazgâh'ın taş basamağına oturarak kızı da yanına çekti; kolunu onun omuzuna doladı...

Yıllarca Cânan'la beraber bu Namazgâh'a ne kadar çok gelmişlerdi!.. Aynı taş basamakü zerinde onları o kadar çok mes'ut etmiş olan mehtaplı geceler, tatlı akşam saatleri, uzak, çok uzak bir mazide kalmıştı artık!...

Cem, sesi titriyerek:

— Cânan burasını o kadar çok severdi ki!.. dedi. Ölürse, buraya gömülmek istediğini söylerdi hep. İşte bu arzusu yerine geldi!.

Evet, Cânan'la yıllarca beraber yaşamış oldukları bu yerlerde artık onun sadece hayali kalmıştı. Bir de sevgili Müjde... Şimdi Müjde, Cem'in bütün tesellisi, ümidi, arkadaşı, Cânan'dan yadigâr olarak kalan biricik varlıktı.

— Müjde, artık bu yıl sen de okula gideceksin, değil mi?.

— Evet Cem ağabey.. Eylûl'de yedi yaşıma basıyorum.

— Ben yanında olmak, derslerine yardım etmek isterdim...

— Sık sık gelemez misin?..

— İmkânsız yavrum.. Ona bakarsan, Hurşit enişte benim yaz tatillerinde bile eve gelmemi istemiyor... Burada.. şey.. beni çok üzen sebepler olduğu için sanırım.....

— Cem ağabey.. Ben seni çok seviyorum.. O kadar çok seviyorum ki!. Hiç yanımdan ayrılmanı istemiyorum.. N'olur enişteme beraber yalvaralım. Senin ne kadar iyi olduğunu, bizi ne kadar çok sevdiğini ona anlatalım.. Belki.....

Cem acı bir tebessümle küçük kızın sözünü kesti:

— Onu kararından hiç bir şeyin döndüremiyeceğine eminim Müjdem...

— *Peki* ama, neden?..

— Kim bilir!...

— Cem ağabey, Dadım da hep ağlıyor.. Niçin bu kadar çok ağlıyor Dadım?.

— Çok dertli de ondan.. Ona çok acıyorum.. Cânan'ı öz evlâdı gibi severdi...

— *Onu kim sevmezdi ki!*.. Zavallı ablacığım.. Ne kadar da güzeldi!...

Mutfağa telâşla giren Dadı:

— Baksana Dilber, dedi Yemekler hazırlandı mı?.. Neredeyse Beyefendi misafirleriyle beraber gelir.. Bir şey eksik olursa, kıyameti koparır, bilirsin!.

Fırındaki kuzuyu çevirmekte olan Dilber, tombul yüzündeki terleri koluna silerek doğruldu:

— Her şey hazır Dadı hanım... Evvel Allah bir gayrete gelirsem, işler dakkada olur... Bu akşam kimler geliyormuş?..

— Kimler olur?.. Sadık Beyler.

— Hay Allah!.. Bu güzelim kuzuyu ben onlar için mi fırınlıyorum be?.. Onlar ağızlarının tadını ne bilir?.. Bir deve hamuru yapardım onlara, yeterdi...

— Sus Dilber!..

— Neden susacakmışım?. Ayıp değil a!. O aptal oğlanla, sümüklü kız zıddıma gidiyor.. Onlara ziftin pekini yediresim geliyor billâh!. Babaları olacak şişko da pintinin biri...

Dadı bir iskemleye ilişerek:

— Şimdi onları bırak, dedi. Cem Bey de var soframızda.. Sevgili Cem.. Onun sevdiği herşey bulunmalı soframızda Dilber.. Öyle değil mi?.

— A elbette Dadı hanım... Küçük Beyin bütün sevdiği yemekleri bilirim ben.. Onları seve seve yaparım.. Zavallı küçük bey!..

Dadı içini çekti. Yüreği şişmiş gibi, elini göğsüne bastırmıştı:

— Beyefendi ona bu evde evlât pâyesi verdi ama, bir kere işler sarpa sardı işte!. Neyse...

Dadı'nın bir gün ağzından kaçırdığı sözlerden, Dilber, ailenin o müthiş sırrına azıcık ermiş bulunuyordu.

Dadı'ya uzun uzun baktıktan sonra, yanına yaklaştı. Yavaş sesle:

— Dadı hanım, dedi. Sen de bilirsin ya... Beyefendi, Cânan Hanımın kendisini sevmediğine emindi.. Karısının hoşlanıdığı kimselere herhalde bu yüzden garez bağlardı! Yoksa, aslında kötü adam değildir bence... Baksana, Müjde'yi babasına verdi mi?... Üvey ana elinde hırpalanmasın diye onu bırakmadı.. Ablası ölür ölmez başından atmağa bakamaz mıydı sanki?..

Dadı dalgın dalgın başını salladı:

— Bunda kendine göre bir hesabı olmalı derim.. E, kız fidan gibi yetişiyor.. Yarın değme genç eline su dökemiyecek. Böyle bir kıza veli olmak hazine değer, hazine... Sen benim sözüme bak.. O tüccar adamdır. Her işini hesapla görür.. Kızı kim bilir kime satacak?. Karun kadar serveti olsa, onun gözü gene paraya doymaz.. Ben bunu bilirim, bunu söylerim..

Kısa bir sessizlik oldu. Dadı tekrar içini çekti:

— Ben Cem'in halini hiç beğenmiyorum Dilber.. Zavallı yavrum, çok acı çekiyor.. Bu acı onu bitirecek..

Dilber ellerini kalçalarına dayadı, tasalı tasalı:

— Öyle Dadı hanım, dedi. Küçük Bey çok kederli.. Bunu ben de görüyorum... Ne ise ki, Müjde ile avunuyor..

— Bana kalırsa, o hiçbir şeyle avunamaz... Hem yakında gidecek... Beyefendi onu bu evde artık istemiyor sanıyorum...

Dilber tekrar fırının başına geçmişti:

— Onu affetmek büyüklüğü gösterdiydi hani .. Yine de içinde bir ukde saklıyor olmalı!.. N'olur sanki, büsbütün affetse!.. Herşeyi tamamen unutsa!.. Hey gidi Cem Bey! Şuraya bir karış çocukken gelmişti. O gün daha dün gibi gözümün önünde.. Cânan Hanımla ne iyi arkadaştılar!.. Senelerce bir arada tatlı tatlı yaşadılar.. Kader bu çocuklardan ne istedi, bilinmez ki .

Bir klâkson sesi Dilber'in sözünü kesti. Bahçenin kapısı önünde bir otomobil durmuştu. Dadı ile Dilber telâşlandılar. Dadı:

— Sen koş, onları karşıla!.. dedi. Ben fırına bakarım.. Bu yaştan sonra merdivenleri bir düziye inip çıkamıyorum..

Hurşit Bey misafirleriyle beraber gelmişti. Bunlar, Dadı'nın dediği gibi, Sadık Bey, Ekrem ve Ayten'di.

Çocuklar önden eve doğru koşuyorlar; iki erkek onları takip ediyordu.

Hurşit Bey, elindeki paketleri alan Dilber'e:

— Müjde nerede .. diye sordu.

Dilber bir an durakladı. Müjde'nin nerede olduğunu pek iyi bilmiyordu çünkü... Bütün bildiği, bir saat kadar evvel onun Cem Beyle Namazgâh'a doğru gittiği idi.

Fakat öteden Şaban imdadına yetişti:

— Az evvel küçük hanımın Cem Beyle namazgâha doğru gittiğini gördüm Beyefendiciğim...

Hurşit Bey, o ufak tefek halinden umulmaz sert bir sesle:

— Onu çabuk çağır!... diye emretti.

Misafirler salona henüz girmişlerdi ki, Müjde, bir ışık huzmesi gibi içeriye sızdı. Ona çevrilen bütün gözlerde birden tatlı bir pırıltı belirmişti. Sadık Bey:

— Gel bakayım benim küçük kızım, diye bağırdı. Bak sana arkadaşlarını getirdim...

Müjde, Sadık Beyin elini öptü; arkadaşlarının ellerini sıktı. Ekrem şimdi onbeş yaşında idi. Sıska boyunlu, ablak yüzlü bir çocuktu. Sıkılgan ve şaşkın bir hali vardı. Ayten ise, onun tam aksine, tombalak, pervasız, hattâ biraz da arsız bir kızdı. On yaşından fazla değildi ama gösterişliydi. Ve pembe, sıhhatli yüzünde şaşılacak bir fettanlık okunuyordu.

— Cem ağabey gelmiyor mu?.. diye heyecanla sordu.

Müjde:

— Hayır, o tepeye gitti; dedi. Ama çağırabilirim..

Hurşit Bey:

— Onu bırak! diye sertleşti. Sen misafirlerine biraz piyano çal bakayım!...

Şişman vücudünü geniş bir koltuğa yerleştirmiş olan Sadık Bey, gevrek gevrek gülerek:

— İşte bu âlâ!.. Çok âlâ!.. diye tasdik etti.

Şimdi üç çocuk piyanonun başına geçmişlerdi.

Müjde iki senedenberi piyano dersi alıyordu. Öğretmeni onun istidadına hayrandı. Fakat Ekrem'in hayranlığı kat kat fazlaydı:

— Parmakların nasıl da basacağı taşları biliyor Müjde!.

— Onlar taş değil, tuş!..

— Ellerine hiç bakmadan çalışına çok şaşıyorum..

— Ellerime bakarsam, notaya bakamam da ondan.

Ekrem babasına döndü:

— Baba ben de piyano dersi alsam olmaz mı ..

Herkesi güldüren bu suale, Ayten acele karşılık verdi:

— Küçük bey, sen kendi derslerine çalışsan daha iyi edersin.. Bu sene sınıfta kaldığını unutma!..

Ekrem kıpkırmızı oldu. Ayten, yüksekten baktığı bu koca oğlanı fırsat düştükçe bozmaya bayılıyordu. Ona gizlice dilini çıkardı.

Fakat Sadık Bey oğlunu müdafaaya girişmişti:

— Ekrem bundan sonra sınıfının en çalışkan talebesi olacak, bana söz verdi.. Öyle değil mi Ekrem?.

Hurşit Bey söze atılarak:

— Elbette ya!.. dedi. Bana da tahsilini parlak bir şekilde bitirip babasının fabrika işlerini eline almayı vaadetti.. Bu iş gecikmemeli Ekrem'ciğim... Baban seninle iftihar etmeli!.

Kırpışan şaşkın gözleri iki erkek arasında mekik dokuyan oğlan:

— E.. evet.. diye kekeledi. Ben de babam gibi büyük bir tüccar

olacağım... Çok para kazanacağım... Sonra da... sonra da güzel bir kızla evleneceğim.

Kopan kahkahalar oğlanı büsbütün aptallaştırmıştı. İki küçük kız sarmaş dolaş olmuşlar, piyanonun üzerine kapanmışlardı. Oğlanın imdadına koşmak yine Sadık Beye düştü:

— Evet, dedi. Oğlum dilediğim gibi yetşiirse, ben onu güzel, zekî ve istidatlı bir genç kızla evlendireceğim..

Ekrem, Müjde'nin tuşlar üzerinde koşuşan küçük parmaklarına bakarak, içi içine sığmaz bir halde:

— Ama.. diye sırıttı. O kız muhakkak piyano çalsın baba!..

Kristal âvize altındaki büyük sofrada yenen yemek gayet neş'eli geçiyordu. Sadık Bey tuhaf hikâyeler anlatıyor, çocukları gülmeden kırıp geçiriyor; o akşam mûtadından birkaç kadeh fazla atmış olan Hurşit Bey de onların neş'esini coşturacak bir müsamaha gösteriyordu.

Yalnız sofranın öbür ucunda oturan Cem sessizdi. Tabağına dikilmiş olan dalgın gözlerinde derin bir hüzün okunuyordu. Arada sırada, sırf sofranın âhengine uyabilmek için tebessüm etmeye çalışıyordu. Lokmalar âdeta boğazında durmaktaydı.

Bir aralık Hurşit Bey ona soğuk bir şekilde bakarak:

— Orada ne somurtup duruyorsun öyle? diye söylendi.

Cem hemen saygılı bir tavırla:

— Ben mi?.. dedi. Hayır enişte bey, sizi dinliyordum.

— Suratından düşen bin parça olacak neredeyse.. Yoksa bu evde artık seni şenlendirecek mevzu kalmadı mı?.

Yüzü ateş kesilen Cem:

— Ne münasebet!.. diye mırıldandı.

Hurşit Bey, sofranın sıcak neş'esine bir buzlu duş gibi inen âni bir öfke ile:

— İki yüzlülüğü bırak! dedi. İstanbul'a niçin geldin?.. Sırf bir mezarı ziyaret etmek içinse, o mezarın başına git!. Bu sofranın başında bir mezar taşı gibi dikilip durmana tahammülüm yok!.

Cem ayağa kalkarak:

— Affedersiniz enişte bey, dedi. Sizi bu derece sıktığımı bilmiyordum.. Buradan gideceğim, üzülmeyiniz.. Beni kalben affedeceğiniz güne kadar evinize dönmiyeceğim..

Sadık Bey araya girmek istedi. Fakat vaziyetin ciddiyeti onu şaşırtmıştı. Çocuklar da şaşırmışlardı. Yalnız Müjde, evvelce de buna benzer küçük bir sahne görmüş olduğundan, çabuk kendine geldi. Demek Cem ağabey bu defa büsbütün, yahut hiç değilse çok uzun bir zaman için gidecekti!. Müjde onu görmeden nasıl yapardı?. Bu hasretin acısı daha şimdiden içine çöküvermişti.. Boğazına bir hıçkırık düğümlendi:

— Cem ağabey!.. diye bağırdı. Gitme Cem ağabey..

Sonra Hurşit Beye panik dolu gözlerle bakarak:

— N'olur, n'olur onu böyle kovma enişteciğim... diye yalvardı.

— Kes sesini!.. Eğer ona çok acıyorsan, beraber gidebilirsin!..

Sadık Bey, bu sarhoş saçmalarını önlemek için:

— Yapma birader, diye atıldı. Ne oldu sana böyle?.. Onlar senin çocukların... Mâkul olsana biraz.. Ortada ne var sanki?

Sadık Bey işin içyüzünü bilmediğinden, basmakalıp sözlerle nutkuna devam etti. Dadı da Hurşit Beyi teskin için yalvarıp yakarıyordu. O sırada Cem odadan dışarıya çıkmıştı. Müjde, Ayten'in omuzuna kapanmış ağlıyordu...

Cem, odasında bir zaman ışığı yakmadan durdu. Adımları yavaşça açık pencereye doğru sürüklenmişti. Dışarda simsiyah bir gece vardı. Kalbinin derinliklerindeki ümitsizlik kadar siyah ve sonsuz... Esen hafif bir rüzgâr, alnında boncuklanmış olan terleri soğuturken, yanaklarından aşağı sıcak gözyaşları dökülmeye başlamıştı...

Gözleri önünde yine Cânan'ın sevgili hayali vardı. Bütün ruhuyla o hayale tapıyordu. Bir serab olan bu varlığa hâlâ ait olduğunu hissetmek müthiş bir şeydi!.. Evet, o hâlâ yanıbaşında, teninin, canının içindeydi. Kendisiyle yekvücut, yekruh halindeydi..

Başını pervaza dayadı. Yanan bağrını gizli hıçkırıklar sarsıyordu:

— Cânan! Cânan!.. diye inledi.

Evet, gidecekti... Kara bahtı, onu bu evden ebediyen uzaklaştırıyordu.. Sonsuz bir gurbete uzanan o yolun üzerindeydi, işte... Fakat, hayatı gibi kolları da bomboştu.. Kendisini şüphesiz çarçabuk unutacak bir küçük çocuktan başka dünyada hiçbir şeyi yoktu.

Arkasında hafif bir ayak sesi duyarak başını çevirdi. Müjde bir gölge gibi yanına sokulmuştu:

— Cem ağabey, sahiden gidiyor musun?.

Küçük kızın hıçkıran sesi Cem'in kâbusunu sarstı. Birden döndü:

— Evet Müjdem.. Gidiyorum.. Sabahleyin erkenden gideceğim..

Müjde delikanlının ellerine sarıldı:

— N'olur gitme!.. Senden ayrılmak istemiyorum Cem ağabey... Enişteme ne oldu böyle?.. Ona beraber yalvaralım.. Gönlünü edelim. Olmaz mı?.

Cem ışığı yaktı. Sonra çocuğu kollarının arasına adı, onu bağrına bastı:

— Yavrum, Müjdem.. Bu ayrılık benim için çok daha güç... Fakat gitmem lâzım.. Enişte beyin beni bu evde istememekte hakkı var. Sana şu kadarını söyliyeyim: Burada benim ruhum, onu sevmeyen Cânan'ın ruhuyla o kadar beraber ki!. Bu birlik ona ebedî bir ihanet!. Sen bunu anlayamazsın.. Bu çok derin bir mesele!. Fakat bir gün yine döneceğim elbet.. Ergeç.. Sen üzülme!.. Sana oradan uzun mektuplar yazarım.. Sen de yazarsın bana. Hiç üzülme Müjdem.

Kızı, ağrıyan kalbinin üstünde sıktıkça inanılmaz bir şifa hissediyordu. Dudakları onun ipek saçlarının arasında:

— Sen hayatta biricik tesellimsin benim.. diye fısıldadı. Fakat şunu belle ki, beni iyi bir insan olarak yetiştirmek için hiçbir fedakârlıktan çekinmeyen bir adama karşı boynum daima eğridir. Ona itaat etmek vazifemdir... Sonra... Onun sahip olamadığı bir kalbi ben esir ettim. Bu kazancıma karşılık hayatımı versem yine azdır.. Sen böyle şeyleri anlayamazsın..

* * *

Müjde hıçkıran sesini genç adamın göğsünde boğarak:

— Anlıyorum Cem ağabey, dedi. Anlıyorum..

Takvimden her gün bir yaprak eksiliyor ve her gün Müjde postacının yolunu bekliyordu. Cem sözünde durmuştu. Ona muntazaman haftada bir mektup gönderiyordu. Bu mektuplar öyle samimî, öyle gönül alıcı idi ki, herbiri Müjde'ye ayrı bir bayram ettiriyordu.

O da, iri, çirkin yazısiyle sevgili ağabeyciğine cevaplar yazıyordu. Bütün günlük hayatını, evde olup bitenleri, okulunu, derslerini ve bilhassa o büyük hasretini en saf ve tabiî ifadelerle anlatıyordu. Böylece her satır, hattâ her kelime, iki kalb arasındaki rabıtanın perçini olmakta ve o rabıtayı ölmezliğe namzet kılmakta idi.

Haftaları aylar, ayları seneler takip etti..

Yapraklar arasından elenen güneş, iki fıstık çamı arasındaki hamakta yatan Müjde'nin solgun yüzünü benek benek yaldızlıyordu. Ilık bir bahar sabahıydı. Uzun ve monoton bir kıştan sonra, o yıl bahar biraz geç, fakat fevkalâde güzel gelmişti.

Müjde'nin hamaktan sarkan elinde bir kitap vardı. Bu, on yıldanberi yolunu beklediği Cem ağabeyisinin kendisine Fransa'dan gönderdiği bir şiir kitabıydı. Cem ağabey, yüksek tahsilini bitirdikten sonra, Hurşit Beyin kararı ve bazı dostların delâletiyle — yurda bir kere bile dönmeden — Nancy'deki bir mâden şirketinde vazife almıştı.

Müjde onu beklemekten usanmıyor, vazgeçmiyordu. Bu sebatının mükâfatını da nihayet göreceğini bir kaç gün evvel öğrenmiş bulunuyordu. Evet, nihayet Hurşit Bey, o vahşi inadını yenebilmiş ve Cem'e affını bildiren bir mektup göndermişti.

Eğer Cem işinden hemen izin alabilirse, o hafta içinde İstanbul'a gelebilir ve Müjde'nin doğum gününde hazır bulunabilirdi. Genç kız birkaç gün sonra onsekiz yaşına basıyordu.

Büyük bir heyècanın yüzünü pembeleştiren aksi, Müjde'nin solgun güzelliğine bir saadet ışığı serpti. Güzel elâ gözleri tatlı bir cilâya büründü. İçindeki karanlık kederi aydınlatan müphem bir ümidin ra'şesiyle sarsıldı. Fakat hülyalarını, Dadı'nın sesi birden altüst etti:

— Müjde, yavrum! Sana kahvaltını getirdim...

İhtiyar kadın elindeki tepsiyi küçük masanın üzerine koyuyordu. Müjde içini çekti. Kırık bir sesle:

— Teşekkür ederim dadıcığım, dedi. Fakat hiç iştaham yok..

Dadı ona üzgün - üzgün baktı. Sonra yavaşça yanına oturdu:

— Sen içindeki bu kuruntuları atmaya bak kızım. Ne var Allaha şükür?. Bak, yakında evleneceksin.. İyi bir erkeğin, güzel bir yuvan olacak.. Beyefendi de doğrusu sana tam bir babalık ediyor. Çeyizin çimenin bundan daha âlâsı olmaz. Kendi öz baban bile böylesini yapamazdı hani.. Bîçarenin keşke bir kaç yıl daha ömrü olsaydı, da bu günü görseydi! Eh, ömrü o kadarmış ne yapalım?.. Sen babasız sayılmazsın.. Dedim a, enişten, sana öz babadan daha ileridir yavrucuğum.

Müjde bezgin bir tavırla:

— Biliyorum, dedi. Hepsini biliyorum, dadıcığım... Fakat enişte-min iyi niyetleri acaba beni mes'ut etmeye kâfi mi?. O bu izdivacı kendi ticaret plânlarına göre hazırlıyor.. Benim arzumu, hislerimi hiç düşünmüyor.

— Senin arzun nedir yavrum?.

— Evlenmemek!.. Evet. evlenmemek.. Hele o para şımarığı, aptal Ekrem'le hiçbir zaman...

Dadı telâşlandı:

— Yoo! Öyle söyleme kızım... Ekrem, maşallah arslan gibi genç. Nesi var? Babasının fabrikası şimdi onun elinde. Varsın yüksek mektebi bitirememiş olsun, ne çıkar?. Diploması sana lâzım mı?

— Dadı, bunlar mesele değil! Onu sevmiyorum ben!.. Onu hiç sevmiyorum.

— İlâhî kızım. Nikâhta keramet vardır. Evlendikten sonra seversin..

— Hiçbir zaman sevemem. Bunu biliyorum.

Müjde gözyaşlarını tutmak için yutkundu. Başını önüne eğerek kederle:

— Sen de beni anlamıyorsun, dedi. Beni hiç kimse anlamıyor. Yalnız biri var ki.. Evet, yalnız o beni anlayabilirdi belki!.

— Kimden bahsediyorsun?.

Müjde elindeki kitabın arasından bir fotoğraf çıkardı, ona muhabbetle uzun uzun baktı:

— Tabiî Cem ağabeyimden bahsediyorum... O, bu evelnmeye razı olur muydu acaba?.. Eminim ki, hayır. Ah, keşke burada olsaydı! Ne iyi olurdu! Onun gibi anlayışlı bir dosta ne kadar ihtiyacım var.

Dadı sükût etmişti. Cem'i o da o kadar özlemişti ki! Hakikaten şimdi burada olsaydı..

Müjde dalgın dalgın:

— Ne kadar yakışıklı, ne kadar hoş bir adam değil mi dadı?... diye mırıldandı. Resme bakarsan çok fazla değişmemiş. Gözlerinin o derin bakışında ne sonsuz bir şefkat gizli!.

Dadı hafif bir göğüs geçirerek:

— Eh, sana gurbetten de akıl hocalığı edebilir kızım, dedi. Boyuna mektuplaşıyorsunuz. Ona yaz da sor; bir hacetin varsa, danış... Elbet aklının erdiğini söyler...

Müjde gülümsedi:

— Yazmama lüzum yok artık dadıcığım... Yakında gelecek. Belki de çok yakında...

— Ben pek zannetmiyorum. Yâni, Beyefendinin onu sahiden affettiğine inanmıyorum. Tutalım öyle olsun. Cem onurludur. Öyle affedilir edilmez koşup geleceğini sanmam!.

Müjde mes'ut bir şekilde:

— Ona ben de yazdım, dedi. Doğum günümde bulunması için yalvardım. Beni kırmaz herhalde.. Nasıl beklediğimi biliyor. İnan dadıcığım, onu dayanılmaz şekilde özledim. Ona o kadar ihtiyacım var ki!

Dadı, bir dua mırıldanır gibi, belirsiz bir şeyler söyledi. Müjde hamaktan kalkmış, masanın başına oturmuştu. Ağır ağır çayını karıştırarak:

— Onun mektupları hayatımın en büyük tesellisi... diye devam etti. Beni unutmadığını, daima düşündüğünü ve özlediğini anlıyorum. İfadeleri, devamlı alâkası beni mes'ut ediyor. Fakat bu bana yine de kâfi değil. Benim daha yakın, daha esaslı... Nasıl diyeyim? âdeta mücessem bir şefkate ihtiyacım var. O şefkat beni sarsın, içimdeki şu acıyı bastırsın, bana inanç, cesaret ve kuvvet versin!.

Dadı hemen:

— Bu aradıklarını sen kocanda bulacaksın kızım, dedi. Bak görürsün, ne kadar mes'ut olacaksın! Ekrem senin için deli divane oluyor. Bir dediğin iki olmayacak, her arzun yerine gelecek, sultanlar gibi yaşıyacaksın vallâhi...

Dadı, genç kızı bu hususta iknâ için söylendi durdu. Müjde iştahsızca çayını içerken, hafif hafif başını sallıyor, fakat onu artık dinlemiyordu...

Ekrem piyanonun yanında, ayakta duruyor, Müjdenin tuşlar üzerinde uçan parmaklarını seyrediyordu. Uzun boyu, dar omuzları ve öne doğru eğilmiş kocaman başiyle bir sual işadetini andırıyordu. Çok temiz giyinmişti. Miyop gözlerindeki kalın bağ gözlükler yüzüne garip bir ciddiyet veriyordu. Bir bakıma yakışıklı bir gençti. Kibar ve terbiyeli bir hali vardı.

Az ötede karşı karşıya oturan Hurşit Beyle Sadık Bey, iki genci iftihar dolu bakışlarla seyretmekte idiler. Onları birleştirmek kararını verdikleri gündenberi keyiflerine diyecek yoktu. Çocuklar birbiri için her bakımdan biçilmiş kaftandı çünkü. Bilnassa bu izdivacın, her iki tüccarı, ticarî ideallerine kavuşturmak gibi fevkalâde avantajlı bir yönü vardı. Birleşecek milyonlar, onları yarının milyarderleri yapacak emsalsiz teşebbüslere imkân sağlayacaktı.

Büyük bir zevkle piposunu tüttürmekte olan Sadık Bey:

— Müjde'nin doğum gününde nişanı da ilân ederiz artık!.. dedi.

Hurşit Bey geniş bir tebessümle:

— Niçin olmasın? diye cevap verdi. Onlar çoktan birbirinin olmak için can atıyorlar bence.. Kızın nazına kulak asmam.. Kızlar bu durumda her zaman nazlı olurlar. Bak, oğlana nasıl bakıyor? Onun kalbini yaktığından nasıl emin. İçi gidiyor birader, içi. Sen tasa etme, bu işler böyle olur...

Piyanodan yükselen tatlı nâğmelere kendini vermiş olan Müjde, konuşulanlardan bir kelime bile duymuyordu. Bu musiki seli onu uzaklara, hayalî bir âleme sürüklemişti. Bu yüzden, arada sırada Ekrem'in ateşli bakışlarına cevap veren tebessümleri, o bakışların çok ötesindeki sevgilinin gözlerine gülümsemekteydi!.

Birden salonun kapısı açıldı ve içeriye Ayten girdi. Koltuğunda bir deste nota vardı. Elindeki mektubu şen bir tavırla Müjde'ye doğru sallıyordu:

— Müjde, sana müjdem var... Nancy'den, Cem ağabeyinden mektup...

Müjde yerinden fırlayarak mektubu kaptı. Sonsuz bir heyecan içinde, hiçbir şey söylemeden onu yırtarak okumaya başladı. Satırları yutan gözlerinde bir sevinç paniği şahlanmıştı. Etrafındakilere bıran görmeyen gözlerle baktı. Sonra kendini toparladı. Soluk soluğa:

— Geliyor! dedi. Geliyor!.. Doğum günümde bulunacak...

Kısa bir sessizlik oldu. Müjde heyecanındaki ifratın mânasız kaçtığını anlamış, ciddileşmişti. Kendisini hafif bir alayla süzen Ayten'e dönerek:

— Kusura bakma Ayten'ciğim dedi. Hoş geldin! O notalara bakabilir miyim?.

Ayten, züppe bir tavırla:

— A, elbette şekerim, diyerek ötekilere göz kırptı. Ve notaları Müjde'ye uzattı.

Ayten o yıl konservatuvarı bitiriyordu. Sesi çok güzeldi. Şan derslerinde fevkalâde başarı göstermişti. Şimdi büyük bir hızla ilk konserine hazırlanmaktaydı.

Müjde:

— Bunlar konserde okuyacağın parçalar mı? diye sordu.

— Evet cicim. Bizim profesör, bu konserin bir san'at hâdisesi olacağını söylüyor.

Ellerini iri kaçalarından geçirdi:

— Biraz incelmem lâzım. Ne yapayım bilmem ki! Korseler de fayda etmiyor.

Sadık Bey tebessümle:

— Perhiz et güzelim! diye araya girdi. Senin gibi güzel bir genç kızın bu kadar boğazına düşkün olması facia doğrusu!..

— Evet oburluktan vazgeçmeliyim Sadık amca. Hakkınız var ama bu, o kadar güç ki!.

Elini cebine sokmuş, bir avuç leblebi çıkarmıştı:

— Yemeden duramıyorum işte!.. Hele abur cubura bayılıyorum. Ekrem ağabey, leblebi ister misin?.

Ekrem'in gülüşü yarıda kaldı:

— Yo! istemem Ayten. Sen bize birkaç şarkı söylesen daha makbule geçer.

— Vah yavrum, iştihamdan biraz sana verebilsem ne iyi olurdu! Sıskalıktan canın çıkıyor. Pardon. Yâni çok zayıfsın demek istiyorum. İnşallah evlendikten sonra toplanırsın. Tabiî karın sana çok iyi bakacak! Öyle değil mi Müjde'ciğim?.

Çapkın gözlerini Müjde'ye doğru kaydırmış, kıs kıs gülüyordu. Onun bu imâsını anlamamazlıktan gelen Müjde, notaların üzerine eğilerek:

— Şu parçayı beraber geçelim mi?.. diye mırıldandı.

— Tabiî ya!.. Onları neye getirdim?.

Mes'ut bir şaşkınlık içinde olan Ekrem'in elinden tuttu:

— Sen de bize küçük bir yardımda bulunacaaksın Ekrem ağabey. Notaların yapraklarını çevireceksin. Haydi öyle afallanma canım, dikkat et!.

Öteden kendilerini heyecanla seyreden iki yaşlı erkeğe dudağının ucuyla birer küçük öpücük gönderdi ve şarkıya başladı.

Köşkün büyük salonu davetlilerle dolmuştu. Müjde'nin onsekizinci doğum yılı kutlanıyordu. Fevkalâde zârif ve göz alıcı pembe tuvaleti içinde genç kız bir peri kadar güzeldi. Bütün gözler, hayranlıkla bu güzelliğin üzerinde toplanmıştı. Ekrem de sonsuz bir heyecan içinde, taptığı bu meleğin peşinden ayrılmıyordu.

Bu mutlu gün hakkında birkaç söz söylemek üzere ortaya gelen Sadık Bey, orada hazır bulunan davetlilere teşekkürle başlayan, küçük bir nutuktan sonra, büyük sürprizi yaptı. Müjde ile Ekrem'in nişanlarını ilân etti..

Bu sürprizin yarattığı sevinç coşkunluğu öyle muazzam bir gürültü dalgası vücude getirmişti ki, hiç kimse o esnada, köşkün önünde bir taksi durduğunun farkında bile olmadı.

Bu taksiden Cem inmişti. Müjde'nin günlerdenbe.i sabırsızlık ve üzgünlükle yolunu beklediği Cem...

Genç adam çevik adımlarla merdivenleri çıkarak köşkün açık kapısından girdi. Valizi ile pardesüsünü bir uşağa vererek salona doğru yürüdü. Tam o sırada genç nişanlıların parmaklarına yüzükler takılıyordu...

Cem biran kapının önünde hayretle durakladı. Gözlerine ve kulaklarına inanamıyordu. Bu şaşkınlığı iki sebeptendi: Birincisi parmağına yüzük takılan şu harikulâde güzel kızın, ölen sevgilisinin bir timsâli oluşu; ikincisi ise, bu sürprizli nişandı...

Evet, Müjde'nin ablasına o inanılmaz benzerliği birden Cem'in ruhunu altüst etmiş, aklını başından almıştı. (Kendisine göndermiş olduğu fotoğraflarda bu benzerliği bu raddede tasavvur etmek imkânsızdı.) Onun şu aptal Ekrem'le böyle apansız nişanlanışı ise Cem'in bütün varlığını âdeta felce uğratmıştı.

Müjde, Cânan'ın timsâli olabilirdi. Fakat bu nişan cidden imkânsız bir şeydi. Buna inanmak mümkün değildi doğrusu!. Çünkü Müjde mektuplarında kendisine böyle bir tasavvurdan hiç söz açmamıştı. Hattâ Ekrem'den daima «Bizim aptal oğlan» diye bahsediyordu. Böyle birdenbire nasıl karar vermişti?..

Cem büyük bir ruhî hercümerç içinde orada kalakalmıştı. Yoksa Müjde'yi bu izdivaca mecbur eden gizli bir sebep mi vardı?.. Zihninden binbir ihtimalin yıldırımı geçti. Sapsarı kesilmişti..

Birden küçük bir sevinç çığlığı kulaklarını tıkayan uğultuyu yırttı. Müjde onu görmüştü. Kendisine doğru koşan bu pembe bu-

lutu bir rüyada gibi kucakladı...

Ama Müjde hemen kendini toplamış, bir adım geri çekilmişti. Elele büyük bir hasret ve muhabbetle bakıştılar...

— Müjdem, müsaade et de seni tebrik edeyim!.

— Teşekkür ederim Cem ağabey... Bugün gelmeyiverirsen diye öyle korkuyordum ki!.

— Geldim, yetiştim işte!.. Saadetine de şahit oldum!.

— !!!...

Müjde, Cem'in sesindeki acılığı farketmiş, susmuştu. Ruhunun içine kadar sızan bu sevgili bakışlarda, hatasını yüzüne vuran bir ifade vardı sanki!.. Evet, evet, hatâ ettiğini biliyordu. Bu hatâyı çarçabuk anlamıştı. Büyüklerin baskısına son dakikada da mukavemet etmesi, hattâ o baskıya caniyle, hayatiyle karşı koyması gerekti!. Bunu neden yapamamıştı?.. Bir avuç servet mi gözünü kamaştırmıştı?. Hayır, Müjde, önüne serilen o servetin ve lüksün iradesine tesir edebilmiş olmasını kabul etmiyordu. Ona vaadedilen parlak hayat başını döndürmüş olamazdı. Şu halde neden mağlûp olmuştu?. Sevmediği ve sevemiyeceği bir budala ile evlenmeye razı oluşu, sırf ona merhametinden miydi?. Gözyaşları, yalvarmaları, nihayet tehditleri (Ekrem son dakikada intihar etmekten de dem vurmuştu). karşısında mı kalbi yumuşamıştı?. Hayır, hayır. Daha doğrusu, Müjde sebebini bilmiyordu. Bu işe niçin ve nasıl razı olduğunu hatırlamıyordu şimdi!

Cem saygılı bir tavırla, Hurşit Beyin elini öptü ve hicranlarını gizleyen tabiî bir vakarla ona teşekkür etti. Varlığı bir yığın kara toprak olan Cânan'ının vuslatına ermek bahtiyarlığını idrak etmiş bulunan bu ak saçlı adam, Cem'e bir rakip olmaktan çok uzaktı artık... Herkesi hayran bırakan bu fevkalâde yakışıklı genç erkeğin bütün husumeti, şimdi, Cânan'ının timsâli olan Müjde'yi kazanan şu milyoner züppeye yönelmiş bulunuyordu.

Onu tebrik ederken soğukkanlılığına bürünmüştü. Etrafını saran eski dostlar ve arkadaşlar da samimî bir alâka ile kendisini kuşatarak moralinin bir parça düzelmesine yardım ettiler. Böylece büyük bir irade gücü göstermeye muvaffak oldu.

Cem'e karşı en fazla yakınlık gösterenlerden biri de Ayten olmuştu. Sıkı bir korse içinde katıltığı tombul vücudünü dekolte bir şifon tuvaletle teşhir eden genç kız ona o kadar çok sual soruyor ve etrafında öyle şen kahkahalar atıyordu ki, Cem âdeta afallamıştı.

— Sen neş'eni hiç kaybetmemişsin, bu fevkalâde bir şey Ayten! dedi.

— Neş'emi kaybetmek için ne sebep var? Hayatı ciddiye mi ala-

yım yâni?. Kendimi bir kuş gibi hür ve mes'ut hissediyorum. Yaşamak güzel, çok güzel. Haydi gel, seninle dans edelim...

Cem'in gözleri Müjde'de idi. Ekrem'in kollarında dönen bu sevgili varlık, onun kalbindeki ağrıdan ne kadar habersiz görünüyordu! Hoş Cem de kendi vakarı içinde gayet mes'ut bir intıba bırakmakta idi ya!.. Böylece, sık sık karşılaşan iki çift göz, yalancı tebessümlerle birbirini aldatmakta idi.

Cem, Ayten'le dans etti. Sonra, Müjde'nin piyanosunun refakatinde onun güzel sesini dinledi. Bu delişmen kız, şüphesiz bir istidattı. Fakat Cem, asıl Müjde'nin parmaklarından dökülen nâğmelerle büyülenmişti. Ah, onu bir dansa, davet edebilse ve onu tenha bir köşeye çekebilseydi!.. Onunla bir lâhza olsun yalnız kalmak istiyordu...

Bu zor olmadı. Pembe rüya, kalbindeki kara kâbusu dağıttı. Onu kollarında uçurdu, onunla sihirli bir âleme yükseldi.

Dansta hiç konuşmadılar. Sonra bitişikdeki kütüphaneye geçtiler.

Yalnız kalır kalmaz Cem'in ilk hareketi Müjde'yi sıkı sıkı bağrına basmak oldu. Genç kızın kolları da onun geniş omuzlarına sıkı sıkı dolanmıştı. Cem kokladığı ipek saçlarda, ruhunun delicesine özlemiş olduğu o esirî ıtrı buldu. Bu koku, Cânan'ın teninden onun içine sızmış, kalbinde ebedî bir büyük yaratmıştı.

— Müjdem, sana kavuştuğum için dünyalar kadar mes'udum!.

— Ben de Cem ağabey.. Ama.. Keşke keşke daha evvel gelseydin!..

— Niçin Müjdem?..

— Çünkü... Çünkü...

Müjde birden gözlerine dolan yaşları ondan kaçırdı. Ve ondan kaçmak ister gibi bir hareket yaptı. Cem kızı bileğinden yakaladı:

— Dur, sana bir şey sormak istiyorum.

Müjde telâşlı ve üzgün:

— Biliyorum, dedi. Sormak istediğin şeyi biliyorum. Sana şimdi hiçbir şey söyleyemem. Beni affet!.

Genç adam kapıya gerilerek:

— Mes'ut değil misin Müjde?.. diye fısıldadı.

— Yoo, mes'udum. Çok mes'udum. Aksini düşünmek için ne sebep var?..

— Beni aldatamazsın.. Sadece bu.. Yoksa, senin vermiş olduğun hayatî karaıa karışmak bana düşmez tabiî..

Müjde önüne baktı. İçindeki ümitsizliği ona anlatmak istemiyordu. Çünkü, kendi kendisine dahi veremediği bir cevabı ona izah

etmesine imkân yoktu. Bu cevabı belki zaman, belki de bir mucize ortaya koyacaktı.

Sırtını Cem'e dönerek pencereye doğru yürüdü:

— Sen benim her şeyimsin. Ablam beni sana emanet etti Cem ağabey. Hayatımın bütün meselelerini senin kararınla halletmem icap ederdi. Senden özür dilerim. Çok özür dilerim...

Dolan gözlerine yaşları içirmek için başını kaldırmış, bir heykel gibi hareketsiz kalmıştı. Neden sonra başını çevirdi ve Cem'in oradan bir gölge gibi silinip gitmiş olduğunu gördü...

Bütün aile terasdaki çay sofrası başındaydı. Müjde ile Cem'den başka herkes neş'eli idi. Vakıa onlar da neş'eli görünmeye çalışıyorlardı. Fakat boyuna gözgöze gelmekte ve lokmalar boğazlarında durmaktaydı.

Ekrem'in aşırı alâkası Müjde'yi sıkıyordu cidden. Çayına şeker koymak, pastasını kesmek, sandöviçine tereyağ sürmek ve dahası, elinin ve gözünün her uzandığı yere atılmak ister gibi hareketleri biraz gülünç de kaçıyordu. İkide bir:

— Müjde, diyordu; bana emret!. Emret sevgilim. Sana kul, kurban olmak istiyorum..

Müjde sabırla:

— Teşekkür ederim, teşekkür ederim, diye tekrarlıyordu. Bak, Ayten'in turtası bitmiş. Lûtfen ona bir başka parça kes!.

Ayten oburcasına atıştırıyordu. Bir yandan da kıs kıs gülerek, Sadık Beye bakıyordu:

— Sadık amca, ne derseniz deyin perhiz yapamıyorum işte!. Allahın verdiği bu kadar nefis yiyeceklere boykot mu edeyim a canım?. Biraz insaflı olun!..

Hurşit Bey:

— Âfiyet olsun kızım, dedi. Sen kimseye bakma!. İstediğin kadar ye, iç. Bu dünyada başka ne var? Yiyip içmek, gülüp eğlenmek...

Ekrem:

— Para kazanmak da var amcacığım, diye atıldı. Para kazanmak.

— Canım o tabiî değil mi?. Herşey paraya bakar. Dünyanın bütün nimetleri para ile satın alınır.

Cem:

— Yalnız saadet para ile satın alınamaz enişte bey!.. dedi.

— O da, o da.. Parayı veren düdüğü çalar oğlum. Ha, söz açılmışken şu bizim büyük projeden bahsedelim biraz... Hepimizin iştahını açar bu mevzu. Ey Ekrem'ciğim, şu milyarların gizlendiği tılsımı nasıl bozacağız? Bir daha izah etsene bakayım...

Ekrem, «Aptal» sıfatından hiç umulmaz bir talâkatle konuşmıya başladı. Bu proje, iki büyük sermayenin birleşmesinden doğacak devâsâ bir taahhüt işiydi. Evet, bu işde milyarlar gizliydi. Yeter ki, bütün taahhüt liyâkatle yerine getirilebilsin!. Bunun için de, işbilir, gözü açık, biraz da kurnaz olmak kâfiydi!.

Cem dikkatle dinliyor; dinledikçe de gözleri önündeki perde

kalkıyor, hakikati görmeye başlıyordu. Bu hakikat, Müjde'nin düpedüz kendini maddî bir câzibeye kaptırdığı, hayatını bir taahhüt projesine sattığı idi.

Gördüğü bu hakikat karşısında donup kalan Cem, elinde olmadan Müjde'ye acı bir nazarla baktı. Onu affedemiyecekti. Her şey hatırına gelirdi de, onun maddî bir kız olabileceğini tasavvur edemezdi.. Ablasından farklı olan tek tarafı buydu demek?.

Cem kendi hislerini boğarak tarafsız düşünmeye çalıştı. Bir bakıma, sahiden hayat para demek değil miydi?.. O hayat bütün ihtişamiyle ayakları altına serilen on sekiz yaşındaki bir genç kızı, fazla derin düşünememekle suçlandırmak haksızlık olmaz mıydı?.. Hem onun başkasına verilmiş hiçbir sözü yoktu. Kimseyi aldatmamış, kimseye ihanet etmemişti. Ve nihayet, bu muazzam devleti kendisine getirecek olan erkek de, aslında ne aptaldı ne de ahmak... Bilâkis açıkgöz ve oldukça yakışıklı bir gençti.

Cem, kendi kendine yürüttüğü bu mütalâalarla Müjde'ye hak vermek yolunu tutmuş bulunuyordu. Fakat içi ferahlamamıştı. Hattâ şimdi kendisini bir kat daha bedbaht hissediyordu.

Müjde'nin hayatına karışmamalı, onun inandığı saadeti gölgelememeliydi. Ondan hemen kaçıp uzaklaşmalıydı. Yoksa, yoksa..

— Bu ayın sonunda Müjde'nin düğününü yapacağız. Sen düğüne kadar kalacaksın değil mi Cem?..

Cem Müjde'ye yan gözle baktı. Genç kızın bakışları büyük bir ümitle parlıyordu. Kendini zorlayarak:

— Hayır enişte bey, dedi. Maalesef bu ayın on beşinde işimin başında olmak mecburiyetindeyim...

— İznini biraz uzattıramaz mısın?.

— İmkânsız!...

Müjde'nin yüzüne bakamıyordu artık... Çektiği acıyı gözlerinde okur diye korkuyordu. Evet, Müjde onun kalbindeki eski yarayı derin ve çaresiz bir şekilde açmış bulunuyordu. Onun da kendisine olan sonsuz ihtiyacını — bu ihtiyacın menbaı ne olursa olsun — anlıyordu. İki ruh arasındaki o ezelî bağ, en özlü, en olgun çağında idi. Fakat bu, rakibin kazandığı hayat savaşında bir mukabil cephe, yıkılmaz bir kale teşkil etmiyecek miydi?..

Hayır, hayır.. Cem, Müjde'nin saadeti için buradan hemen uzaklaşmalıydı!.. O, sadece bir büyük ağabey, hattâ, hattâ... Müjde'nin babası yerinde olgun bir adamdı!.

Cem, ağır adımlarla namazgâha giden tepeye tırmanıyordu. Bayırın alt başından Müjde'nin kendisine seslendiğini duydu. Onu bekledi.

Genç kız koşarak geldi:

— Tepeye çıktığını uzaktan gördüm Cem ağabey. Sana yetişmek için öyle hızlı koştum ki!.

Nefes nefese idi. Rüzgârda dağılan sarı bukleleri omuzlarına bir altın şelâle gibi iniyordu. Gözlerinde bir gizli cehennemin şimşekleri vardı.

Cem ona sadece gülümsedi. Kızın bütün kanı yanaklarından geçerken, onun bütün canı kalbinde toplanmış, yüzü bembeyaz kesilmişti.

Elele tutuşarak yürümeğe başladılar. Tıpkı yıllarca evvel olduğu gibi...

Şimdi ikisinin de hayalinde o güzel — güzel olduğu kadar hazin — günlerin hayali canlanmıştı. Cem yavaşça:

— Seneler nasıl da çabuk geçti!.. diye mırıldandı. Buraya seninle beraber son geldiğimiz gün, sen minimini bir kızdın..

Müjde ona derin bir muhabbetle baktı:

— Sen de gepgenç bir delikanlı..

Birbirinin elini kuvvetle sıkıyor ve birbirine gülümsüyorlardı. Namazgâha varıncaya kadar bir daha konuşmadılar.

Cânan'ın mezarı başında birer keder heykeli gibi yanyana durdular. İkisinin de gözleri yaşarmıştı. Fakat bu yaşlar şimdi hem mazinin, hem hâlin mâtemini gizliyordu. Cem, mahiyetini kendi kendine bile itiraf edemediği tahammülsüz bir ıstırapla katılmıştı. Bu ıstıraptan utanıyordu. Evet, bu his yüz kızartıcı bir şeydi hakikaten!.. Ona ne olmuştu böyle?.

Müjde'ye gelince, o Cem'den de fazla kederliydi. Hayatına şaşkınca verdiği istikametle neler kaybetmiş olduğunu anlamış, bu yanlış yoldan dönmek için çırpınmaya başlamıştı. Fakat Cem'in bu nüfuz edilmez tavrı bütün cesaretini kırıyordu. Halbuki onun kalbinde şimdi, ablasından da büyük bir yer tuttuğuna emindi.

Daha doğrusu, onun yerini aldığına şüphe etmiyordu. O ölmez aşkın yılarca vârisi, şimdi de sahibi olmuştu!..

Cem'in o inatçı sükûtu karşısında hislerini gizlemek zorunda kalan genç kız, nihayet bir şey demiş olmak için:

— *Ekrem'i nasıl* buluyorsun Cem ağabey? diye sordu.

— Çok akıllı ve fevkalâde talihli bir adam!

— Hepsi bu kadar mı?.

— Daha ne olsun?.

Müjde namazgâhın taş basamağına oturdu. Cem'i de elinden çekti:

— Bana Avrupa'daki hayatından hiç bahsetmedin. Birbirimizi görmiyeli o kadar çok sene oldu ki!.. Neler yaptın, neler sevdin? Biraz olsun anlatmanı istiyorum..

Cem içini çekti. Bu tatlı sesin büyüsü kalbinin bütün esrarını sökmek için onu zorluyordu âdeta. Fakat yine de iradesine hâkim oldu:

— Bildiğinden fazla bir şey yok Müjdem. Ben hayatımın bütün mânasını şu bir yığın kara toprağa gömdüm. Onun hâtırasiyle yaşadım ve yaşamaktayım. Bundan ötesi tamamen boş.

Müjde onun titreyen dudaklarına bakarak tebessüm etti:

— Tamamen boş mu?. Bir tesellin, bir ümidin de yok muydu hiç?

Cem gözlerini indirdi:

— O her zaman vardı! Onsuz yaşıyamazdım. Belki de... Yalnız onun için yaşadım!.

— Şu halde bana ondan bahset!..

Genç adam başını kaldırdı. Müjde'ye çevirdiği gözleri derin bir humma ile yanıyordu. Onun ellerini avuçlarına alarak:

— Müjdem, o senden başkası değildi ki! diye fısıldadı. Bunu pekâlâ biliyorsun. Sen olmasaydın, ben hayata tahammül edemezdim. Bütün emelim, senin iyi bir şekilde yetişmen ve mes'ut olmandan ibaretti. Bu benim kalbime tevdi edilmiş bir vazife idi.

Müjde bir cesaret hamlesiyle:

— Bu arada hiç kendini düşünmedin mi cidden? diye sordu.

— Kendimi.. Evet, kendimi de düşündüm. Sırf sana faydalı olabilmek, icap ederse seni koruyabilmek için...

Müjde küçük bir duraklamadan sonra mahzunlaşıverdi:

— Beni ne zaman koruman icabedeceğini de bilebilseydin!.

Cem doğruldu. Yüzüne yine o zâlim vakar maskesi inmişti:

— Ben geçmişten bahsediyorum Müjde. Bugün seni düşünen mükemmel bir koruyucun var. Artık senin hayatından tamamen o mes'ul!..

Müjde perişan bir sesle:

— Fakat sen kalbindeki aşkı nasıl boğacaksın? diye inledi.

— Onu boğmak mı? Niçin?.. Ondan şikâyetim yok ki!.. Ona muhtacım ben. Ruhum yaşadıkça o da yaşıyacak. Aslâ ölmiyecek!..

Şimşekler çakıyor, gök gürlüyor, sağanak halinde yağan yağmur camları dövüyordu. Müjde'nin piyanosundan şahlanan musiki, tabiatı bu dehşet senfonisine içli bir nazire sunmakta idi sanki. Karanlık gece, başbaşa kalmış olan iki kalbin ümitsizliği gibi derin ve sonsuzdu.

Salon yarı karanlıktı. Piyanonun yanındaki yüksek abajurdan sızan sarı ışık, Cem'in solgun yüzünü yaldızlıyordu. Genç adam kızın yanıbaşında, ayakta duruyordu. Gözleri de içine sığmayan hisleri gibi kararsızdı. Tuşlar üzerinde gezinen zarif parmaklardan ince profile, oradan altın saçların şelâlesine kayıyor ve herbirine kalbinin o görünmez ağları birer ilmik daha atıyordu. Bu sevgili candan kopması, Cânan'ını kaybetmekten daha da güç geliyordu ona.. Kendi canından geçmek işten bile değildi!.

Etrafı gündüz gibi aydınlatan kuvvetli bir şimşeğin parıltısında, gözleri tarifsiz bir aşkla birleşti. Müjde'nin parmakları birdenbire durmuştu. İkisi de ipnotize olmuş gibi biran öyle hareketsiz kaldılar. Sonra Cem, kısık bir sesle:

— Devam et Müjde! diye fısıldadı. Bu son gecemiz, biliyorsun. Bu nâğmeleri kalbimde götürmek istiyorum.

Müjde taburede döndü Cem'e doğru kaldırdığı gözlerinde dayanılmaz bir tatlılık ve hüzün vardı:

— Kalbinde daha hakikî bir şey götürmeni isterdim Cem ağabey!..

Cem, duyulur duyulmaz bir şekilde:

— Ne gibi?.. dedi.

— Canlı bir şey.. Adlandıracağın ve o ada «saadet» diyebileceğin bir varlık!.. Bu varlık değersiz de olsa...

Cem daha fazla dayanamadı. Çılgın bir hamle ile genç kızı kollarının arasına aldı:

— Müjdem, sen benim için en değerli varlıksın. Seni içimde, canımda götüreceğimden emin ol! Seni seviyorum. Kalbimdeki ölmez aşkın adı artık sensin!. Bu aşk hayattan ve bütün hakikatlerden daha kuvvetli...

Yanan dudakları bitmez bir buse ile birleşti.

Sağanak, camları dövmeye devam ediyordu...

Müjde bütün gece uyuyamadı. Ruhunu kuşatan muazzam bir saadet dalgası içinde yüzdü durdu... Bazan uykunun tatlı kanadı gözkapaklarına iniyor, onu kısa, heyecanlı bir rüyaya daldırıyor; sonra yine kalbinde doğan büyük güneşin aydınlığı onu uyandırıyordu.

Erkenden yataktan fırladı ve aynaya koştu. Yüzünde büyük bir saadet ışığı vardı. Parmaklarını usulca pembe dudaklarına değdirdi... Ve birden içine tarifsiz bir haz sağanağı döküldü. Onlar sahiden Cem'in dudaklariyle birleşmiş miydi? Bu mes'ut olaya inanamıyor, onun bir rüya olmasından korkuyordu.

Acele giyinip aşağıya indi. Merdivenin alt başında, Cem'in kahvaltısını götüren Dadı ile karşılaştı. Heyecanını gizlemeye çalışarak:

— Günaydın dadıcığım, dedi. Müsaade et de Cem ağabeyimin kahvaltısını ben götüreyim...

Dadı:

— Tepsi ağır yavrum, dedi. Çayı dökersin sonra...

— Hayır, hayır. Dikkat ederim...

Tepsiyi Dadı'nın elinden alarak ona sevimli bir grimas yaptı. Sonra sabırsız adımlarla Cem'in odasına doğru yürüdü..

Kapıyı vururken kalbi kopacak gibi çarpıyordu. Kısa bir beklemeden sonra tekrar vurdu. Fakat içerden hiçbir cevap alamadı. Birden içini tuhaf bir korku kapladı. Bir kere daha hızlıca vurdu, sonra kapıyı açtı. Oda bomboştu...

Müjde hayretle duraklamıştı. Bu boşlukta bir ebediyet sezinlemişti zira.. Kalbi duracak gibi oldu. Biran hiçbirşey düşünemedi. Ama gözleri masanın üzerine bırakılmış küçük bir kâğıda ilişince müthiş hakikati anladı. Cansızlaşan parmakları arasından kurtulan tepsi yere kayarken, o kâğıdın üzerine atıldı.

Kâğıtta şu satırlar vardı:

«Müjdem, beni affet. Senin saadetin için gitmeye mecburum. Birbirimizi artık hiç görmemeliyiz. Seçmiş olduğun yolda mes'ut olmanı bütün kalbimle dilerim. **CEM»**

Günleri haftalar, haftaları aylar takip etti. Takvimden tam üçyüz altmış yaprak eksildi.

O gün Müjde divana uzanmış, albümdeki fotoğrafları gözden geçiriyordu. Bu fotoğraflar, Ekrem'le düğünlerinin ve evliliklerinin enstantane hâtıralarıydı. İzdivaçlarının üstünden tam bir sene geçmişti.

Genç kadının yorgun ve bedbaht bir hali vardı. Bakışları dalgın ve hüzünlüydü. Bir senedenberi Cem'den hiçbir haber alamamıştı. Ona gönderdiği mektupların hepsi cevapsız kalmıştı. Vâkıa Cem, Hurşit Beye muntazaman yazıyordu. Fakat bunlar, iş hayatına müteallik kısa, muhtasar, hemen hemen birer rapor mahiyetinde notlardı. Bir velinimete karşı ifası gereken vazifeyi yerine getirmekten ibaretti.

Cem'in gittiği günden o güne kadar geçen zaman bir şaşkınlık ve elem komprimesi halinde Müjde'yi bitirmişti. Evlenişi bir kâbus, saadeti bir hüsran olmuştu. Sadece ümidi onu yaşatıyordu. «Elbet bir gün gelecek» diyordu. «Gelecek ve bana beklediğim saadeti getirecek!.»

Yanıbaşında çalan telefon onu daldığı istiğraktan sıçrattı. Ahizeye uzandı. Hattın öbür ucunda Hurşit Beyin boğuk sesi vızıldıyordu:

— Müjde, sana bir sürpriz!. Şimdi Cem'den bir telgraf aldım. Uzun bir konje ile İstanbul'a geliyormuş.

Müjde tıkanık bir halde:

— Sahi mi? diye bağırdı. Sahi mi enişte bey?.

— Elbette sahi. Bunda bu kadar şaşıracak ne var?.

— Şey. Bilmem.. Cem ağabeyim artık bizi unuttu sanıyordum da.

— Bizi neden unutsun?.. Sen uyku sersemisin galiba?. Haydi, yüzünü yıka da aklın başına gelsin...

Müjde kendini toparlamak için bütün iradesini kullandı:

— Alo! Acaba neden geliyormuş enişte bey...

— Hoppala!.. Kızım, her iş adamının senelik bir konjesi vardır. Cem de bir iş adamı değil mi?.

— Tabiî... Öyle ya!.. Müjdenize çok teşekkür ederim enişte bey..

Müjde telefonu kapadı. Bütün oda etrafında dönüyor, kalbi kulaklarında vuruyordu. Biran günün karardığını sandı. Sonra her ta-

raf gözüne cennet göründü. Kederle dolu olan yüreğindeki ümit birden şahlanmış, kirpiklerinden taşan yaşlar ruhuna doğan güneşin menşurundan geçen ve yedi iklimin şafağına bürünen bir tufan halini almıştı.

Yavaşça ayağa kalktı ve sendeleyerek piyanoya doğru yürüdü. Baktığı yeri görmüyordu. Kendi dünyasına gülümseyen âmâlar gibi yaşlı gözleri uzaklara dalmıştı.. Elleri, tuşlara uzandı.. Parmakları, bir rüya misali, Cem'in en sevdiği melodiyi dile getirmeğe başladı..

Aynı saatte bir başka piyanoda bir çift erkek eli, meşhur Polonez'i çalıyordu.. Tuşlara o kadar şiddetli basıyordu ki, köhne bir Fransız malı olan piyano, her darbede fecî bir zelzele geçiriyordu.

Piyanist. zayıf, uçuk benizli, uzun saçlı bir genç adamdı. Bu adam. Ayten'in müzik öğretmeni ve âşığı Suavi idi.

Gök gürlemesini andıran musiki birden kesildi ve paslı bir teneke sesini andıran tek bir not üstüste feryat etti.. Adam orta parmağiyle do - bemol tuşuna sert sert vuruyordu.

— Bu Allahın belâsı akord beni deli edecek!..

Az ötede saçlarını taramakta olan Ayten alaylı bir sesle:

— Piyano geçen hafta akord olmadı mı? dedi.

Suavi hızla döndü. Aynanın içinden kendisine gülümseyen kıza mânalı mânalı baktı:

— Bu piyano hercâî kadınlara benziyor. Her gün akord etmek lâzım!.. Yine de güven olmuyor.. Ne gülüp duruyorsun?. Bana oynayacağın oyun pek mi hoş?. Buna razı olduğum için alçağın biriyim ben...

Tuşlara bir yumruk attı ve ayağa kalktı. Ayten de ayağa kalkmıştı. Artık gülmüyordu:

— Bana bak bayım. Ben senin hesabına şuna buna gençliğimi peşkeş çekmeğe teşne değilim. Hayat oyununda aşkımı bir koz olarak kullanıyorsun. Seni yaşatmak için şerefimi ve insanlığımı pazara çıkardım. Bir de bana kafa tutmak istiyorsun ha?.

Suavi kıymetli bir san'atkârdı. Fakat alkolik ve kumarbaz bir adamdı. Gırtlağına kadar borç içinde yüzüyordu. Ayten'le münasebetleri başladığı tarihtenberi, kız kendisine iyi bir geçim sağlayan küçük iradını parça parça onun borçlarına kapatmış, bu arada ana yadigârı olan bir kaç parça mücevherlerini de elden çıkarmıştı. Bu adam onu büyülemişti âdeta.. Onun uğrunda şerefini, hattâ hayatını gözü görmüyordu. Eldeki bütün sermaye tükenince, yeni bir gelir kaynağı bulmak yolunda tartışmışlardı. Bu tartışmalar o kadar çetin, o derece fecî olmuştu ki, Ayten, kendini başka kollara atmaktan başka çare kalmadığını anlamıştı. Yeter ki bu kollar, her ikisine de lâzım olan menfaati cömertçe temin edecek kudrette olsun!.

Onu erkek bu sefil çareye sevketmiş, hattâ zorlamıştı. Şimdi de kafa tutmaya kalkıyor, ahlâk numarası yapıyordu..

Ayten ayağını yere vurarak haykırdı:

— Ben senin için en yakın arkadaşımın kocasını baştan çıkaracak kadar alçalayım. Sen bana teşekkür yerine hakaret et!. Senin gibi bir adama kapılışım ne talihsizlik!..

Suavi odada bir aşağı bir yukarı gezinerek:

— Bu iki yüzlü namussuzluk!.. diye homurdandı. En yakın arkadaşının kocasıymış! Ben sana onu ısmarlamadım ya!.. Dünyada başka zengin herif mi yoktu?.

Ayten hırsını yenmek için dudağını ısırarak:

— O, avucumun içindeydi, anlıyor musun?.. diye soludu. Bir köpek gibi senelerdenberi peşimde dolaşyordu. Başka metresleri de var. Bugün zengin olup da karısına sadık kalan bir tek erkek göstersene bana. Budalalık lâzım değil!.

Suavi Ayten'e yaklaştı, onu sıkıca kucakladı:

— Ben budala değilim. Senin bu hareketinin bana düpedüz bir ihanet olduğunu biliyorum. Beni ilgilendiren de sadece bu.. Üst tarafı neme gerek?. Ona âşık olmıyacağına bana yemin et...

Ayten genç adamı hafifçe itti. Bezgin bir tavır takınmıştı:

— Seni terkedeceğimden korkuyorsun değil mi?. Sen budaladan da fazla bir şeysin. Bir aptal, bir ahmaksın. Kıskançlık numaralarını bırak artık. Seninle dalaşacak vaktim yok...

Saate baktı, telâşlandı:

— Geç kaldım. Beni bekliyor. Şu kapımı tutuver. Akşama görüşürüz. Haydi hoşça kal!.

Ayten acele apartımandan çıktı. Köşe başında duran lâcivert Cadillac'da Ekrem onu bekliyordu. Kızı görünce genç adam arabanın kapısını açtı. Ağzı kulaklarında:

— Biraz geciktin de merak ettim, dedi.

Ayten fkır fıkır güldü:

— Ders biraz uzadı da.. Affedersin!.

Müjde vazodaki çiçekleri düzetiyordu. Salonun kapısı usulca açıldı. Arkası kapıya dönük olan genç kadın:

— Dilber sen misin?. dedi. Çayı oraya küçük masanın üzerine koyuver...

Cevap alamayınca döndü ve bir çığlık kopardı:

— Cem ağabey!..

Cem kapının eşiğinde duruyor, ona sonsuz bir hasret ve muhabbetle gülümsüyordu.

Müjde ona doğru çılgın gibi koştu. Birbirinin kollarına atılmaktan kendilerini alamadılar...

— Seni böyle karşıladım diye sakın dargın olmadığımı sanma!... Gittin gideli bana bir satır bile yazmadın.. Niçin yazmadın söyle!..

Cem sadece:

— Yazamadım!... diye cevap verdi. Dudakları bembeyazdı. Müjde dikkat edince, onun zayıflamış ve sıhhatçe bozulmuş olduğunu farketti.

— Nen var?.. diye endişe ile sordu. Hasta mısın?..

Cem, acılığını gizlemeye çalıştığı bir tebessümle:

— Bir şeyim yok Müjdem!.. dedi. Hele bu anda o kadar iyiyim ki!.

Müjde, kendi heyecanının taşkınlığı içinde bu mevzu üzerinde fazla durmadı. Onu bir kanapeye sürükledi. Ellerini bırakmıyordu:

— Niçin beni öyle bırakıp gittin?.. Hiç vicdan âzabı çekmedin mi?.. Ne fecî günler geçirdim, bir tasavvur et!.. Artık hiç gelmiyeceksin diye bedbahttım!.

Cem belli belirsiz irkilerek:

— Bedbaht mı?.. diye sordu. Benim yüzümden mi Müjde?. Başka sebep yok mu?.

— Bu öyle bir bedbahtlık ki, başka sebeplerin topuna bedel! Hem. doğrusunu istersen başka bir sebep de yok.. Kocam bana karşı fevkalâde iyi. Hayatım her genç kadın için ideal sayılacak bir hayat.. Zenginim, lüks içinde yaşıyorum, emsalsiz tuvaletlerim ve elmaslarım var...

— Onu seviyor musun?..

Cem'in yavaşça sorduğu bu sual ikisini gözgöze getirdi. Müjde âni bir hınçla gözünü kırpmadan:

— Tabiî.. dedi. Onun gibi dürüst ve sadık bir erkeği hangi kadın sevmez?.. Ona karşı kalbim minnetle dolu!.. O sevdiği ve sevildiği bir kalbi kıracak, parçalayacak adamlardan değil.. O hiç bencil değil..

Cem önüne bakarak:

— Affet Müjde!.. dedi. Fakat ben bencilce değil, bilâkis fedakârca hareket ettim.. Lâyık olduğun devletten seni mahrum etmeyi bir hodkâmlık saydım.. Senin kalbini kırmak mecburiyetiyle iki kere kalbimi öldürdüm... Sen benim neler çektiğimi tasavvur bile edemezsin.

Müjde derin derin içini çekti. Gözleri yaşlarla dolmuştu. Sonra hafifçe gülümsedi:

— Her neyse... Bu gelişin çok mes'ut bir sürpriz!.. Nasıl oldu da böyle birdenbire karar verdin?.. Artık hiçbir tehlike kalmadığını mı sanıyorsun?..

Cem yine önüne baktı. Yüzü gerilmiş, sesi acılaşmıştı. Dudakları titriyordu:

— Seni o kadar özledim ki, dayanamadım... Herşeyi göze aldım. Başka hiçbir sebep yok!..

Müjde başını onun omuzuna bıraktı:

— Başka sebep aramıyorum ki zâten.. Başka sebep olmasını da istemem.. Benim için, sırf benim için gelmiş olman bana yeter.. Beni bırakıp gitmekle mecbur ettiğin bu evlenmede sahiden bedbaht olsaydım bile, bugün yine dünyanın en mes'ut kadınıyım...

Cem fısıltı ile:

— Sahiden bedbaht değilsin ya?.. diye sordu.

— Sahiden mes'udum!..

Halbuki Cem, Müjde'nin bu teminatını bir sitem telâkki etmek istiyordu. Bu kadar çabuk, bu derece kolay unutulmuş olmak onu derinden deline incitiyordu. Hem bu mümkün değildi doğrusu!.. Aksi takdirde Müjde'nin heyecanı bu raddede büyük olamazdı!.. Herhalde bedbahttı Müjde!.. Hem de çok bedbaht!..

Cem biran, içinde tuhaf bir sevinç duydu. Sonra bu hissinden utandı. Hayır, hayır, her şeye rağmen, Müjde'nin mes'ut olduğuna inanmak istiyordu. Madem ki onun bedbahtlığından mes'uldü; saadetine inanç kendisine bir teselli olmalıydı!.. Ruhunu boğan bu amansız dert bu teselli ile şifa bulmalıydı!..

Heyhat!.. Cem şimdi kat kat bedbahttı. Müjde'nin başka bir erkeğe ait olması — o cidden mes'ut olsa bile — Cem'i çileden çıkarıyordu. Müjde'nin kalbinde artık yeri yoksa sahiden, bu hüsran

onu yıkardı... Müjde onu temin etse, bu azap bir parça dinebilseydi. Ne olur?...

Bu ümitle genç kadının gözlerini aradı: Onlarda gizli bir acı, derin bir keder görmek.. Evet bu kadar hodkâmca bir arzu içini yakıyordu Cem'in... Uzun uzun baktı. Yanılmıyordu: Müjde'nin gözleri, o saadet masalı ile telif olunmaz bir elem kaynağı idi... Tekrar içine su serpildi.. Bu elemin devası kendi elinde idi zira..

Derken şiddetle çarpan kalbine bir sancı saplandı. Elini göğsüne götürdü. Yüzü yemyeşil kesilmişti. Müjde yerinden fırlayarak:

— Ne oldun Cem ağabey?.. diye bağırdı.

Cem biran cevap veremedi. Güçlükle nefes alıyordu; alnında terler boncuklanmıştı.. Telâşa düşen Müjde:

— Söyle nen var, nen var?.. diye tekrarladı.

Cem nihayet zorlukla:

— Birşey değil.. diyebildi. Hafif bir çarpıntı... Geçti bile..

Başını arkaya bırakmış, gözlerini kapamıştı. Müjde onun arkasına yastıklar koydu; koşup kolonya getirdi ve şakaklarını, bileklerini oğmaya başladı...

Cem biraz sonra gözlerini açmış, kendisine gülümsüyordu. Duyulur duyulmaz bir sesle:

— Kimseye birşey söyleme sakın... dedi. Mühim birşey değil!.. Sana kavuşmamın sevinci kalbime fazla geldi. Mesele bundan ibaret!.

Hayır, mesele bundan ibaret değildi. Cem kalbinden tehlikeli surette hasta idi. Avrupa'da geçirdiği büyük krizlerden sonra, doktorların gösterdiği kat'î lüzum üzerine vazifeden uzun bir konje almak zorunda kalmıştı. Mütehassısların bir kısmı onun derhal ameliyat olmasında ısrar etmiş, bir kısmı da birkaç aylık mutlak bir istirahat tavsiyesinde bulunmuştu. İkinci şıkkı tercih eden Cem, — Doktor Sedat müstesna — hiç kimseye vaziyeti bildirmeden İstanbula çıkagelmişti işte!.

Müjde:

— Beni öyle korkuttun ki!.. dedi. Az daha doktora telefon edecektim...

Cem tabiî bir neş'e göstermeye çalışarak:

— Çocuksun!.. diye güldü. Beni kalbimden utandırırdın o zaman. Düşün, sevinçten çatlamasına ramak kalan bir kalb... Bu gülünç olurdu doğrusu!..

— Asıl o sevince dayanabildiği için ben kalbimden utanmalıyım... Bu öyle bir sevinç ki, dünyalara sığmaz!..

Cem'in gelişi ailede büyük bir neş'e yaratmıştı. Herkes onu çok samimî karşıladı. Hurşit Bey bile, artık ona karşı bütün kinini unutmuş görünüyordu. Ekrem onun boynuna sarıldı. Dadı ile Dilber ise çocuklar gibi bayram ettiler...

Böylece akşam sofrası bir şenlik sofrası halini aldı. Birçok mes'ut hâtıralar anıldı. Fakat Müjde ile Cem'in hiç iştahları yoktu. Sık sık birbirine takılan gözlerinden gizli bir şerare geçiyordu. Bunu farkeden sadece Dadı oldu. Müjde'nin gizli bedbahtlığını bilen ihtiyar kadın elinde olmadan içini çekti:

— Ne olsa, dedi; eski günlerin tadı kalmadı..

Ekrem hemen:

— Bilâkis!.. diye ona itiraz etti. Bence en güzel hayat, bugünkü hayatımızdır.. İşlerimiz tıkırında.. Karımla da çok mes'uduz.. Öyle değil mi Müjde?..

Genç kadın hafif bir tebessümle başını salladı. Ekrem hararetle devam etti:

— Mes'ut olan herkes için hayat güzeldir.. Geçmişteki saadetler bizi ilgilendirmiyor artık... Biz bugünümüze bakalım.. Bugünün şerefine içelim!..

Kadehini kaldırdı. Tam bu sırada kütüphanedeki telefon çalmaya başlamıştı...

Bir dakika sonra Dilber gelerek, Ekrem Beyi telefondan istediklerini bildirdi.

Ekrem telâşla sofradan kalktı. Kütüphaneye girip kapıyı kapadı ve telefona sarıldı...

Hattın öbür ucundan Ayten'in sitemli sesi çın çın ötüyordu:

— Ekrem, aşkolsun!. Ben burada yapayalnız oturup seni düşüneyim... Sen orada...

Ekrem telâşla elini âhizeye kapadı:

— Hiişşt!.. Yavaş konuş rica ederim. İçerdeler...

— Rahatsız mı ettim Beyefendi?.. Affedersiniz...

— Değil vallahi... Biraz makul ol Ayten. Keşke bu akşam sen de gelseydin buraya...

— Maşallah!.. Seni karınla cancana görüp çıldırmak için öyle mi?..

— Karımı sevmediğimi biliyorsun canım.. (Sesini son derece kısarak) Beni buradan bu şekilde konuşmaya mecbur etmesene. Duyacaklar kör olayım...

— Onu bunu bilmem. Ben yapayalnızım. Hem de çok bedbahtım.

— Neden?.

— Bana vaadlerinde durmuyorsun da ondan...

— Ben mi? Hangi vaadimde durmadım?.

— Şu pırlanta gerdanlık!..

— Susss!. Bunları yarın görüşürüz.. Buradan olmaz. Yalvarırım telefonu kapa!..

— Onu, bana alacak mısın?.

— Yarın, yarın görüşürüz. Şimdi sırası değil!...

— Bu düpedüz atlatma!..

— Vallâhi değil! Seni temin ederim. Her istediğin olacak. Haydi orövuar...

Ekrem son derece ihtiyatlı konuştuğu halde, kendilerini bir dinleyen olur diye yüreği oynamıştı. Kulaklığı yerine koyduktan sonra, cebinden mendilini çıkararak terden sırsıklam kesilen yüzüne bastırdı...

.....

Diğer taraftan Ayten, telefonu kapadıktan sonra gülerek döndü ve kolunu yanındaki âşığının boynuna uzattı:

— İşler yolunda Suavi'ciğim. Enayi kafeste... O gerdanlık kraliçelere lâyık şekerim.. Değeri tam kırkbin lira...

Ağzı kulaklarında olan Suavi kadehleri kaldırdı:

— Buyur kraliçem, gerdanlığın şerfeine içelim!...

Cem, o akşam üzeri namazgâhtan dönüyordu. Gün batmış, ortalık kararmıştı. Cânan'ın mezarına her yaptığı ziyaretten böyle hüzün ve ümitsizlikle dolu olarak dönerdi. Yine kalbinde o elem yükü ve derinden derine duyduğu ağrı vardı.

Köşkte bütün ışıkların yanmış olduğunu görünce hatırladı. O akşam küçük bir parti veriliyordu. Geniş pencerelerden içeride gençlerin dansettikleri, hizmetkârların davetlilere kokteyl taşıdıkları görülüyordu.

Cem, biraz dinlenmek için kimseye görünmeden doğruca, odasına çıkmak kararındaydı. Eve arka kapıdan girdi. Sessizce merdivene doğru yürürken, kütüphanenin aralık kapısı önünde durakladı. İçerisi karanlıktı. Hafif çarpıntısı yüzünden merdivenleri pek gözü yemiyordu zaten. Yavaşça içeriye girerek, verandadan hafif bir ışık alan geniş maroken kanapeye uzandı.

Salonda gençlerin neş'esi bir çılgınlık tufanı halini almış bulunuyordu. O kadar ki, Ayten'i şarkı söylemesi için kollarına girerek piyanonun başına bir kuş gibi uçurdular. Ona, konservatuvar arkadaşlarından bir genç piyano ile akkompanye ediyordu. Kızın sesi hakikaten şâheserdi. Üstüste vermiş olduğu bir kaç başarılı konser, ona formunu buldurmuştu.

Bir köşede oturan Hurşit Beyle, Sadık Bey, Ayten'i büyük bir zevkle dinliyorlardı. Ekrem ise, kendinden geçecek kadar hayranlık içindeydi. Kocasının bu halini farkedemiyecek kadar kendi âlemine dalmış olan Müjde'ye gelince, gözü duvardaki saatle kapı arasında mekik dokumaktaydı. Cem hâlâ neden gelmemişti acaba?. Onu merak ediyordu. Bu aralık iki yaşlı erkeğin yanına sokuldu:

— Cem ağabeyim çok gecikti!.. dedi. Arkadaşların toplanacağını ona söylemiştim. Erken geleceğini umuyordum. Yoksa bu gece hiç mi gelmiyecek?.

Hurşit Bey alaylı bir tarzda ona baktı. Sadık Bey de gülümsiyerek:

— A. bekâr bir erkek hürdür kızım. dedi. Hürriyetini istediği gibi kullanabilir. Cem, buraya tercihan eğlenecek bir yer bulmuştur herhalde!..

Müjde, bu mantığı kabul etmiş görünmek için kendini zorladı. Sonra misafirleriyle meşgul olmak üzere oradan uzaklaştı.

Beri tarafta, Ayten herbiri bir alkış sağanağında boğulan şarkılara devam ediyordu. Nihayet son parça da alkışlar arasında bitti ve gençler tekrar dansa başladılar.

Bu arada Ekrem de Ayten'i tekrar kolları arasına almak fırsatı bulmuştu. İkisinin de gözleri Müjde'de idi. Nihayet ona görünmeden ve nazarı dikkati çekmeden salondan sıvışmaya muvaffak oldular. Bir dakika sonra kendilerini kütüphaneye atmış ve karanlıkta sarmaş dolaş olmuşlardı.

Cem yattığı yerden hayretle başını kaldırdı. Sonra soluğunu tuttu bekledi.

Ayten, Ekrem'in kolları arasında binbir işve ile fısıldıyordu:

— Yalancı seni. Beni boyuna oyalıyorsun.. O kolyeyi bu hafta içinde almazsan, seninle hiç bir alâkam kalmıyacak...

— Yavrucuğum, dinle beni. Sevişen insanlar birbirlerinin halinden anlarlar. Sen beni sevmiyor musun yoksa?.

— Senin için çıldırıyorum bir tanem!.

— O halde nasıl aşkını bir kolyeye feda edersin?.. Sevdiğin ben miyim yoksa?..

Ekrem'in konuşmasını kesen uzun bir öpüş... Sonra Ayten yine fıkırdamaya başladı:

— Senin paranda pulunda gözüm yok şekerim. Bunu sana kaç kere söyledim. Ama, o kolyeyi o kadar beğendim ki!. Sen de onu bana almayı vaadettin. Bunu inkâr edemezsin ya!.

— İnkâr ettiğim yok. Fakat her şeyin bir sırası var. Doğrusunu istersen son zamanlarda senin için yaptığım çılgınca masraflar babamın kasasında büyük gedikler açtı. Ne olsa, her şeyin sahibi babam.. O sağ oldukça ben bir yardımcısı durumundayım. Neredeyse bu gediklerin farkına varıp benden hesap soracak.. Seni şerefimle temin ederim, babama karşı dürüst davranmıyorum. Ona bu korkunç masraflarımı sezdirmemek için, hesaplarda hilekârlığa bile cür'et ediyorum. Yakında işleri yoluna koyacağıma eminim. Her şeyi suya sabuna dokunmadan halletmek istiyorum.. Ne olur, biraz sabırlı ol!..

Ayten isterik bir sesle:

— Hani babanın bütün işlerini sen eline almıştın?... dedi.

— Öyle görünmek icap etmişti. Bu ciheti karıştırma.. Sana söz verdim, sözümde duracağım. Hele ay başı olsun.. Mühim bir taahhüt işinin halli yolundayız. Bu kârdan babam bana yüzde on vermeyi kabul etti. Bu parayla her istediğini alacağım. Biraz bekle sevgilim.

Erkeğin kollarından hızla sıyrılan Ayten, öfke ile:

— Öyleyse sen de beklersin!. diyerek kapıdan çıktı. Ekrem de onun arkasından fırladı.

Görüp işittiklerine inanamıyan Cem, beyninden vurulmuş gibi orada öylece kalmıştı...

Günler geçiyor; Cem Müjde hesabına düştüğü sonsuz üzüntüler içinde harap oluyordu. Demek Müjde, onun sevgili Müjde'si aldatılıyordu ha?. Kocasına bütün güveni bir hayalden ibaretti!?. Onu kıymetsiz ve kıymetbilmez ellere bırakmış olduğuna Cem şimdi bir kat daha pişmandı. Cânan'ın yadigârı olan bu muazzam çocuğun hayatına kanat germesi lâzımdı. O kendisine bir emanetti çünkü... Oysa ki, ona asıl ihanet eden kendisi olmuştu!..

Cem yalnız başına kırlarda, dereboylarında dolaşıyor; koruluklarda, bağlarda geziniyor; subaşlarında dinleniyor; namazgâhta, Cânan'ın mezarı başında oturuyor ve düşünüyor, düşünüyordu...

* * *

Bir gece odasında, mehtaba karşı açık penceresinin önündeki şezlonga uzanmış aşağı salondan akseden Müjde'nin piyanosunu dinliyordu. Vakit geceyarısına yakındı. Bu güzel musikiyi hiç bir ses ihlâl etmiyordu. Halbuki Cem, Hurşit Beyle, Sadık Beyin salonda olduklarını biliyordu. İki eski dost satranç oyununa dalmışlardı. Ekrem erkenden yatmıştı.

Nihayet piyano kesildi. Aşağı kattan mırıltılar geldi. Bunlar arasında Sadık Beyin veda ettiğini, Hurşit Beyin de Müjde'ye hayırlı geceler dileyip yatak odasına girdiğini duydu. Sonra ev derin bir sessizliğe gömüldü.

Cem'in hiç uykusu yoktu. Yavaşça kalkarak pencerenin önüne gitti; mehtap içinde yüzen bahçeye baktı. Gece ılıktı. Odanın sıcaklığı genç adamı sıkıyordu. Çıkıp biraz hava almak istedi. Sırtına bir süveter geçirerek bahçeye indi...

Yıllarca evvel, nice yaz geceleri Cânan'la beraber bu bahçede mehtapta dolaşmışlardı. Elele, o saf aşkın rüyası içinde, dünya onlara bir cennet görünürdü o zamanlar...

İşte aynı yollarda onun adımlarının izlerini arıyarak yapayalnızdı. Sâde izler değil, hayatın mânası da kaybolmuştu artık... Cem'e bir yığın ıztıraptan başka hiçbir şey kalmamıştı...

Birden ürperdi. Arkasında, fısıltılı bir sesin kendisini çağırdığını duymuştu. Başını çevirince, ağaçların gölgelerinde hareket eden bir beyaz hayal gördü. Tıpkı yıllarca evvel olduğu gibi.. Şaşkınlıkla sevincin birleştiği kısık bir avazla:

— Müjde!.. dedi.

Müjde, gölgeliklerden ay ışığına çıkarak ona doğru koştu:

— Seni bahçede görünce duramadım Cem ağabey. Hiç uykum yok. Ne fevkalâde gece, değil mi?.

— Evet Müjdem.. Fevkalâde bir gece!.

Elele tutuştular. Ve ağır ağır yürümeye başladılar.

Cem hayret içindeydi. Az evvel rüyasını gördüğü mazi sanki canlanmıştı!.. Cânan'ının eli işte yine elinde, gülümseyen gözleri, gözlerindeydi. Konuşmuyorlardı. Fakat konuşmaya ihtiyaçları yoktu. Dillenmeyen bir saadet iksirini yudum yudum içerek, sarhoş, sızacak kadar sarhoş olmuşlardı..

Farkında bile olmadan Namazgâh yolunu tuttular. Oraya yaklaşırken Müjde, Cem'in koluna girdi. Ve bir hayali ürkütmekten korkar gibi gayet yavaş bir sesle o sihirli sükûtu bozdu:

— Acılar olmasa, hayat ne kadar güzel değil mi Cem ağabey?..

Cem, Müjde'nin ruhunu görmek ister gibi ona derin derin baktı!.

— Acılar mı dedin? diye hafifçe gülümsedi. Bu senin ağzına yaraşır bir söz değil. Sen dünyanın en mes'ut kadını olmalısın!..

Müjde gözlerini uzaklara çevirerek:

— Doğru!. dedi. Dünyanın en mes'ut kadını olmam lâzım!. Çünkü mes'ut olmak için her şeyim var!.

— Şu halde?.

Müjde cevap vermedi. Namazgâha gelmişlerdi. Cânan'ın mezarı başında yanyana durdular. Birer Fâtiha'nın soluk aksi dudaklarında titrerken her ikisi de, ilâhî bir aşkın mâbedindeymişler gibi, derin bir huşû ve huzura bürünmüşlerdi. Sonra her zaman olduğu gibi Namazgâhın taş basamağına oturdular. Orada Müjde birden gözyaşlarına yol verdi. Bu yaşlar, ne zamandanberi Cem'den sakladığı bedbahtlık yaşlarıydı..

Cem yavaşça onun ellerini tutup yüzünden çekerek, yaşlı gözlerine sonsuz bir muhabbetle baktı:

— Niçin bu kadar bedbaht olduğunu bana söyliyeceksin Müjdem!..

Müjde kesik bir solukla âdeta inledi:

— Senin... senin yüzünden Cem... Cem ağabey..

— Benim yüzümden mi? Niçin? Nasıl?...

— Yine gideceksin diye.. Sensiz hayat bana bomboş.. Sensiz hiçbir şeyim yok.. Öyle yalnızım, öyle hiçim ki!.

Cem kalbinin durmasından korkarak titredi. Heyecandan boğulan bir fısıltı ile:

— Kalbim her zaman senin yanında.. Senin yerin de kalbimin içinde Müjdem! dedi.

— Ne zaman gideceksin?.

— Belli değil?.

— Artık burada kalmanı istiyorum. Daima... Ayrılmamızı hiç istemiyorum...

Cem iliklerine kadar aşk humması içinde kekeledi:

— Mümkün.. mümkün olsa.. Bu ayrılık bana daha.. çok daha acı Müjdem.. Sen burada evindesin.. Seni sevenlerin ve sevdiklerinin yanındasın. Ben ise gurbette ve yapayalnızım...

Sonra, Müjde'nin kendisini hâlâ sevdiğini, herşeye rağmen sevdiğini iyice anlamış olmaktan gelen bir coşkunlukla onu birden kendine doğru çekti:

— Bana söz ver.. Üzülmiyeceğine.. Çünkü.. çünkü ben seninim. Dünyada herşeyim sensin benim.. Sen de benimsin. Beni kalbinde yaşatman en büyük tesellim. Hattâ saadetim. Evet Müjdem. Birbirimiz için yaşamaktan daha büyük saadet olur mu?. Bunu kâfi görelim..

Müjde, Cem'in göğsüne kapanmış hıçkırıyordu. Saçlarından yükselen tatlı buğu, Cem'i çıldırtan o aşk buğusu genç adamın bütün ruhunu sarmıştı. O saçları kokladı, öptü. Yıldızlarla dolu gece, lâhutî bir kubbe gibi onları himaye ediyordu. Ayın parlak ışıkları gönüllerinde tutuşan günahı yıkıyor gibiydi..

Müjde ona dudaklarını uzatınca, Cem, o tatlı günahın vicdanına geçen zehirli bir pençe oluverdiğini gördü. Genç kadını omuzlarından tutarak hafifçe kendinden uzaklaştırdı. Kesik kesik:

— Hayır, hayır.. diye söylendi. Buna hakkım yok.. Seni daha fazla bedbaht etmeye hakkım yok..

Müjde uykulu bir çocuk gibi:

— Beni mes'ut edeceksin!. diye fısıldadı.

— Seni mes'ut etmek isterim elbet!. Fakat o günü beklemek lâzım.. O gün elbet gelecek.. Çok yakında gelecek Müjdem..

Müjde yüzünü tekrar elleriyle örttü:

— Niçin beni bırakıp gittin?. Onunla evlenmeye neden mecbur ettin? diye inledi.

— Çünkü senin bir büyük ağabeyindim.. Seni başka türlü sevmeye hakkım yoktu!. Bu bana tarifsiz bir utanç ve azap oldu.. Seni ondan çalmak, onun saadetini çalmak gibi bir şeydi bu sevgili Müjdem.. Hâlâ kendimde bu hakkı göremiyorum... Utançtan ölüyorum.. Eğer kocanı biraz olsun seviyorsan..

— Onu hiç sevmiyorum. Hiçbir zaman sevmedim. Bana olan aşkını da anlamıyorum.. Küçük bir çocuktan farksız... Her hali bir kapris...

Müjde'nin bu sözleri Cem'in içindeki bir başka yarayı sızlatıyordu. Kocasından en ufak bir şüphesi bile yoktu zavallıcığın.. Herşeyden fazla büyük bir dost ve insan olan Cem, aşkından da üstün olan şefkatiyle genç kadının uğradığı bu alçakça ihaneti nefretle düşünüyordu. Onun bunu sezmesini istemiyordu. Hele onu mütekabil bir ihanete sevketmekten duyduğu suçluluk kalbini donduruyordu.

— Müjdem, yavrum... diye azimli bir sesle konuştu. Sen herşeyi bana bırak.. Senin saadetin için gereken herşeyi yapacağım.. Hislerimize kapılmıyalım.. Makul olalım. Zaman bu dâvayı halledecektir.

Müjde kırık bir sesle:

— Beklemek öyle mi?. diye mırıldandı. Ne kadar? Ne kadar Allahım?.

— Elele değil miyiz? Zamanın hiçbir kıymeti yok..

— Peki, peki Cem ağabey.. Ben senin sözünden çıkmam. Sen verdiğin sözde dursun.. Artık dönelim mi?.

Kolkola ve elleri birbirine sımsıkı kilitli olarak tepeden indiler. Mehtabın gündüz gibi aydınlattığı bahçeler, sahici cennetler gibi önlerinde uzanıyordu...

Eve kadar hiç konuşmadılar. İçeride, merdivenin alt başında bir kere daha birbirinin kollarına atılmaktan kendilerini alamadılar. Bu, ihtirassız, fakat iki vücudün tek can hâlini aldığı bir kucaklaşma idi..

Cem'in biran sahiden soluğu kesildi. Soluksuz ve âdeta cansız trabzana dayandı. Rengi kül kesilmişti. Birden şaşıran Müjde onu dar tuttu; beraberce merdivenin basamağına oturdular. Genç kadın:

— İkide bir sana ne oluyor böyle?.. diye isyan etti. Bir doktora gitmelisin... Muhakkak bir doktora gitmelisin... Nen var? Hastasın sen Cem ağabey.. Allah aşkına nen var?.

Gözlerini zahmetle açan Cem gülümsemeye çalışarak:

— Bir şeyim yok.. diye mırıldandı. Arada sırada gelen küçük, küçücük bir çarpıntı.. Ehemmiyetsiz bir şey..

— Ehemmiyetsiz mi?. Bilâkis ben onu çok mühimsiyorum.. Benim hatırım için bir doktora gideceksin...

— Peki Müjdem.. Senin hatırın için bir doktora gideceğim..

— Hemen yarın..

— Evet, yarından tezi yok...

İçindeki acı ümitsizliği Müjde görmesin diye Cem gözlerini tekrar kapadı...

* * *

Doktor Sedat:

— Vallahi Cem kardeşim.. dedi, senin ettiğin düpedüz bir intihar. İstirahat, mutlak istirahat sana şart.. En ufak bir heyecandan ve yorgunluktan kaçınacaksın.. Dünyayı bir zaman unutman lâzım. Sırt üstü yatman lâzım. Açık söyliyeyim: Çok tehlikeli şekilde hastasın. Bu iş şakaya gelmez. Ölmek istiyorsan o başka.. Fakat biz dostların seni kaybetmek istemiyoruz.. Ben senin en yakın arkadaşın ve doktorunum.. Avrupa'da seni tedavi eden mütehassıslarla yaptığım istişarelerden çıkan kat'î netice şu: Kayıtsız şartsız istirahat, istirahat, istirahat...

Cem gülümsüyordu:

— Anladık, anladık.. Bir mumya gibi ebediyete bürüneceğim.. Bir kutu içine yerleşip hiç kımıldamadan kalacağım..

— Alayı bırak. Doktorun olarak vazifelenmem gerektiğine göre, seni derhal bizim kliniğe yatıracağım.. Sıkı ve esaslı bir kontrol altında tedavini yapacağım...

Cem içini çekti:

— Peki.. Fakat bana birkaç gün müsaade et. Halli icap eden bazı mühim işlerim var.. Bilhassa bu mesele karşısında fevkalâde hassas bulunan birisi var ki, ona işin ehemmiyetini ihtiyatla telkin etmek zorundayım...

— Kim bu?.

— Benim sevgili küçük Müjdem!..

— Seni birdenbire kaybetmesi daha az mı elim olur?. Birkaç gün değil birkaç saat, hattâ birkaç dakika gecikmek hayatına mâl olabilir Cem.. Sen bilirsin. Ben dilimin döndüğü kadar söylüyorum.. Artık nasıl istersen öyle hareket et!.

Cem muayenehaneden çıktığı zaman beyni uğulduyordu. İçinde tarifsiz bir boşluk, kapkara ümitsizlikle dolu bir boşluk vardı. Yaşamak istiyordu. Hayata dört elle sarılmak ve yaşamak.. Fakat bu arzusu, bir klinik odasının dört beyaz duvarı ile kefenlenecek sayısız günlerin tasavvuriyle boğuluyordu. Müjde'ye işin ciddiyetini bildirmesi lâzımdı. Onu ürkütmeden, korkutmadan bunu yapabilmek de mesele idi. Yapabileceği tek şey ümitsiz değil, bilâkis çok ümitli, inançlı ve iradeli görünmek; mâneviyatının kudretini ona da aşılayarak müşterek bir cesaret kalesi vücude getirmekti.

O kadar dalgın yürüyordu ki, yanıbaşından hızla geçen bir otomobilin rüzgârı onu sarstı. Arabanın plâkasına gözü takılınca birden kafasındaki düşünceler dağıldı. Kendisini rüzgâriyle sendeleten bu şâhane araba Ekrem'in yeni lâcivert Cadillac'ı idi.

Ekrem direksiyondaydı. Yanında da Ayten vardı.

Cem'in bütün vücudü âni bir elektriklenme ile sarsıldı. Yüzünün bütün kanı çekilmişti. Sancıyan kalbine elini götürerek durakladı. Sonra kendini toparladı ve dikkat kesildi.

Araba, caddenin karşı tarafındaki büyük bir kuyumcu dükkânının önünde durmuştu.

Cem, yolcular arasından sıyrılarak, trafik selinin içinden karşıya geçti. Ötekiler arabadan inmişler ve dükkâna girmişlerdi.

Cem, iradesinden ziyade hislerine uyarak vitrine yaklaştı; şapkasını iyice gözlerinin üzerine çekerek içeriye baktı. Bu tecessüsünü çirkin buluyordu ama, başka türlü hareket etmek elinde değildi. Müjde hesabına müthiş bir teessür ve isyanla dolup taşan kalbinin arzusu iradesine üstün gelmişti.

İçeride, kuyumcunun, müşterilerinin önüne açtığı bir kutu içinde şâhane bir gerdanlık pırıl pırıl yanıyordu. Bu, Ekrem'in, Ayten'e takmayı vaadettiği pırlanta kolye idi.

Cem, Ekrem'le kuyumcunun pazarlık ettiklerini gördü. Sözlerini pek iyi duyamıyordu ama, hâl ve tavırlarından konuşmanın mahiyetini tamamen kavrıyordu. Kuyumcu hiçbir tenzilât yapmıyordu. Ekrem:

— O halde size onbin lira kaparo bırakayım, kolyeyi başkasına satmayın! dedi.

Kuyumcu küçük bir tereddütten sonra:

— Kabul! diye cevap verdi. Ancak birkaç gün içinde tediyatı ikmal etmeniz şart!. Bizim mallar daima peşin ödenir. Bu size yaptığım bir istisnadır..

— Teşekkür ederim. Parayı birkaç gün içinde temin edeceğim.. Siz faturayı hazırlayın..

— Şimdi bir makbuz keseyim de..

Cem geri çekildi, sırtını duvara dayadı. Ayten nihayet meramına ermişti ha? Yaman kızdı doğrusu!. Fakat bu muhteşem hediyeyi muhitine nasıl izah edecekti?.

Âşıklar dükkândan çıkarak arabaya bindiler. Bir dakika sonra lâcivert Cadillac gözden kayboldu. Cem'in ağır tebessümü onları bir müddet hayalen takip etti.

* * *

Cem iyice kendini toparlayabilmek için saatlerce açık havada dolaştı. Nihayet geç vakit eve döndü. Salondan piyano sesi geliyordu. Adımları o tarafa yönelince, yüreği yeniden sıkışmaya başladı. Müjde'nin saadeti onca şimdi ön plânda idi. Ona ait meseleler, kendi meselelerini gölgede bırakmıştı. Ölüm bile gözünü korkutmuyordu artık.. Müjde'ye yapılan bu ihaneti görmektense, ölseydi keşke!..

Müjde, Chopin'den bir Nocturne çalıyordu. Parmakları tutuk, âdeta cansızdı. Önündeki notaya bakmıyordu. Yaptığı hâtaları da düzeltmiyordu..

Usulca omuzuna bir el dokununca hızla başını çevirdi. Ve omuzbaşında Cem'i görünce yerinden fırladı.

— Ne haber Cem ağabey?.

Cem kararını vermişti:

— Haberler gayet iyi! diye gülümsedi. Doktor, sıhhatimin demir gibi olduğunu temin etti!.

— Oh! Gözün aydın.. Ne kadar sevindiğimi bilemezsin!.. Ama.. Ne o?.. Niçin rengin öyle sapsarı?.. Yoksa benden bir şey mi gizliyorsun?.

Cem genç kadının ellerini tuttu. Kendini zorlayarak sükûnetle:

— Hayır Müjdem! dedi. Sen rengime bakma... Seni görünce bütün kanım kalbimde toplanıyor da..

Müjde başını onun göğsüne dayadı. Mes'ut bir vecd içinde bir dakika öylece kaldılar. Fakat Cem'in uzaklara dalan gözlerinde binbir acı kaynaşmaktaydı...

Sadık Bey, yazıhanedeki geniş maroken koltuğuna kurulmuş, karşısında süklüm püklüm duran Ekrem'e sert sert çıkışıyordu:

— Sana bir parça salâhiyet verdim; kırdığın cevizler kırkı aştı.. Bizi iflâsa mı sürüklemek istiyorsun?. Bu defa kârdan zırnık bile alacak değilsin.. Sahte bonolarla bankadan şirket hesabına çektiğin paraları sana kuruşuna kadar ödeteceğim... Bu kepazelik bir daha vâki olmasın.. Bir defaya mahsus olarak bu aramızda kalacak.. Sen yüzkarası bir evlâtsın... Defol!..

Ekrem renkten renge girerek:

— Baba.. Baba.. diye yalvardı. Biraz borcum var.. Bu defalık beni affet ne olur!..

— Borç ha?. Onbinlerce lira borç!?.. Çok güzel!.

— Evet.. Bunu ödemek mecburiyetindeyim.. Eğer o kârdan bana vaadettiğin hisseyi vermez isen, şerefim iki paralık olur.

— Şerefin ha?.. Hele bak!.. Defol!.

— Ayaklarının altını öpeyim babacığım.. Bu son olacak.. Seni temin ederim.. Borçlarımı temizledikten sonra tekrar kat'iyen borçlanmıyacağım...

Sadık Bey derin bir «Ya sabır» çekti. Oğlunun ne mal olduğunu ötedenberi bilirdi ama, onun dalaverede bu kadar ileri gideceğini tahmin etmezdi. Üzerine titrediği bir tek evlâdı, ahlâksızın biri olup çıkmıştı. Bu, bir baba için en büyük talihsizlikti. Kendi kendisiyle kısa bir mücadele geçirdikten sonra, yine babalık hisleri öfkesini yendi. Sinirli bir hareketle sedef kutudan bir sigara çekip yaktıktan sonra:

— Peki, dedi. Hisseni vereceğim.. Fakat bir daha en küçük hatanı sezdiğim takdirde...

Ekrem heyecanla babasının sözünü kesti:

— Parayı bu hafta içinde alabilecek miyim?

— Ne?..

— Parayı bu hafta içinde alabilecek miyim?.

— Maalesef! Siparişler geciktiği için, tahsilât da gecikecek..

— Ne kadar?..

— Bir ay kadar...

— !!!...

Ekrem biran afal afal bakındı. İşler sarpa sarmıştı bir kere.. Bir kaç gün zarfında kuyumcuya ödemek zorunda olduğu otuz bin

lirayı nereden bulacaktı?. Babasına hakikkati söyleyemezdi ya!.. Eğer kasanın anahtarı kendisinde olsa idi, bu parayı ödemek üzere oradan gizlice alabilirdi. Fakat babası ondan şüpheleneliberi, anahtarlarına bir kat daha mukayyet oluyordu. Kasadan çekip de bir kısmını yerine koyamadığı paralar yüzünden az mı ecel teri dökmüştü Ekrem?.. Onun suçundan, günahsız veznedar mes'ul tutulmuş ve adamcağız yalnız işinden olmakla kalmamış, bu parayı çatır çatır kendisine ödetmişlerdi de...

Ekrem'in kafası kazan, zihni kepçe, işe acele bir çare arıyordu. Bu çareyi de bulmakta gecikmedi. Çünkü şeytan onunla beraberdi. Evet, evet.. Güzel bir çare bulmuştu.. Dahiyane bir buluştu bu doğrusu!. Gözleri pırıl pırıl yandı; babasına gülümsedi:

— Çok teşekkür ederim babacığım... Bir ay gecikmenin hiç ehemmiyeti yok.. Affınız bana yeter.. İçiniz rahat etsin, oğlunuz sizi utandırmıyacak!...

Gece yarısı idi. Evde el ayak çekilmişti. Cem odasında başı ellerinin arasında oturuyordu. Traşı uzamış, yüzü keder içinde solmuştu. Bir günde sanki yüz yıl yaşlanmıştı.

Beynini çemberliyen ve hasta kalbini sızlatan üzüntülerden gözüne uyku girmiyordu. Bu şekilde ölüme yıldırım hızı ile koşduğunu biliyordu tabiî... Fakat doktorlar bilselerdi ki, genç adamı aklıseliminden eden bu haile, hayatından kat kat önemli bir mâna taşımaktadır.

Ayağa kalkarak pencerenin önüne gitti, yaz gecesinin ılık meltemini derin derin teneffüs etti. İçi öyle bir ateşle dolu idi ki, nefesleri birer cehennem soluğunu andırıyordu. Müjde'yi nasıl himaye edecekti?... Onun selâmeti namına yapabileceği şey ne idi?.. Bu sualler karşısında duraklıyordu.. İradesiyle değil, hisleriyle hareket etmekte idi çünkü... Bütün arzusu da, saadetini tehdit eden bir suikast karşısında onun yanında bulunmaktan ibaretti.

Daldığı acı hayallerden hafif bir gürültü ile uyandı. Aşağı katta bir kapı çarpmış ve yere bir şey düşmüştü. Kulak kabarttı, bekledi. Aynı ses bir kere daha duyulunca merak etti. Odadan çıkarak merdiven başına kadar yürüdü. Orada durup tekrar dinledi. Tam geri döneceği sırada üçüncü defa aynı sesi duydu. Ses kütüphaneden gelmişti...

Cem ayaklarının ucuna basarak merdivenlerden indi. Kütüphanede ışık olmayışı merakını arttırmıştı. Usulca kapıya yaklaştı, içeriye baktı. O ne?!..

Pencerelerden giren ay ışığında bir adam, Hurşit Beyin kasasını kurcalıyordu. Cem büyük bir hayretle olduğu yerde dondu kaldı.. Kalbinin vuruşları kulaklarını tıkıyordu. Solukları duyulmasın diye elini ağzına kapadı...

Adam boyuna kasayı kurcalıyordu. Elindeki anahtar destesi bir ara telâşından yere düşünce, Cem bu sesi tanıdı. Parke üzerinde küçük, madenî bir infilâk olmuştu sanki!.. Aynı zamanda Cem adamı da tanıdı. Bu, Ekrem'di!..

Ekrem nihayet kasayı açmağa muvaffak oldu. Elleri sür'atle para destelerini bulmuştu. Oradan birkaç tane tomar alarak koltuğunun altına sıkıştırdı. Telâştan elleri dolaşıyordu. Derken, arkasında bir pıtırdı duyarak müthiş telâşlandı. Kasayı kapamak istedi; fakat araya sıkışan bir deste buna mâni oldu. Ve birden koltuğundaki desteler de kaydı. Tam o anda kütüphanenin ışıkları yandı...

Cem hırsızı suçüstü yakalamıştı!.. İki erkek birbirine dehşet içinde bakıp kaldılar... Ekrem'in koltuğundaki son desteler de yere dökülmüştü.. Gözlerinde öyle bir panik vardı ki, aklını oynattığı sa-

nılırdı..

Cem hiç bir şey söylemiyor, öyle dimdik durmuş ona bakıyordu. Nihayet Ekrem biraz kendini toparlamağa muvaffak oldu. Kısık bir sesle:

— Yanlış anlama Cem!.. dedi. Acele bir miktar paraya ihtiyacım oldu. Tamamen şahsî bir iş için... Aldıklarımı yine yerine koyacağım. Bu, aramızda bir sır olarak kalsın rica ederim.

Cem bir soluk halinde:

— Öyle mi?.. dedi. Başkasına ait bir kasayı açmak yeter bir suç olsa gerek!.. Kaldı ki...

Ekrem sür'atle:

— Uzatma!.. diye atıldı. Sen benim arkadaşım, kardeşim, her şeyimsin.. Bu sırra ortak ol!. Benim için bir namus meselesi bu!.

— Niçin ihtiyacın olan parayı enişte beyden açıkça istemedin?.. Sana şüphesiz yardım ederdi... Bu yaptığın çok kötü şey.. Şerefsizce, alçakça...

— Sus, sus!..

— Bir şartla susarım: Aldıklarını şimdi yerine koyacaksın!. tamamen!..

— Ooo!.. Bu saçma canım!. Hem bu bana ait bir mesele!. Sen ağzını sıkı tut, o kadar.. Fazlasına karışma!.

Cem hırsından soluyarak:

— Sizin milyonlarınıza ne oldu?.. Diye sordu. Sizin kasalar tamamen boşaldı mı?.

Ekrem sabırsızca söylendi:

— Ne münasebet!.. Tabii milyonlarımız yerli yerinde... Fakat babamın bu defa neden ise aksiliği tuttu.. Münakaşa ettik.. Bana acele para lâzım!. Şaka değil. Namusum bahis konusu.. Amma onda bu anlayış yok maalesef!..

Cem zehir gibi bir tebessümle onu süzüyordu. Müjde hesabına beslediği kinlerle dolu sesi müstehzi bir şekilde yükseldi:

— Bir küçük sual daha: Bu parayı nereye harcıyacağını bilmek istiyorum... Bunu söylersen, belki mazeretini kabul eder, sana sırdaş olurum...

Ekrem çileden çıkmış bir halde Cem'i göğsünden itti:

— Çekil!.. Bana vakit kaybettirme!.. Sana hesap vermeğe mecbur değilim!...

Yere dökülmüş paraları toplamak için telâşla eğildi. Fakat Cem onu önledi. Biran gırtlak gırtlağa geldiler...

— Ben bu paranın nereye harcanacağını biliyorum.. O şahane kolyenin, metresine çok yaraşacağına şüphe yok... Fakat kabul et

ki iki kere namussuz bir herifsin.. Yalnız karını, onun en samimî arkadaşıyla aldatmakla kalmıyor, üstelik metresine yedirdiğin paraları da kayınpederinin kasasından çalıyorsun!..

Ekrem, yüreğine bir kurşun yemiş gibi, olduğu yerde mıhlanıp kalmıştı. Şimdi gözlerinde canavarlaşmış bir bakış vardı.

Cem ona aldırmadan yerdeki para destelerini toplayıp kasaya koymağa başladı. Ekrem ona cevap vermemişti. Cem bu cevabı doğrusu merak ediyordu. Fakat merakı çok sürmedi. Çenesinde çakan kuvvetli bir yumruk ona fecî bir sürpriz oldu...

Cem, kucağında para desteleriyle yere yıkılırken, Hurşit Bey kapıda belirmişti...

Bu durum Ekrem'e âni bir ilham verdi. Habisce gülümsedi, işin içinden kurnazca sıyrılmak için bundan güzel bir fırsat olamazdı. Acele kendini toparladı:

— Hurşit amca! dedi. Kasanızı soymağa kalkan bir hırsıza cezasını vermek zorunda kaldım... Bunu haketti, değil mi?

Hayretten mosmor kesilmiş olan Hurşit Bey:

— Bu ne demek?.. diye gürledi. Benim kasamı açmağa kim cür'et etmiş?..

Uykulu gözlerini uğuşturarak rüya görüp görmediğini anlamağa çalışıyordu.

Ekrem hemen ekledi:

— Cem... Kıymetli oğlunuz Cem... Kütüphanede bir ses duyup koştum... Onu suçüstü yakaladım.

Çenesinden kan damlayan Cem zahmetle ayağa kalktı. Cidden müşkül durumda kalmıştı. Kendini o anda ne kadar müdafaa etse boştu. Hakikati şu şaşkın ihtiyara anlatamıyacaktı. Sonra... Kapıdan bir hayalet gibi giren Müjde onu büsbütün şaşırttı. Bütün deliller kendi aleyhinde iken, onun kocasını hırsızlıkla ithama kalkışması doğrusu fecî bir şey olurdu!..

Müjde onun adını taşıyordu. Ona sürülecek leke, Müjde'ye de sürülmüş olacaktı. Cem bunu nasıl yapabilirdi?

Hayır, kendini feda eder de, yine bunu yapamazdı. Hem hiç bir tevil götürmez şu vaziyet içinde, bu itham gülünç kaçmaz mı idi?.. Bu düpedüz bir iftira demek oluyordu!...

— E.. Enişte.. Be.. Bey diye kekeledi. Beni af.. af edin. Paraya... çok... çok ihtiyacım vardı... bu yüzden bu hataya düştüm..

Hurşit Bey ortalığı çınlatan bir sesle:

— Yıkıl!.. diye haykırdı. Senin ne mal olduğunu çoktan bilirdim. Hatâ, seni bu eve sokanda.. Yıkıl!.

İhtiyar adam, mazinin kinleriyle dolup taşan içini boşaltacak mükemmel bir fırsat bulmuştu nihayet!... Yumruklarını sıkarak Cem'in üzerine yürüdü:

— Alçak seniii!.. Bir vakitler namusumu çalmağa cür'et ettiğin yetmemiş gibi, şimdi de sefil ellerini kasamdaki servete uzattın ha?.. Çık defol evimden!..

Cem, bitkin bir halde, sendeleye sendeleye kapıya doğru yürüdü. Bu müthiş sahne karşısında yüreğine inecek hale gelen Müjde, yüzünü elleriyle örterek kocasının kolları arasına düştü...

* * *

Doktor Sedat, baş hemşireye:

— Niçin bütün panjurları kapattın?.. dedi.

— Çünkü hasta hiç ışık istemiyor doktor bey!.

— Şu yan taraftakileri biraz aralayın... Geceyi nasıl geçirdi?.

— Çok fena!. Bir kaç kere sizi sordu...

— Şimdi daha sakin değil mi?.

— Evet, bir iğne yaptım, uyuyor...

Doktor Sedat yavaşça karyolaya yaklaştı; Cem'in üzerine doğru eğildi. Hasta bir gecede korkunç derecede çökmüştü. Fakat bu çöküntü daha ziyade onun ruhunda olmuştu. Sedat bu hakikati görüyordu. Zavallı çocuğun başına neler gelmişti?.. Bunlara inanmak mümkün değildi. Evet, Cem'in dün gece kendisine anlattıkları, muhakkak onun hasta muhayyelesinin yarattığı bir kâbustan ibaretti!.. Buna yemin edebilirdi Sedat!...

Cem birden gözlerini açtı. Bu gözlerde cehennemî bir ıstırap vardı:

— Sedat.. Nihayet seni görebildim.

Doktor bir sandalye çekip arkadaşının yanına oturdu. Onun nabzını tuttu:

— Daha iyisin Cem... Krizi atlattın çok şükür!

— Hangi krizi?.

Sedat, baş hemşirenin odadan çıkmasını bekledi. Sonra gülümsedi:

— Hâlâ mı rüya görüyorsun? Bana o anlattıkların ne idi?

— Hepsi aynen hakikat!.

Doktor ciddileşmişti:

— Sen eniştenin kasasından para çalmağa kalktın ha?. Buna kim inanır Cem?.

— Evet Sedat... Ben bunu yaptım.. Artık o evde yerim yok... Bu dünyada da yerim yok!.

— Olur şey değil!.. Peki, bunu niçin yaptın?. Niçin bana gelmedin? Madem ki, paraya ihtiyacın vardı?!.

Cem'in göğsü derin soluklarla kalkıp iniyordu. Sedat onun heyecanlanmasına mâni olmak için acele:

— Her ne ise... dedi. Bunları sonra konuşuruz. Şimdi sıhhatini düşünelim...

Cem'in göğsü gittikçe daha hızlı kalkıp iniyordu. Kalbi gizli hıçkırıklarla sarsılıyordu çünkü... Bu hıçkırıklarda gizlenen sır onunla mezara gömülecekti!.

Müjde'nin o şaşkın ve perişan hali bir türlü gözlerinin önünden gitmiyordu. Onun gözünden bu şekilde düşmek için ne günah işlemişti?. Aşkı ile dolu olan o sevgili kalbi nasıl böyle parçalayabilmişti?... Ve bundan ne hasıl olmuştu?

Heyhat!... Müjde'nin bağlı olduğu adın şerefini koruyayım derken, onun bütün ümidini, bütün inancını; hattâ, tek sözle, ruhunu katletmiş bulunuyordu.

— Alo!.. Ben kuyumcu Manukyan.. Bay Ekrem'le mi teşerrüf edoorum?..

— Evet, ben Ekrem.. Buyurun Bay Manukyan!..

— Saygılarımı sunarım Bay Ekrem.. Şu mesele için zatınızı rahatsız edoorum... Malumaliniz vadinizden bu yana tastamam bir hafta geçti.. Eğerkim, kolyeyi, almaktan sarfınızar etmiş iseniz, kaparonuzu iadeye amadeyim... Çünküm başka bir müşteri vardır.. Derhal peşin para ile onu satın almak istoor... Ha? Ne doorsunuz?... Cevabınıza muntazırım...

— Fakat.. Bay Manukyan.. Rica ederim bana biraz daha müsaade edin... Bir haftacık daha.. Onu başkasına satmanız bahis konusu değil!...

— Eh, kıymetli hatırınız için bir hafta daha beklerim.. Doğrusu ya, bu âzamî mühlettir.. Bir gün fazla olmaz.. Dakkor mu?

— Dakor!..

— Saygılarımı sunarım Bay Ekrem!..

* * *

. Dilber'in tavadan çıkarıp tatlıya attığı gözlemeleri, Saban damağını şaklatarak bakışlariyle kovalıyordu. Kadının bir ara dalgınlığından istifade ederek bir gözleme kapıp ağzına attı. Dilber:

— Ne halt ediyorsun orada?.. Diye bağırdı. Aç bakayım ağzını!..

Şaban omuzlarını kaldırdı. Sonra başını çevirerek bir çırpıda tatlıyı çiğnemeden yuttu ve sırıtarak ağzını açtı:

— İşte bak... Yani tatlılarından aşırdığımı mı sanıyorsun?

— Arkamda ne duruyorsun öyle ise?!..

— Bakıyorum.. Bakmak da yasak değil a!..

Biraz sonra Şaban ikinci tatlıyı da aşırırken yakayı ele verdi. Dilber onu kepçe ile kovalayıp mutfaktan dışarı attı. O sırada Dadı içeriye giriverdi:

— Ne oluyor Dilber? Şaban'ın burada ne işi var?.

— Hırsız kedi.. Boğazında kalsın inşaallah!.. Küçük hanım için yaptığım gözlemelerin kokusunu almış, buraya ziftlenmeye gelmiş!.

Dadının yüzü gülmüyordu:

— Küçük hanım hiç bir şey yiyip içmiyor Dilber!.. Bu işin sonu nereye varacak bilmiyorum.. Cem Bey gideliberi her gün biraz daha sararıp soluyor..

Dilber'in gözü tavada, aklı ise bir karış havada idi:

— Cem Bey nereye gitti?. Niçin gitti?. Şunu bilebilseydik...

— Hâlâ anlayamadım.. Anlayacağım da yok.. Hepsi sır küpü.. Ama, işin içinde bir şey olduğu muhakkak!.

Dilber bir tabağa gözleme koyarak Dadının eline tutuşturdu:

— Hele sen şunları küçük hanıma götür Dadı Hanım... Gözlemeyi çok sever çünkü... Bir parçacık da yese, yine razıyım... Haydi, zahmet ediver...

Dadı, elinde gözleme tabağı ile salosa girince biran durakladı. Ayten gelmişti. Bu kız onun son zamanlarda zıddına gidiyordu. Daha doğrusu, onu bir kaç kere kıyıda köşede damat beyle fiskos ederken göreliberi ihtiyar kadının nevri dönmüştü. Züppeliğin de bir haddi vardı. Gençler arasında aşırı samimiyetlerden kuşkulanmak gerekti!...

Pencerenin önündeki geniş koltukta oturan ve dalgın dalgın uzaklara bakan Müjde'ye yaklaşırken, Ayten'in şöyle konuştuğunu duydu:

— Yakında büyük bir konser vereceğim Müjde'ciğim.. Bu konsere muhakkak gelmelisin.. Ekrem de gelecek.. Bana vaadetti.. Şuradan bir kaç nota seçmeme müsaade eder misin?.

Müjde, hep öyle dalgın:

— İstediğini seç al! dedi. Konserine gelmek isterim tabiî.. Fakat bilmiyorum... Eğer iyi olursam!..

— Nen var?.. Sen basbayağı melânkoliye tutulmuşsun.. Saçma bir şey.. Biraz kendini topla.. Rahatlık beynine mi vurdu yoksa?.

Müjde başını çevirdi. Zoraki bir tebessümle:

— Belki!.. dedi. Rahatlık veya saadet!?..

— Pek tabiî cicim... Nen eksik Allah aşkına?.. Ekrem gibi bir kocan olması yeter!.. Doğrusunu istersen, şımarıklık ediyorsun.. Bak, Dadı Hanım da sana tatlı getirmiş!.. Kim bilir ne nefistir!.. *Haydi nazlanma!.. Yoksa tabağı elinden kaparım ha!..*

Müjde:

— Dadıcığım, ben yiyemiyeceğim, onu Ayten'e ver!.. dedi.

Dadı bağırdı:

— Olmaz.. Ayten'e de getireceğim... Bunu Dilber senin için yaptı kızım... Beğenmezsen çok üzülür.. Ben de üzülürüm..

Dadının ısrarı boşuna oldu. Müjde'nin reddettiği tatlıyı Ayten önüne çekerek, bir kaç dakikada tabağı temize havale etti..

* * *

Suavi piyanoya bir yumruk atarak:

— Bu işe bir son vereceksin! diye haykırdı...

Ayna karşısında makyajını yapmakta olan Ayten'in kılı bile kıpırdamamıştı:

— Bana böyle budalaca şartlar koşmak da nereden çıkıyor?. Beraberce hazırladığımız planı başarı ile tatbik etmiyor muyum?

— Plân ha?.. Sen kendi plânını tatbik ediyorsun kızım.. Ben de enayi gibi bunu yutuyorum...

— İyi ya işte... şikâyetin nedir?...

Suavi ayağa kalktı. Bulut gibi sarhoştu. Kanlı gözlerini genç kıza dikerek soluk soluğa:

— Bana bak! dedi. Sen o herife abayı yaktın iyice... Onu sızdırayım derken, kendi yüreğinin yağı da eridi... Zengin âşık tatlı geldi, öyle değil mi?

Ayten ruju ile pudriyerini çantasına koyduktan sonra doğruldu. Ense kökünde soluyan erkeği aynadan seyrediyordu:

— Benim o kolyeden vazgeçeceğimi sanacak kadar abtalsan eğer, bir diyeceğim yok... Bu bir gün meselesi...

— Evet ama... Herif onu sana bedava mı yutturacak yani?

— Ne demek istiyorsun?

— Bana ihanet edersen seni gebertirim.

— Vay!...

Ayten fırlayıp ayağa kalktı. Bakışlarında müthiş bir fırtına kopmuştu:

— Ben bu kıskançlık numaralarına tokum, anladın mı beyim! Senin tehditlerin bana vız gelir...

— Demek beni artık sevmiyorsun?

Ayten biran durakladı. Fitili tutuşmuş dinamit gibi patlamak üzere idi:

— Evet! dedi. Fikrimi değiştirdim... Hayatımı budala bir aşka feda etmeğe niyetim yok... Hayat çok kısa... Onu güzel geçirmek istiyorum... Sefalet çekmeğe razı değilim!... Elimdeki fırsatlardan istifade edeceğim... Mücevherler, kürkler ve lüks hayat beni bekliyor... Hasılı bugünden tezi yok, seninle vedalaşmak zorundayım...

Suavi vahşi bir hamle ile kızı omuzlarından yakaladı, kendine doğru çevirdi:

— Bir daha söyle bakayım... Şu kararını bir daha tekrarla bana...

Ayten gözünü bile kırpmadan ona meydan okudu:

— Artık seninle yaşamak istemiyorum... Yaşamıyacağım... Anladın mı?

— Yaa!.. Beni bu kadar kolay terkedeceğini mi sanıyorsun?

— Seni sevmiyorum artık... Sen serseri, ayyaş, meteliksiz bir budalasın... Senelerce sana esir oldum... Varımı yoğumu senin uğrunda tükettim... Bu kadar fedakârlık sana çok bile!... Sen metelik etmezsin... bırak beni...

Suavinin tokadı yüzünde şakladığı zaman, Ayten olduğu yerde bir kere döndü. İkinci tokatda kendini kapının önünde buldu. Beline inen tekme ise onu merdiven başına kadar fırlattı. Basamakları teker meker inerken, arkasından böğüren bir ses:

— Seni gebertmezsem bana da Tırpanoğlu Suavi demesinler kahbe!... diyordu.

Doktor Sedat, Hurşit Beyin gösterdiği kanapenin ucuna ilişerek:

— Sizi rahatsız ettiğim için affınızı dilerim efendim!. dedi. Cem'in en yakın arkadaşı ve doktoru olarak sizden bir ricada bulunmağa geldim... Evvelâ şunu arzetmek zorundayım: Cem bu dakikada (...) Kliniğinde ümitsiz bir halde yatıyor...

Hurşit Beyin kalkan kaşlariyle beraber gözünden kelebek gözlükleri düştü. Aynı zamanda bitişik odadan küçük bir çığlık duyuldu. Açık kapıdan Müjde bir ok gibi içeriye girmişti.

— Ümitsiz bir halde mi dediniz?

Sedat ayağa kalkarak kendisine doğru koşan genç kadını ellerinden tuttu:

— Telâş etmeyin canım... Ümitsiz demekten maksadım, ağırca hasta olduğunu bildirmekti... Cem size hakikati anlatmak istemiyordu... Vazifeden izinli olarak apansız İstanbula gelişinin de sebebi budur... Cem kalbinden hasta... Hem de tehlikeli şekilde...

Müjde bir koltuğa yığılırken, Hurşit Beyin sert sesi yükseldi:

— Bu meselelerden bize bahsetmenize müsaade etmiyorum. Çünkü Cem adındaki köpekle artık bir alâkamız kalmamıştır... İşlediği menfur suçtan haberiniz olsa idi, onun namına bugün buraya gelmeğe cesaret dahi edemezdiniz...

Doktor vekarla:

— Cem bu meseleden bana bahsetti efendim! dedi. Fakat ben kendisine inanmadım... Daha doğrusu, inanamadım... Bugün hâlâ bu işde bir yanlışlık olduğuna eminim...

— Yanlışlık mı?... Eğer o iblisi körü körüne müdafaa için karşıma çıktınızsa, büyük bir hataya düşmüş bulunuyorsunuz!.

— Onu müdafaa için kaybedecek vaktimiz yok beyefendi!. Suçu ne olursa olsun, ölüme mahkûm bir insanı affetmek büyüklüğünü göstermenizi istirham ediyorum... Cem'e sizin affınızla beraber Müjde Hanımı götürmeği vaadettim...

Müjde yerinden fırlayıp, Hurşit Beyin boynuna atıldı; sesini hıçkırıklar boğuyordu:

— Enişte... Enişteciğim... Size yalvarırım onu affedin!.. Cem'in suçlu olmadığına ben de eminim.. Suçlu da olsa, cezasını yeteri kadar çekti artık... Onu bu halde bırakamayız... Ne olur, ne olur?

Hurşit Bey haşin bir tavırla:

Beni zora çekmek mi istiyorsunuz? dedi... Yoo! Kat'iyen!... Ben onu affedemem kat'iyyen!.

— Sedat Beyin ve benim hatırım için...

— Çekil başımdan... Bilirsin ki, verdiğim karardan dönmek adetim değildir... Böyle tatsız ısrardan da hiç hoşlanmam...

Müjde. perişan bir halde bir adım geri çekildi:

— Siz affetmezseniz de, ben onu göreceğim... Beni görmek istediğine emin misiniz Sedat Bey?

— Evet Müjde Hanım!... Bu, kendisinin belki de son arzusu...

— Şimdi hazırlanıyım... Beni bekleyebilir misiniz?

— Hayhay! Sizi aşağıda, arabamda beklerim...

Müjde deli gibi odasına koştu. Gözü dünyayı görmüyordu. Eli ayağı şaşırıyor, çarpınıp çırpınıyor; bir türlü hazırlanamıyordu.

Gardrobdan elbiselerini çıkardı. Telâştan dolabın içini birbirine katmıştı. Derken kolu şapka rafına takıldı. Rafın bir köşesinde duran büyük bir mücevher kutusu kaydı. Müjde onu dar yakaladı. Fakat o ne?... Kutu şaşılacak kadar hafifti!...

Birden, Müjde'nin perişan zihninde bir şüphe şimşeği çaktı. Hayreti korkuya, korkusu meraka inkılâp etti. Anahtarını arayıp buldu ve kutuyu açtı...

Açmasiyle iki elini başına vurması bir olmuştu. Çünkü kutu bomboştu!...

Evet, genç kadın, tarifsiz bir dehşet içinde, bütün mücevherlerinin yerlerinde yeller esdiğini görmüştü..

Elleriyle yüzünü örterek tuvaletin üzerine kapandı. Bitkin bir halde:

— Cem... Cem ağabey... diye inledi. Bunu da... Bunu da yaptın ha?... Artık seni affedemem... Asla affedemem...

O sırada telâşla odaya giren dadıya döndü, hıçkıran bir sesle:

— Dadıcığım, dedi. Doktor Beye gelemiyeceğimi söyle!... Beni beklemesin!...

Konser salonu hıncahınç dolu idi. Haftalardanberi ilân edilen bu konsere ne kadar ehemmiyet verildiğini anlamak için, büyük bir kısmını san'at muhitinin tanınmış simaları ile şöhretli kritiklerin teşkil ettiği dinleyicilere bir göz atmak kâfi idi.

Müzisyenler sahnedeki yerlerini alırlarken, boş localardan birinin kapısı açıldı; Hurşit Beyle, Sadık Bey içeri girdiler. Müjde ile Ekrem de onları takip ediyordu.

Biraz sonra, büyük bir alkış tufanı arasında Ayten sahneye çıktı. Tombul vücudunu sıkı bir cendere içine alan korse, göğüslerini

bir çift lâstik top gibi yukarıya doğru fırlatmıştı. Fakat sırtında şahane bir siyah tuvalet vardı. Gerdanında da emsalsiz bir şehri âyin yaratan mahut kolye pırıldıyordu...

Okumağa başladığı zaman, sesi bir billûr çağlayan gibi bütün salonu doldurdu...

Ekrem heyecandan yerinde duramıyordu. Aytenle biran birleşen bakışlarında çılgın bir aşkın alevi parladı. İkisi de mes'uttu...

Beri tarafta Müjde, dönen bütün gizli dolaplardan habersiz sadece kendi unulmaz yarasiyle için için ağlıyordu...

Birinci eser, salonu inleten alkışlar arasında bitmiş, Ayten ikinci parçaya başlamıştı... Bütün ruhları büyüleyen bu sesde cidden ilâhî bir tesir vardı. Müjde'nin içine akan göz yaşları, Cem'in şifası için durmadan Allaha yalvaran kalbinin ateşini sanki damla damla bastırıyor; o kalbe mucizevî bir ilham iniyor, darbelerinde sürprizli bir müjdenin önsezisi titriyordu. Evet, genç kadının tahammülsüz bir bedbahtlıkla boğulduğu bu dakikalarda, büyük hâdiselere gebe olan saniyelerin nabzı atmakta idi...

Salondaki o muazzam kalabalığın bir tek kulak ve bir tek kalb kesilmiş olduğu bir sırada yavaşça salonun kapısı açıldı, içeriye Suavi girdi. Kimse onunla ilgilenmemiş, hattâ girişinin farkında bile olmamıştı.

Gözleri vahşi bir ışıkla parlayan manyak genç, bir sütunun arkasına sinerek Ayten'e baktı. Ayten onu görmemişti. Konserine devam ediyor; sık sık da başını kaldırıp karşıdaki locada kendisini hayranlıkla dinleyen Ekrem'e tebessüm ediyordu...

Bu tebessümleri takip eden Suavi'nin yüzü bembeyazdı. Kısılan dudakları bir çizgi halini almıştı. Gözleri ise, canavarlaşmış bir ifade taşıyordu.

Birden elini yan cebine attı ve çıkardığı tabancayı Ayten'e doğru çevirdi...

Üç kere üstüste patlayan silâhla beraber Ayten'in boğuk feryadı ve halkın dehşet avazı ortalığı birbirine kattı. Kalbine üç kurşun yiyen Ayten cansız bir halde yere yıkılmıştı... Dehşetli bir panik içinde, Suavi kaçmaya teşebbüs etti, fakat polisler onu çalyaka ettiler...

Yukarıda, locada Müjde bayılmış; Ekrem ise, babasını sandalyesiyle beraber devirip çılgın gibi locadan dışarıya fırlamıştı...

Hâkim sert bir şekilde:

— Demek bu cinayeti kıskançlık yüzünden işledin, diye sordu.

Sanık mevkiinde bulunan Suavi tereddütsüz cevap verdi:

— Evet hâkim bey! Metresim son zamanlarda zengin bir âşık bulmuştu... Beni terkedeceğini anladım... Onu deli gibi seviyordum..

— Bu zengin adam kimdi?

Suavi kalabalık salona bir göz attı. Arka tarafta, Sadık Beyle, Müjde'nin yanında oturan Ekrem'i gösterdi:

— İşte şu adam!... «Sad - Hur» firması sahiplerinden Ekrem... Metresim Ayten'in de kuzeni oluyor...

Müjde ile Sadık Bey şaşkın bir halde yerlerinden fırlarlarken, salonda bir uğultu dalgalanmıştı. Buna mukabil Ekrem, soğukkanlılıkla ayağa kalktı ve hâkimin emri üzerine kürsüye doğru ilerledi.

— Şahit yerine geçiniz! Adınız?...

Malûm sorgu sualden sonra, hâkim onu baştan ayağa kadar dikkatle süzdü:

— Suçlunun söyledikleri doğru mu? Ayten sizin metresiniz mi idi?.

Ekrem'in gırtlağındaki yumru bir iki kere aşağı yukarı inip çıktı. Yüzü sapsarı idi. Kalın gözlük camları ardında tarifsiz bir panikle fırıl fırıl dönen gözleri, başı Sadık Beyin omuzuna dayanmış olan Müjdenin bitik çehresinde biran durakladıktan sonra, azimli bir sesle:

— Hayır!... dedi. Ayten benim kuzenimdi... Onunla başka herhangi bir şekilde münasebetim yoktu...

Suavi atıldı:

— Bunu isbat edeceğim.. Ayten, âşıkı Bay Ekrem'den kıymetli hediyeler alıyordu... Bunlardan biri de, son konseri esnasında boynuna takmış olduğu pırlanta gerdanlıktır... Bunun değerinin kırkbin lira olduğunu bana açıklamıştı... Gerdanlık, kuyumcu Bay Manukyan'dan satın alınmıştır.. Kendisinin şahit olarak dinlenmesini talep ediyorum.

Biraz sonra kuyumcu Manukyan, şahit yerine geçmiş bulunuyordu:

— Sanık'ın ifadesi tastamam doğrudur bay hâkim.. Bu kalantor bay... Bay Ekrem, geçenlerde, yanında müteveffa Ayten olduğu halde bizim dükkâna gelerek, kırkbin lira değerindeki çok nadide bir gerdanlığa pey sürmüş idi.. Parayı toptan ödeyemiyeceğini bana beyan ettiğinde, kendilerine bir kolaylık olmak üzere, onbin lira kaporayı kabullenmiş ve bir makbuz takdim etmiş idim... Aradan bir hafta geçip de, Bay Ekrem paranın üst yanını tınmayıncas, kendisine nazikâne bir protesto çektim.. «Şayet kolyeyi almaktan sarfınazar etmiş iseniz, onu isteyen başka müşteri vardır.» dedim.. Bay Ekrem özür beyan eyledi.. Ve benden bir hafta daha mühlet talep etti... O haftanın sonunda ise, işte şu çekmecedeki mücevheratı bana getirerek bakiye otuz bin lira yerine kolye ile takas etti... Gerdanlığı kendi elcağızı ile dükkânımda o bîçare kızcağızın güzel gerdanına takmış olduğuna da bendeniz şahidim...

Kuyumcunun açmış olduğu küçük çekmeceden çıkan pırlanta küpeler, yüzükler, kolyeler; inci, zümrüt, yakut, firuze, zebercet ve daha çeşit çeşit kıymetli taşlarla bezenmiş broşlar ve bilezikler mahkeme heyetini dahi hayrette bırakmıştı.

Kaşlarını çatan hâkim:

— Bu mücevherat otuz bin lira değerinde mi Bay Manukyan? dedi.

— Eh... Müşteri sattığında daha fazla etmez... Ama ve lâkin alayım desen, bir kaç misli eder!...

— Bay Ekrem, bu mücevherleri nereden bulmuş olduğunuzu söyler misiniz?

— Şey... Efendim... Bunlar... Ailemin mücevherleridir...

— Demek Bay Manukyan'ın şahadetini aynen tasdik ve kabul ediyorsunuz?

— Fakat... Yani... Bu ifadeler Ayten'le benim aramda uygunsuz bir münasebet mevcut olduğunu isbat etmez... Ayten benim akrabamdı... O kolyeyi borçlanarak satın almak istiyordu... Benden yardım rica etti... Bütün hatam.....

Hâkim kürsüye vurarak Ekrem'in sözünü kesti:

— Sözü uzatmıyalım Bay Ekrem! Bu mücevherlerin ailenize ait olduğundan eminsiniz ya?

— E... evet efendim!...

— Bakınız bakalım, hepsi tamam mı?

Ekrem çekmecenin içindekileri şöyle bir gözden geçirdi:

— Tamam efendim!...

— Şimdi bunların ailenize ait olduğunu isbata gelelim... Eşinizin ve ayrıca iki şahidin celbini talep ediyorum..

Müjde'nin kollarına girmiş olan iki memur, onu şahit yerine götürürken, betbeniz uçuk ve helecandan tirtir titreyen Dadı ile Dilber de şahit sıfatiyle onları takip ediyorlardı...

Sadık Bey, elinde titreyen kahve fincanını masanın üzerine bırakarak:

— Hurşit Bey birader, dedi. Bir serseri piyanistin idama mahkûm oluşu beni alâkadar etmez... Hattâ yeğenim Ayten'in ölümü de büyük tasam değil!... Onlar kendi cezalarını buldular... Beni asıl üzen, oğlumun, Ekrem'in durumu... Bir cahillik etmiş, kabul... Ama bu, bütün saadetinin ve istikbalinin yıkımına dayanacak af olunmaz bir günah da teşkil etmez... Karısı ile barışmasında evvelâ biz büyüklerin ittifakı gerek!... Ricamı kabul et, arzumu reddetme!... Kocasını af etmesi yolunda Müjde'ye tesir edecek ve sözünü geçirebilecek biri varsa, o da sensin... Onların ayrılması ile uğrayacağımız maddî mânevî zararı bir düşün!... Bu, muazzam bir iflâs olacak!..

Hurşit Bey eski dostunu buz gibi bir bakışla süzüyordu:

— Azizim Sadık Bey... Ben asıl, hayatı bana emanet edilmiş olan inci gibi bir çocuğu sizin gibi adamların kucağına atmak gafletinde bulunduğum gün, mânen iflâs etmiş bulunuyorum. Allah beni affetsin! Menfaat hırsı nasıl da gözlerimi kör etti!.. Ne ise... Zararın neresinden dönülse kârdır... Kısmet bu kadarmış... İşleri biran önce yoluna koymamız lâzım... Nikâhın feshi ile beraber, şirketin bölünmesi ve tasfiyesi sür'atle tamamlanacaktır.

Şaşkın bir halde, alnında boncuklanan terleri silen Sadık Bey:

— Fakat kardeşim... diye atıldı. Böyle acele alınan kararlar daima hatalı olur... Bizim çocuklarımız birbirini seviyorlardı... İstirham ederim, iyi düşün!... Müjde de çocukluk etmesin! Onunla ben ayrıca görüşmek istiyorum...

Hurşit Bey sabırsızca içini çekti ve gözlüklerini çıkarıp mendille camlarını silmeğe başladı:

— Boşuna zahmet etme!... Müjde boşanmak için avukata vekâlet verdi bile!... Bu iş bir celsede hallolup bitecek...

Sadık Bey ayağa kalktı:

— Ne olursa olsun, onunla, bir kere görüşmek istiyorum... Şimdi nerede olduğunu bana lûtfen söyler misin?

Hurşit Bey gözlüklerini taktı, ona bir yabancı gibi baktı:

— Hastahanede, Cem'in yanında... Cem'in kalbinden ameliyat olduğundan bilmem haberin var mı?

— Hayır. Kalbinden rahatsızdı demek?

— Bir hafta evveline kadar ümitsiz bir durumda idi... Almanya'dan gelen meşhur bir operatör kendisine mühim bir ameliyat yaptı... Allah onu bize bağışladı... Henüz kimse ile temas ettirmiyorlar... Fakat Müjde her gün hastahaneye gidiyor.

— Bu meseleden hiç haberim yoktu... Geçmiş olsun!... Kendisini görünce, selâmımı da söylersin!...

Hurşit Bey başını salladı, yüzü kızarmıştı. Kendi kendine konuşur gibi:

— Evvelâ ondan af dileyeceğim, dedi. Ona karşı meğer ne kadar haksızlık etmiştim!... Yaptığı fedakârlığı göze alacak adam bu dünyada az bulunur...

O sırada telefon çalmağa başladı. Hurşit Bey reseptörü aldı:

— Alo! Sedat Bey siz misiniz? Ne haber oğlum?.. Yaaa!... Oh... Oh!... Çok sevindim... Müjde orada değil mi?... Peki, peki ben de şimdi geliyorum...

Telefonu kapattı. Heyecanla gülümsüyordu:

— Artık ziyaretçi kabulüne müsaade etmişler... Yanına ilk giren herhalde Müjde olacak... Benim sevgili çocuklarım!...

Hurşit Beyin gözleri yaşarmıştı. Buğulanan gözlüklerini silmek için bir kere daha çıkardı...

* * *

Müjde günlerdenberi birbirini takip eden feci olayların kâbusu içinde nasıl yaşadığını bilmiyordu. Cem'in kasa başında yakalandığı o meş'um geceden bu yana, bütün olup bitenler, birer cehennemî klişe halinde muhayyelesine yerleşmişti... Ayten'in sahnedeki o tüyler ürpertici katli, onu takip eden mahkeme safahatı, birbirlerinden acı sürprizlerle dolu hayat trajedisi, genç kadının bütün inançlarını, bütün cesaretini, hattâ yaşama arzusunu mahvetmiş bulunuyordu. Bu arada biricik tesellisi, Cem'in günahsız olduğunu öğrenmiş olmaktan ibaretti.

Evet, donmuş yüreğinde bir tek kıvılcım, bir tek hayat kıvılcımı vardı. Bütün varlığı onunla ısınıyor, onunla yaşıyordu... Bunun adı Cem'di. Cem, Cem, Cem...

Cem sağdı, halâ yaşıyordu. Fakat bütün doktorların kanaatince son demlerini... İşte bu sırada ameliyat kararı, mucizevî bir dönüm noktası oldu...

O ameliyat günü, Müjde'nin hastahane koridorlarında yaşadığı feci saatleri kelimeler ifade edemezdi. Hele ameliyathanenin kapısı önünde geçirdiği son dakikalar, genç kadını tasavvur olunmaz bir azap girdabında bırakmıştı. Nihayet açılan kapı ve gülümsüyen yüzler... Evet, Müjde'ye hayatının en büyük müjdesini getiren o te-

bessümler olmuştu...

Müjde o andan itibaren bütün olanları unuttu... Kederleri bir yana attı... Cem'in hayatı kurtulmuştu, bu ona yeterdi...

Sevgili Cem!... Onun hakkında biran bile olsa şüpheye düşmüş olmaktan utanıyor. Kendini bir türlü affedemiyordu. Kocası ve en sevdiği arkadaşı tarafından uğradığı ihaneti, bu günahının cezası sayıyordu.

O bedbaht hayat artık mazinin malı olmuştu.. O insanların bundan böyle hayatında yeri yoktu. Onun için hayat Cem'le beraber, başlıyordu, Cem'le beraber devam edecekti...

Kulağına eğilen bir hemşirenin:

— Size müjde getirdim!... dediğini duydu.

Ne olduğunu sormadı. Çünkü biliyordu. Sadece:

— Teşekkür ederim!... dedi.

Sesi boğulmuş, boğazı heyecandan düğümlenmişti.

— Fakat yanında çok kalmıyacaksınız... Ancak birkaç dakika...

— Peki, peki...

Odaya bir rüyada gibi girdi. Beyaz örtüler arasında yatan Cem ona gülümsüyordu. Çok zayıf ve solgundu. Fakat gözlerindeki derin saadette, hayat dolu bir ifade vardı. O gözlere en tatlı tebessümile eğilen Müjde:

— Cem... Cem... diye fısıldadı.

Genç adamın kendisine uzanan elini avuçlarının içine almış ve ona kalbinin bütün minnetile kapanmıştı. Gözlerinden yaşlar akarak:

— Beni affet!... diye devam etti. Ah! Senden nasıl da şüphe edebilmişim?... Nasıl?... Herşeyi öğrendim artık... Her şeyi... Fedakâr kalbinin hayranıyım... Aramıza girmiş olan bütün mâniler artık yok oldu... Bundan böyle seninim sevgilim... Ebediyen seninim... Bizi mutlu yarınlar bekliyor... Saadet bekliyor... Aşk bekliyor... Bir daha asla ayrılmıyacağız...

Cem :

— Müjde... diye bütün ruhu ile gülümsedi... Ölüm bizi ayırmadığına göre, hayat nasıl ayırabilir?... Niçin ağlıyorsun?... Git bütün sevdiklerimize müjde ver...

— Buna hacet yok Cem... Bak, dinle!...

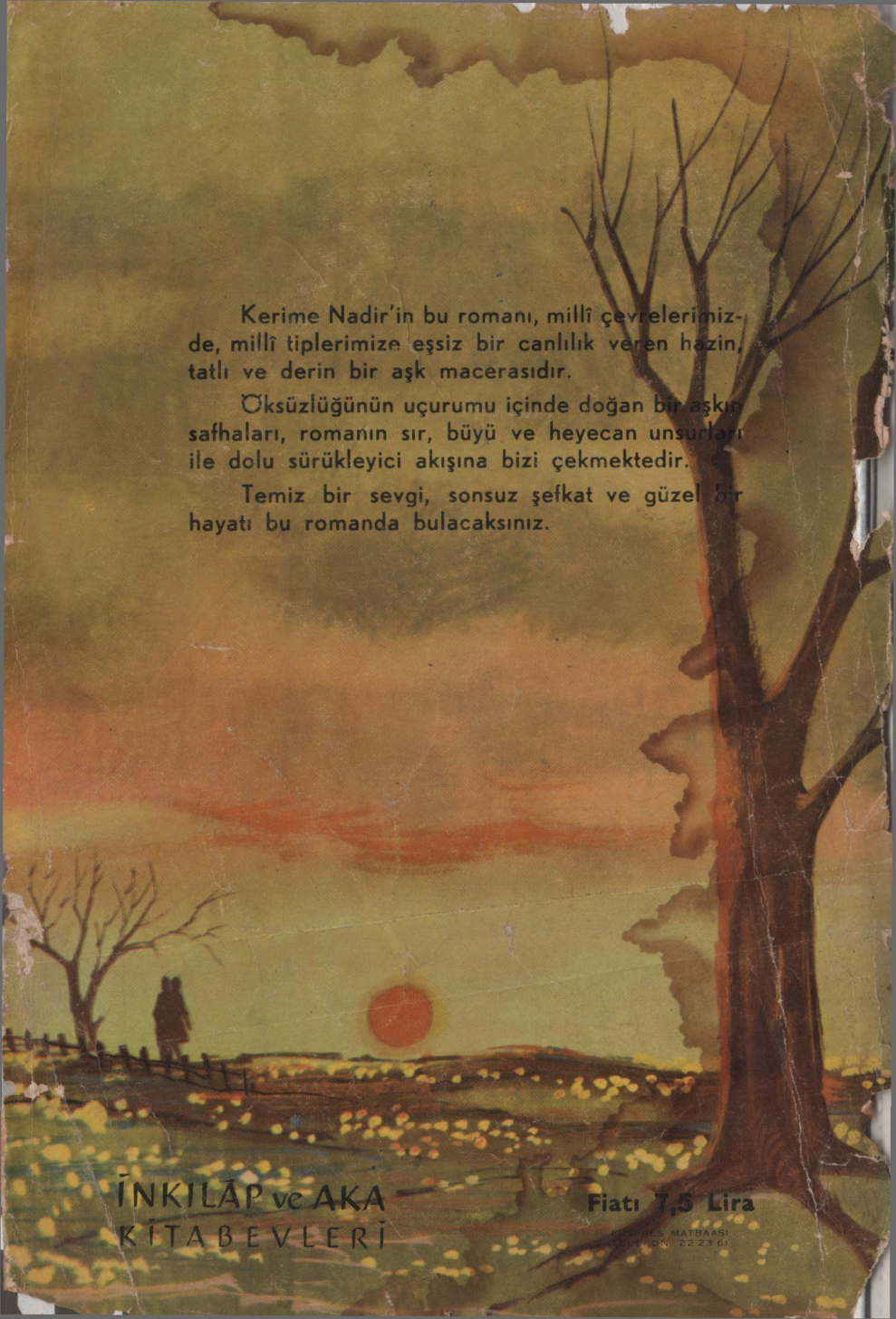
Dışarıda bir takım mırıltılar, sesler vardı. Kapı önünde biriken dostlar, sevinçle birbirine fısıldıyorlardı:

— Müjde, müjde, müjde!...

— S O N —

İSTANBUL — 1965

{ kutupyıldızı kitaplığı }
1039

Kerime Nadir'in bu romanı, millî çevrelerimizde, millî tiplerimize eşsiz bir canlılık veren hazin, tatlı ve derin bir aşk macerasıdır.

Öksüzlüğünün uçurumu içinde doğan bir aşkın safhaları, romanın sır, büyü ve heyecan unsurları ile dolu sürükleyici akışına bizi çekmektedir.

Temiz bir sevgi, sonsuz şefkat ve güzel bir hayatı bu romanda bulacaksınız.

İNKILÂP ve AKA
KİTABEVLERİ

Fiatı 7,5 Lira

...RES MATBAASI
...ON 22230